

Plats och tid Christinasalen kl. 13:00-18:00

Beslutande Se sida 2

Övriga deltagare Se sida 2

Utses att justera Richard Westerberg (S)
Ellinor Sandlund (M)

Justeringens plats och tid Digitalt, 2022-12-15 kl. 08:00

Paragrafer §§170-232

Sekreterare Maria Öman

Ordförande Ruth Rahkola (S)

Justerande Richard Westerberg (S) Ellinor Sandlund (M)

Anslag/Bevis

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum 2022-12-12

Anslags uppsättande 2022-12-15 Anslags nedtagande 2023-01-09

Förvaringsplats för protokollet Kommunledningsförvaltningen

Underskrift/anslaget av Maria Öman

Beslutande

Ruth Rahkola (S), ordförande
Marika Berglund (C), förste vice ordförande
Daniel Bergman (M), andre vice ordförande

Kata Nilsson (S)	Jan-Eric Sandberg (M)
Patric Lundström (S)	Åsa Nordmark (M)
Claes Danell (S)	Sara Hall (SLP)
Sara Lagesen Lundgren (S)	Helén Lindbäck (KD)
Richard Westerberg (S)	Mats Dahlberg (MP)
Marita Björkman Forsman (S)	Johnny Åström (SJV)
Sven-Gösta Pettersson (S)	Magnus Häggblad (SD)
Agnetha Eriksson (S)	Lage Hortlund (SD)
Thomas Hansson (S)	Marlene Källström (SD)
Carola Bergman (S)	Anna Bergström (V) §§170-184
Ulf Sjödin (S)	Brith Fäldt (V)
Magnus Nyström (S)	Annika Lahti (V)
Jessica Hjelte (S)	Lars Vikström (V)
Cristian Bergvall (S)	Gunilla Wallstén (M)
Peter Thelin (S)	Daniel Bylund (KD)
Elisabeth Lindberg (S)	Maj-Britt Lindström (S) ersätter Emmeli Persson (S)
Ola Edeblom (S)	Peter Eriksson (S) ersätter Louise Mörk (S)
Majvor Sjölund (C)	Ella Vikström (S) ersätter Urban Vikström (S)
Anton Li Nilsson (C)	Gerd Sävenstedt (S) ersätter Lena Vikberg (S)
Johannes Johansson (C)	Lars Larsson (SLP) ersätter Anders Nordin (SLP)
Henrik Viklund (C)	Mats Gustafsson (SD) ersätter Ulf Lindeberg (SD)
Håkan Johansson (M)	Rut Göransson (-) ersätter Ann-Kristin Esberg (SD)
Ellinor Sandlund (M)	Benny Söderberg (V) ersätter Mikael Borgh (V)
Karl-Erik Jonsson (M)	

Övriga deltagare

Helena Stenberg (S) (Kommunalråd) §§170-194
Andreas Lind (Kommunchef)
Margareta Johansson (Kommunsekreterare)
Maria Öman (Kommunsekreterare)

Innehållsförteckning	Sid
§ 170 Arbetsordning - Kommunfullmäktige.....	6
§ 171 Reglemente för styrelse och nämnder	7
§ 172 Reglemente för Plan- och tillväxtkommittén	11
§ 173 Reglemente för Gemensam räddningsnämnd för Piteå och Älvsbyns kommuner	12
§ 174 Ordning för inkallande av ersättare i styrelse och nämnder 2023-2026	13
§ 175 Annonsering av Kommunfullmäktiges sammanträden 2023-2026	15
§ 176 Ansvarig utgivare för webbsändning av kommunfullmäktiges sammanträden.....	17
§ 177 Policy för Kommunikation.....	18
§ 178 Informations- och kommunikationspolicy för Piteå kommun	19
§ 179 Taxa för tillsyn och prövning gällande alkohol, tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter samt vissa receptfria läkemedel.....	20
§ 180 Taxa för tömning av enskilda avloppsanläggningar och fettavskiljare.....	26
§ 181 Försäljning del av fastighet Löjan 1	27
§ 182 Ajournering för utdelning av Solanderstipendiet 2022.....	29
§ 183 Piteåmedaljen 2022	30
§ 184 Åtgärdsprogram luft och partiklar.....	31
§ 185 Samisk förvaltningskommun	35
§ 186 Länsstyrelsen - Beslut av ansökan om vattenskyddsområde och tillhörande skyddsföreskrifter för Svensbyfjärdens ytvattentäkt i Piteå kommun	36
§ 187 Redovisning av obesvarade motioner och medborgarförslag, medborgarförslag beslutade i nämnd samt Piteförslag.....	37
§ 188 Anmälda handlingar	38
§ 189 Motion SLP - Ersättningar och arvoden	39
§ 190 Medborgarförslag - Anslå bussturlista för lokaltrafiken i busskurerna	40
§ 191 Val av revisorer 2023-2026.....	41
§ 192 Val av ordförande och vice ordförande - Revisorer 2023-2026	42
§ 193 Val av ledamöter och ersättare - Kommunstyrelsen 2023-2026.....	43
§ 194 Val av ordförande, vice ordförande och andre vice ordförande - Kommunstyrelsen 2023-2026.....	45
§ 195 Val av ledamöter och ersättare - Barn- och utbildningsnämnden 2023-2026.....	46
§ 196 Val av ordförande och vice ordförande - Barn- och utbildningsnämnden 2023-2026 ..	48
§ 197 Val av ledamöter och ersättare - Fastighets- och servicenämnden 2023-2026.....	49

§ 198	Val av ordförande och vice ordförande - Fastighets- och servicenämnden 2023-2026	50
§ 199	Val av ledamöter och ersättare - Miljö- och tillsynsnämnden 2023-2026	51
§ 200	Val av ordförande och vice ordförande - Miljö- och tillsynsnämnden 2023-2026	53
§ 201	Val av ledamöter och ersättare - Samhällsbyggnadsnämnden 2023-2026	54
§ 202	Val av ordförande och vice ordförande - Samhällsbyggnadsnämnden 2023-2026	56
§ 203	Val av ledamöter och ersättare - Valnämnden 2023-2026	57
§ 204	Val av ordförande och vice ordförande - Valnämnden 2023-2026	59
§ 205	Val av ledamöter och ersättare - Kultur- och fritidsnämnden 2023-2026	60
§ 206	Val av ordförande och vice ordförande - Kultur- och fritidsnämnden 2023-2026	62
§ 207	Val av ledamöter och ersättare - Socialnämnden 2023-2026	63
§ 208	Val av ordförande och vice ordförande - Socialnämnden 2023-2026	65
§ 209	Val av ledamöter och ersättare – Gemensam e-nämnd för Norrbotten 2023-2026	66
§ 210	Val av ledamöter och ersättare - Gemensam Kost- och servicenämnd Piteå och Luleå kommuner 2023-2026	67
§ 211	Val av ordförande och vice ordförande - Gemensam Kost- och servicenämnd Piteå och Luleå kommuner 2023-2026	68
§ 212	Val av ledamöter och ersättare - Gemensam Räddningsnämnd Piteå och Älvsbyns kommuner 2023-2026	69
§ 213	Val av ordförande - Gemensam Räddningsnämnd Piteå och Älvsbyns kommuner 2023-2026	70
§ 214	Val av ledamöter och ersättare - Gemensam Överförmyndarnämnd Piteå och Älvsbyns kommuner 2023-2026	71
§ 215	Val av ordförande - Gemensam Överförmyndarnämnd Piteå och Älvsbyns kommuner 2023-2026	72
§ 216	Val av ledamöter - Piteå kommunföretag AB (PIKAB) 2023-2026	73
§ 217	Val av ordförande och vice ordförande - Piteå kommunföretag AB (PIKAB) 2023-2026	74
§ 218	Val av lekmannarevisorer - Piteå Kommunföretag AB (PIKAB) 2023-2026	75
§ 219	Val av ledamot och ersättare - Styrelsen för Norrbottens kommuner 2023-2026	76
§ 220	Val av ombud och ersättare – Norrbottens kommuners förbundsfullmäktige 2023-2026	77
§ 221	Val av ledamot och ersättare – Regionala kollektivtrafikmyndigheten 2023-2026	79
§ 222	Val av huvudmän - Sparbanken Nord 2023-2026	80
§ 223	Val av gode män – Lantmäteriförrättning 2023-2026	81
§ 224	Val av ledamot och ordförande - Stiftelsen Energitekniskt Centrum 1 januari 2023 till årsstämman 2027	82

§ 225	Val av lekmannarevisor och ersättare - Stiftelsen Energitekniskt Centrum från årsstämman 2023 till årsstämman 2027	83
§ 226	Val av ledamot - Stiftelsen Institutet Dans i skolan från årsstämman 2023 till årsstämman 2027	84
§ 227	Val av lekmannarevisor - Stiftelsen institutet Dans i skolan från årsstämman 2023 till årsstämman 2027	85
§ 228	Val av ledamöter och ersättare - Framnäs Folkhögskolas stiftelse 1 januari 2023 till årsstämman 2027	86
§ 229	Val av ledamöter och ersättare - Stiftelsen Festspelen i Piteå 1 januari 2023 till årsstämman 2027	88
§ 230	Val av ombud och ersättare - Årsstämma för Piteå kommunföretag AB PIKAB 2023	89
§ 231	Avsägelse av ersättare i Kommunfullmäktige mandatperioden 15 oktober 2022-14 oktober 2026.....	90
§ 232	Avsägelse av uppdraget som ordförande - Kommunfullmäktige 15 oktober 2022-14 oktober 2026.....	91

§ 170

Arbetsordning - Kommunfullmäktige

Diariennr 22KS652

Beslut

Kommunfullmäktige antar Arbetsordning för Kommunfullmäktige till och med 31 december 2026.

Reservation

Helén Lindbäck (KD) och Ellinor Sandlund (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för Helén Lindbäck (KD) yrkande.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade 2022-10-31 § 134 att anta Arbetsordning för Kommunfullmäktige med giltighetstid till 31 december 2022. Kommunfullmäktige gav Kommunfullmäktiges presidium och partiernas gruppledare i uppdrag att göra en översyn av dokumentet.

Kommunledningsförvaltningen har tagit fram ett förslag till arbetsordning utifrån Sveriges Kommuner och Regioners rekommendationer. Presidiet och gruppledarna har därefter gjort en översyn och lämnar förslag till reviderad Arbetsordning för Kommunfullmäktige.

Yrkanden

Helén Lindbäck (KD) och Mats Dahlberg (MP): bifall till Kommunstyrelsens förslag med ändringen i § 43 att meningen "Ordförande avgör om skriftlig motivering ska tillföras protokollet", stryks samt att förslagsställare till Medborgarförslag bjuds in till mötet vid ett bestämt klockslag.

Claes Danell (S): bifall till Kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på de två förslagen och finner att Kommunfullmäktige beslutar enligt Kommunstyrelsens förslag.

Beslutsunderlag

- Arbetsordning för Kommunfullmäktige
- §221 KS Arbetsordning - Kommunfullmäktige

§ 171

Reglemente för styrelse och nämnder

Diariernr 22KS404

Beslut

Kommunfullmäktige antar Reglemente för styrelse och nämnder till och med 31 december 2026.

Reservation

Mats Dahlberg (MP), Helén Lindbäck (KD), Ellinor Sandlund (M) och Karl-Erik Jonsson (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för Mats Dahlbergs (MP) yrkande.

Ärendebeskrivning

Kommunledningsförvaltningen har gått igenom Reglemente för styrelse och nämnder inför antagande av nyvald fullmäktige. Reglementet har jämförts med SKR:s underlag och exempel på reglemente och avsikten har varit att följa SKR:s exempel så långt det har varit möjligt och där det inte funnits ett bra skäl till att inte göra det.

Förslaget till reviderat reglemente innebär en del förtydliganden när det gäller gränserna mellan nämndernas ansvarsområden. Någon förändring i sak är inte avsedd. Förslaget innebär även ett större antal redaktionella och språkliga ändringar. En ny rubrik ”Övrigt angående nämndens förvaltningsorganisation” har lagts till.

Kommunledningsförvaltningen har samrått med övriga förvaltningar i arbetet med revideringen.

Kommunledningsförvaltningens yttrande

Kommunledningsförvaltningen bedömer att Reglemente för styrelse och nämnder med dessa revideringar innebär ett förtydligande av gränserna mellan nämndernas verksamhetsområden och att reglementet även generellt vinner i tydlighet. Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunfullmäktige antar Reglemente för styrelse och nämnder.

Yrkanden

Mats Dahlberg (MP), Johnny Åström (SJV) och Helén Lindbäck (KD): återremiss för att utreda förutsättningar för att alla partier ska representeras i Valnämnden i första hand, i andra hand bifall till Kommunstyrelsens förslag med ändring att Valnämnden kvarstår med 17 ledamöter och 17 ersättare.

Claes Danell (S): bifall till Kommunstyrelsens förslag med ändring under Kommunstyrelsens uppgifter 3 § Övergripande uppgifter punkt 19. ansvara för samhällsbyggnadsarbete, samhällsplanering och landsbygdsutveckling av strategisk natur.

Propositionsordning

Ordföranden meddelar att hon först avser att ställa proposition på yrkandet om återremiss, om Kommunfullmäktige beslutar att ärendet ska avgöras vid dagens sammanträde kommer därefter proposition ställas på övriga yrkanden.

Ordföranden ställer proposition på yrkandet om återremiss och finner att Kommunfullmäktige beslutar att ärendet ska avgöras vid dagens sammanträde.

Omröstning begärs och Kommunfullmäktige godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst, ärendet avgörs vid dagens sammanträde

Nej-röst, ärendet återremitteras enligt yrkande.

Omröstningsresultat

Ja: 37

Nej: 13

Avstår: 0

Frånvarande: 1

De röstande och de avlämnade rösterna framgår av till denna paragraf bifogad förteckning.

Ordföranden finner att ärendet ska avgöras vid dagens sammanträde.

Ordföranden ställer proposition på de två förslagen och finner att

Kommunfullmäktige beslutar enligt Claes Danells (S) förslag.

Beslutsunderlag

- Reglemente för styrelsen och nämnder

§ 171

Votering Reglemente för styrelse och nämnder

22KS404

JA: beslutas idag, NEJ: återremiss

Ledamot	Ja	Nej	Avstår
Kata Nilsson (S), ledamot	X		
Patric Lundström (S), ledamot	X		
Claes Danell (S), ledamot	X		
Sara Lagesen Lundgren (S), ledamot	X		
Richard Westerberg (S), ledamot	X		
Marita Björkman Forsman (S), ledamot	X		
Sven-Gösta Pettersson (S), ledamot	X		
Agnetha Eriksson (S), ledamot	X		
Thomas Hansson (S), ledamot	X		
Carola Bergman (S), ledamot	X		
Ulf Sjödin (S), ledamot	X		
Magnus Nyström (S), ledamot	X		
Jessica Hjelte (S), ledamot	X		
Cristian Bergvall (S), ledamot	X		
Peter Thelin (S), ledamot	X		
Elisabeth Lindberg (S), ledamot	X		
Ola Edeblom (S), ledamot	X		
Majvor Sjölund (C), ledamot	X		
Anton Li Nilsson (C), ledamot	X		
Johannes Johansson (C), ledamot	X		
Henrik Viklund (C), ledamot	X		
Håkan Johansson (M), ledamot		X	
Ellinor Sandlund (M), ledamot		X	
Karl-Erik Jonsson (M), ledamot		X	
Jan-Eric Sandberg (M), ledamot		X	
Åsa Nordmark (M), ledamot		X	
Sara Hall (SLP), ledamot		X	
Helén Lindbäck (KD), ledamot		X	
Mats Dahlberg (MP), ledamot		X	
Johnny Åström (SJV), ledamot		X	
Magnus Häggblad (SD), ledamot	X		
Lage Hortlund (SD), ledamot	X		
Marlene Källström (SD), ledamot	X		
Anna Bergström (V), ledamot	X		
Brith Fäldt (V), ledamot	X		
Annika Lahti (V), ledamot	X		
Lars Vikström (V), ledamot	X		
Gunilla Wallstén (M), ledamot	X		

Signatur justerare

Utdragsbestyrkande

Daniel Bylund (KD), ledamot		X	
Maj-Britt Lindström (S), ledamot	X		
Peter Eriksson (S), ledamot	X		
Ella Vikström (S), ledamot	X		
Gerd Sävenstedt (S), ledamot	X		
Lars Larsson (SLP), ledamot		X	
Mats Gustafsson (SD), ledamot	X		
Rut Göransson (-), ledamot		X	
Benny Söderberg (V), ledamot	X		
Ruth Rahkola (S), ordförande	X		
Marika Berglund (C), vice ordförande	X		
Daniel Bergman (M), 2:e vice ordförande		X	
Resultat	37	13	0

§ 172

Reglemente för Plan- och tillväxtkommittén

Diariernr 22KS405

Beslut

Kommunfullmäktige antar Reglemente för Plan- och tillväxtkommittén till och med 31 december 2026.

Ärendebeskrivning

I reglementet anger kommunfullmäktige kommitténs ansvarsområde. Det nuvarande reglementet ska revideras vid behov.

Aktuell revidering innehåller endast redaktionella förändringar utifrån föregående version.

Yrkanden

Ruth Rahkola (S): bifall till Kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

Beslutsunderlag

- Reglemente för plan- och tillväxtkommittén

§ 173

Reglemente för Gemensam räddningsnämnd för Piteå och Älvsbyns kommuner

Diariennr 22KS427

Beslut

Kommunfullmäktige antar Reglemente för Gemensam räddningsnämnd för Piteå och Älvsbyns kommuner till och med den 31 december 2026.

Ärendebeskrivning

Reglemente gemensam räddningsnämnd för Piteå och Älvsbyns kommuner antogs av kommunfullmäktige den 24 juni 2019. Reglementet är giltigt fram till och med den 31 december 2022.

Reglementet är relativt nytt och det har inte skett några förändringar inom verksamhetsområdet sedan reglementet antogs. Förvaltningschef gemensam räddningsnämnd för Piteå och Älvsbyns kommuner har förklarat att han inte ser något behov av att revidera reglementet i detta skede.

Kommunledningsförvaltningens yttrande.

Kommunledningsförvaltningen delar förvaltningschef gemensam räddningsnämnd för Piteå och Älvsbyns kommuners bedömning av att det inte finns något behov av att revidera reglementet i detta skede och föreslår kommunfullmäktige att förlänga giltighetstiden till den 31 december 2026.

Yrkanden

Ruth Rahkola (S): bifall till Kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

Beslutsunderlag

- Reglemente gemensam räddningsnämnd i Piteå och Älvsbyns kommun

§ 174

Ordning för inkallande av ersättare i styrelse och nämnder 2023-2026

Diariennr 22KS399

Beslut

Kommunfullmäktige fastställer angiven ordning för inkallande av ersättare i styrelse och nämnder för mandatperioden 2023-2026.

För ledamot tillhörande nedanstående partigrupp	Inträder ersättare i angiven partigrupsordning
S:	S, C, V, MP, SJV, SLP, KD, M
C:	C, S
M:	M, KD, SJV, SLP, MP, SD, C, S, V
SLP:	SLP, MP
MP:	MP, SLP, SJV, KD, M, V, S, C, SD
KD:	KD, M, SLP, SJV, MP, C, SD, S, V
SJV:	SJV, M, SLP, KD, MP
SD:	SD
V:	V

Inom varje partigrupp inträder ersättare i den ordning de upptagits i protokollet.

Detta tillvägagångssätt ska tillämpas om inget annat föreskrivs i lag, annan författning eller reglemente rörande ersättares inkallande till tjänstgöring.

Ärendebeskrivning

Vid val av ersättare i styrelse och nämnder ska fullmäktige fatta beslut om den ordning i vilken de ska kallas till tjänstgöring. Om fullmäktige inte fastställer någon inkallelseordning gäller att turordningen inte styrs av partitillhörighet, utan ersättare träder istället in i den ordning de finns upptagna i fullmäktiges protokoll gällande valet.

Yrkanden

Claes Danell (S): ändring av ordning genom att stryka SD i inkallelseordningen för Socialdemokraterna till S, C, V, MP, SJV, SLP, KD, M

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

§ 175

Annonsering av Kommunfullmäktiges sammanträden 2023-2026

Diariennr 22KS401

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att tillkännagivanden av Kommunfullmäktiges sammanträden under 2023-2026 utan ärendeförteckning annonseras, med en hänvisning till kommunens digitala anslagstavla, i Piteå-Tidningen samt informeras om via kommunens kanaler för sociala medier.

Kommunfullmäktige beslutar att Kommunfullmäktiges sammanträden under 2023-2026 sänds i Piteå Närradio och via webbsändning.

Kommunfullmäktige avslutar uppdraget till Kristdemokraternas kansli att genomföra radiosändning av Kommunfullmäktiges sammanträden från 1 januari 2023.

Kommunfullmäktige ger Kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra radiosändning och webbsändning av Kommunfullmäktiges sammanträden 2023-2026.

Ärendebeskrivning

I den nya Kommunallagen (2017:725) som trädde i kraft 1 januari 2018 finns inget krav på att uppgifter om tid och plats för kommunfullmäktigesammanträde måste införas i den eller de ortstidningar som kommunfullmäktige beslutar.

Enligt Kommunallagen 8 kap 9-11 §§ ska varje kommun på sin webbplats ha en anslagstavla. Anslagstavlan ska bland annat innehålla kungörelser, tillkännagivanden eller annan information som med stöd av lag eller annan författning ska meddelas på anslagstavlan.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att tillkännagivanden av Kommunfullmäktiges sammanträden utan ärendeförteckning annonseras, med en hänvisning till kommunens digitala anslagstavla, i Piteå-Tidningen samt informeras om via kommunens kanaler för sociala medier.

Kommunfullmäktiges sammanträden sänds via Piteå Närradio, det genomförs av Kristdemokraternas kansli. Kommunledningsförvaltningen genomför webbsändningen och förslaget är att förvaltningen övertar ansvaret även för radiosändningen.

Yrkanden

Helén Lindbäck (KD): bifall till Kommunstyrelsens förslag med ändring att ärendeförteckning annonseras i Piteå-Tidningen samt att närradiosändningar blir kvar i Kristdemokraternas regi.

Håkan Johansson (M) och Johnny Åström (SJV): bifall till Kommunstyrelsens förslag med ändring att även annons publiceras i Norrbottens-Kuriren.

Patric Lundström (S): bifall till Kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på de tre förslagen och finner att Kommunfullmäktige beslutar enligt Kommunstyrelsens förslag.

Beslutsunderlag

- §231 KS Annonsering av Kommunfullmäktiges sammanträden 2023-2026

§ 176

Ansvarig utgivare för webbsändning av kommunfullmäktiges sammanträden

Diariennr 22KS681

Beslut

Kommunfullmäktige bordlägger ärendet om ansvarig utgivare för webbsändning av kommunfullmäktiges sammanträden, till nästa sammanträde.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktiges sammanträden sänds via internet, detta som del i ett utvecklingsprojekt.

Personuppgifter förekommer i sändningarna. För att få behandla personuppgifter krävs enligt dataskyddsförordningen en rättslig grund. I kommunallagen finns bestämmelser om att fullmäktiges sammanträden ska vara offentliga. Den rättsliga grund som Kommunstyrelsen använder sig av för dessa behandlingar är därmed att den utför en uppgift av allmänt intresse.

En ansvarig utgivare behövs i enlighet med Yttrandefrihetsgrundlagen (YGL) 4 kap 1 §. Utgivaren är juridiskt ansvarig om yttrandefrihetsbrott, till exempel hets mot folkgrupp, förtal eller förolämpning, begås under sändning. Fullmäktiges ordförande bör vara ansvarig utgivare, eftersom hen är den som har möjlighet att avbryta sammanträdet vid behov. Kommunfullmäktige bör även besluta att utgivaren inte ska vara ansvarig för vad som sägs i ett direktsänt program såsom Fullmäktige utan att varje ledamot själv ansvarar för det eventuella yttrandefrihetsbrott hen kan begå.

Yrkanden

Ruth Rahkola (S): ärendet bordläggs till nästa sammanträde.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

§ 177

Policy för Kommunikation

Diariennr 21KS243

Beslut

Kommunfullmäktige antar Policy för Kommunikation till och med 31 december 2026.

Ärendebeskrivning

Nuvarande Informations- och kommunikationspolicy för Piteå kommun antogs av Kommunfullmäktige 2009-09-14, § 120. En mindre revidering gjordes 2016.

Policyn avser all kommunikation med Piteå kommun och de helägda bolagen som avsändare. Den gäller även alla medarbetare och förtroendevalda i Piteå kommun såväl i förvaltning som i helägda bolag.

Arbetet med att ta fram en ny kommunikationspolicy har skett under våren (april-maj). En arbetsgrupp har utsetts av representanterna från alla förvaltningarna och från några av de kommunala bolagen. Det här är ett gemensamt dokument.

Målet har varit att förstärka känslan av det gemensamma ansvaret. Arbetsgruppen har därför medvetet valt ord som att kommunen och de kommunala bolagen **ÄR** i stället för att skiva att man **SKA**. Policyn är kortfattad med syfte att den ska beskriva **VAD** kommunen och de kommunala bolagen gör. **HUR** kommunen praktiskt jobbar med kommunikation ska sen tas fram i en anvisning.

PIKAB:s bolag tar fram en egen anvisning eftersom de har egna kommunikationsresurser i bolagen.

Kommunledningsförvaltningen yttrande
Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunfullmäktige antar kommunikationspolicyn.

Yrkanden

Kata Nilsson (S): bifall till Kommunstyrelsens förslag med ändring under rubriken Tillsammans stärker vi varumärket Piteå, ta bort ordet plats.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

Beslutsunderlag

- Policy för Kommunikation

§ 178

Informations- och kommunikationspolicy för Piteå kommun

Diariennr 22KS664

Beslut

Kommunfullmäktige upphäver Informations- och kommunikationspolicy för Piteå kommun från och med 12 december 2022.

Ärendebeskrivning

Nuvarande Informations- och kommunikationspolicy för Piteå kommun antogs av Kommunfullmäktige 2009-09-14, § 120. En mindre revidering gjordes 2016.

I samband med att ny Policy för Kommunikation föreslås antas föreslås nuvarande Informations- och kommunikationspolicy för Piteå kommun upphävas.

Yrkanden

Ruth Rahkola (S): bifall till Kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

Beslutsunderlag

- Informations- och kommunikationspolicy för Piteå kommun

§ 179

Taxa för tillsyn och prövning gällande alkohol, tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter samt vissa receptfria läkemedel

Diariennr 22KS632

Beslut

Kommunfullmäktige antar Taxa för alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel av vissa receptfria läkemedel att gälla från och med den 1 januari 2023.

Kommunfullmäktige ger Miljö- och tillsynsnämnden i uppdrag att årligen revidera och besluta om samtliga avgifter för ansökan, anmälan och tillsynsavgifter upp till prisindex för kommunal verksamhet (PKV).

Kommunfullmäktige ger Miljö- och Tillsynsnämnden i uppdrag att utreda möjlighet till differentierad avgift för tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten, då den nuvarande avgiften slår hårt mot små företag. Förslag ska återredovisas till Kommunfullmäktige senast 31 december 2023.

Kommunfullmäktige beslutar att följande taxor upphävs från och med den 1 januari 2023:

Taxa för serveringstillstånd

Taxa för försäljning och tillsyn av tobak, e-cigarett och påfyllningsbehållare

Taxa för kontroll enligt lag om handel med vissa receptfria läkemedel.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen har 2022-11-07, § 197, återremitterat Miljö- och tillsynsnämndens förslag till ny taxa för att se över kontrolltiden och hur den påverkar näringsidkare, föreningar och privatpersoner. Miljö- och tillsynsnämnden har sett över taxeförslaget igen.

Miljö- och tillsynsnämndens uppdrag

Kommunfullmäktige har genom reglementet, fastställt av Kommunfullmäktige 2020-12-14, § 279, delegerat bl.a. följande grupper av ärenden till Miljö- och tillsynsnämnden:

- alla ärenden som enligt alkohollagen ska handhas av kommunen
- alla ärenden som enligt tobakslagen samt lag om handel med vissa receptfria läkemedel ska handhas av kommunen
- alla ärenden som enligt lag om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare ska handhas av kommunen.

I år har nämnden även tilldelats ansvar för tillsynen enligt lag om tobaksfria nikotinprodukter.

I uppdraget ingår att arbeta förebyggande med ohälsa, att handlägga ansökningar/anmälningar och att utföra inre och yttre tillsyn på ett effektivt, rättssäkert och likvärdigt sätt. I tillsynen av

dessa produkter eftersträvar Miljö- och tillsynsnämnden att samordna tillsynen med livsmedelskontrollen i den mån det är möjligt.

Ny taxa tobaksfria nikotinprodukter

Med anledning av den nya lagen (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter fick kommunen ansvar för att utöva tillsyn på fysiska försäljningsställen så att denna lag och anslutande föreskrifter följs. Enligt 40 § kan en kommun ta ut avgifter för sin tillsyn av den som bedriver anmälningspliktig försäljning enligt 17 §.

Tre styrande dokument föreslås bli ett

Den nya lagen föranleder en översyn av kommunens taxor inom alkohollagen, tobakslagen och lagen om handel med vissa receptfria läkemedel.

Dagens taxor har kommit till vid olika tidpunkter och har därmed olika avgiftsnivåer för timtaxa. Detta kan upplevas förvirrande för näringsidkare. Avgiftsnivåerna motsvarar inte heller kostnaden för handläggning och tillsyn. Förslaget till ny taxa är att tre befintliga styrande dokument (KF 2017-12-18 § 292, KF 2019-06-24 § 169, KF 2015-11-16 § 273 se Taxor och avgifter - Styrande dokument (pitea.se) slås samman till ett och att den nya taxan för tobaksfria nikotinprodukter ingår i denna.

Ärendeprocess

Vid översynen av befintliga taxor har Avdelningen Miljö- och hälsoskydd gått igenom samtliga processer för tillsyn och prövning av ärenden och kommit fram till att handläggningen till viss del idag skattefinansieras. I stället borde den vara avgiftsfinansierad.

Men anledning av att en ny taxa föreslås har avdelningen valt att förankra taxan i såväl nämnden som i näringslivsrådet. Miljö- och tillsynsnämnden beslutade 2022-10-17 att föreslå Kommunfullmäktige att anta taxan. Kommunstyrelsen behandlade ärendet 2022-11-07 och i rummet diskuterades framför allt följande frågor:

- tillfälligt tillstånd för servering till allmänheten
- tillfälligt tillstånd för servering till slutna sällskap
- bolagsändring fullständig prövning
- bolagsändring mindre bolagsändring
- ekonomisk konsekvens för näringsidkare, föreningar och privatpersoner
- hur ligger förslaget till i jämförelse med andra kommuner.

Eftersom Kommunstyrelsen återremitterade ärendet till Miljö- och tillsynsnämnden diskuterade nämndens presidieberedning 2022-10-09 återremissen. Kommunstyrelsens frågeställningar har föranlett förslag till följande mindre justeringar.

- Mindre bolagsändring ändras till enkel bolagsändring, vilket tydliggör att det är en enkel prövning och motiverar en sänkning av taxan.

I övrigt motiveras förslag till taxan under respektive rubrik nedan.

Förslag till timtaxa

Signatur justerare

Utdragsbestyrkande

Timtaxan för tillsyn inom samtliga tillsynsområden föreslås följa livsmedelstaxan, som efter indexuppräknings enligt Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) i oktober 2022 är 1 285 kr. Tillsynen utförs av livsmedelsinspektörer och alkoholhandläggare. Timpriset motsvarar myndighetens kostnad och blir enhetligt och lättare att kommunicera.

Förslag till avgift för ansökan/anmälan

I samband med översyn av taxor har avdelningen Miljö- och hälsoskydd stämt av reell arbetstid jämfört med nuvarande taxor. Förslag finns om att höja såväl som att minska vissa avgifter.

Främst berörs följande avgifter

Avgift för stadigvarande tillstånd för nyansökan av såväl alkohol som tobak. I denna prövning ingår att:

- remittera ärendet till skattemyndigheten, kronofogden, polisen, räddningstjänsten samt stämna av internt med hälsoskydd, livsmedel och bygg
- informera och ge råd under hela processen
- besöka serveringslokal och titta på serveringsytor/försäljningsytor (alkohol/tobak)
- granska hyresavtal, ekonomi/finansiering, evenemangsbeskrivning, menyer, ritningar på lokalen
- boka in tid och utföra prov mot folkhälsomyndigheten (alkohol)
- skriva utredning och kommunicera den med sökande
- vid positivt beslut registrera ärendet hos folkhälsomyndigheten, länsstyrelsen och skicka till polismyndigheten region nord.

För ändring av befintligt tillstånd föreslås att frånga en fast avgift till timavgift, eftersom dessa ärenden skiljer sig åt i hur mycket tid som krävs för handläggning.

Bolagsändring - fullständig prövning

För handläggning av anmälan av bolagsändring innebär det näst intill en liknande process som vid ansökan av stadigvarande tillstånd, vilket motiverar höjningen av taxan:

- Vid prövning av PBI (Person med betydande inflytande) innebär att det är ägaren/ägarna i mindre bolag och i ett större bolag är det den/ de som är ansvariga för den faktiska verksamheten.
- Vid ny ägare eller prövning av ny PBI remitteras polis, skatteverk och kronofogde. Det innebär att det görs en prövning av handel och vandel. Det ska alltså skrivas remisser för detta och svaren ska tas om hand.
- Är den nya bolagsmannen aktiv i verksamheten ska denna även ha godkända kunskaper från prov mot folkhälsomyndigheten.
- Är bolaget/aktier köpta av prövade person (PBI) kontrolleras var denna fått pengar att köpa aktierna från. Pengarna ska spåras till ursprungskällan och verifieras. Swish från exempelvis släktingar, vänner och liknande ska styrkas med bankutdrag. Det ska även visas att inga pengar har swishats tillbaka till avsändaren. Även låneavtal ska inkomma för kontroll. Kontoutdrag ska visas så att pengarna överförts till säljaren samt köpekontrakt ska finnas.

Kontrollen är tidskrävande och 9 timmar är rimligt för alkohol och 6 timmar för tobak.

Enklare bolagsändring

Vid en enklare bolagsändring och prövning av styrelseledamot som exempelvis inte är PBI tas en lägre taxa ut.

Överlåtelse av aktier utan penningtransaktioner sker exv. vid dödsfall eller om makar separerar och den ena tar över aktierna i bolaget. Detta innebär att remisser skickas ut för den som tar över aktierna. Det är samma prövning, men utan ekonomisk kontroll. Samma sker med ändring av styrelseledamot som inte blivit ägare till aktier. Detta tar ca 3 - 5 timmar att kontrollera om allt i svaren är okej. Ärendet ska fortfarande remitteras och prövas om lämplighet, gällande ekonomi och ev. brottslighet föreligger. I taxan tydliggörs vad en enklare handläggning av en bolagsändring innebär, som motiverar förslaget till en sänkning av denna taxa.

Tillfälligt tillstånd för slutet sällskap

Innebörden och anledning till att detta finns är att det ska vara rimligt för exv. en förening att ha en fest för sina medlemmar. Det ska inte finnas något vinstintresse för evenemanget. De som har rätt att närvara ska vara medlemmar i föreningen. Det är inte tillåtet att sälja medlemskap ”i dörren”, man ska alltså vara medlem före sammankomsten. Man får inte heller ta med någon fler person som inte är medlem i föreningen sen tidigare. Det ska med andra ord vara ett gemensamt intresse som gör att man är medlem i föreningen. Idag motsvarar ansökningstaxan knappt en timmes handläggningstid. I förslaget till ny taxa föreslås två timmar.

Restaurangrapport

En höjning av taxan för ej inlämnad restaurangrapport föreslås, vilket motiverar att lämna in rapporten i tid och myndigheten sparar tid att ringa och påminna om dessa.

Tillsyn

Myndigheten utför inre och yttre tillsyn på verksamheter som serverar alkohol respektive har försäljning av tobak.

Den inre tillsynen innebär främst en granskning av om bolaget och dess företrädare fortfarande uppfyller alkohollagens krav på ekonomisk och personlig lämplighet och sker löpande under året. För inre tillsyn föreslås en fast avgift som betalas i början av året och som motsvarar 4 timmar för alkohol och 3 timmar för tobak.

Ekonomisk konsekvens för näringslivet, föreningar och privatpersoner

· Näringsliv

Tillsyn och handläggning kopplat till verksamhetsutövare avgiftsfinansieras och ska motsvara myndighetens prestation. Vissa föreslagna taxor är högre än dagens medan andra blir lägre. Förslaget innebär såväl årsavgift för den inre tillsynen som efterhandsdebitering för den yttre tillsynen. Det förebyggande arbetet som exv. brottsförebyggande samt obefogade kalgomål ska skattefinansieras och inte finansieras av verksamhetsutövare.

· Föreningar

Föreningar berörs främst av taxan för slutna sällskap. Den är relativt låg och ska göra det möjligt för föreningar att anordna olika tillställningar.

· Privatpersoner

För att anordna en privat fest med alkoholservice där alkohol säljs till självkostnadspris gäller detsamma som för föreningar att ansöka om tillstånd för service till slutna sällskap.

Hur ligger förslaget till i jämförelse med andra kommuner

Dagens taxa är i paritet med omgivande kommuner och även vissa kommuner söderut. Det är dock allt fler kommuner som ser över sina taxor som exv. Eskilstuna, som genomför de förändringar som föreslås i den nya taxan. Vilket innebär att kostnader som är kopplade till verksamheten ska avgiftsfinansieras och inte finansieras av skattekollektivet

Miljö- och tillsynsnämnden föreslår att Kommunfullmäktige antar förslag till ny taxa för tillsyn och prövning inom följande lagars tillämpningsområden:

- Alkohollagen (2010:1622)
- Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter
- Lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter
- Lag(2017:425) om elektroniska cigaretter och påfyllnadshållare
- Lag (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel.

Miljö- och tillsynsnämnden föreslår att Kommunfullmäktige antar förslag till ny taxa med tillhörande taxebilaga 1- 3 med stöd av följande bestämmelser:

- Alkohollagen 8 kap. 10 §
- Lag om tobak och liknande produkter 8 kap. 1 - 2 §§
- Lag om elektroniska cigaretter och påfyllnadshållare 46 §
- Lag om tobaksfria nikotinprodukter 40 §
- Lag om handel med vissa receptfria läkemedel 23 §.

Miljö- och tillsynsnämnden föreslår att Kommunfullmäktige beslutar att taxan ska gälla från och med den 1 januari 2023.

Miljö- och tillsynsnämnden föreslår att Kommunfullmäktige beslutar att följande taxor upphör att gälla från och med att den nya taxan har vunnit laga kraft efter antagande:

- Taxa för serveringstillstånd – antagen 2017-12-18 § 292, senast reviderad 2021-11-24 § 74 (indexuppräknings, diarienummer 19MTN31)
- Taxa för försäljning och tillsyn av tobak, e-cigaretter och påfyllningsbehållare – antagen 2019-06-24 § 169, senast reviderad 2021-11-24 § 75 (indexuppräknings, diarienummer 19MTN14)
- Taxa för kontroll enligt lag om handel med vissa receptfria läkemedel – antagen 2015-11-16 § 273, senast reviderad 2021-11-24 § 71 (indexuppräknings, diarienummer 19MTN46).

Miljö- och tillsynsnämnden föreslår att Kommunfullmäktige beslutar att Miljö- och tillsynsnämnden årligen får indexuppräknas taxan upp till Prisindex för kommunal verksamhet (PKV). Basår för indexuppräkningsen är oktober månad 2022. Miljö- och tillsynsnämnden ska delge Kommunfullmäktige beslut efter indexuppräkningsen.

Yrkanden

Majvor Sjölund (C) och Patric Lundström (S): bifall till förslaget med komplettering att Miljö- och Tillsynsnämnden får i uppdrag att utreda möjlighet till differentierad avgift för tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten, då vi anser att den nuvarande avgiften slår hårt mot små företag. Förslag ska återredovisas till Kommunfullmäktige senast 31 december 2023

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

Beslutsunderlag

- Taxa för tillsyn och prövning av alkohol, tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter samt vissa receptfria läkemedel
- §219 KS Taxa för tillsyn och prövning gällande alkohol, tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter samt vissa receptfria läkemedel

§ 180

Taxa för tömning av enskilda avloppsanläggningar och fettavskiljare

Diariennr 22KS684

Beslut

Kommunfullmäktige antar Taxa för tömning av enskilda avloppsanläggningar och fettavskiljare till och med 30 juni 2024.

Kommunfullmäktige fastställer att renhållningstaxan för tömning av slam samt fettavskiljare ska utgå från Avfallsindex A12:3MD med augusti månad gällande indextalet som basindex.

Styrelsen för Piteå Renhållning & Vatten AB ges rätt att årligen justera taxan tömning av slam samt fettavskiljare genom denna indexuppräknings. Sådan uppräknings får inte ske oftare än en gång per år.

Ärendebeskrivning

Pireva har genom offentlig upphandling tecknat avtal med ny leverantör för tjänster för tömning av enskilda avloppsanläggningar då tidigare leverantör har valt att inte längre producera tjänsterna.

Till upphandlingen inkom 5 anbud, och avtal tecknades. Upphandlingen innebar en tydlig kostnadsökning, dock i förväntad nivå utifrån jämförelser med andra kommuner.

Förslag till taxa 2023 innebär en anpassning till nya avtalet med den nya leverantören. Förslag till ny slamtaxa innebär en höjning av vanligaste standardtömningen från 1088 kr ink moms till 1719 kr ink moms, totalt sett en ökning med 57,9 %.

Taxan ska indexregleras årsvis, Statistiska Centralbyråns index tillämpas A12:3MD och med augusti månad gällande indextalet som basindex. Indexförändringar under perioden A12:3MD augusti 2021 – augusti 2022 är 13,2 %

Yrkanden

Magnus Häggblad (SD): avslag till Kommunstyrelsens förslag.

Mats Dahlberg (MP) och Patric Lundström (S): bifall till Kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på de två förslagen och finner att Kommunfullmäktige beslutar enligt Kommunstyrelsens förslag.

Beslutsunderlag

- Taxa för tömning av slam samt fettavskiljare

§ 181

Försäljning del av fastighet Löjan 1

Diariernr 22KS653

Beslut

Kommunfullmäktige godkänner att del av fastighet Löjan 1 säljs.

Ärendebeskrivning

Piteå förväntas växa, befolkningen öka och kommunen behöver planera för ytterligare bostäder, arbetsplatser och infrastruktur för att möta utvecklingen. Kvarteret Löjan är beläget i centrala Piteå med ett framstående läge intill Stadskyrkan, Stadsberget och Stadshotellet. Stora delar av kvarteret präglas av rester av ett parkeringsdäck som utgör ett tomrum i stadsmiljön och behöver rivas. Ytan behöver fyllas med bebyggelse som innehållsmässigt bidrar till att stärka stadskärnans attraktivitet av hög arkitektonisk kvalitet. Den offentliga platsen ska tillsammans med Stadsberget samt omgivande bebyggelse skapa en attraktiv helhet.

I det styrande dokumentet "Taxa för nyttjande och försäljning av kommunal mark" anges under punkt 3.1 att "mark för flerbostadshus i Piteå centrum upplåts med tomträtt".

I protokoll från Kommunfullmäktige 2018-05-23, § 38, framgår att "...för områden där detaljplan eller planprogram påbörjats före 2017-09-01 förhandlas friköp eller tomträtt i samband med markanvisningsavtalet, där Kommunstyrelsen är beslutande organ". Under de senaste åren har kommunen förhandlat med ett antal olika intressenter för att kunna exploatera i enlighet med planprogrammet. Den begränsade ytan, de komplicerade markägarförhållandena samt utebliven flytt av offentliga lokaler har varit orsaken till att förhandlingarna avbrutits.

Under 2021 anordnade Piteå kommun en "Utökad intresseanmälan för markanvisning" där Riksbyggen, BD Fastigheter och AB Wallsténhus lämnade in var sitt förslag. Riksbyggen blev den exploatör som kommunen valde att gå vidare med. Under våren 2022 har det ekonomiska läget samt svårigheterna som beskrivits ovan gjort att Riksbyggen dragit sig ur. Kommunen har därför påbörjat en dialog med AB Wallsténhus som kom på andra plats i utvärderingen. AB Wallsténhus är tillsammans med BD Fastigheter intresserade av att bygga på Löjan i enlighet med planprogrammet, under förutsättning att de får friköpa marken. Exploatörerna ser inte tomträtt som ett ekonomiskt hållbart alternativ.

Motivering

Samhällsbyggnad förordar friköp i detta enskilda fall med följande motivering:

- Fastigheten Löjan 1 ligger i direkt anslutning till andra fastigheter i samma kvarter som idag ägs av AB Wallsténhus.
- Ytan är liten och svår för någon annan att exploatera i den omfattning planprogrammet medger.
- Arbete med planprogrammet för kvarteret Löjan påbörjades innan 2015.
- Det finns stor risk att området inte kommer att bebyggas om tomträtt kvarstår, vilket ger negativa konsekvenser för hela Piteås stadskärna och dess attraktivitet.

Signatur justerare

Utdragsbestyrkande

Markägoförhållanden samt fastigheten Löjan 1 framgår av bifogad kartbilaga. Exakt yta som kommer friköpas klarläggs i ett kommande planarbete och beror på omfattningen av allmän plats.

För Piteå som helhet förväntas förslaget gynna tillväxt och bidra till att nå målen om att Piteå år 2040 ska ha 50 000 invånare samt att Piteå ska erbjuda attraktiva och varierande boendemiljöer.

Kommunledningsförvaltningens yttrande
Kommunledningsförvaltningen stödjer Samhällsbyggnadsnämndens bedömning och föreslår att Kommunfullmäktige i detta fall gör undantag från tidigare fattat beslut 2018-05-23, § 38.

Efter genomfört planarbete lyfts nytt ärende till Kommunfullmäktige om friköp av del av fastigheten.

Yrkanden

Ruth Rahkola (S), Lage Hortlund (SD), Brith Fäldt (V) och Claes Danell (S): bifall till Kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

Beslutsunderlag

- Karta Löjan 1 - M 2022-740

§ 182

Ajournering för utdelning av Solanderstipendiet 2022

Diariennr 20KS32

Ärendebeskrivning

Sammanträdet ajourneras 15:00 för utdelning av Solanderstipendiet och Piteåmedaljen 2022.

Kommunfullmäktige instiftade i juni 1996 Solanderstipendiet för att stimulera Piteåungdomar till högskolestudier. Stipendiesumman uppgår till 1/3 basbelopp.

Solanderstipendiet 2022 tilldelas Aileen Mir Hosseiny och Arvid Öquist.

Aileen Mir Hosseiny har påbörjat Juristprogrammet vid Uppsala Universitet och Arvid Öquist har påbörjat Civilingenjörsprogrammet vid Umeå Universitet.

Båda stipendiaterna är ambitiösa och drivna elever med tydliga målbilder för sina framtida studier.

Piteå kommunfullmäktige önskar Aileen och Arvid varmt lycka till med deras fortsatta studier.

§ 183

Piteåmedaljen 2022

Diariennr 22KS391

Ärendebeskrivning

Piteåmedaljen tilldelas person som utfört en betydelsefull samhällsgärning inom kommunen eller utfört en betydelsefull insats för kommunen.

Piteåmedaljen 2022 tilldelas Birgitta Wellborg och Piteås Frivilliga Resursgrupp Piteås Frivilliga Resursgrupp FRG, har under Birgitta Wellborgs ledning under flera år stöttat Piteå kommun vid kriser och större händelser. FRG har till exempel agerat värdar när Piteå kommun öppnade ett evakueringsboende för flyktingar 2015, när vaccinationerna för Covid-19 startades upp 2020 och även när Piteå arrangerade SM-veckan 2022. FRG har bemannat en stödlinje där människor, som under pandemin varit isolerade, kunnat få hjälp med bland annat inköp med mera.

FRG-Piteås arbete under pandemin har uppmärksammats av både inrikesminister och statsminister, som båda var mycket imponerade av verksamheten.

FRG är en aktiv förening med väl utbildade medlemmar som ordnar en mängd aktiviteter i syfte att vara väl förberedda närhelst deras kompetens kan behövas. Det är en stor trygghet för Piteå kommun att ha en aktiv och kompetent FRG-grupp.

En frivillig resursgrupp (FRG) består av personer från olika frivilliga försvarsorganisationer. De har rekryterats för att de har erfarenhet, utbildning och personliga förutsättningar för att klara de arbetsuppgifter som gruppen kan ställas inför.

Civilförsvarsförbundet utbildar medlemmar till frivilliga resursgrupper och deras ledare. Uppdraget kommer från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB.

FRG kan kallas in på begäran av kommunledningen när något extraordinärt hänt som exempelvis en stor olycka eller brand, plötslig översvämning, att vattnet blir förorenat eller långvarigt elavbrott. FRG kan exempelvis hjälpa till med evakueringar, information, administration och andra praktiska uppgifter.

Genom kommunen kan FRG vid behov även användas som en förstärkningsresurs för regioner och centrala myndigheter.

§ 184

Åtgärdsprogram luft och partiklar

Diariernr 21KS550

Beslut

Kommunfullmäktige minoritetsåterremitterar förslaget om åtgärdsprogram för partiklar PM10, för att stryka avsnitt 6.3.2. och utreda om att istället införa enkelriktad väg vid Lillbrogatan, behålla antalet parkeringar (54 st) samt inväntar ny mätutrustning.

Ärendebeskrivning

Naturvårdsverket har beslutat att Piteå kommun behöver upprätta ett åtgärdsprogram för partiklar eftersom miljö kvalitetsnormen för PM10 överskridits under år 2020. Naturvårdsverket skickade beslutet till Länsstyrelsen, som har överlåtit till Piteå kommun att ta fram ett åtgärdsprogram. Naturvårdsverkets beslut grundar sig på Samhällsbyggnads luftmätningar vid Prästgårdsgatan i Piteå.

Åtgärdsprogrammet har varit ute på samråd och ett antal synpunkter har kommit in till Samhällsbyggnad. Av samrådsredogörelsen framgår vilka synpunkter som har kommit in och hur Samhällsbyggnad har beaktat dessa vid arbetet med att ta fram åtgärdsprogrammet. När Kommunfullmäktige har antagit ett åtgärdsprogram ska kommunen redovisa det till Naturvårdsverket.

Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2022-10-27 § 132

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att Kommunfullmäktige antar förslaget till åtgärdsprogram för partiklar PM10.

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att Kommunfullmäktige efter antagandet skickar åtgärdsprogrammet till Naturvårdsverket.

Yrkanden

Magnus Nyström (S), Brith Fäldt (V), Mats Dahlberg (MP), Johannes Johansson (C), Annika Lahti (V), Patric Lundström (S) och Lars Vikström (V): bifall till Kommunstyrelsens förslag.

Håkan Johansson (M), Magnus Häggblad (SD), Gunilla Wallstén (M), Johnny Åström (SJV), Karl-Erik Jonsson (M) och Lage Hortlund (SD): återremiss för att stryka avsnitt 6.3.2. och utreda om att istället införa enkelriktad väg vid Lillbrogatan, behålla antalet parkeringar (54 st) samt inväntar ny mätutrustning.

Propositionsordning

Ordföranden meddelar att hon först avser att ställa proposition på yrkandet om återremiss, om Kommunfullmäktige beslutar att ärendet ska avgöras vid dagens sammanträde kommer därefter proposition ställas på övriga yrkanden.

Ordföranden ställer proposition på yrkandet om återremiss och finner att Kommunfullmäktige beslutar att ärendet ska avgöras vid dagens sammanträde.

Signatur justerare

Utdragsbestyrkande

Omröstning begärs och Kommunfullmäktige godkänner följande beslutsgång:
Ja-röst, ärendet avgörs vid dagens sammanträde
Nej-röst, ärendet återremitteras enligt yrkande.

Omröstningsresultat

Ja: 33

Nej: 17

Avstår: 0

Frånvarande: 1

De röstande och de avlämnade rösterna framgår av till denna paragraf bifogad förteckning.

Ordföranden finner att Kommunfullmäktige beslutar minoritetsåterremittera ärendet enligt yrkande.

Beslutsunderlag

- Åtgärdsprogram för partiklar PM10 i Piteå 2022-2028
- Samrådsredogörelse för åtgärdsprogram för partiklar PM10 i Piteå
- SMHI Rapport 2022-41 Luftkvalitetsberäkningar inför Åtgärdsprogram i Piteå v1.1
- Trafikutredning luftmiljö Piteå 2022-05-31
- Yttrande från privatperson
- Projektdirektiv åtgärdsprogram luft och partiklar
- §228 KS Åtgärdsprogram luft och partiklar

§ 184

Votering Åtgärdsprogram luft och partiklar

21KS550

JA: besluta idag, NEJ: återremiss

Ledamot	Ja	Nej	Avstår
Kata Nilsson (S), ledamot	X		
Patric Lundström (S), ledamot	X		
Claes Danell (S), ledamot	X		
Sara Lagesen Lundgren (S), ledamot	X		
Richard Westerberg (S), ledamot	X		
Marita Björkman Forsman (S), ledamot	X		
Sven-Gösta Pettersson (S), ledamot	X		
Agnetha Eriksson (S), ledamot	X		
Thomas Hansson (S), ledamot	X		
Carola Bergman (S), ledamot	X		
Ulf Sjödin (S), ledamot	X		
Magnus Nyström (S), ledamot	X		
Jessica Hjelte (S), ledamot	X		
Cristian Bergvall (S), ledamot	X		
Peter Thelin (S), ledamot	X		
Elisabeth Lindberg (S), ledamot	X		
Ola Edeblom (S), ledamot	X		
Majvor Sjölund (C), ledamot	X		
Anton Li Nilsson (C), ledamot	X		
Johannes Johansson (C), ledamot	X		
Henrik Viklund (C), ledamot	X		
Håkan Johansson (M), ledamot		X	
Ellinor Sandlund (M), ledamot		X	
Karl-Erik Jonsson (M), ledamot		X	
Jan-Eric Sandberg (M), ledamot		X	
Åsa Nordmark (M), ledamot		X	
Sara Hall (SLP), ledamot		X	
Helén Lindbäck (KD), ledamot		X	
Mats Dahlberg (MP), ledamot	X		
Johnny Åström (SJV), ledamot		X	
Magnus Häggblad (SD), ledamot		X	
Lage Hortlund (SD), ledamot		X	
Marlene Källström (SD), ledamot		X	
Anna Bergström (V), ledamot	X		
Brith Fäldt (V), ledamot	X		
Annika Lahti (V), ledamot	X		
Lars Vikström (V), ledamot	X		
Gunilla Wallstén (M), ledamot		X	

Signatur justerare

Utdragsbestyrkande

Daniel Bylund (KD), ledamot		X	
Maj-Britt Lindström (S), ledamot	X		
Peter Eriksson (S), ledamot	X		
Ella Vikström (S), ledamot	X		
Gerd Sävenstedt (S), ledamot	X		
Lars Larsson (SLP), ledamot		X	
Mats Gustafsson (SD), ledamot		X	
Rut Göransson (-), ledamot		X	
Benny Söderberg (V), ledamot	X		
Ruth Rahkola (S), ordförande	X		
Marika Berglund (C), vice ordförande	X		
Daniel Bergman (M), 2:e vice ordförande		X	
Resultat	33	17	0

§ 185

Samisk förvaltningskommun

Diariennr 22KS646

Beslut

Kommunfullmäktige godkänner återrapport av utredning Samisk förvaltningskommun.

Kommunfullmäktige ger Kommunledningsförvaltningen i uppdrag att ta fram en åtgärds- och tidsplan i syfte att möjliggöra en ansökan om att Piteå kommun blir en Samisk förvaltningskommun. Uppdraget ska redovisas senast i Årsredovisning 2023.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige har i riktlinjerna för verksamhetsplan 2023-2025 och budget 2023 gett uppdrag till Kommunstyrelsen att utreda förutsättningarna för Piteå kommun att bli en samisk förvaltningskommun i syfte att kunna lämna in anmälan senast 1 april 2023 (§45, Kommunfullmäktige 2022-03-28).

Syftet med utredningen har varit att tydliggöra vad som redan uppfylls och vad som kommer att krävas av Piteå kommun för att kunna efterleva åtagandet det innebär att vara en samisk förvaltningskommun. Piteå kommuns möjligheter och utmaningar har identifierats.

Utredningen har skett i samarbete med kommunens förvaltningar. Underlaget ska användas för att ta ställning om en ansökan ska ske senast 2023-03-01.

Utredningen pekar mot att Piteå kommun inte har förutsättningar att bli förvaltningskommun för samiska från och med 2023. Innan en eventuell ansökan som samisk förvaltningskommun är det rimligt att först säkerställa efterlevandet av Lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Ett första steg kan vara att utse en samordnare för det minoritetspolitiska arbetet. Ett andra steg bör vara att arbeta fram mål och riktlinjer för det arbetet.

Yrkanden

Kata Nilsson (S), Mats Dahlberg (MP), Elisabeth Lindberg (S), Brith Fäldt (V), Lars Larsson (SLP) och Ella Vikström (S): bifall till Kommunstyrelsens förslag.

Magnus Häggblad (SD): avslag till förslaget.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på de två förslagen och finner att Kommunfullmäktige beslutar enligt Kommunstyrelsens förslag.

Beslutsunderlag

- Utredning samisk förvaltningskommun

§ 186

Länsstyrelsen - Beslut av ansökan om vattenskyddsområde och tillhörande skyddsföreskrifter för Svensbyfjärdens ytvattentäkt i Piteå kommun

Diariennr 22KS655

Beslut

Kommunfullmäktige tar del av beslut om vattenskyddsområde och tillhörande skyddsföreskrifter för Svensbyfjärdens ytvattentäkt i Piteå kommun

Ärendebeskrivning

Svensbyfjärdens utgör dricksvattentäkt för Piteå kommuns huvudvattentäkt som förser merparten av kommunens invånare med dricksvatten. Det är angeläget att vattentäkten får ett skydd som säkerställer dricksvattenförsörjningen för framtiden. Ett arbete med att få till stånd ett vattenskyddsområde har pågått under ett antal år.

2018-06-20 § 107 beslutade Kommunfullmäktige att ansöka om att Länsstyrelsen i Norrbottens län fastställer skyddsområde för Svensbyfjärdens ytvattentäkt i enlighet med föreslagna skyddszoner enligt 7 kap. 21-22 § miljöbalken.

Länsstyrelsen Norrbotten har 2022-11-01 fattat beslut enligt Piteå kommuns ansökan och kompletteringar från 2021-10-11.

Piteå kommun kommer som ägare att märka upp vattenskyddsområdet samt informera om gällande föreskrifter. Miljö- och tillsynsnämnden kommer att ta fram information och blanketter för att eventuell dispens och liknande ska kunna sökas. Pireva kommer som VA-huvudman ta fram plan för skyltning och tillhanda information.

Yrkanden

Ruth Rahkola (S): bifall till Kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

Beslutsunderlag

- Länsstyrelsen - Beslut av ansökan om vattenskyddsområde
- Bilaga 4 kartor zoner
- Beslut - Överlåtelse av tillsyn enligt miljöbalken

§ 187

Redovisning av obesvarade motioner och medborgarförslag, medborgarförslag beslutade i nämnd samt Piteförslag

Diariennr 22KS380

Beslut

Kommunfullmäktige godkänner redovisning av obesvarade motioner och medborgarförslag.

Kommunfullmäktige godkänner redovisning av medborgarförslag beslutade i nämnd.

Kommunfullmäktige godkänner redovisning av Piteförslag.

Ärendebeskrivning

Enligt Kommunfullmäktiges arbetsordning 32-33 §§, ska motioner och medborgarförslag som inte beretts färdigt redovisas för Kommunfullmäktige två gånger per år.

Senaste redovisningen lämnades vid Kommunfullmäktiges sammanträde 20 juni 2022, § 92.

Kommunledningsförvaltningen har upprättat förteckning över obesvarade motioner och medborgarförslag.

Kommunfullmäktige kan överlåta till Kommunstyrelsen eller annan nämnd att besluta om ett medborgarförslag. En nämnd som handlägger och beslutar sådant medborgarförslag ska minst en gång om året återrapportera till Kommunfullmäktige om de beslut som fattats i ärendena.

Kommunledningsförvaltningen har upprättat förteckning över beslutade medborgarförslag i Kommunstyrelsen och övriga nämnder.

Piteförslag

Kommunstyrelsen och övriga nämnder ska två gånger per år redovisa till Kommunfullmäktige alla publicerade Piteförslag som ej gått till beslut samt en gång per år redovisa alla beslutade ärenden.

Yrkanden

Ruth Rahkola (S): bifall till Kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

Beslutsunderlag

- Redovisning motioner och medborgarförslag
- Piteförslag - publicerade som ej gått till beslut samt beslutade ärenden

§ 188

Anmälda handlingar

Beslut

Kommunfullmäktige tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Inga handlingar har inkommit till Kommunledningsförvaltningen för kännedom till Kommunfullmäktige.

§ 189

Motion SLP - Ersättningar och arvoden

Diariernr 22KS717

Beslut

Kommunfullmäktige remitterar motionen, ersättningar och arvoden, till Kommunstyrelsen för beredning.

Ärendebeskrivning

Fullmäktiges ledamot Anders Nordin (SLP) har lämnat in en motion om Ersättningar och arvoden.

Yrkanden

Ruth Rahkola (S): bifall till förslaget.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

Beslutsunderlag

- Motion - Ersättningar och arvoden

§ 190

Medborgarförslag - Anslå bussturlista för lokaltrafiken i busskurerna

Diariennr 22KS697

Beslut

Kommunfullmäktige överlämnar medborgarförslaget, Anslå bussturlista för lokaltrafiken i busskurerna, till Samhällsbyggnadsnämnden för beslut.

Ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag har lämnats in om att anslå bussturlista för lokaltrafiken i busskurerna.

Yrkanden

Ruth Rahkola (S): bifall till förslaget.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

Beslutsunderlag

- Medborgarförslag - Sätta upp bussturlista för Piteå Citybuss i busskurerna efter deras linjesträckning
- Medborgarförslag - Sätta upp bussturlista för Piteå Citybuss i busskurerna efter deras linjesträckning

§ 191

Val av revisorer 2023-2026

Diariennr 22KS430

Beslut

Kommunfullmäktige utser följande 5 revisorer 2023-2026:

- 1 Anders Berg (S)
- 2 Gunnar Plym Forsell (M)
- 3 Hans Lundström (C)
- 4 Göran Eriksson (S)
- 5 Jörgen Hellsten (M)

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen 12 kap 4§ ska kommunfullmäktige välja revisorer för granskning av verksamheten under de fyra följande åren. Enligt revisionsreglementet för Piteå kommun ska fem revisorer utses.

Yrkanden

Marita Björkman-Forsman (S): bifall till valberedningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

§ 192

Val av ordförande och vice ordförande - Revisorer 2023-2026

Diariennr 22KS430

Beslut

Kommunfullmäktige utser Anders Berg (S) till ordförande och Gunnar Plym Forsell (M) till vice ordförande för revisorerna 2023-2026.

Ärendebeskrivning

Enligt revisionsreglementet 6 § väljer fullmäktige för den tid som fullmäktige bestämmer en sammankallande/ordförande och en vice. Rollen är att vara sammankallande och leda gemensamma sammankomster och sammanträden för revisorerna.

Yrkanden

Håkan Johansson (M), Mats Dahlberg (MP), Johnny Åström (SJV), Gunilla Wallstén (M) och Magnus Häggblad (SD): Gunnar Plym Forsell (M) föreslås till ordförande och Anders Berg (S) till vice ordförande.

Marita Björkman-Forsman (S) och Claes Danell (S): bifall till valberedningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på de två förslagen och finner att

Kommunfullmäktige beslutar enligt valberedningens förslag.

Omröstning begärs och verkställs genom slutna omröstning eftersom det avser personval.

Omröstningsresultat

Valberedningens förslag: 27 röster

Oppositionens förslag: 18 röster

Avstår: 4

Antalet avgivna röster är 49. Frånvarande: 2

Ordföranden finner att Kommunfullmäktige utser Anders Berg (S) till ordförande och Gunnar Plym Forsell (M) till vice ordförande för revisorerna.

§ 193

Val av ledamöter och ersättare - Kommunstyrelsen 2023-2026

Diariennr 22KS408

Beslut

Kommunfullmäktige utser följande 15 ledamöter till Kommunstyrelsen 2023-2026:

- 1 Patric Lundström (S)
- 2 Håkan Johansson (M)
- 3 Kata Nilsson (S)
- 4 Claes Danell (S)
- 5 Karl-Erik Jonsson (M)
- 6 Carola Bergman (S)
- 7 Cristian Bergvall (S)
- 8 Anna Bergström (V)
- 9 Magnus Häggblad (SD)
- 10 Helén Lindbäck (KD)
- 11 Louise Mörk (S)
- 12 Sara Lagesen (S)
- 13 Anders Nordin (SLP)
- 14 Majvor Sjölund (C)
- 15 Anton Li Nilsson (C)

Kommunfullmäktige utser följande 15 ersättare till Kommunstyrelsen 2023-2026:

- 1 Jonas Gunnarsson (S)
- 2 Daniel Bergman (M)
- 3 Sanna Eriksson (S)
- 4 Thomas Hansson (S)
- 5 Ellinor Sandlund (M)
- 6 Alma Andersson (S)
- 7 Richard Westerberg (S)
- 8 Lage Hortlund (SD)
- 9 Mikael Borgh (V)
- 10 Sara Hall (SLP)
- 11 Mats Elowson (S)
- 12 Per Hallqvist (S)
- 13 Mats Dahlberg (MP)
- 14 Marika Berglund (C)
- 15 Johannes Johansson (C)

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen kap 3, § 3 ska fullmäktige tillsätta en styrelse. Enligt Reglemente för styrelser och nämnder består Kommunstyrelsen av 15 ledamöter och 15 ersättare.

Kommunfullmäktiges valberedning genomför lottning mellan ledamotsplats 8 och 9 samt mellan ersättarplats 8 och 9.

Kommunfullmäktiges valberedning godkänner genomför lottning mellan ledamots- och ersättarplats 8 och 9.

Yrkanden

Marita Björklund-Forsman (S): bifall till valberedningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

§ 194

Val av ordförande, vice ordförande och andre vice ordförande - Kommunstyrelsen 2023-2026

Diariernr 22KS408

Beslut

Kommunfullmäktige utser Patric Lundström (S) till ordförande, Kata Nilsson (S) till förste vice ordförande och Majvor Sjölund (C) till andre vice i Kommunstyrelsen 2023-2026.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen 6 kap 21§ ska fullmäktige välja en ordförande och en eller två vice ordförande bland nämndens ledamöter. Dessa utgör tillsammans nämndens presidium. Fullmäktige bestämmer även tiden för uppdragen.

Enligt Reglemente för styrelse och nämnder ska Kommunstyrelsens ordförande och förste vice ordförande ha titeln kommunalråd och tjänstgöra på heltid.

Yrkanden

Marita Björkman-Forsman (S) Ruth Rahkola (S), Anton Li Nilsson (C) och Claes Danell (S): bifall till valberedningens förslag.

Håkan Johansson (M), Mats Dahlberg (MP) och Lage Hortlund (SD): andre vice ordförande föreslås gå till oppositionen och val förrättas vid senare tillfälle.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag till ordförande och vice ordförande, vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

Ordföranden ställer proposition på de två förslagen till andre vice ordförande och finner att Kommunfullmäktige beslutar enligt valberedningens förslag.

Omröstning begärs och verkställs genom sluten omröstning eftersom det avser personval.

Omröstningsresultat

Majvor Sjölund (C): 27 röster

Oppositionen: 18 röster

Avstår: 4

Antalet avgivna röster är 49

Frånvarande: 2

Ordföranden finner att Kommunfullmäktige utser Majvor Sjölund (C) till andre vice i Kommunstyrelsen.

§ 195

Val av ledamöter och ersättare - Barn- och utbildningsnämnden 2023-2026

Diariernr 22KS410

Beslut

Kommunfullmäktige utser följande 13 ledamöter i Barn- och utbildningsnämnden 2023-2026:

- 1 Marita Björkman-Forsman (S)
- 2 Malin Stenvall Wiksten (M)
- 3 Massoud Sari Aslani (S)
- 4 Carola Bergman (S)
- 5 Veronica Wahlström (M)
- 6 Alma Andersson (S)
- 7 Peter Eriksson (S)
- 8 Maria Platni (V)
- 9 Anne-Christine Esberg (SD)
- 10 Ida-Therese Viklund (M)
- 11 Majvor Sjölund (C)
- 12 Hans Öhlund (C)
- 13 Eila Stenvall (KD)

Kommunfullmäktige utser följande 8 ersättare i Barn- och utbildningsnämnden 2023-2026:

- 1 Linda Thelin (S)
- 2 Håkan Johansson (M)
- 3 Jonas Vikström (S)
- 4 Sara Lagesen (S)
- 5 Lisa Granberg (KD)
- 6 Inga Johansson (S)
- 7 Lottie Almqvist (C)
- 8 Ulf Lindeberg (SD)

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen kap 3, § 3 ska fullmäktige tillsätta de nämnder som utöver styrelsen behövs för att fullgöra kommunens uppgifter enligt lag eller annan författning och för övrig verksamhet. Enligt Reglemente för styrelser och nämnder består Barn- och utbildningsnämnden av 13 ledamöter och 8 ersättare.

Kommunfullmäktiges valberedning genomför lottnings mellan ledamotsplats 8 och 9 samt ersättarplats 8.

Kommunfullmäktiges valberedning godkänner genomförd lottnings mellan ledamots- och ersättarplats 8 och 9.

Yrkanden

Marita Björkman-Forsman (S): bifall till valberedningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

§ 196

Val av ordförande och vice ordförande - Barn- och utbildningsnämnden 2023-2026

Diariernr 22KS410

Beslut

Kommunfullmäktige utser Majvor Sjölund (C) till ordförande och Marita Björkman-Forsman (S) till vice ordförande i Barn- och utbildningsnämnden 2023-2026.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen 6 kap 21§ ska fullmäktige välja en ordförande och en eller två vice ordförande bland nämndens ledamöter. Dessa utgör tillsammans nämndens presidium. Fullmäktige bestämmer även tiden för uppdragen.

Yrkanden

Marita Björkman-Forsman (S): bifall till valberedningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

§ 197

Val av ledamöter och ersättare - Fastighets- och servicenämnden 2023-2026

Diariennr 22KS413

Beslut

Kommunfullmäktige utser följande 9 ledamöter i Fastighets- och servicenämnden 2023-2026:

- 1 Sanna Eriksson (S)
- 2 Daniel Bergman (M)
- 3 Bo Jonsson (S)
- 4 Marianne Hedkvist (S)
- 5 Ulf Lindström (M)
- 6 Leif Edström (S)
- 7 Ulf Hartman (C)
- 8 Ulf Lindeberg (SD)
- 9 Lena Nordkvist (V)

Kommunfullmäktige utser följande 6 ersättare i Fastighets- och servicenämnden 2023-2026:

- 1 Gun Jonsson (S)
- 2 Linda Isaksson (M)
- 3 Mojgan Azari (S)
- 4 Lars-Erik Lindgren (S)
- 5 Ingrid Nilsson (KD)
- 6 Marika Berglund (C)

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen kap 3, § 3 ska fullmäktige tillsätta de nämnder som utöver styrelsen behövs för att fullgöra kommunens uppgifter enligt lag eller annan författning och för övrig verksamhet. Enligt Reglemente för styrelsen och nämnder består Fastighets- och servicenämnden av 9 ledamöter och 6 ersättare.

Kommunfullmäktiges valberedning genomför lottning mellan ledamotsplats 8 och 9.

Kommunfullmäktiges valberedning godkänner genomförd lottning mellan ledamotsplats 8 och 9.

Yrkanden

Marita Björkman-Forsman (S): bifall till valberedningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

§ 198

Val av ordförande och vice ordförande - Fastighets- och servicenämnden 2023-2026

Diariennr 22KS413

Beslut

Kommunfullmäktige utser Ulf Hartman (C) till ordförande och Sanna Eriksson (S) till vice ordförande i Fastighets- och servicenämnden 2023-2026.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen 6 kap 21§ ska Kommunfullmäktige välja en ordförande och en eller två vice ordförande bland nämndens ledamöter. Dessa utgör tillsammans nämndens presidium. Fullmäktige bestämmer även tiden för uppdragen.

Yrkanden

Marita Björkman-Forsman (S): bifall till valberedningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

§ 199

Val av ledamöter och ersättare - Miljö- och tillsynsnämnden 2023-2026

Diariernr 22KS412

Beslut

Kommunfullmäktige utser följande 11 ledamöter i Miljö- och tillsynsnämnden 2023-2026:

- 1 Ulf Sjödin (S)
- 2 Ellinor Sandlund (M)
- 3 Dan Nilsson (S)
- 4 Krickan Forsberg (S)
- 5 Eva Nordlund (SLP)
- 6 Sara Wiinikka (S)
- 7 Johannes Johansson (C)
- 8 Elin Johansson (V)
- 9 Mats Gustafsson (SD)
- 10 Lars-Erik Willberg (MP)
- 11 Agneta Ehlin (C)

Kommunfullmäktige utser följande 7 ersättare i Miljö- och tillsynsnämnden 2023-2026:

- 1 Christina Sandkvist (S)
- 2 Mona Lindqvist (M)
- 3 Paula Vaktnäs (S)
- 4 Maj-Britt Lindström (S)
- 5 Nickolina Burvall Nilsson (KD)
- 6 Margit Johansson (S)
- 7 Bo Andersson (C)

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen kap 3, § 3 ska Kommunfullmäktige tillsätta de nämnder som utöver styrelsen behövs för att fullgöra kommunens uppgifter enligt lag eller annan författning och för övrig verksamhet. Enligt Reglemente för styrelsen och nämnder består Miljö- och tillsynsnämnden av 11 ledamöter och 7 ersättare.

Kommunfullmäktiges valberedning genomför lottning mellan ledamotsplats 8 och 9.

Kommunfullmäktiges valberedning godkänner genomförd lottning mellan ledamotsplats 8 och 9.

Yrkanden

Marita Björkman-Forsman (S): bifall till valberedningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

§ 200

**Val av ordförande och vice ordförande - Miljö- och tillsynsnämnden
2023-2026**

Diariernr 22KS412

Beslut

Kommunfullmäktige utser Ulf Sjödin (S) till ordförande och Johannes Johansson (C) till vice ordförande i Miljö- och tillsynsnämnden 2023-2026.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen 6 kap 21§ ska Kommunfullmäktige välja en ordförande och en eller två vice ordförande bland nämndens ledamöter. Dessa utgör tillsammans nämndens presidium. Fullmäktige bestämmer även tiden för uppdragen.

Yrkanden

Marita Björkman-Forsman (S): bifall till valberedningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

§ 201

Val av ledamöter och ersättare - Samhällsbyggnadsnämnden 2023-2026

Diarienumr 22KS409

Beslut

Kommunfullmäktige utser följande 13 ledamöter i Samhällsbyggnadsnämnden 2023-2026:

- 1 Magnus Nyström (S)
- 2 Jan-Eric Sandberg (M)
- 3 Louise Mörk (S)
- 4 Thomas Hansson (S)
- 5 Peter Ridderstråle (SLP)
- 6 Isabella Björkman (S)
- 7 Tomas Eklund (S)
- 8 Lage Hortlund (SD)
- 9 Elisabeth Qvarnström (V)
- 10 Anna Spångö (MP)
- 11 Anton Li Nilsson (C)
- 12 Marie Rönnholm (C)
- 13 Mona Lindqvist (M)

Kommunfullmäktige utser följande 8 ersättare i Samhällsbyggnadsnämnden 2023-2026:

- 1 Ann-Katrin Sämfors (S)
- 2 Mikael Wikström (M)
- 3 Mathias Hansson (S)
- 4 Sara Hylander (S)
- 5 Magnus Burström (SLP)
- 6 Per Hallkvist (S)
- 7 Mathilda Danielsson (C)
- 8 Magnus Häggblad (SD)

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen kap 3, § 3 ska Kommunfullmäktige tillsätta de nämnder som utöver styrelsen behövs för att fullgöra kommunens uppgifter enligt lag eller annan författning och för övrig verksamhet. Enligt Reglemente för styrelsen och nämnder består Samhällsbyggnadsnämnden av 13 ledamöter och 8 ersättare.

Kommunfullmäktiges valberedning genomför lottnings mellan ledamotsplats 8 och 9 samt ersättarplats 8.

Kommunfullmäktiges valberedning godkänner genomförd lottnings mellan ledamots och ersättarplats 8 och 9.

Yrkanden

Marita Björkman-Forsman (S): bifall till valberedningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

§ 202

**Val av ordförande och vice ordförande - Samhällsbyggnadsnämnden
2023-2026**

Diariernr 22KS409

Beslut

Kommunfullmäktige utser Magnus Nyström (S) till ordförande och Anton Li Nilsson (C) till vice ordförande i Samhällsbyggnadsnämnden 2023-2026.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen 6 kap 21§ ska Kommunfullmäktige välja en ordförande och en eller två vice ordförande bland nämndens ledamöter. Dessa utgör tillsammans nämndens presidium. Fullmäktige bestämmer även tiden för uppdragen.

Yrkanden

Marita Björkman-Forsman (S): bifall till valberedningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

§ 203

Val av ledamöter och ersättare - Valnämnden 2023-2026

Diariennr 22KS415

Beslut

Kommunfullmäktige utser följande 9 ledamöter i Valnämnden 2023-2026:

- 1 Jonas Gunnarsson (S)
- 2 Daniel Bergman (M)
- 3 Annica Lundgren (S)
- 4 Christina Sandkvist (S)
- 5 Olof Hammarbäck (KD)
- 6 Gunnel Jonsson (C)
- 7 Ulf Hartman (C)
- 8 Mats Gustafsson (SD)
- 9 Gunilla Dahlblom (V)

Kommunfullmäktige utser följande 5 ersättare i Valnämnden 2023-2026:

- 1 Per Hallqvist (S)
- 2 Lars Larsson (SLP)
- 3 Mojgan Azari (S)
- 4 Ann-Kristin Isaksson (C)
- 5 Tommy Bjernhagen (SJV)

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen kap 3, § 3 ska Kommunfullmäktige tillsätta de nämnder som utöver styrelsen behövs för att fullgöra kommunens uppgifter enligt lag eller annan författning och för övrig verksamhet. Enligt Reglemente för styrelsen och nämnder består Valnämnden av 17 ledamöter och 17 ersättare.

Kommunfullmäktiges valberedning genomför lottning mellan ledamotsplats 8 och 9 samt mellan ersättarplats 8 och 9.

Kommunfullmäktiges valberedning godkänner genomförd lottning mellan ledamots- och ersättarplats 8 och 9. Valberedningen avvaktar med förslag till beslut tills frågan om antal ledamöter och ersättare i Valnämnden beretts i Kommunstyrelsen.

Efter beslut i Kommunfullmäktige 2022-12-12 § 171 består Valnämnden av 9 ledamöter och 5 ersättare.

Yrkanden

Marita Björkman-Forsman (S): bifall till valberedningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

§ 204

Val av ordförande och vice ordförande - Valnämnden 2023-2026

Diariennr 22KS415

Beslut

Kommunfullmäktige utser Jonas Gunnarsson (S) till ordförande och Daniel Bergman (M) till vice ordförande i Valnämnden 2023-2026.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen 6 kap 21§ ska Kommunfullmäktige välja en ordförande och en eller två vice ordförande bland nämndens ledamöter. Dessa utgör tillsammans nämndens presidium. Fullmäktige bestämmer även tiden för uppdragen.

Yrkanden

Marita Björkman-Forsman (S): bifall till valberedningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

§ 205

Val av ledamöter och ersättare - Kultur- och fritidsnämnden 2023-2026

Diariernr 22KS414

Beslut

Kommunfullmäktige utser följande 13 ledamöter i Kultur- och fritidsnämnden 2023-2026:

- 1 Elisabeth Lindberg (S)
- 2 Margareta Hägglöf (M)
- 3 Peter Thelin (S)
- 4 Annica Lundgren (S)
- 5 Magnus Bäckström (M)
- 6 Alexander Mörk (S)
- 7 Ella Vikström (S)
- 8 Ulf Lindeberg (SD)
- 9 Berith Bergstedt (V)
- 10 Lars Larsson (SLP)
- 11 Kristin Lundström (C)
- 12 Jan Lundström (C)
- 13 Lars Gyllenhaal (KD)

Kommunfullmäktige utser följande 8 ersättare i Kultur- och fritidsnämnden 2023-2026:

- 1 Pernilla Nordkvist (S)
- 2 Sten Olsson (M)
- 3 Mats Elowson (S)
- 4 Sara Hylander (S)
- 5 Lova Hellgren (MP)
- 6 Regis Cabral (S)
- 7 Anna Långström (C)
- 8 Johan Elfström (V)

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen kap 3, § 3 ska Kommunfullmäktige tillsätta de nämnder som utöver styrelsen behövs för att fullgöra kommunens uppgifter enligt lag eller annan författning och för övrig verksamhet. Enligt Reglemente för styrelsen och nämnder består Kultur- och fritidsnämnden av 13 ledamöter och 8 ersättare.

Kommunfullmäktiges valberedning genomför lottnings mellan ledamotsplats 8 och 9 samt av ersättarplats 8.

Kommunfullmäktiges valberedning godkänner genomförd lottnings mellan ledamotsplats 8 och 9 samt ersättarplats 8.

Yrkanden

Marita Björkman-Forsman (S): bifall till valberedningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

§ 206

**Val av ordförande och vice ordförande - Kultur- och fritidsnämnden
2023-2026**

Diariennr 22KS414

Beslut

Kommunfullmäktige utser Elisabeth Lindberg (S) till ordförande och Kristin Lundström (C) till vice ordförande i Kultur- och fritidsnämnden 2023-2026.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen 6 kap 21§ ska Kommunfullmäktige välja en ordförande och en eller två vice ordförande bland nämndens ledamöter. Dessa utgör tillsammans nämndens presidium. Fullmäktige bestämmer även tiden för uppdragen.

Yrkanden

Marita Björkman-Forsman (S): bifall till valberedningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

§ 207

Val av ledamöter och ersättare - Socialnämnden 2023-2026

Diariennr 22KS411

Beslut

Kommunfullmäktige utser följande 13 ledamöter i Socialnämnden 2023-2026:

- 1 Sven-Gösta Pettersson (S)
- 2 Ellinor Sandlund (M)
- 3 Maria Truedsson (S)
- 4 Cristian Bergvall (S)
- 5 Ulf Lindström (M)
- 6 Mojgan Azari (S)
- 7 Stefan Sävenstedt (S)
- 8 Magnus Häggblad (SD)
- 9 Maria Fäldt (V)
- 10 Berit Lundgren (KD)
- 11 Evelina Blom (C)
- 12 Britta Lysholm (C)
- 13 Malin Markström (SJV)

Kommunfullmäktige utser följande 8 ersättare i Socialnämnden 2023-2026:

- 1 Ulla Spinell (S)
- 2 Daniel Bergman (M)
- 3 Jessica Hjelte (S)
- 4 Carola Eichwurz (S)
- 5 Josefin Forsberg (KD)
- 6 Linda Thelin (S)
- 7 Catrin Russel (C)
- 8 Marlene Källström (SD)

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen kap 3, § 3 ska Kommunfullmäktige tillsätta de nämnder som utöver styrelsen behövs för att fullgöra kommunens uppgifter enligt lag eller annan författning och för övrig verksamhet. Enligt Reglemente för styrelse och nämnder består Socialnämnden av 13 ledamöter och 8 ersättare.

Kommunfullmäktiges valberedning genomför lottning mellan ledamotsplats 8 och 9 samt av ersättarplats 8.

Kommunfullmäktiges valberedning godkänner genomförd lottning mellan ledamotsplats 8 och 9 samt av ersättarplats 8.

Yrkanden

Marita Björkman-Forsman (S): bifall till valberedningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

§ 208

Val av ordförande och vice ordförande - Socialnämnden 2023-2026

Diariennr 22KS411

Beslut

Kommunfullmäktige utser Sven-Gösta Pettersson (S) till ordförande och Britta Lysholm (C) till vice ordförande i Socialnämnden 2023-2026.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen 6 kap 21§ ska Kommunfullmäktige välja en ordförande och en eller två vice ordförande bland nämndens ledamöter. Dessa utgör tillsammans nämndens presidium. Fullmäktige bestämmer även tiden för uppdragen.

Yrkanden

Marita Björkman-Forsman (S): bifall till valberedningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

§ 209

Val av ledamöter och ersättare – Gemensam e-nämnd för Norrbotten 2023-2026

Diariennr 22KS419

Beslut

Kommunfullmäktige utser Kata Nilsson (S) till ledamot och Patric Lundström (S) till ersättare i Gemensam e-nämnd för Norrbotten 2023-2026.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen kap 3, § 3 ska Kommunfullmäktige tillsätta de nämnder som utöver styrelsen behövs för att fullgöra kommunens uppgifter enligt lag eller annan författning och för övrig verksamhet.

Enligt reglementet för Gemensam e-nämnd för Norrbotten består nämnden av 14 ledamöter och 14 ersättare eller, om antalet samverkande parter förändras, lika många ledamöter och ersättare som krävs för att motsvara antalet samverkande parter. Varje samverkande part utser en ledamot och en ersättare.

Av kommunallagen följer att Kommunfullmäktige i Luleå kommun ska utse nämndens ordförande och vice ordförande.

Yrkanden

Marita Björkman-Forsman (S): bifall till valberedningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

§ 210

Val av ledamöter och ersättare - Gemensam Kost- och servicenämnd Piteå och Luleå kommuner 2023-2026

Diariennr 22KS418

Beslut

Kommunfullmäktige utser följande 3 ledamöter i Gemensam kost- och servicenämnd Piteå och Luleå kommuner 2023-2026:

- 1 Sanna Eriksson (S)
- 2 Daniel Bergman (M)
- 3 Ulf Hartman (C)

Kommunfullmäktige utser följande 3 ersättare i Gemensam kost- och servicenämnd Piteå och Luleå kommuner 2023-2026:

- 1 Bo Jonsson (S)
- 2 Ulf Lindström (M)
- 3 Marianne Hedkvist (S)

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen 3 kap 3§ ska Kommunfullmäktige tillsätta de nämnder som utöver styrelsen behövs för att fullgöra kommunens uppgifter enligt lag eller annan författning och för övrig verksamhet.

Enligt Reglemente för Gemensam kost- och servicenämnd Piteå och Luleå kommuner ska nämnden bestå av sex ledamöter och sex ersättare varav fullmäktige i de samverkande kommunerna utser tre ledamöter och tre ersättare vardera.

Socialdemokraterna nominerar Marianne Hedkvist (S) till ersättare istället för Lars-Erik Lindgren (S).

Yrkanden

Marita Björkman-Forsman (S): bifall till valberedningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

§ 211

Val av ordförande och vice ordförande - Gemensam Kost- och servicenämnd Piteå och Luleå kommuner 2023-2026

Diariennr 22KS418

Beslut

Kommunfullmäktige utser Ulf Hartman (C) Piteå kommun till vice ordförande i Gemensam kost och servicenämnd Piteå och Luleå kommuner för 2023.

Kommunfullmäktige utser Bodil Wennerbrandt Sevastik (S) Luleå kommun till ordförande i Gemensam kost- och servicenämnd Piteå och Luleå kommuner för 2023.

Ärendebeskrivning

Enligt Reglemente för Gemensam kost- och servicenämnd Piteå och Luleå kommuner ska ordförande och vice ordförande i nämnden utses av värdkommunen. Samverkanskommunerna är överens om att posterna som ordförande respektive vice ordförande bör rotera varje år mellan de deltagande kommunernas företrädare i nämnden och att posterna bör vara fördelade så att en kommun innehar ordförandeposten och den andra kommunen innehar vice ordförandeposten varje år.

Samverkanskommunerna kan träffa särskild överenskommelse om att annat ska gälla för visst år.

Yrkanden

Marita Björkman-Forsman (S): bifall till valberedningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

§ 212

Val av ledamöter och ersättare - Gemensam Räddningsnämnd Piteå och Älvsbyns kommuner 2023-2026

Diariernr 22KS417

Beslut

Kommunfullmäktige utser Kata Nilsson (S) och Mikael Wikström (M) till ledamöter i Gemensam Räddningsnämnd Piteå och Älvsbyns kommuner 2023-2026.

Kommunfullmäktige utser Patric Lundström (S) och Karl-Erik Jonsson (M) till ersättare i Gemensam Räddningsnämnd Piteå och Älvsbyns kommuner 2023-2026.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen kap 3, § 3 ska Kommunfullmäktige tillsätta de nämnder som utöver styrelsen behövs för att fullgöra kommunens uppgifter enligt lag eller annan författning och för övrig verksamhet. Enligt reglemente för Gemensam Räddningsnämnd Piteå och Älvsbyns kommuner består Gemensam Räddningsnämnd av 4 ledamöter och 4 ersättare varav fullmäktige i respektive kommun utser två ledamöter och två ersättare vardera.

Yrkanden

Marita Björkman-Forsman (S): bifall till valberedningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

§ 213

Val av ordförande - Gemensam Räddningsnämnd Piteå och Älvsbyns kommuner 2023-2026

Diariennr 22KS417

Beslut

Kommunfullmäktige utser Kata Nilsson (S) till ordförande i Gemensam Räddningsnämnd Piteå och Älvsbyns kommuner 2023-2026.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen 6 kap 21§ ska Kommunfullmäktige välja en ordförande och en eller två vice ordförande bland nämndens ledamöter. Dessa utgör tillsammans nämndens presidium.

I reglemente för Gemensam räddningsnämnd Piteå och Älvsbyns kommuner framgår att ordförande och vice ordförande i nämnden utses av värdkommunen. Värdkommun bör till vice ordförande utse någon av de ledamöter som utsetts av kommunfullmäktige i Älvsbyns kommun.

Yrkanden

Marita Björkman-Forsman (S): bifall till valberedningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

§ 214

Val av ledamöter och ersättare - Gemensam Överförmyndarnämnd Piteå och Älvsbyns kommuner 2023-2026

Diariennr 22KS416

Beslut

Kommunfullmäktige utser följande 3 ledamöter i Gemensam överförmyndarnämnd Piteå och Älvsbyns kommuner 2023-2026:

- 1 Agneta Eriksson (S)
- 2 Rut Göransson (KD)
- 3 Leif Viklund (C)

Kommunfullmäktige utser följande ersättare i Gemensam överförmyndarnämnd Piteå och Älvsbyns kommuner 2023-2026:

- 1 Erik Vikström (S)

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen kap 3, § 3 ska Kommunfullmäktige tillsätta de nämnder som utöver styrelsen behövs för att fullgöra kommunens uppgifter enligt lag eller annan författning och för övrig verksamhet.

Enligt reglemente för Gemensam överförmyndarnämnd Piteå och Älvsbyns kommuner ska Kommunfullmäktige i var och en av samverkanskommunerna välja ledamöter och ersättare som ska representera samverkanskommunen i nämnden. Nämnden består av 6 ledamöter och 2 ersättare varav fullmäktige i de samverkande kommunerna utser 3 ledamöter och 1 ersättare vardera.

Yrkanden

Marita Björkman-Forsman (S): bifall till valberedningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

§ 215

Val av ordförande - Gemensam Överförmyndarnämnd Piteå och Älvsbyns kommuner 2023-2026

Diariernr 22KS416

Beslut

Kommunfullmäktige utser Agneta Eriksson (S) till ordförande i Gemensam överförmyndarnämnd Piteå och Älvsbyns kommuner 2023-2026.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen 6 kap 21§ ska Kommunfullmäktige välja en ordförande och en eller två vice ordförande bland nämndens ledamöter. Dessa utgör tillsammans nämndens presidium. Fullmäktige bestämmer även tiden för uppdragen.

Enligt Reglemente för Gemensam överförmyndarnämnd Piteå och Älvsbyns kommuner ska en av nämndens ledamöter vara ordförande och en vice ordförande. Ordförande utses av Piteå kommun och vice ordförande utses av Älvsbyns kommun.

Yrkanden

Marita Björkman-Forsman (S): bifall till valberedningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

§ 216

Val av ledamöter - Piteå kommunföretag AB (PIKAB) 2023-2026

Diariennr 22KS420

Beslut

Kommunfullmäktige utser följande 15 ledamöter i Piteå kommunföretag AB (PIKAB) 2023-2026:

- 1 Patric Lundström (S)
- 2 Håkan Johansson (M)
- 3 Kata Nilsson (S)
- 4 Claes Danell (S)
- 5 Karl-Erik Jonsson (M)
- 6 Carola Bergman (S)
- 7 Cristian Bergvall (S)
- 8 Anna Bergström (V)
- 9 Magnus Häggblad (SD)
- 10 Helén Lindbäck (KD)
- 11 Louise Mörk (S)
- 12 Sara Lagesen (S)
- 13 Anders Nordin (SLP)
- 14 Majvor Sjölund (C)
- 15 Anton Li Nilsson (C)

Ärendebeskrivning

Enligt bolagsordningen för Piteå kommunföretag AB ska (PIKAB) styrelsen i PIKAB bestå av lägst 13 och högst 17 ledamöter.

Styrelsen utses av Kommunfullmäktige för tiden från den årsstämma som följer närmast efter det val till Kommunfullmäktige förrättats intill slutet av den årsstämma som följer efter nästa val till Kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige utser också ordförande och vice ordförande i bolagets styrelse enligt samma princip.

Kommunfullmäktiges valberedning genomför lottning mellan ledamotsplats 8 och 9.

Kommunfullmäktiges valberedning godkänner genomförd lottning mellan ledamotsplats 8 och 9.

Yrkanden

Marita Björkman-Forsman (S): bifall till valberedningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

§ 217

Val av ordförande och vice ordförande - Piteå kommunföretag AB (PIKAB) 2023-2026

Diariennr 22KS420

Beslut

Kommunfullmäktige utser Patric Lundström (S) till ordförande och Kata Nilsson (S) till vice ordförande i Piteå kommunföretag AB (PIKAB) 2023-2026.

Ärendebeskrivning

Styrelsen för PIKAB utses av Kommunfullmäktige för tiden från den årsstämma som följer närmast efter det val till Kommunfullmäktige förrättats intill slutet av den årsstämma som följer efter nästa val till Kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige utser också ordförande och vice ordförande i bolagets styrelse enligt samma princip.

Yrkanden

Marita Björkman-Forsman (S): bifall till valberedningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

§ 218

Val av lekmannarevisorer - Piteå Kommunföretag AB (PIKAB) 2023-2026

Diariennr 22KS421

Beslut

Kommunfullmäktige utser Anders Berg (S) till lekmannarevisor och Gunnar Plym Forsell (M) till suppleant för Piteå kommunföretag AB (PIKAB) 2023-2026.

Ärendebeskrivning

Enligt bolagsordningen för PIKAB ska styrelsen utses av Kommunfullmäktige för tiden från den årsstämma som följer närmast efter det val till Kommunfullmäktige förrättats intill slutet av den årsstämma som följer efter nästa val till Kommunfullmäktige.

Enligt bolagsordningen ska fullmäktige för samma mandatperiod som gäller för bolagets styrelse utse en lekmannarevisor med suppleant.

Yrkanden

Marita Björkman-Forsman (S): bifall till valberedningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

§ 219

Val av ledamot och ersättare - Styrelsen för Norrbottens kommuner 2023-2026

Diariennr 22KS426

Beslut

Kommunfullmäktige utser Patric Lundström (S) till ledamot och Kata Nilsson (S) till ersättare i Styrelsen för Norrbottens kommuner 2023-2026.

Ärendebeskrivning

I Norrbottens Kommuners stadgar anges att medlemskommun väljer sin styrelseordförande eller vice styrelseordförande till ordinarie ledamot i Norrbotten Kommuners styrelse. Därutöver väljer varje medlemskommun en ersättare till förbundets styrelse.

Valen förrättas före årsskiftet det år som det genomförts allmänna val till Kommunfullmäktige. Ledamöterna väljs för perioden intill nästa förbundsfullmäktige genomförts året efter det att allmänna val till Kommunfullmäktige ägt rum.

Yrkanden

Marita Björkman-Forsman (S): bifall till valberedningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

§ 220

Val av ombud och ersättare – Norrbottens kommuners förbundsfullmäktige 2023-2026

Diariernr 22KS422

Beslut

Kommunfullmäktige utser följande 11 ledamöter till Norrbottens kommuners förbundsfullmäktige 2023-2026:

- 1 Claes Danell (S)
- 2 Håkan Johansson (M)
- 3 Carola Bergman (S)
- 4 Cristian Bergvall (S)
- 5 Lars Larsson (SLP)
- 6 Louise Mörk (S)
- 7 Sara Lagesen (S)
- 8 Anna Bergström (V)
- 9 Magnus Häggblad (SD)
- 10 Karl-Erik Jonsson (M)
- 11 Johnny Åström (SJV)

Kommunfullmäktige utser följande 11 ersättare till Norrbottens kommuners förbundsfullmäktige 2023-2026:

- 1 Jonas Gunnarsson (S)
- 2 Daniel Bergman (M)
- 3 Sanna Eriksson (S)
- 4 Thomas Hansson (S)
- 5 Daniel Bylund (KD)
- 6 Alma Andersson (S)
- 7 Rickard Westerberg (S)
- 8 Mikael Borgh (V)
- 9 Lage Hortlund (SD)
- 10 Martin Åström (SJV)
- 11 Mats Elowson (S)

Ärendebeskrivning

Enligt Norrbottens kommuners stadgar utses förbundsfullmäktigeombud av medlemmarnas kommunfullmäktige. Ett ombud utses per påbörjat 4 000-tal invånare vid ingången av det år då allmänna val till kommunfullmäktige senast ägt rum. Enligt beräkning som grundar sig på folkmängden i länets kommuner utser Piteå kommun 11 ombud och 11 ersättare. Val av ombud sker till ordinarie förbundsfullmäktige och gäller för tiden till nästa ordinarie förbundsfullmäktige.

Kommunfullmäktiges valberedning genomför lottning mellan ledamotsplats 8 och 9 samt ersättarplats 8 och 9.

Kommunfullmäktiges valberedning godkänner genomförd lottning mellan ledamots- och ersättarplats 8 och 9.

Yrkanden

Marita Björkman-Forsman (S): bifall till valberedningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

§ 221

**Val av ledamot och ersättare – Regionala kollektivtrafikmyndigheten
2023-2026**

Diariennr 22KS424

Beslut

Kommunfullmäktige utser Kata Nilsson (S) till ledamot och Patric Lundström (S) till ersättare i Regionala kollektivtrafikmyndigheten 2023-2026.

Ärendebeskrivning

Piteå kommun är medlem i Regionala kollektivtrafikmyndigheten för Norrbottens kommuner. Som medlem utser Kommunfullmäktige en ledamot och en ersättare till direktionen.

Yrkanden

Marita Björkman-Forsman (S): bifall till valberedningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

§ 222

Val av huvudmän - Sparbanken Nord 2023-2026

Diariennr 22KS425

Beslut

Kommunfullmäktige utser följande 8 huvudmän i Sparbanken Nord 2023-2026:

- 1 Jonas Gunnarsson (S)
- 2 Gunilla Wallstén (M)
- 3 Marianne Lindberg (S)
- 4 Jonas Vikström (S)
- 5 Ann-Christin Åström (SJV)
- 6 Torgny Långström (C)
- 7 Agneta Ehlin (C)
- 8 Per Håkan Stoltz (V)

Ärendebeskrivning

Enligt reglementet för Sparbanken Nord har sparbanken 50 huvudmän, 8 av dessa utses av Kommunfullmäktige i Piteå kommun. Huvudman utses för en tid av fyra år räknat från ordinarie sparbanksstämma till och med ordinarie sparbanksstämma. Val av samtliga de huvudmän, som utses av kommunal valkorporation, ska göras vart fjärde år och avse en period på fyra år.

Kommunfullmäktiges valberedning genomför lottning av plats 8.

Kommunfullmäktiges valberedning godkänner genomförd lottning av plats 8.

Yrkanden

Marita Björkman-Forsman (S): bifall till valberedningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

§ 223

Val av gode män – Lantmäteriförrättning 2023-2026

Diariennr 22KS423

Beslut

Kommunfullmäktige utser följande 6 gode män för lantmäteriförrättning 2023-2026:

- 1 Christina Sandkvist (S)
- 2 Daniel Bergman (M)
- 3 Kent Eriksson (S)
- 4 Bo Andersson (C)
- 5 Ann-Louise Hagström (MP)
- 6 Ann-Christin Åström (SJV)

Ärendebeskrivning

Enligt Fastighetsbildningslagen (1970:988) 4 kap 2§ ska gode män för lantmäteriförrättning utses för fyra år genom val av Kommunfullmäktige.

Enligt Länsstyrelsen ska Piteå kommun utse 6 gode män.

Yrkanden

Marita Björkman-Forsman (S): bifall till valberedningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

§ 224

Val av ledamot och ordförande - Stiftelsen Energitekniskt Centrum I januari 2023 till årsstämman 2027

Diariennr 22KS695

Beslut

Kommunfullmäktige utser Andreas Lind till ledamot, tillika ordförande i Stiftelsen Energitekniskt Centrum i Piteå under perioden 1 januari 2023 till årsstämman 2027.

Ärendebeskrivning

Stiftelsen Energitekniskt Centrum i Piteå (ETC) ska vara ett framstående forskningsinstitut och professionellt tjänsteföretag som arbetar internationellt mot akademi, samhälle och industri med att erbjuda skräddarsydda experiment, beräkningar och utredningar för energilösningar baserade på förbrännings-, förgasnings- och bioraffinerings teknik.

Stiftelsen förvaltas av en styrelse, som utses för en tid av tre år. Styrelsen ska bestå av lägst tre och högst sex ledamöter och högst tre suppleanter. Av styrelsens ledamöter utses vardera en av Piteå kommun, Högskolan i Luleå och Länsstyrelsen i Norrbottens län, vilka utgör styrelsens arbetsutskott. Övriga styrelseledamöter samt suppleanter utses av styrelsens arbetsutskott. Bland ledamöterna utser Piteå kommun en ordförande. Styrelsen utser inom sig en vice ordförande.

Yrkanden

Marita Björkman-Forsman (S): Andreas Lind, Kommunchef nomineras till ledamot tillika ordförande.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

§ 225

Val av lekmannarevisor och ersättare - Stiftelsen Energitekniskt Centrum från årsstämman 2023 till årsstämman 2027

Diariernr 22KS696

Beslut

Kommunfullmäktige bordlägger valet av lekmannarevisor och ersättare för Stiftelsen Energitekniskt Centrum från årsstämman 2023 till årsstämman 2027, till nästa sammanträde.

Ärendebeskrivning

Enligt stadgarna för Energitekniskt Centrum ska styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt stiftelsens räkenskaper granskas av auktoriserad eller godkänd revisor, vilken utses av Piteå kommun. För revisor utses revisorssuppleant.

Yrkanden

Ruth Rahkola (S): ärendet bordläggs till nästa sammanträde.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

§ 226

Val av ledamot - Stiftelsen Institutet Dans i skolan från årsstämman 2023 till årsstämman 2027

Diariennr 22KS691

Beslut

Kommunfullmäktige utser Andreas Lind till ledamot i styrelsen för Institutet Dans i skolan från årsstämman 2023 till årsstämman 2027.

Ärendebeskrivning

Piteå kommun utser en ledamot till styrelsen för Institutet Dans i skolan.

Institutet Dans i skolan ska inspirera och sprida kunskap så att alla elever får möta dansen som uttrycksform i skolan. Utbildnings- kultur- och hälsopolitiska insatser samverkar för att förankra dansen i skolan.

Piteå kommun är sedan 21 mars 2011 stiftare för Institutet Dans i skolan.

Yrkanden

Marita Björkman-Forsman (S): Andreas Lind, Kommunchef nomineras till ledamot.

Håkan Johansson (M): Malin Stenvall Viksten (M) nomineras till ledamot.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på de två förslagen och finner att Kommunfullmäktige beslutar enligt Marita Björkman-Forsmans (S) förslag.

§ 227

Val av lekmannarevisor - Stiftelsen institutet Dans i skolan från årsstämman 2023 till årsstämman 2027

Diariennr 22KS692

Beslut

Kommunfullmäktige bordlägger valet av lekmannarevisor i Stiftelsen Dans i skolan för tiden från årsstämman 2023 till årsstämman 2023, till nästa sammanträde.

Ärendebeskrivning

Institutet Dans i skolan ska inspirera och sprida kunskap så att alla elever får möta dansen som uttrycksform i skolan. Utbildnings- kultur- och hälsopolitiska insatser samverkar för att förankra dansen i skolan.

Piteå kommun är sedan 21 mars 2011 stiftare för Institutet Dans i skolan.

Piteå kommun utser en lekmannarevisor till Stiftelsen institutet Dans i skolan.

Yrkanden

Ruth Rahkola (S): ärendet bordläggs till nästa sammanträde.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

§ 228

Val av ledamöter och ersättare - Framnäs Folkhögskolas stiftelse 1 januari 2023 till årsstämman 2027

Diariennr 22KS693

Beslut

Kommunfullmäktige utser Kata Nilsson (S) och Majvor Sjölund (C) till ledamöter i Stiftelsen Framnäs Folkhögskola 1 januari 2023 till årsstämman 2027.

Kommunfullmäktige utser Marita Björkman-Forsman (S) och Maria Holmquist (V) till ersättare i Stiftelsen Framnäs Folkhögskola 1 januari 2023 till årsstämman 2027.

Ärendebeskrivning

Piteå kommun är stiftare i Stiftelsen Framnäs Folkhögskola, dess angelägenheter förvaltas av en styrelse som har sitt säte i Öjebyn. Styrelsen består av 9 ledamöter jämte 8 personliga ersättare utsedda för en tid av fyra år.

Piteå kommun utser två ledamöter och två ersättare.

Yrkanden

Claes Danell (S): Kata Nilsson (S) och Majvor Sjölund (C) nomineras till ledamöter och Marita Björkman-Forsman (S) till ersättare.

Brith Fäldt (V): bifall till Claes Danells (S) förslag samt att Maria Holmquist (V) nomineras till ersättare

Gunilla Wallstén (M): Magnus Bäckström (M) nomineras till ledamot och Åsa Nordmark (M) till ersättare.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på de två förslagen till ledamöter och finner att Kommunfullmäktige beslutar enligt Claes Danells (S) förslag.

Ordföranden ställer proposition på förslaget om Marita Björkman-Forsman (S) till ersättare och finner att Kommunfullmäktige beslutar enligt förslaget. Ordförande ställer därefter proposition på förslagen om Maria Holmquist (V) och Åsa Nordmark (M) som ersättare och finner att Kommunfullmäktige utser Maria Holmquist (V).

Votering begärs och verkställs genom sluten omröstning eftersom det avser personval.

Omröstningsresultat

Maria Holmquist (V): 26 röster

Åsa Nordmark (M): 17

Avstår: 6

Antalet avgivna röster är 49. Frånvarande: 2

Signatur justerare

Utdragsbestyrkande

Ordföranden finner att Kommunfullmäktige utser Maria Holmquist (V) till ersättare.

§ 229

Val av ledamöter och ersättare - Stiftelsen Festspelen i Piteå I januari 2023 till årsstämman 2027

Diariennr 22KS694

Beslut

Kommunfullmäktige bordlägger valet till ledamöter till Stiftelsen Festspelen Piteå 1 januari 2023 till årsstämman 2027, till nästa sammanträde.

Kommunstyrelsen bordlägger valet till ersättare till Stiftelsen Festspelen Piteå 1 januari 2023 till årsstämman 2027, till nästa sammanträde.

Ärendebeskrivning

Piteå kommun är stiftare i Festspelen Piteå. Två ledamöter och två ersättare ska utses till Stiftelsen Festspelen Piteå 1 januari 2023 till årsstämman 2027.

Socialdemokraterna nominerar Elisabeth Lindberg (S) till ledamot.

Yrkanden

Ruth Rahkola (S): ärendet bordläggs till nästa sammanträde.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

§ 230

Val av ombud och ersättare - Årsstämma för Piteå kommunföretag AB PIKAB 2023

Diariernr 22KS431

Beslut

Kommunfullmäktige utser Marita Björkman-Forsman (S) till ombud och Lena Vikberg (S) till ersättare vid årsstämma för Piteå kommunföretag AB (PIKAB) för 2023.

Ärendebeskrivning

Enligt Bolagspolicy för Piteå kommun ska Kommunfullmäktige utse årsstämмоombud för Piteå Kommunföretag AB. Beslut ska tas för ett år.

Yrkanden

Marita Björkman-Forsman (S): bifall till valberedningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

§ 231

Avsägelse av ersättare i Kommunfullmäktige mandatperioden 15 oktober 2022-14 oktober 2026

Diariennr 22KS396

Beslut

Kommunfullmäktige godkänner Per Roos (M) avsägelse som ersättare i Kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktige begär att Länsstyrelsen genom rösträkning utser ny ersättare i Kommunfullmäktige.

Ärendebeskrivning

Per Roos (M) ersättare i Kommunfullmäktige har den 8 december 2022 avsagt sig uppdraget.

Yrkanden

Ruth Rahkola (S): bifall till förslaget

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunfullmäktiges beslut.

§ 232

Avsägelse av uppdraget som ordförande - Kommunfullmäktige 15 oktober 2022-14 oktober 2026

Diariernr 22KS398

Beslut

Kommunfullmäktige godkänner Ruth Rahkola (S) avsägelse som ordförande i Kommunfullmäktige.

Fyllnadsval genomförs vid senare tillfälle.

Ärendebeskrivning

Ruth Rahkola (S) avsäger sig uppdraget som ordförande i Kommunfullmäktige vid sammanträdet.

§170

Arbetsordning - Kommunfullmäktige

22KS652

Arbetsordning för Kommunfullmäktige

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Arbetsordning för Kommunfullmäktige	Reglemente	2022-12-12 § 170	Kommunfullmäktige
Dokumentansvarig/processägare	Version	Diarienummer	Giltig till
Kommunfullmäktige	13	22KS652	2026-12-31
Dokumentinformation	Arbetsordning för Kommunfullmäktige utöver vad som föreskrivs i kommunallagen		
Dokumentet gäller för	Ledamöter och ersättare i Kommunfullmäktige samt för Kommunledningsförvaltningen		

Utöver det som föreskrivs om kommunfullmäktige i lag eller annan författning gäller bestämmelserna i denna arbetsordning.

Antalet ledamöter

1 § Fullmäktige har 51 ledamöter.

Presidium

2 § De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet, väljer fullmäktige bland ledamöterna en ordförande samt en förste och en andre vice ordförande som tillsammans utgör fullmäktiges presidium.

Val till presidiet ska förrättas på ett sammanträde som hålls före december månads utgång valåret.

Vid valet bestämmer fullmäktige tiden för uppdragen.

Viceordförandena ska biträda ordföranden i uppgiften att planera och leda sammanträdet i den mån ordföranden anser att det behövs.

3 § Tills val av presidiet har förrättats, tjänstgör som ordförande den som har varit ledamot i fullmäktige längst tid (ålderspresidenten).

Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid som ledamot, ska den äldste av dem vara ålderspresident.

4 § Om ordförande eller någon av vice ordförandena avgår som ledamot eller från sin presidiepost, bör fullmäktige så snart det kan ske välja en annan ledamot för återstoden av tjänstgöringstiden för den som har avgått.

Om samtliga i presidiet är hindrade att fullgöra uppdraget ska fullmäktige välja en tillfällig ordförande. Ålderspresidenten tjänstgör som ordförande till dess fullmäktige utsett tillfällig ordförande.

Upphörande av uppdraget

5 § Om en förtroendevald som valts av fullmäktige upphör att vara valbar upphör uppdraget vid nästa fullmäktigesammanträde om inte fullmäktige, efter ansökan, beslutar att den förtroendevalde får ha kvar sitt uppdrag under återstoden av mandattiden. En sådan ansökan ska vara skriftlig och innehålla skälen för att uppdraget ska bestå. Ansökan ska göras i så god tid att den hinner behandlas av fullmäktige innan uppdraget upphör. Ansökan ges in till Kommunledningsförvaltningen.

Tid och plats för sammanträdena

6 § Ordinarie sammanträde med fullmäktige hålls minst 8 gånger per år på dag och tid enligt sammanträdesplan som fullmäktige bestämmer för varje år.

Fullmäktigesammanträden bör avslutas senast kl. 18.00. Om dagordningen inte är avklarad vid denna tid ska ordförande väcka frågan och låta fullmäktige avgöra om sammanträdet ska avslutas.

De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet, sammanträder det nyvalda fullmäktige första gången i oktober.

7 § Ett extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena.

En begäran om extra sammanträde, ska göras skriftligen hos ordföranden och ska innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas behandlade på det extra sammanträdet.

8 § Om det föreligger särskilda skäl för det, får ordföranden efter samråd med vice ordförandena ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, ska ordföranden snarast underrätta alla ledamöter och ersättare om beslutet. Uppgift om beslutet ska snarast tillkännages på kommunens anslagstavla.

9 § Fullmäktiges sammanträden hålls i den lokal som fullmäktige bestämmer i sammanträdesplan.

Ordföranden får efter samråd med vice ordförandena bestämma en annan plats för ett visst sammanträde.

10 § Fullmäktige får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor.

Ledamot som önskar delta på distans bör senast 2 arbetsdagar före sammanträdet anmäla detta till Kommunledningsförvaltningen. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.

11 § Ordföranden ska tillkännage tid och plats för varje sammanträde med fullmäktige och uppgifter om de ärenden som ska behandlas. Fullmäktiges sammanträden ska tillkännages på kommunens anslagstavla minst en vecka före sammanträdesdagen. Varje ledamot och ersättare ska kallas till sammanträde minst en vecka före sammanträdesdagen. Kallelsen ska innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet och om de ärenden som ska behandlas. Kallelsen skickas via e-post på den av Piteå kommun tilldelade e-postadressen. Ärenden med handlingar publiceras i kommunens sammanträdesportal, om inte särskilda skäl talar däremot (t.ex. sekretess)

I 5 kap. 14 och 15 §§ KL finns undantagsbestämmelser för brådskande ärenden.

Fullmäktige beslutar särskilt om annonsering i och i vilka medier som annonsering om sammanträde ska ske.

12 § Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena placeringsordningen för fullmäktiges ledamöter, ersättare och andra som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar, om fullmäktige inte beslutar annat.

Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde

13 § Om fullmäktige inte hinner slutföra ett sammanträde på den utsatta sammanträdesdagen, kan fullmäktige besluta att förlänga tiden för sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta ett sammanträde och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla de ärenden som återstår. I ett sådant fall beslutar fullmäktige genast, när och var sammanträdet ska fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, utfärdar ordföranden ett tillkännagivande om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

Om sammanträdet ska fortsätta inom en vecka, utfärdas tillkännagivande så snart som möjligt på kommunens anslagstavla. Ordförande underrättar de ledamöter och ersättare som inte är närvarande när sammanträdet avbryts om tiden och platsen för det fortsatta sammanträdet.

Ärenden och handlingar till sammanträden

14 § Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena när fullmäktige ska behandla ett ärende, om inte annat följer av lag.

15 § Kommunstyrelsens, övriga nämnders och beredningars förslag till beslut eller yttranden i de ärenden som tagits in i tillkännagivandet bör tillställas varje ledamot och ersättare före sammanträdet.

Ordföranden bestämmer i vilken omfattning övriga handlingar i ett ärende ska tillställas ledamöter och ersättare före sammanträdet.

Kallelse och övriga handlingar skickas elektroniskt. Handlingar i varje ärende bör finnas tillgängliga under sammanträdet för allmänheten i sammanträdeslokalen och på kommunens hemsida.

Interpellationer och enkla frågor bör tillställas samtliga ledamöter och ersättare före det sammanträde vid vilket de avses bli ställda.

Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare

16 § Ledamot som inte kan delta i sammanträde eller en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till fullmäktiges sekreterare. Ordföranden eller sekreteraren kallar in den ersättare som står i tur att tjänstgöra.

17 § Om ledamot utan föregående anmälan uteblir från sammanträde eller hinder uppkommer för ledamot att vidare delta i ett pågående sammanträde, kallar ordföranden in den ersättare som är tillgänglig och står i tur att tjänstgöra.

Ledamot är skyldig att anmäla till sekreteraren om ledamoten avbryter sin tjänstgöring.

18 § Det som sagts om ledamot i 16 och 17 §§ gäller också för ersättare, som kallats till tjänstgöring.

19 § Ordföranden bestämmer när en ledamot eller en ersättare ska träda in och tjänstgöra under ett pågående sammanträde. Endast om det föreligger särskilda skäl för det bör ~~det~~ inträde ske under pågående handläggning av ett ärende.

Närvaro

20 § En närvarolista som visar de ledamöter och ersättare som tjänstgör ska finnas tillgänglig under hela sammanträdet.

I början av varje sammanträde ska närvaro anmälas. Närvaroanmälan ska också ske i början av varje ny sammanträdesdag, vid fortsatt sammanträde och när ordföranden anser att det behövs.

Ledamot som infinner sig vid sammanträde efter det att närvaroanmälan avslutats, ska anmäla sig hos ordföranden.

En ledamot som har avbrutit tjänstgöringen vid ett sammanträde på grund av något annat hinder än jäv får därefter under samma dag inte tjänstgöra vid sammanträde.

Protokollsjusterare

21 § Ordföranden bestämmer tiden och platsen för justeringen av protokollet från sammanträdet.

Sedan närvaroanmälan har skett enligt 20 §, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

Turordning för handläggning av ärendena

22 § Fullmäktige behandlar ärendena i den turordning som de har tagits upp i tillkännagivandet.

Fullmäktige kan dock besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden.

Ordföranden bestämmer, när under ett sammanträde ett ärende ska behandlas som inte finns med i tillkännagivandet.

Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

Yttranderätt för andra än ledamöter och tjänstgörande ersättare

23 § Rätt att delta i överläggningen har:

- Kommunalråd, dessa har även rätt att lämna förslag.
- Ordföranden och vice ordföranden i en nämnd, eller en gemensam nämnd, vid behandling av ett ärende där nämndens verksamhetsområde berörs.
- Ordföranden och vice ordföranden i en fullmäktigeberedning, när fullmäktige behandlar ett ärende som beredningen har handlagt.
- Ordföranden i en nämnd eller i en fullmäktigeberedning eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga när överläggning hålls med anledning av svaret.
- Styrelsens ordförande i ett sådant företag som avses i 10 kap. 2 - 6 §§ KL när fullmäktige behandlar ett ärende som berör förhållandena i företaget
- Ordföranden i styrelsen eller annan nämnd i ett kommunalförbund som kommunen är medlem i, vid besvarande av en interpellation eller fråga och överläggning hålls med anledning av svaret.

24 § Revisorerna ska ges tillfälle att delta i överläggningen när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen.

Revisorerna får också delta i överläggningen, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör revisorernas granskning eller revisorernas egen förvaltning.

Sakkunnigt biträde ska ges tillfälle att yttra sig vid fullmäktiges behandling av revisionsberättelsen.

Förtroendevald som inte är ledamot men mot vilken anmärkning riktas får delta i överläggningarna när revisionsberättelsen över den verksamhet som den förtroendevalde ansvarar för behandlas.

Ordförande och vice ordförande i en nämnd får delta i överläggningarna när revisionsberättelsen över verksamheten i den egna nämnden behandlas.

25 § Ordföranden låter efter samråd med vice ordförandena, i den utsträckning som det behövs, kalla ordföranden och vice ordförandena i nämnderna och fullmäktigeberedningarna, revisorerna samt anställda hos kommunen för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

Ingår kommunen i en gemensam nämnd får ordföranden efter samråd med vice ordförandena i den utsträckning som det behövs kalla ordföranden och vice ordföranden i den gemensamma nämnden och anställda i de samverkande kommunerna för att lämna upplysningar vid sammanträdena.

Om fullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordföranden, efter samråd med vice ordförandena, i vilken utsträckning de som har kallats för att lämna upplysningar på ett sammanträde får yttra sig under överläggningarna.

26 § Kommunchef och ekonomichef får delta i överläggningarna i alla ärenden.

Fullmäktiges sekreterare och kommunjurist får yttra sig om lagligheten av det som förekommer vid sammanträdena.

Talarordning och ordningen vid sammanträdena

27 § Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar får ordet i den ordning i vilken denne anmält sig och blivit uppropad.

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar har också rätt till ett kort inlägg på högst en minut för en replik med anledning av vad en talare anfört. En replik är ett kort anförande som görs omedelbart efter det inlägg för som föranlett repliken. För att få replik krävs att talaren nämns vid namn eller omtalas så att det tydligt framgår att en viss person avses. Den ursprunglige talaren medges en svarsreplik. Ett replikskifte är högst två repliker per person.

Om någon i sitt yttrande skulle avlägsna sig från ämnet och inte efter tillsägelse av ordföranden rättar sig får ordföranden ta från talaren ordet. I övrigt får ingen avbryta en talare under dennes anförande.

Ordföranden kan visa ut den som uppträder störande och inte rättar sig efter tillsägelse.

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får ordföranden ajournera eller upplösa sammanträdet.

Yrkanden

28 § När fullmäktige har förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats korrekt.

Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller läggas till, om inte fullmäktige beslutar medge det enhälligt.

Om ordföranden anser att det behövs ska ledamot som har framställt ett yrkande lämna in det skriftligt.

Deltagande i beslut

29 § Ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut, ska anmäla detta till ordföranden, innan beslutet fattas.

Ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om fullmäktige fattar det med acklamation.

Omröstningar

30 § När omröstning genomförs, biträds ordföranden av de två ledamöterna som har utsetts att justera protokollet.

Omröstning genomförs så, att ledamöterna avger sina röster via voteringsystem eller via upprop. Uppropet sker enligt uppslagslistan.

Ordföranden avger vid upprop sin röst sist.

Sedan omröstning avslutats, befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en angiven röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultat av en öppen omröstning, ska en ny omröstning genomföras omedelbart.

31 § Sluten omröstning genomförs så, att ledamöterna avger sina röster via voteringsystem eller via valsedel. Valsedlar lämnas enligt uppslagslistan.

En valsedel som avlämnas vid sluten omröstning ska uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och sluten.

En valsedel är ogiltig

1. om den upptar namnet på någon som inte är valbar,
2. om den upptar flera eller färre namn än det antal personer som ska väljas,
3. om den upptar ett namn som inte klart utvisar vem som avses.

Det som sagts nu gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionellt valsätt. För sådana val finns särskilda föreskrifter i lag.

Motioner

32 § Motion:

- ska vara skriftlig och undertecknad av en eller flera ledamöter.
- får inte ta upp ämnen av olika slag.
- bör innehålla ett tydligt förslag till beslutsmening.

Motion väcks genom att det lämnas in till Kommunledningsförvaltningen senast 12 dagar före det sammanträde vid vilket motionen ska anmälas till Kommunfullmäktige.

En ersättare får väcka en motion bara när ersättaren tjänstgör som ledamot vid ett sammanträde. Ersättare som har lämnat motion får delta i överläggningen då svaret på motionen behandlas bara om ersättaren tjänstgör som ledamot även vid det sammanträdet.

Kommunstyrelsen ska två gånger varje år redovisa de motioner som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska ske en gång på våren och en gång på hösten.

Medborgarförslag

33 § Den som är folkbokförd i kommunen får väcka ärende i fullmäktige (medborgarförslag).

Ett medborgarförslag:

- ska vara skriftligt och egenhändigt undertecknat av en eller flera personer,
- ska innehålla namnförtydligande, adress och telefonnummer,
- får inte ta upp ämnen av olika slag.

Medborgarförslag väcks genom att det lämnas in till Kommunledningsförvaltningen senast 12 dagar före det sammanträde vid vilket förslaget ska anmälas till Kommunfullmäktige.

Ett medborgarförslag kan bara behandlas i sak av fullmäktige om det ligger inom fullmäktiges befogenhetsområde. Det får inte avse ärende som rör myndighetsutövning mot enskild, ha odemokratisk eller rasistisk innebörd eller strida mot lag eller annan författning. Ämnen av olika slag får inte tas upp i samma medborgarförslag.

Fullmäktige kan överlåta till styrelsen eller annan nämnd att besluta i ett ärende som har väckts genom medborgarförslag. Beslutet får fattas utan föregående beredning. Förslagsställaren ska i så fall underrättas om vilken nämnd som i fortsättningen kommer att handlägga ärendet. Om fullmäktige har överlåtit ärendet till en nämnd gäller samma bestämmelser för handläggningen i nämnd som i fullmäktige.

Medborgarförslag ska beredas så att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att förslaget väcktes.

Den som har väckt ett medborgarförslag har rätt att yttra sig i fullmäktige när förslaget behandlas, och ska därför meddelas om sammanträdet. Yttranderätt gäller inte när förslaget anmäls och remitteras.

Kommunstyrelsen och övriga nämnder ska två gånger per år redovisa de medborgarförslag som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska ske en gång på våren och en gång på hösten.

En nämnd som handlägger sådana ärenden ska minst en gång om året återrapportera till fullmäktige om de beslut som fattats i ärendena.

Företagens initiativrätt

34 § Styrelsen i ett sådant företag som avses i 10 kap. 2-6 §§ Kommunallagen får väcka ärenden i fullmäktige om sådana ärenden som företaget är skyldigt att se till att fullmäktige får ta ställning till.

Interpellationer

35 § En interpellation ska vara skriftlig och undertecknad av en ledamot. Den ska ges in till Kommunledningsförvaltningen senast 12 dagar före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.

Interpellation får riktas, förutom till ordföranden i en nämnd eller en fullmäktigeberedning, till kommunalråd.

Ersättare får lämna in en interpellation vid sammanträde om ersättaren tjänstgör som ledamot.

Svar på interpellation ska vara skriftligt. Uppgift om att interpellationssvar kommer att lämnas vid visst sammanträde bör tas in i tillkännagivandet om sammanträdet.

Den ledamot som har ställt en interpellation ska tillsammans med övriga kommunfullmäktigeledamöter få del av svaret senast 2 arbetsdagar före den sammanträdesdag, då svaret ska lämnas. Interpellationssvaret publiceras i kommunens sammanträdesportal.

Om en interpellation avser förhållandena i ett sådant företag som avses i 10 kap. 2-6 §§ kommunallagen, får den ordförande till vilken interpellationen har ställts, överlämna till en av fullmäktige utsedd ledamot i företagets styrelse att besvara interpellationen i fullmäktige.

Ordföranden i en nämnd till vilken en interpellation ställts får överlåta besvarandet av interpellationen till ordföranden i styrelsen eller till ordföranden i en annan nämnd i ett kommunalförbund där kommunen är medlem, om denne på grund av sitt uppdrag har särskilda förutsättningar att besvara interpellationen.

Ersättare som har ställt en interpellation får delta i överläggningen då svaret på interpellationen behandlas oberoende av om ersättaren tjänstgör vid sammanträdet eller inte.

Interpellation eller fråga får besvaras även om färre ledamöter än hälften är närvarande.

Frågor

36 § En fråga:

- ska vara skriftlig och undertecknad av en ledamot,
- ska kunna besvaras utan utredning.

En fråga ska ges in till Kommunledningsförvaltningen senast 2 arbetsdagar före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.

Vad som sägs i 35 § gäller i tillämpliga delar också på fråga. Svar på fråga behöver dock inte vara skriftligt.

En fråga bör besvaras under det sammanträde vid vilket den har ställts.

Beredning av ärenden

37 § Om fullmäktige inte beslutar något annat, avgör styrelsen hur de ärenden som fullmäktige ska behandla ska beredas.

Styrelsen får uppdra åt en förtroendevald eller åt någon anställd att besluta om remiss av sådana ärenden.

Återredovisning från nämnderna

38 § Fullmäktige beslutar om omfattningen och formerna för nämndernas återredovisning av uppdrag som fullmäktige lämnat. Närmare bestämmelser ~~här~~ anges i respektive nämnds reglemente.

Prövning av ansvarsfrihet och anmärkning

39 § Presidiet bereder frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

Beredning av revisorernas budget

40 § Presidiet bereder revisorernas budget.

Valberedning

41 § Vid första sammanträdet med nyvalda fullmäktige väljer fullmäktige en valberedning för den löpande mandatperioden.

I valberedningen ska ingå en ledamot och en ersättare från varje parti som är representerat i fullmäktige. Ledamöterna i valberedningen representerar det antal ledamöter respektive parti har i Kommunfullmäktige.

Bland valberedningens ledamöter väljer fullmäktige vid samma tillfälle en ordförande och en vice ordförande för den tid som de har valts att vara ledamöter.

Valberedningen ska lägga fram förslag i alla valärenden som fullmäktige ska behandla med undantag av valen av fullmäktiges presidium, valberedning och fyllnadsval.

Fullmäktige kan dock besluta att förrätta även andra val utan föregående beredning.

Valberedningen bestämmer själv sina arbetsformer.

Justering av protokollet

42 § Protokollet justeras av ordföranden och två ledamöter.

Om två eller flera ledamöter har fungerat som ordförande under ett sammanträde, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar de delar av förhandlingarna som denne har lett.

Fullmäktige får besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt innan fullmäktige justerar den.

Reservation

43 § Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen, ska ledamoten göra det skriftligen. Motiveringen ska lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet.

Om fullmäktige beslutar att omedelbart justera den paragraf i protokollet som reservationen avser, ska motiveringen lämnas så snart det kan ske och senast under den sammanträdesdag beslutet fattades.

Ordförande avgör om skriftlig motivering ska tillföras protokollet.

Expediering och publicering

44 § Utdrag ur protokollet ska tillställas de nämnder, andra organ och personer som berörs av besluten i protokollet.

Kommunstyrelsen och kommunens revisorer ska alltid tillställas hela protokollet. Ordföranden undertecknar fullmäktiges skrivelser och övriga handlingar som upprättas i fullmäktiges namn, om inte fullmäktige beslutar annat.

45 § Tillkännagivande av justering av fullmäktiges protokoll ska göras i enlighet med vad som föreskrivs i 8 kap. 12 § KL. Härutöver ska hela protokollet publiceras på kommunens anslagstavla i den utsträckning det inte möter hinder på grund av lag eller annan författning.

Antagen av KF 1992-02-24, § 10

Ändringar:

KF 1994-12-19, § 153

KF 1997-12-17, § 175

KF 2004-12-13, § 208

KF 2007-05-28, § 98

KF 2007-09-24, § 141

KF 2008-06-23, § 151

KF 2015-09-28, § 201

KF 2016-10-17, § 253

KF 2018-12-17, § 274

KF 2022-10-31, § 134

KF 2022-12-12, § 170

§ 221

Arbetsordning - Kommunfullmäktige

Diariennr 22KS652

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige antar Arbetsordning för Kommunfullmäktige till och med 31 december 2026.

Reservation

Anders Nordin (SLP), Håkan Johansson (M), Karl-Erik Jonsson (M), Helén Lindbäck (KD) och Johnny Åström (SJV) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade 2022-10-31 § 134 att anta Arbetsordning för Kommunfullmäktige med giltighetstid till 31 december 2022. Kommunfullmäktige gav Kommunfullmäktiges presidium och partiernas gruppledare i uppdrag att göra en översyn av dokumentet.

Kommunledningsförvaltningen har tagit fram ett förslag till arbetsordning utifrån Sveriges Kommuner och Regioners rekommendationer. Presidiet och gruppledarna har därefter gjort en översyn och lämnar förslag till reviderad Arbetsordning för Kommunfullmäktige.

Yrkanden

Håkan Johansson (M): bifall till Kommunledningsförvaltningens förslag med ändring under § 16 att "underrättar" byts ut till "kallar in" samt under § 43 att meningen "Ordförande avgör om skriftlig motivering ska tillföras protokollet", stryks.

Helena Stenberg (S): bifall till Kommunledningsförvaltningens förslag samt Håkan Johanssons (M) ändring under § 16 att "underrättar" byts ut till "kallar in"

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på de två förslagen och finner att Kommunstyrelsen beslutar enligt Helena Stenbergs (S) förslag.

Beslutsunderlag

- Arbetsordning för Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

§171

Reglemente för styrelse och nämnder

22KS404

Reglemente för styrelsen och nämnder

Kommunstyrelse
Barn- och utbildningsnämnd
Fastighets och Servicenämnd
Kultur- och fritidsnämnd
Miljö- och tillsynsnämnd
Samhällsbyggnadsnämnd
Socialnämnd
Valnämnd

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Senast reviderad	Beslutsinstans
Reglemente för styrelsen och nämnder	Reglemente	2022-12-12 § 171	Kommunfullmäktige
Dokumentansvarig/processägare	Version	Diarienummer	Giltig till
Kommunledningsförvaltningen	5	22KS404	2026-12-31
Dokumentinformation	Gemensamt reglemente för styrelser och nämnder		
Dokumentet gäller för	Samtliga nämnder		

Innehållsförteckning

Reglemente för styrelsen och nämnder	1
Innehållsförteckning	1
1 Allmänna bestämmelser	3
Fullmäktiges uppgifter	3
Nämnder och antal ledamöter	4
Fasta utskott och antal ledamöter	4
Kommunalråd	4
2 Gemensamma bestämmelser	5
Ansvar och organisation	5
Uppdrag och verksamhet	5
Organisation inom verksamhetsområdet	5
Personalansvar	5
Kommunchefens roll	5
Behandling av personuppgifter	5
Uppföljning, återredovisning och rapportering till fullmäktige	5
Information och samråd	6
Medborgarförslag som överlåtits till nämnden för beslut	6
Övrigt ansvar	6
Arbetsformer	6
Tidpunkt för sammanträden	6
Kallelse	7
Offentliga sammanträden	7
Sammanträde på distans	7
Närvarorätt	7
Sammansättning	8
Ordföranden	8
Presidium	8
Ersättare för ordföranden	8
Förhinder	9
Ersättarnas tjänstgöring	9
Jäv, avbruten tjänstgöring	9
Yrkanden	9
Deltagande i beslut	9
Reservation	10
Justering av protokoll	10
Kungörelser och tillkännagivanden av föreskrifter m.m.	10
Delgivningsmottagare	10
Undertecknade av handlingar	10
Utskott	10
3 Kommunstyrelsens uppgifter	12
Styrning och ledning	12
Styrnings- och ledningsfunktionen	12
Övergripande uppgifter	13
Ekonomisk förvaltning	14
Personalpolitiken	14
Företag och stiftelser	15
Kommunalförbund	15

Uppföljningsfunktionen	16
Särskilda uppgifter	16
Krisberedskap, civilt försvar och krig	16
Arkivmyndighet	16
Anslagstavla och webbplats	16
Författningssamling.....	16
Budget- och skuldrådgivning och konsumentvägledning	16
Processbehörighet.....	17
Övriga uppgifter	17
Delegering från kommunfullmäktige	17
Övrigt om nämndens förvaltningsorganisation	18
4 Barn- och utbildningsnämndens uppgifter	19
Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområde	19
Delegering från kommunfullmäktige	19
5 Fastighets- och servicesnämndens uppgifter	20
Fastighets- och servicenämndens verksamhetsområden	20
Delegering från kommunfullmäktige	20
6 Kultur och fritidsnämndens uppgifter	21
Kultur och fritidsnämndens verksamhetsområde	21
Delegering från kommunfullmäktige	21
Övrigt angående nämndens förvaltningsorganisation	21
7 Miljö- och tillsynsnämndens uppgifter	22
Miljö- och tillsynsnämndens verksamhetsområden	22
Delegering från kommunfullmäktige	22
Övrigt angående nämndens förvaltningsorganisation	22
8 Samhällsbyggnadsnämndens uppgifter	23
Samhällsbyggnadsnämndens verksamhetsområden.....	23
Sysselsättningsfrågor och kompetensförsörjning.....	23
Arbetsmarknadsfrågor	23
Flyktingmottagning och invandring	23
Trafikuppgifter	23
Samhällsbyggnad och planverksamhet	24
Naturvård och kulturmiljövård.....	24
Fastighetsförvaltning	24
Övriga uppgifter	25
Delegering från kommunfullmäktige	25
Övrigt angående nämndens förvaltningsorganisation	25
9 Socialnämndens uppgifter	27
Socialnämndens verksamhetsområde.....	27
Delegering från kommunfullmäktige	27
Övrigt angående nämndens förvaltningsorganisation	28
10 Valnämndens uppgifter	29
Valnämndens verksamhetsområde	29
Delegering från kommunfullmäktige	29
Övrigt angående nämndens förvaltningsorganisation	29

I Allmänna bestämmelser

Detta reglemente reglerar kommunens egna nämnder. Reglementet omfattar inte gemensamma nämnder, samordningsinstanser, brukarråd, samverkansråd eller verksamhetsreglementen. Dessa regleras i separata reglementen.

Kapitel 1 behandlar allmänna förutsättningar och sammansättning av nämnderna. Kapitel 2 behandlar gemensamma bestämmelser för samtliga egna nämnder i kommunen. Kapitel 3–10 behandlar de specifika nämndernas uppgifter och verksamhetsområden.

Fullmäktiges uppgifter

1 § Kommunallagen ger de grundläggande reglerna för ansvar och beslutanderätt i en kommun. Vissa uppgifter handhas av kommunfullmäktige, styrelsen och nämnderna enligt annan lag, författning eller myndighetsbeslut.

2 § Fullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen i enlighet med 5 kap. 1 § KL. Fullmäktige beslutar också i andra frågor som anges i KL eller andra författningar.

Detta innebär att fullmäktige bl.a. ska besluta i ärenden om:

1. planer och föreskrifter, som kommunen kan meddela enligt författning,
2. taxor och avgifter om inte annat särskilt angivits,
3. ramar för kommunens upplåning,
4. övergripande kvalitetskrav på den kommunala verksamheten,
5. hur mål, riktlinjer, verksamhet och kvalitetskrav ska följas upp,
6. mottagande av donationer,
7. mellankommunala avtal av övergripande karaktär och bildande av kommunalförbund och gemensam nämnd,
8. expropriation,
9. program avseende privata utförare enligt 5 kap. 3 § KL,
10. kommunal verksamhet ska bedrivas i kommunalt företag,
11. konkurrensprogram och företagspolicy m.m.

Fullmäktige beslutar också om kommunalråden, deras ansvarsområden och deras benämning.

Nämnder och antal ledamöter

3 § Piteå kommun har följande egna nämnder:

Nämnd	Antal ledamöter	Antal Ersättare
Kommunstyrelse	15	15
Barn- och utbildningsnämnd	13	8
Fastighets och Servicenämnd	9	6
Kultur- och fritidsnämnd	13	8
Miljö- och tillsynsnämnd	11	7
Samhällsbyggnadsnämnd	13	8
Socialnämnd	13	8
Valnämnd	9	5

Ledamöter och ersättare i en nämnd väljs för fyra år, räknat från och med 1 januari året efter det år då val av kommunfullmäktige har ägt rum.

Fasta utskott och antal ledamöter

4 § Följande utskott ska alltid inrättas.

Nämnd	Utskott	Antal ledamöter	Antal Ersättare
Kommunstyrelse	Arbets- och personalutskott	7	7
Barn- och utbildningsnämnd	Arbetsutskott	5	5
Samhällsbyggnadsnämnd	Arbetsutskott	5	5
Socialnämnd	Arbetsutskott	5	5

Kommunalråd

5 § Sedan val av kommunstyrelse skett utser fullmäktige två kommunalråd.

2 Gemensamma bestämmelser

Följande gemensamma bestämmelser gäller för både styrelsen och nämnder. Beteckningen nämnd används för åtaganden som gäller både nämnd och styrelse. När beteckningen styrelsen används är det exklusiva bestämmelser för styrelsen.

Ansvar och organisation

Uppdrag och verksamhet

1 § Nämnderna ska inom sina respektive verksamhetsområden följa vad som anges i lag eller annan författning. De ska följa det fullmäktige – i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut – har bestämt att nämnden ska fullgöra, samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer.

Organisation inom verksamhetsområdet

2 § Nämnden ansvarar för att dess förvaltningsorganisation är tydlig och ändamålsenlig med hänsyn till av fullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten. I det fall förvaltningsorganisationen stadigvarande utför uppgifter åt annan nämnd ska samråd ske med denna innan större förändringar i förvaltningsorganisationen.

Personalansvar

3 § Nämnden är anställningsmyndighet för personal vid dess förvaltning med undantag för förvaltningschef som anställs av styrelsen. Nämnderna har hand om personalfrågor inklusive arbetsmiljöfrågor inom sina respektive verksamhetsområden med undantag av de frågor som styrelsen ansvarar för enligt 5 § 3 kap Kommunstyrelsens uppgifter.

Kommunchefens roll

4 § Förvaltningschefer anställs av Piteå kommun med placering på respektive förvaltning. Förvaltningschefen är därmed underställd kommunchefen, förutom i nämndspecifika verksamhetsfrågor och myndighetsutövning, där förvaltningschef lyder under politiskt utsedd nämnd.

Behandling av personuppgifter

5 § Nämnden är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som sker i dess verksamhet. Styrelsen är utöver det personuppgiftsansvarig för de typer av behandlingar som är gemensamma för hela kommunen, enligt vad som angivits i styrelsens registerförteckning enligt artikel 30 i dataskyddsförordningen. Styrelsen är också personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som sker i fullmäktige samt hos fullmäktigeberedningar.

Varje nämnd ska utse Dataskyddsombud.

Uppföljning, återredovisning och rapportering till fullmäktige

6 § Nämnden ska kontinuerligt följa upp sin verksamhet.

Nämnden ska två gånger per år redovisa till fullmäktige hur de har fullgjort de uppdrag som fullmäktige har lämnat dem

- i reglemente,
- genom finansbemyndiganden

Nämnden ska vid redovisningen även redogöra för hur uppdrag som delegerats till den fullgjorts.

Redovisning till fullmäktige ska ske vid fullmäktiges sammanträde i samband med delårsrapport och årsredovisning. Redovisningen lämnas till styrelsen som samordnar de olika nämndernas redovisningar.

Nämnderna ska också fullgöra rapporteringsskyldighet som ålagts dem enligt speciallag.

Särskilda bestämmelser om styrelsens underrättelseskyldighet finns i kap 3 § 1 §.

Information och samråd

7 § Nämnderna och kommunalråd ska i möjligaste mån från nämnd erhålla den information och det underlag de behöver i sin verksamhet. Rätten till information och underlag omfattar inte uppgift för vilken sekretess råder.

Nämnderna ska samråda när deras verksamhet och ärenden berör annan nämnds verksamhet.

Samråd bör även ske med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda. Nämnden beslutar om formerna för samrådet.

Medborgarförslag som överlåtit till nämnden för beslut

8 § Medborgarförslag som fullmäktige överlåtit till nämnden för beslut ska om möjligt handläggas så att ärendet kan avgöras inom ett år från det att det väcktes i fullmäktige.

Nämnden ska fortlöpande informera fullmäktige om de beslut som fattats i anledning av ett medborgarförslag

Nämnden ska två gånger per år redovisa de medborgarförslag som inte beretts färdigt för beslut i fullmäktige inom ett år från det att förslagen väcktes i fullmäktige. Fullmäktige ska informeras om anledningen till att ärendena inte avgjorts och när beslut kan förväntas fattas. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden en gång på våren och en gång på hösten.

Nämnden får besluta att den eller de som har väckt ett ärende genom medborgarförslag får närvara när nämnden behandlar ärendet och delta i överläggningarna men inte när beslut fattas.

Övrigt ansvar

9 § Nämnden ansvarar därutöver för följande uppgifter:

- information till allmänheten om den egna verksamheten.
- reformeringen av nämndens regelbestånd.
- vården av sitt arkiv
- beakta det offentliga ansvaret att respektera, skydda och främja de mänskliga rättigheterna.

Arbetsformer

Tidpunkt för sammanträden

10 § Nämnden sammanträder på dag och tid som nämnden bestämmer.

Sammanträde ska hållas också om minst en tredjedel av nämndens ledamöter begär det eller om ordföranden anser att det behövs. En begäran om extra sammanträde ska göras skriftligen hos

ordföranden och innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas behandlas på det extra sammanträdet.

Ordföranden ska, om möjligt, samråda med vice ordförandena om tiden för extra sammanträde.

Om det föreligger särskilda skäl får ordföranden ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet. Om möjligt ska samråd ske med vice ordförandena.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, ska ordföranden se till att varje ledamot och ersättare snarast underrättas om beslutet.

Kallelse

11 § Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena. När varken ordföranden eller en vice ordförande kan kalla till sammanträde ska den som varit ledamot i nämnden längst tid göra detta (ålderspresidenten). Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid ska den till åldern äldste ledamoten vara ålderspresident.

Kallelsen ska vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet. Kallelsen ska på ett lämpligt sätt skickas till varje ledamot och ersättare samt annan förtroendevald som får närvara vid sammanträdet senast fem dagar före sammanträdesdagen. Kallelse får ske elektroniskt om det inte är olämpligt. Ordföranden bestämmer formen för kallelse.

I undantagsfall får kallelse ske inom annan tid och/eller på annat sätt.

Kallelsen bör åtföljas av föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen. Ordföranden ska i kallelsen ange om utelämnande av handlingar har skett.

Offentliga sammanträden

12 § Nämnden får besluta om offentliga sammanträden. Offentliga sammanträden får inte hållas i ärenden som avser myndighetsutövning eller i vilka det förekommer uppgifter som omfattas av sekretess.

Sammanträde på distans

13 § Nämnden och dess utskott får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.

Ledamot som önskar delta på distans ska senast fem dagar i förväg anmäla detta till nämndens kansli. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.

Nämnden får bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans i nämnden och dess utskott.

Närvarorätt

14 § Kommunalråd och styrelsens ordförande har rätt att närvara vid nämndernas sammanträden och delta i överläggningarna. Nämnd får därutöver medge ledamot av styrelsen eller gruppleddare denna rätt. Den förtroendevalde har i den utsträckning nämnden beslutar rätt att få sin mening antecknad i protokollet.

Härutöver får nämnden medge förtroendevald som inte är ledamot eller ersättare i nämnden att närvara vid sammanträde med nämnden för att lämna upplysningar.

Även anställd i kommunen och särskilt sakkunnig kan medges denna rätt. Om nämnden beslutar det, får den som kallats delta i överläggningarna.

Nämnden får härutöver bestämma att annan ska ha rätt att närvara vid nämndens sammanträden.

Sammansättning

15 § Nämnden består av det antal ledamöter och ersättare som fullmäktige beslutat. (Kap 1 §3)

Ordföranden

16 § Det åligger ordföranden

- att leda nämndens arbete och sammanträden,
- kalla till sammanträde i enlighet med lag och reglemente,
- kalla ersättare,
- inför sammanträdena se till att ärendena som ska behandlas i nämnden vid behov är beredda,
- se till att färdigberedda ärenden snarast behandlas i nämnden,
- bevaka att nämndens beslut verkställs.

Härutöver åligger det styrelsens ordförande att under styrelsen

- ha uppsikt över kommunens hela nämndförvaltning,
- med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och ekonomiska intressen samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dessa frågor,
- främja samverkan mellan styrelsen, kommunens övriga nämnder och fullmäktige samt
- representera styrelsen vid uppvaktningar hos myndigheter, konferenser och sammanträden om inte styrelsen bestämt annat i ett särskilt fall.

Presidium

17 § Nämndens presidium ska bestå av ordförande och vice ordföranden samt i förekommande fall andre vice ordförande.

Viceordförandena ska biträda ordföranden i uppgiften att planera och leda sammanträdet i den mån ordföranden anser att det behövs.

Ersättare för ordföranden

18 § Om varken ordföranden eller annan i presidiet kan delta i ett helt sammanträde eller en del av ett sammanträde, får nämnden utse en annan ledamot som ersättare för dessa. Tills valet förrättats, fullgörs ordförandens uppgifter av den som varit ledamot i nämnden längst tid. Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid fullgörs ordförandens uppgifter av den äldste av dem.

Motsvarande gäller om ordföranden eller annan i presidiet inte kan fullgöra sitt uppdrag under en längre tid.

Ersättaren ska fullgöra samtliga ordförandens/övriga presidiets uppgifter.

Förhinder

19 § En ledamot som är hindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till nämndens sekreterare. Sekreteraren ska underrätta den ersättare som står i tur om att denne ska tjänstgöra.

Ersättarnas tjänstgöring

20 § Om en ledamot är förhindrad att delta eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe. Den ersättare ska kallas in som står i tur att tjänstgöra och som inte redan har kallats in. En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe.

Ersättarna ska, om dessa inte valts proportionellt, tjänstgöra enligt den ordning som fullmäktige har bestämt. Om ingen ordning är bestämd, kallas ersättarna i den ordning de tagits upp i fullmäktiges protokoll från valet.

Ersättare som inte tjänstgör har rätt att delta i överläggningarna och få sin mening antecknad till protokollet.

En ersättare som har börjat tjänstgöra har företräde oberoende av turordningen. Om det etablerade majoritetsförhållandet mellan partierna påverkats genom ersättarens tjänstgöring, får dock en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i turordningen.

Därutöver kallas två ersättare till nämndens sammanträde som adjungerade ersättare efter ett rullande schema.

Jäv, avbruten tjänstgöring

21 § En ledamot eller en ersättare som har avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får tjänstgöra igen sedan ärendet har handlagts.

En ledamot som en gång har avbrutit tjänstgöringen vid ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv, får åter tjänstgöra om inplacerad tjänstgörande ersättare tillhör annat parti.

Yrkanden

22 § När nämnden förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats korrekt. Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller läggas till, om inte nämnden enhälligt beslutar att medge det.

Om ordföranden anser att det behövs ska den ledamot som har framställt ett yrkande avfatta det skriftligt.

Deltagande i beslut

23 § En ledamot som, där detta är möjligt, avser att avstå från att delta i ett beslut, ska anmäla detta till ordföranden innan beslut fattas.

En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om nämnden fattar det med acklamation.

Reservation

24 § Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen, ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas till sekreteraren senast dagen efter sammanträdet. Ska ärendet omedelbart justeras ska motiveringen lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen.

Justering av protokoll

25 § Protokollet justeras av ordföranden och en ledamot.

Nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt vid sammanträdet och justeras av ordföranden och en ledamot.

Kungörelser och tillkännagivanden av föreskrifter m.m.

26 § Nämnden ansvarar för att beslut och föreskrifter inom det egna ansvarsområdet kungörs enligt gällande bestämmelser.

Nämnden ska underrätta styrelsen om ändringen och dess innehåll så snart en uppdatering av den kommunala författningssamlingen bedöms nödvändig.

Delgivningsmottagare

27 § Delgivning med nämnden sker med ordföranden, förvaltningschefen eller annan anställd som nämnden beslutar.

Undertecknade av handlingar

28 § Skrivelser, avtal och andra handlingar från nämnd ska undertecknas av ordföranden. Vid förfall för ordföranden inträder vice ordföranden och vid förfall för denne den ledamot som nämnden utser.

När ett utskott fattat beslut med stöd av delegation ska beslutet och de handlingar som behöver skrivas under med anledning av detta, på nämndens vägnar undertecknas av ordföranden för utskottet. Vid förfall för ordföranden ska handlingen undertecknas av vice ordföranden och vid förfall för denne den ledamot som nämnden utser.

När en tjänsteperson fattat beslut med stöd av delegation ska beslutet och de handlingar som behöver skrivas under med anledning av detta, undertecknas på nämndens vägnar av den tjänsteperson som fattat beslutet.

Nämnden får ge särskilt uppdrag åt förtroendevald eller tjänsteperson att underteckna handlingar på nämndens vägnar. Sådant uppdrag får lämnas för enskild handling eller ärende eller för grupp av ärenden.

I de fall handling enligt nämndens beslut ska kontrasigneras, ska handlingen kontrasigneras av den som nämnden utser.

Utskott

29 § Nämnden har vid behov rätt att inrätta ett eller flera utskott. Av § 4 framgår vilka utskott som alltid ska finnas.

Ledamöter och ersättare samt ordförande och vice ordförande i ett utskott väljs av nämnden bland dess ledamöter för den tid nämnden bestämmer.

Om ordföranden i utskottet på grund av sjukdom eller av annat skäl är hindrad att fullgöra sitt uppdrag för en längre tid får nämnden utse en annan ledamot i utskottet att som ersättare för ordföranden fullgöra dennes uppgifter.

Ersättare ska närvara vid utskottets sammanträden endast om ledamot är förhindrad att tjänstgöra. Ersättare ska inkallas till tjänstgöring i den av nämnden vid valet bestämda ordningen.

Avgår en ledamot eller en ersättare i utskottet, som inte utsetts vid proportionellt val, ska fyllnadsval snarast förrättas.

Utskott sammanträder på dag och tid som utskottet bestämmer. Sammanträde ska också hållas när ordföranden anser att det behövs eller när minst hälften av utskottets ledamöter begär det. Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena. Kallelsen ska vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet samt uppgift om de ärenden som ska behandlas.

Utskottet får handlägga ärenden bara när mer än hälften av ledamöterna är närvarande. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

Vid utskottssammanträde ska protokoll föras och justeras på samma sätt som nämndens protokoll.

De ärenden som ska avgöras av styrelsen/nämnden i dess helhet bör beredas av utskottet om beredning behövs. Ordföranden, kommundirektören eller förvaltningschefen överlämnar sådana ärenden till utskottet.

När ärendet beretts ska utskottet lägga fram förslag till beslut.

3 Kommunstyrelsens uppgifter

Styrning och ledning

1 § Styrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning.

Styrelsen ska leda, utveckla och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnder och eventuella gemensamma nämnders verksamheter. (*ledningsfunktion*). Styrelsen ska också ha uppsikt över verksamhet som bedrivs i kommunala företag, stiftelser och kommunalförbund.

Styrelsen ska leda kommunens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning och leda arbetet med att ta fram styrdokument för kommunen (*styrfunktion*).

Styrelsen ska följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning och fortlöpande i samråd med nämnderna följa upp de fastställda målen och återrapportera till fullmäktige (*uppföljningsfunktion*).

Styrelsen ansvarar för i detta reglemente angivna uppgifter jämte sådana uppgifter som inte lagts på annan nämnd (*särskilda uppgifter*).

Kommunstyrelsen får fatta följande beslut rörande övriga nämnders verksamhet:

- Beslut om anställningsstopp.
- Beslut om strategiska personalfrågor inklusive frågor rörande kommunens visselblåsarfunktion.
- Beslut om stopp för ytterligare investeringar.
- Beslut om etiska riktlinjer i kommunen.
- Beslut om riktlinjer och anvisningar inom verksamhetsområden där man har ett övergripande ansvar i kommunen.
- Slutligt beslut när två nämnder är oense.
- Beslut om tilldelning av avtal efter upphandling över direktupphandlingsgränsen oavsett vilken nämnds verksamhet upphandlingen rör samt beslut om tilldelning efter kommunövergripande upphandling (upphandling som rör fler än en nämnd).

Kommunstyrelsen ska hålla fullmäktige underrättad om de beslut som har fattats med stöd av första stycket.

Härutöver ansvarar styrelsen för de uppgifter som framgår av kommunallagen (2017:725) och annan lagstiftning.

Styrnings- och ledningsfunktionen

2 § Styrelsen ansvarar för beslut om samordning mellan nämnderna, gränsdragning mellan nämndernas kompetens.

Styrelsen ansvarar för att kommunens organisation är effektiv och ändamålsenlig.

Övergripande uppgifter

3 § Styrelsen ska:

1. leda arbetet med, och samordna utformningen av övergripande och strategiska mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten samt göra framställningar i målfrågor som inte är förbehållen annan nämnd,
2. utöva uppsikt över övriga nämnders och gemensamma nämnders beslut
3. tillse att uppföljning sker till fullmäktige från samtliga nämnder om hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret
4. ha uppsikt över sådan avtalssamverkan som sker enligt 9 kap. 37 § KL eller enligt annan lag eller författning.
5. ha ett övergripande ansvar för interna säkerhetsfrågor i kommunen
6. ha ett övergripande ansvar för att säkerhetsskyddslagen (2018:585) följs,
7. anställa direktör samt besluta om instruktion för denne
8. anställa förvaltningschefer,
9. hos fullmäktige, övriga nämnder och andra myndigheter göra de framställningar som behövs,
10. kontinuerligt följa verksamheten i övriga nämnder
11. ansvara för utformning och utveckling av kommunens system för intern kontroll i enlighet med vad fullmäktige särskilt beslutar
12. ansvara för samordningsträffar med nämndpresidierna och förvaltningscheferna
13. upprätta förslag till program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare,
14. bereda eller yttra sig i ärenden som ska handläggas av fullmäktige.
15. verkställa fullmäktiges beslut, om fullmäktige inte beslutat annat.
16. leda arbete rörande övergripande statistik och samhällsanalys
17. leda utveckling av den kommunala demokratin, brukarinflytande och medborgardialog
18. ansvara för en sammanhållen och likvärdig ärendeprocess i hela kommunen
19. ansvara för samhällsbyggnadsarbete, samhällsplanering och landsbygdsutveckling av strategisk natur.
20. tillvarata kommunens intressen i de kommunala bolag som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i. Detta gäller främst ändamål, ekonomi och efterlevnad av uppställda direktiv men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för kommunen
21. samordna kommunens arbete inom bostadsförsörjning och markberedskap
22. leda arbetet med att allmänt främja näringslivet och tillväxt i kommunen
23. Leda arbetet med att stärka kommunens varumärke och attraktivitet.

Om fullmäktige inte har beslutat något annat, avgör styrelsen hur de ärenden som fullmäktige ska handlägga ska beredas.

Styrelsen får uppdra åt en förtroendevald eller åt någon anställd att besluta om remiss av sådana ärenden.

Ekonomisk förvaltning

4 § Styrelsen ska ha hand om kommunens medelsförvaltning och följa av fullmäktige meddelade riktlinjer för denna.

Medelsförvaltningen omfattar placering och upplåning av medel. I uppgiften ingår också att bevaka att kommunens inkomster inflyter och att betalningar görs i tid samt att vidta de åtgärder som behövs för indrivning av förfallna fordringar.

Styrelsen har också hand om övrig ekonomisk förvaltning. I denna uppgift ingår bland annat att:

- underhålla och förvalta kommunens fasta och lösa egendom där underhåll och förvaltning inte uppdragits åt annan nämnd,
- se till att kommunens behov av försäkringsskydd är tillgodosett
- handha egen donationsförvaltning samt efter samtycke från annan nämnd placera sådana medel som ingår i donation som förvaltas av den nämnden
- upprätta förslag till budget i enlighet med KL,
- upprätta årsredovisning och delårsrapport samt se till att bokföring och redovisning sker i enlighet med lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning,
- i enlighet med fullmäktiges särskilda riktlinjer förvalta medel som avsatts till pensionsförpliktelser.
- se till att värdehandlingar som styrelsen omhänderhar för kommunens räkning förvaras på betryggande sätt

5 § Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens centrala upphandlings- och inköpsverksamhet. Av 1 § framgår i vilka fall kommunstyrelsen får besluta i fråga om upphandling för andra nämnders räkning.

Personalpolitiken

6 § Styrelsen ska ha hand om frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare och har därvid att

- med bindande verkan för kommunen genom kollektivavtal reglera frågor rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare
- förhandla på kommunens vägnar enligt gällande lagstiftning om förhandlingsrätt utom vad gäller 11-14 och 38 §§ lagen om medbestämmande i arbetslivet inom andra nämnders verksamhetsområden
- avgöra frågor om tolkning och tillämpning av lag, avtal och andra bestämmelser rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare
- besluta om stridsåtgärd

- själv eller genom ombud föra kommunens talan i frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare
- lämna uppdrag som avses i lagen om vissa kommunala befogenheter 6 kap, 3 § (kommunal delegation)

Styrelsen är pensionsmyndighet med uppdrag att tolka och tillämpa gällande bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda.

Styrelsen ansvarar för det övergripande arbetsmiljöarbetet samt övergripande kompetensförsörjningsfrågor och utveckling inom personalområdet. Styrelsen har det övergripande ansvaret för frågor som rör jämställdhet, företagshälsovård, friskvård, rehabilitering och anpassningsärenden.

Till frågor som faller inom verksamhetsområdet hör även att ge råd och biträde i personalpolitiska frågor samt medverka till att statistik upprättas.

Respektive nämnd ansvarar för personalfrågor inklusive arbetsmiljöfrågor inom sitt verksamhetsområde utöver vad som anges ovan.

Företag och stiftelser

7 § Styrelsen ska:

- ha fortlöpande uppsikt över verksamheten i de företag och stiftelser som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i, främst vad gäller ändamål, ekonomi och efterlevnad av uppställda direktiv, men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för kommunen,
- ansvara för att beslut om ägardirektiv till företagen fattas och kontinuerligt hålls uppdaterade,
- ansvara för regelbundna möten mellan styrelsen och företagsledningarna / stiftelseledningarna,
- löpande vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de krav som anges i 10 kap. 2-6 §§ KL är uppfyllda beträffande de företag och stiftelser kommunen äger eller har intresse i,
- årligen, besluta i samband med årsredovisning pröva om den verksamhet som bedrivits i de aktiebolag som kommunen helt eller delvis äger under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Beslutet ska delges fullmäktige snarast. Finner styrelsen att brister förelegat, ska den samtidigt lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder,
- svara för att tillvarata kommunens intressen vid bolags- och föreningsstämmor och andra likartade sammanträden i de företag som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i.

Kommunalförbund

8 § Styrelsen ska ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana kommunalförbund som kommunen är medlem i.

Uppföljningsfunktionen

9 § Styrelsen ska

- övervaka att av fullmäktige fastställda kvalitetskrav, mål, riktlinjer och program för verksamheten samt ekonomi följs upp i nämnderna,
- övervaka att kommunens löpande förvaltning i övrigt sköts lagligt och ekonomiskt,
- följa hur den interna kontrollen sköts i nämnderna,
- två gånger per år rapportera till fullmäktige hur samtliga kommunens verksamheter utvecklas mot bakgrund av fastlagda mål och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret,
- en gång årligen till fullmäktige rapportera om kommunens avtalssamverkan enligt 9 kap. 37 § KL eller enligt annan lag eller författning,
- inom ramen för sin uppsiktsplikt övervaka att verksamheter som bedrivs av privata utförare kontrolleras och följs upp i enlighet med lag, avtal och av fullmäktige fastställda program och direktiv.
- senast den 1 april varje år lämna fullmäktige en redovisning över beredningen av motioner som väckts i fullmäktige och som inte slutligt handlagts av fullmäktige.

Särskilda uppgifter

Krisberedskap, civilt försvar och krig

10 § Styrelsen ansvarar för kommunens uppgifter enligt lagen om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap samt lagen om totalförsvar och höjd beredskap, när krisledningsnämnd ej är aktiverad.

Krisledningsnämndens verksamhet regleras i särskilt reglemente.

Arkivmyndighet

11 § Styrelsen är arkivmyndighet. Närmare föreskrifter om arkivvården finns i arkivlag och arkivreglemente.

Anslagstavla och webbplats

12 § Styrelsen ansvarar för kommunens anslagstavla.

Styrelsen samordnar innehållet i och ansvarar för kommunens externa och interna webbplats.

Författningssamling

13 § Styrelsen ansvarar för att uppdatera den kommunala författningssamlingen och se till att denna hålls tillgänglig i lagstadgad form.

Budget- och skuldrådgivning och konsumentvägledning

14 § Styrelsen fullgör kommunens uppgifter i form av råd och anvisningar till skuldsatta personer enligt skuldsaneringslagen.

15 § Styrelsen ansvarar för konsumentvägledning.

Processbehörighet

16 § Kommunstyrelsen får själv eller genom ombud föra kommunens talan i alla mål och ärenden, om inte någon annan ska göra det på grund av lag eller annan författning eller beslut av fullmäktige. Detta gäller också mål där någon har begärt laglighetsprövning av fullmäktiges beslut, om inte fullmäktige beslutar att själv föra talan i målet.

Övriga uppgifter

17 § Styrelsen ansvarar för en kommunövergripande intern rapporteringskanal enligt Lag (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden.

18 § Styrelsen ansvarar för övergripande informationsförvaltning och övergripande informationssäkerhet.

19 § Styrelsen ansvarar för att samordna arbetet med att digitalisera kommunens service och tjänster.

20 § Styrelsen ansvarar för att förvalta och utveckla kommunens samlade IT infrastruktur, IT-säkerhet och IT-system.

21 § Styrelsen ansvarar för att förvalta och utveckla kommunens personaladministrativa system, ekonomisystem, dokument- och ärendesystem, e-postsystem, kommunikationssystem, skaderapporteringssystem, passersystem och förtroendemannaregister samt e-tjänster

22 § Styrelsen ansvarar för att samordna kommunövergripande kommunikation samt bistå nämnderna med stöd gällande förvaltningsspecifik kommunikation.

23 § Styrelsen ansvarar framställning av statistik för Piteå kommun,

24 § Styrelsen beslutar om stöd från budgetposterna klimatpott, landsbygdsmedel, alkoholpott och pott för arbete mot droger.

25 § givande av sponsring samt övergripande frågor rörande mottagande av gåva/sponsring

26 § Styrelsen ansvarar för regionalt, nationellt och internationellt arbete, inklusive vänortarbete och övergripande internationella projekt.

27 § Styrelsen beslutar om markanvisning för etablering på kommunens mark i strid med översiktsplanen eller där detaljplanen behöver ändras.

28 § Styrelsen ansvarar för de förvaltnings- och verkställighetsuppgifter i övrigt som inte uppdragits åt annan nämnd.

Delegering från kommunfullmäktige

29 § Styrelsen ska besluta i följande grupper av ärenden:

- Vid behov ta upp lån inom den beloppsram och de styrande dokument som fullmäktige fastställt.
- På begäran av en nämnd omfördela medel som anslagits till nämnden inom den budgeterade verksamhetsvolymen och av fullmäktige fastställd beloppsram och andra riktlinjer.
- I mål och ärenden, där styrelsen för kommunens talan, med för kommunen bindande verkan, träffa överenskommelse om betalning av fordran, anta ackord, ingå förlikning och sluta annat avtal.

- Avge yttrande som ankommer på kommunen och som inte har delegerats till annan nämnd om inte yttrandet är av principiell betydelse eller annars av större vikt. Styrelsen får också besluta i sistnämnda slag av yttranden om remisstiden inte medger att yttrandet behandlas på ordinarie sammanträde med fullmäktige.
- Beslut om markanvisning som ej följer gällande översiktsplan eller som kräver ändring av gällande detaljplan.
- Tillstånd att använda kommunens heraldiska vapen,

Övrigt om nämndens förvaltningsorganisation

Medarbetare inom samhällsbyggnadsnämnden deltar i beredning av ärenden inför, samt verkställer kommunstyrelsens beslut av följande ärenden: markanvisningar (16 §), landsbygdsmedel (15 §), klimat-och alkoholkott (15 §), översiktsplanearbete (3 §), mark- och bostadspolitiken (3 §) och samhällsbyggnadsarbete och samhällsbyggnadsprojekt av strategisk natur (3 §).

4 Barn- och utbildningsnämndens uppgifter

Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområde

1 § Barn- och utbildningsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för barn och ungdom. Nämndens uppgifter omfattar förskoleklass, grundskola och gymnasieskola inklusive särskolan, kommunal musikskola och Grans naturbruksgymnasium.

Barn- och utbildningsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom förskoleverksamhet och fritidshemsverksamhet.

Delegering från kommunfullmäktige

2 § Barn- och utbildningsnämnden ska besluta i följande grupper av ärenden;

- själv eller genom ombud föra kommunens talan i alla mål och ärenden inom sitt verksamhetsområde.

5 Fastighets- och servicesnämndens uppgifter

Fastighets- och servicenämndens verksamhetsområden

1 § Fastighets- och servicenämnden ansvarar för underhåll och förvaltning av Piteå kommuns ägda bebyggda fastigheter där underhåll och förvaltning inte uppdragits åt annan nämnd.

Fastighets- och servicenämnden är ansvarig för uthyrning av lokaler och lägenheter som tillhör kommunen.

Fastighets- och servicenämnden är ansvarig för kommunens ~~samlade~~ kostverksamhet förutom den kostverksamhet som Gemensam kost- och servicenämnd ansvarar för.

2 § Fastighets- och servicenämnden ansvarar även för

- beredning av fullmäktiges beslut om taxa avseende Kost- och servicenämndens tjänster
- kommunens centrala städverksamhet
- kommunens vaktmästeriverksamhet
- kontorsservice med tillhandahållande av kontorsmaterial och trycksaker

Delegering från kommunfullmäktige

3 § Fastighets- och servicenämnden ska besluta i följande grupper av ärenden:

- köp och försäljning av bebyggd fastighet eller fastighetsdel, inom nämndens ansvarsområde, där köpeskillingen – eller vid byte – värdet inte överstiger 60 prisbasbelopp.
- rivning av byggnad, eller byggnadsdel, inom nämndens ansvarsområde.
- själv, eller genom ombud, föra kommunens talan i alla mål och ärenden inom sitt verksamhetsområde.

6 Kultur och fritidsnämndens uppgifter

Kultur och fritidsnämndens verksamhetsområde

1 § Kultur- och fritidsnämnden har till uppgift att stödja och främja kultur-, idrott- och fritidslivet i kommunen i ett nära samarbete med föreningar och organisationer.

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för att främja frivillig bildningsverksamhet genom föreningar och studieförbund.

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för grönområden som i detaljplan angetts som park. Ansvaret omfattar inte kommunens uppgifter som markägare. Kultur- och fritidsnämnden ansvarar dock för upplåtelse av parkområde för evenemang.

Kultur- och fritidsnämnden fullgör kommunens ansvar avseende renhållning enligt lag (1998:814) med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning inom grönområden som i detaljplan angetts som park.

Kultur- och fritidsnämnden samordnar utvecklingen av skärgården och ansvarar för att tillgängliggöra skärgården för kultur- och fritidsändamål.

2 § Kultur och fritidsnämnden ansvarar även för

- att bedriva biblioteksverksamhet i kommunen
- att främja tillgång av anläggningar och lokaler för idrott-, kultur- och fritidsverksamhet
- att förvalta kommunens egna anläggningar samlingslokaler och lokaler för idrott-, kultur- och fritidsverksamhet
- att ta del i utformning och utsmyckning av offentliga platser och byggnader
- att anskaffa, förvalta konstverk för kommunens räkning samt bedriva utställningsverksamhet
- ekonomiskt och konsultativt stöd till föreningar, studieförbund och andra med verksamhet inom kultur- och fritidsområdet
- att främja utbudet av kultur- och fritidsaktiviteter
- registrering, tillståndsgivning och kontroll enligt lotterilagen.
- att fullgöra kommunens uppgifter enligt avtal för den regionala dansverksamheten i Norrbotten.

Delegering från kommunfullmäktige

3 § Kultur och fritidsnämnden ska besluta i följande grupper av ärenden:

- själv eller genom ombud föra kommunens talan i alla mål och ärenden inom sitt verksamhetsområde

Övrigt angående nämndens förvaltningsorganisation

Medarbetare från kultur- park- och fritidsförvaltningen utför uppgifter inom drift, underhåll och förvaltning av kommunens skogsbestånd efter uppdrag från samhällsbyggnadsnämnden.

Medarbetare från kultur- park- och fritidsförvaltningen utför uppgifter inom simundervisning i samverkan med utbildningsförvaltningen.

7 Miljö- och tillsynsnämndens uppgifter

Miljö- och tillsynsnämndens verksamhetsområden

1 § Miljö- och tillsynsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt övriga uppgifter som enligt lag ska fullgöras av den nämnd som handhar livsmedelskontroll enligt livsmedelslagstiftningen samt miljö- och hälsoskyddsfrågor enligt miljöbalken.

Delegering från kommunfullmäktige

2 § Miljö- och tillsynsnämnden fullgör kommunens uppgifter enligt:

- alkohollagen (2010:1622)
- tobakslagen (1993:581)
- lag om handel med vissa receptfria läkemedel (2009:730)
- lag om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare (2017:425)
- lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter
- lagen (2006:805) om foder och animaliska biprodukter,
- strålskyddslagen (2018:396),
- lag (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa
- själv, eller genom ombud, föra kommunens talan i alla mål och ärenden inom sitt verksamhetsområde.

Övrigt angående nämndens förvaltningsorganisation

Miljö- och tillsynsnämndens beslut bereds och verkställs av medarbetare inom samhällsbyggnadsnämndens förvaltning, inklusive ärenden rörande tillsyn av samhällsbyggnadsnämndens verksamhet.

Miljö och tillsynsnämnden ansvarar likväl för arbetsmiljön inom sitt verksamhetsområde.

8 Samhällsbyggnadsnämndens uppgifter

Samhällsbyggnadsnämndens verksamhetsområden

Sysselsättningsfrågor och kompetensförsörjning

1 § Samhällsbyggnadsnämnden har ett övergripande ansvar för kommunens arbete med sysselsättningsfrågor och kompetensförsörjning.

Samhällsbyggnadsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för vuxna. Nämndens uppgifter omfattar kommunal vuxenutbildning inklusive särskild utbildning för vuxna (sär vux), utbildning i svenska för invandrare (SFI) och övriga frågor kopplade till eftergymnasial utbildning.

Inom ramen för kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för vuxna får samhällsbyggnadsnämnden bedriva uppdragsutbildning enligt lagen (1991:1109) om uppdragsutbildning i vissa fall samt förordning (1992:395) om uppdragsutbildning inom det offentliga skolväsendet. Samhällsbyggnadsnämnden får bedriva utbildningsverksamhet enligt första och andra stycket också i annan kommun.

Arbetsmarknadsfrågor

2 § Samhällsbyggnadsnämnden är kommunens arbetslöshetsnämnd enligt lag (1944:475) om arbetslöshetsnämnd.

Samhällsbyggnadsnämnden har kommunalt aktivitetsansvar för ungdomar enligt 29 kap 9 § Skollagen.

Flyktingmottagning och invandring

3 § Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för boende till de nyanlända som anvisats till kommunen genom Migrationsverket enligt Lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning och vid behov praktisk hjälp i samband med sådan bosättning.

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för att erbjuda samhällsorientering till nyanlända.

Trafikuppgifter

4 § Samhällsbyggnadsnämnden har ett övergripande ansvar för trafikpolitiken och ska verka för en tillfredsställande trafikförsörjning.

Samhällsbyggnadsnämnden fullgör de uppgifter som avses i 1 § lagen (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor.

Samhällsbyggnadsnämnden är huvudman för den kommunala parkeringsövervakningen enligt lag 1987:24 om kommunal parkeringsövervakning m.m. samt förordning 1987:26 om parkeringsvakter i kommuner.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar i ärenden angående gatukostnader m.m. enligt 6 kap plan- och bygglagen (2010:800).

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för anläggning, drift och underhåll av kommunens gator och vägar samt industrijärnvägar. Nämnden ansvarar även för bidrag till och andra ärenden angående enskilda vägar.

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för kollektivtrafik förutom skolskjuts.

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för parkeringstillstånd för rörelsehindrade.

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för frågor om offentlig belysning där kommunen är väghållare.

Samhällsbyggnad och planverksamhet

Av kommunstyrelsens reglemente framgår att kommunstyrelsen ansvarar för samhällsbyggnadsarbete och samhällsplanering av strategisk karaktär.

5 § Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för samhällsbyggnadsarbete och samhällsbyggnadsprojekt av operativ karaktär.

Samhällsbyggnadsnämnden är ansvarig för landsbygdsutvecklingsfrågor som inte kommunstyrelsen ansvarar för.

Samhällsbyggnadsnämnden har ett övergripande ansvar för geografisk information och geografiska data.

Samhällsbyggnadsnämnden har ansvar för byggnadsverksamheten enligt plan- och bygglagen och de övriga uppgifter som enligt annan lag ska fullgöras av den kommunala nämnden inom fysisk planering och byggande.

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för detaljplanering av användningen av mark och vatten samt övrig fysisk planering, som inte är av strategisk natur

Samhällsbyggnadsnämnden har vidare ansvaret för skyddsrumsbeked enligt civilförsvarlagen samt gatunamn och adresser, inklusive fastighets- och lägenhetsregister.

Naturvård och kulturmiljövård

6 § Samhällsbyggnadsnämnden har det övergripande ansvaret för naturvårdsfrågor i planering, naturskydd och skötsel. Nämnden ansvarar för naturskyddade områden på kommunens mark samt planerar, organiserar och genomför skötsel övriga reservat där kommunen har ett skötselansvar.

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för fiskefrågor inom naturvård.

Samhällsbyggnadsnämnden har det övergripande ansvaret för kulturmiljön i kommunen och frågor angående kulturmiljövård i planering och byggande.

Fastighetsförvaltning

7 § Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för drift, underhåll och förvaltning av kommunens skogsbestånd samt övriga ej bebyggda fastigheter som tillhör kommunen.

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för utarrendering, uthyrning och annan upplåtelse av ej bebyggd fastighet som tillhör kommunen, och som ej omfattas av annan nämnds ansvar.

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för markanvisning för etablering på kommunens mark i överensstämmelse med Översiktsplanen eller i enlighet med gällande detaljplan.

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för köp och försäljning av ej bebyggd fastighet eller fastighetsdel där köpeskillingen – eller vid byte – värdet inte överstiger 60 prisbasbelopp.

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för upplåtelse av tomträtt i fastighet som tillhör kommunen på av kommunfullmäktige fastställda villkor i beslut 2018-03-26 § 38.

Samhällsbyggnadsnämnden ska bevaka kommunens intressen i ärenden angående fastighetsbildning, fastighetsbestämning, planläggning och byggnadsverksamhet,

gemensamhetsanläggningar och enskilda vägar samt i andra ärenden, som är jämförliga med dessa.

Övriga uppgifter

8 § Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar även för följande uppgifter:

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för miljö-, klimat - och energiplanering, med särskild uppmärksamhet mot utveckling för ett hållbart samhälle.

Samhällsbyggnadsnämnden utgör särskild verksamhet för framställning av statistik för uppgifter inom nämndens verksamhetsområde.

Samhällsbyggnadsnämnden har ett särskilt ansvar att samverka inom sina verksamhetsområden för att ge näringslivet goda förutsättningar.

Samhällsbyggnadsnämnden fullgör kommunens uppgifter enligt lag (1998:814) med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning inom alla områden förutom avseende renhållning av sådana områden som i detaljplan angetts som park.

Samhällsbyggnadsnämnden fullgör inte uppgifter som innebär myndighetsutövning mot samhällsbyggnadsnämndens egna verksamheter.

Delegering från kommunfullmäktige

9 § Samhällsbyggnadsnämnden ska besluta i följande ~~grupper av~~ ärenden:

- yttrande enligt kameraövervakningslagen
- yttrande vad gäller fördelning av vattenkraftsinträngsersättning, bygdemedel o dyl.
- detaljplaner som upprättats med standardförfarande enligt bestämmelserna i plan- och bygglagen
- markanvisning i överensstämmelse med översiktsplan och detaljplan
- exploateringsavtal i enlighet med fullmäktiges riktlinjer
- själv, eller genom ombud, föra kommunens talan i alla mål och ärenden inom sitt verksamhetsområde.

Övrigt angående nämndens förvaltningsorganisation

Medarbetare inom kultur- och fritidsnämndens förvaltning verkställer samhällsbyggnadsnämndens beslut om drift, underhåll och förvaltning av kommunens skogsbestånd.

Medarbetare inom samhällsbyggnadsnämndens förvaltning deltar i beredning av ärenden inför samt verkställer kommunstyrelsens beslut av följande ärenden enligt kommunstyrelsens reglemente (kap 3): markanvisningar (16 §), landsbygdsmedel (15§), klimat-och alkoholpott (15§), översiktsplanarbete (3§), mark- och bostadspolitiken (3§) och samhällsbyggnadsarbete och samhällsbyggnadsprojekt av strategisk natur (3§).

Samhällsbyggnadsnämndens förvaltning kan i mån av plats anordna hem för vård eller boende för ensamkommande barn enligt beslut av socialnämnden.

Samhällsbyggnadsnämnden får genomföra personalutbildning efter beställning från annan nämnd.

Kommunens uppgifter enligt lagen (1997:736) om färdtjänst och lagen om riksfärdtjänst (1997:735) har överlåtit till Regionala kollektivtrafikmyndigheten i Norrbotten genom avtal. Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för uppföljning och samordning av samt betalning i enlighet med avtalet.

9 Socialnämndens uppgifter

Socialnämndens verksamhetsområde

1 § Socialnämndens ansvarar för att tillgodose behov av stöd och omsorg inom socialtjänstens lagstadgade ansvarsområde för att stärka och trygga den enskilde att leva ett självständigt liv. Socialnämnden arbetar förebyggande för att främja jämlika levnadsvillkor. Ansvaret omfattar att:

- ge stöd, omsorg och skydd till barn, unga och vuxna
- ge stöd och service till barn, unga och vuxna med funktionsnedsättning
- ge stöd till självförsörjning och tillgodose behov av försörjningsstöd
- tillhandahålla familjerådgivning samt tillgodose behov av råd, stöd samt handläggning av familjerättsliga frågor
- erbjuda hälso- och sjukvård till personer i bostad med särskild service och ordinärt boende samt under vistelsetid på daglig verksamhet

2 § Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter enligt:

- Socialtjänstlagen (2001:453) (SOL) och vad som i lag sägs om socialnämnd.
- Föräldrabalken (1949:381).
- Lagar och förordningar gällande mottagande av ensamkommande flyktingbarn, bland annat Lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl, till den del som inte har anförtrotts annan nämnd.
- Lag om särskilt stöd till vissa funktionshindrade (LSS).
- Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) (HSL).
- Patientsäkerhetslagen (2010:659) (PSL).
- Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU).
- Lag (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall (LVM).
- Lag (1992:1 574) om bostadsanpassningsbidrag mm.
- Ärvdabalkens (1958:637) bestämmelser om dödsboanmälan.
- Begravningslags (1990:1144) bestämmelser om anordnande av gravsättning.
- Lag (2017:372) om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården

Socialnämnden ansvarar för de uppgifter i övrigt som enligt lag ankommer på socialnämnd och som inte särskilt anförtrotts annan nämnd i kommunen

Delegering från kommunfullmäktige

3 § Socialnämnden ska besluta i följande grupper av ärenden

- själv eller genom ombud föra kommunens talan i alla mål och ärenden inom sitt verksamhetsområde.

Övrigt angående nämndens förvaltningsorganisation

Socialnämnden ansvarar för samordning och administration av Piteå kommuns pensionärsråd, tillgänglighetsråd och förebygganderådet.

10 Valnämndens uppgifter

Valnämndens verksamhetsområde

1 § Valnämnden fullgör kommunens uppgifter enligt vallagen samt de uppgifter som enligt annan lag ska fullgöras av valnämnd. Det innebär att nämnden bl.a. ansvarar för genomförande av allmänna val, val till EU-parlamentet samt ev. förekommande folkomröstningar.

Delegering från kommunfullmäktige

2 § Valnämnden ska besluta i följande grupper av ärenden

- själv eller genom ombud föra kommunens talan i alla mål och ärenden inom sitt verksamhetsområde

Övrigt angående nämndens förvaltningsorganisation

Valnämndens administration sköts av Kommunledningsförvaltningen.

Antagen av KF 2018-12-17 § 275
Reviderad av KF 2019-12-16 § 299
Reviderad av KF 2020-06-22 § 128
Revidering av KF 2020-12-14 § 279
Redaktionell ändring av KLF 2021-10-25
Reviderad av KF 2022-12-12 § 171

§172

Reglemente för Plan- och tillväxtkommittén

22KS405

Reglemente för plan- och tillväxtkommittén

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Reglemente för plan- och tillväxtkommittén	Reglemente	2022-12-12, § 172	Kommunfullmäktige
Dokumentansvarig/processägare	Version	Diarienummer	Giltig till
Kommunledningsförvaltningen	3	22KS405	2026-12-31
Dokumentinformation	Reglemente för plan- och tillväxtkommittén		
Dokumentet gäller för	Kommunstyrelsen, Samhällsbyggnadsnämnden och Plan- och tillväxtkommittén		

Allmänt

Plan- och tillväxtkommittén ska svara för samordningen mellan Kommunstyrelsen och Samhällsbyggnadsnämnden och därigenom bilda ett forum för diskussioner kring inriktningen på arbetet inom samhällsbyggnadsområdet och prioriteringar inom detsamma. Detta i syfte att samordna insatser och därmed möjliggöra ett optimalt utnyttjande av de resurser som står till förfogande.

Syfte

Kommittén är ett organ för överläggningar, samråd och ömsesidig information mellan företrädare för Kommunstyrelsen och Samhällsbyggnadsnämnden.

Kommitténs sammansättning

Kommittén består av nio ledamöter med nio ersättare. Dessa utses för tid som sammanfaller med mandattiden för Kommunstyrelsens ledamöter.

Kommunstyrelsen utser fem ledamöter samt ersättare för dessa. Samhällsbyggnadsnämnden utser fyra ledamöter samt ersättare för dessa.

Kommunstyrelsen utser vidare ordförande samt vice ordförande för kommittén.

Organisation och arbetsformer

Plan- och tillväxtkommittén ligger organisatoriskt under Kommunstyrelsen, Kommunledningsförvaltningen ansvarar för administrationen.

~~Kommunstyrelsen och Samhällsbyggnadsnämnden svarar var för sig för de kostnader som uppstår på grund av att av respektive nämnd utsedd ledamot/ersättare deltar vid kommitténs sammanträden. På samma sätt förfars med övriga kostnader förorsakade av plan- och tillväxtkommitténs verksamhet.~~

Sammanträden

Plan- och tillväxtkommittén sammanträder fyra-sex gånger per år. Kommittén bestämmer dag och tid för sammanträden. Sammanträde ska även hållas om kommitténs ordförande eller om mer än hälften av kommitténs ledamöter begär det.

Kallelse och föredragningslista utsändes till kommitténs ledamöter och ersättare senast fem dagar före kommitténs sammanträde. Ordföranden bestämmer vilka övriga handlingar som ska sändas till ledamöter och ersättare.

Vid kommitténs sammanträden kallas ordinarie ledamöter. Vid frånvaro ansvarar ledamot för att ersättare kallas.

Vid kommitténs sammanträden ska föras protokoll. Dessa protokoll ska justeras av ordföranden samt en av kommittén utsedd ledamot/tjänstgörande ersättare.

Protokollsutdrag skickas till de som är berörda av behandlade ärenden. Fullständiga protokoll ska delges ledamöter och ersättare i kommittén, Kommunstyrelsen samt Samhällsbyggnadsnämnden.

Ekonomi

Sammanträdesersättning utgår enligt Bestämmelser om ersättning till förtroendevalda.

Kommunstyrelsen och Samhällsbyggnadsnämnden svarar var för sig för de kostnader som uppstår på grund av att av respektive nämnd utsedd ledamot/ersättare deltar vid kommitténs sammanträden. På samma sätt förfars med övriga kostnader förorsakade av plan- och tillväxtkommitténs verksamhet.

Fastställelse och ändring av reglemente

Reglemente för plan- och tillväxtkommittén fastställs av kommunfullmäktige. Ändring av reglementet kan initieras av Kommunstyrelsen eller Samhällsbyggnadsnämnden.

Antagen av KF 2014-11-17 § 183

Reviderad av KF 2018-12-17 § 276

Reviderad av KF 2022-12-12 § 172

§173

**Reglemente för
Gemensam
räddningsnämnd för Piteå
och Älvsbyns kommuner**

22KS427

Reglemente Gemensam räddningsnämnd i Piteå och Älvsbyns kommuner

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Reglemente Gemensam räddningsnämnd i Piteå och Älvsbyns kommuner	Reglemente	2022-12-12 § 173	Kommunfullmäktige
Dokumentansvarig/processägare	Version	Diarienummer	Giltig till
Kommunledningsförvaltningen	2	22KS427	2026-12-31
Dokumentinformation	Reglemente för gemensam räddningsnämnd i Piteå och Älvsbyns kommun		
Dokumentet gäller för	Förtroendevalda och tjänstepersoner i Piteå och Älvsbyns kommuner		

Piteå och Älvsbyns kommuner har kommit överens om att från och med den 1 januari 2020 inrätta en gemensam nämnd för räddningstjänstverksamhet. Piteå kommun är värdkommun och den gemensamma nämnden ingår i Piteå kommuns organisation.

För den gemensamma nämnden gäller vad som följer av lag, det samverkansavtal som kommunerna träffat avseende den gemensamma nämnden och dess verksamhet samt detta reglemente.

Förkortningar

I detta reglemente kommer Gemensam räddningsnämnd i Piteå och Älvsbyns kommuner fortsättningsvis att benämnas *nämnden* och den gemensamma räddningstjänstverksamheten *verksamheten*. Med *kommunfullmäktige* avses i reglementet kommunfullmäktige i Piteå kommun om inte annan anges.

Nämndens uppgifter

Syfte

§ 1 Nämndens syfte är att bedriva effektiv räddningstjänstverksamhet i båda kommuner.

Uppgifter

§ 2 Nämnden ansvarar för räddningstjänstverksamhet i kommunerna i enlighet med vad som gäller för var och en av kommunerna enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor.

Nämnden ansvarar för var och en av kommunernas uppgifter enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

Nämnden ansvarar för var och en av kommunernas uppgifter enligt lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Nämnden ska inom sitt kompetensområde stödja andra nämnder i kommunerna i deras arbeten inom främst:

- Lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinär händelser i fredstid och höjd beredskap,
- Plan- och bygglagen (2010:900), och
- I frågor som kommunerna i övrigt efterfrågar.

Slutligen ska nämnden inom ramen för sitt uppdrag verka för att skapa trygghet i samhället.

Kommunerna kan enligt särskild överenskommelse lämna specifika uppdrag till den gemensamma nämnden beträffande beredskaps- och säkerhetsarbete.

Delegering från kommunfullmäktige

§ 3 Nämnden ska själv eller genom ombud föra värdkommunens talan i alla mål och ärenden inom sitt verksamhetsområde om inte någon annan ska göra det enligt lag, författning eller beslut av kommunfullmäktige.

Ansvar och organisation

Uppdrag och verksamhet

5 § Nämnden ska inom sitt verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning. Den ska följa det fullmäktige – i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut – har bestämt att den ska fullgöra, samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer.

Organisation inom verksamhetsområdet

6 § Nämnden ansvarar för att dess förvaltningsorganisation är tydlig och ändamålsenlig med hänsyn till av fullmäktige fastställda ramar, mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten.

Personalansvar

7 § Kommunstyrelsen i värdkommunen är anställningsmyndighet och arbetsgivare för samtlig personal i verksamheten. Kommunstyrelsen i värdkommunen är därmed ansvarig för personalfrågor inklusive arbetsmiljöfrågor som rör nämnden.

Kommunchefens roll

8 § Förvaltningschef för verksamheten är underställd kommunchefen i värdkommunen, förutom i nämndspecifika verksamhetsfrågor och myndighetsutövning, där förvaltningschef lyder under nämnden.

Behandling av personuppgifter

9 § Nämnden är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som sker i dess verksamhet. Nämnden ska utse dataskyddsombud.

Ansvar och rapporteringsskyldighet

10 § Nämnden ska se till att verksamheten följer de mål, uppdrag och styrande dokument som kommunfullmäktige har bestämt, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning, samverkansavtal avseende nämnden och dess verksamhet samt bestämmelser i detta reglemente.

Nämnden ska kvartalsvis till fullmäktige i respektive kommun rapportera hur verksamhetens och den ekonomiska ställningen utvecklas. Nämnden ska vid redovisningen även redogöra för hur uppdrag som delegerats till den fullgjorts.

Därutöver ska nämnden för kommunfullmäktige i respektive kommun föredra verksamhetens utveckling efter kallelse.

Värdkommunens styr- och ledningssystem utgör grunden för nämndens internkontroll och nämnden ska årligen upprätta en plan för kontrollen.

Information och samråd

11 § Styrelsen, andra nämnder och kommunalråd i respektive kommun ska i möjligaste mån från nämnden erhålla den information och det underlag de behöver i sin verksamhet. Rätten till information och underlag omfattar inte uppgift för vilken sekretess råder.

Nämnden ska vid behov samråda med berörda nämnder i respektive kommun. Samråd bör även ske med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda. Nämnden beslutar om formerna för samrådet.

Medborgarförslag som överlåtit till nämnden för beslut

12 § Medborgarförslag som fullmäktige i respektive kommun överlåtit till nämnden för beslut ska om möjligt handläggas så att ärendet kan avgöras inom ett år från det att det väcktes i fullmäktige. Nämnden ska fortlöpande informera fullmäktige i respektive kommun om de beslut som fattats gällande medborgarförslag.

Nämnden ska även redovisa till fullmäktige i respektive kommun om de ärenden som inte avgjorts inom ett år.

Beslutanderätten i ärenden som väckts genom medborgarförslag och som överlåtit till nämnden får inte delegeras. Nämnden får med stöd av kommunallagen besluta att den eller de som väckt ett ärende genom medborgarförslag får närvara när nämnden behandlar ärendet och delta i överläggningarna, men inte i besluten.

Övrigt ansvar

13 § Nämnden ansvarar för information till allmänheten om den egna verksamheten.

Nämnden har hand om reformeringen av nämndens regelbestånd.

Nämnden ska i sin verksamhet beakta det offentliga ansvaret att respektera, skydda och främja de mänskliga rättigheterna.

Nämnden har rätt att anta avgifter inom nämndens verksamhetsområde utifrån de ramar som fullmäktige i Piteå kommun fastställt i särskilt beslut.

Arbetsformer

Tidpunkt för sammanträden

14 § Nämnden sammanträder på dag och tid som nämnden bestämmer.

Sammanträde ska hållas också om minst en tredjedel av nämndens ledamöter begär det eller om ordföranden anser att det behövs. En begäran om extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas behandlas på det extra sammanträdet.

Ordföranden ska, om möjligt, samråda med vice ordföranden om tiden för extra sammanträde. Om det föreligger särskilda skäl får ordföranden ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet. Om möjligt ska samråd ske med vice ordföranden.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, ska ordföranden se till att varje ledamot och ersättare snarast underrättas om beslutet.

Kallelse

15 § Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena.

Kallelsen ska vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet. Kallelsen ska på ett lämpligt sätt skickas till varje ledamot och ersättare samt annan förtroendevald som får närvara vid sammanträdet senast fem dagar före sammanträdesdagen. Kallelse får ske elektroniskt om det inte är olämpligt. Ordföranden bestämmer formen för kallelse.

Kallelsen bör åtföljas av föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen.

I undantagsfall får kallelse ske inom annan tid och/eller på annat sätt.

När varken ordföranden eller vice ordföranden kan kalla till sammanträde ska den till åldern äldste ledamoten göra detta.

Offentliga sammanträden

16 § Nämnden får besluta om offentliga sammanträden. Offentliga sammanträden får inte hållas i ärenden som avser myndighetsutövning eller i vilka det förekommer uppgifter som omfattas av sekretess.

Sammanträde på distans

17 § Nämnden får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.

Ledamot som önskar delta på distans ska senast fem dagar i förväg anmäla detta till nämndens kansli. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.

Nämnden får bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans i nämnden.

Närvarorätt

18 § Kommunalråd och styrelsens ordförande i respektive kommun har rätt att närvara vid nämndens sammanträden och delta i överläggningarna. Nämnd får därutöver medge ledamot av styrelsen eller gruppledare i respektive kommun denna rätt. Den förtroendevalde har i den utsträckning nämnden beslutar rätt att få sin mening antecknad i protokollet.

Härutöver får nämnden medge förtroendevald i respektive kommun som inte är ledamot eller ersättare i nämnden att närvara vid sammanträde med nämnden för att lämna upplysningar.

Även anställd i respektive kommun och särskilt sakkunnig kan medges denna rätt. Om nämnden beslutar det, får den som kallats delta i överläggningarna.

Nämnden får härutöver bestämma att annan ska ha rätt att närvara vid nämndens sammanträden.

Sammansättning

19 § Nämnden består av fyra ledamöter och fyra ersättare varav fullmäktige i respektive kommun har utsett två ledamöter och två ersättare vardera. Av nämndens ledamöter ska en vara ordförande och en vara vice ordförande.

Ordförande och vice ordförande i nämnden utses av värdkommunen. Värdkommun bör till vice ordförande utse någon av de ledamöter som utsetts av kommunfullmäktige i Älvsbyns kommun.

Ordföranden

20 § Det åligger ordföranden att

- leda nämndens arbete och sammanträden,
- kalla till sammanträde i enlighet med lag och reglemente,
- kalla ersättare,
- inför sammanträdena se till att ärendena som ska behandlas i nämnden vid behov är beredda,
- se till att färdigberedda ärenden snarast behandlas i nämnden,
- bevaka att nämndens beslut verkställs.

Presidium

21 § Nämndens presidium ska bestå av ordförande och vice ordföranden.

Viceordföranden ska biträda ordföranden i uppgiften att planera och leda sammanträdet i den mån ordföranden anser att det behövs.

Ersättare för ordföranden

22 § Om varken ordföranden eller vice ordförande kan delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde utser nämnden en annan ledamot att vara ordförande tillfälligt.

Den till åldern äldste ledamoten tjänstgör som ordförande, tills den tillfällige ordföranden har utsetts.

Om ordföranden till följd av sjukdom eller av annat skäl är hindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid får nämnden utse en annan ledamot att vara ersättare för ordföranden. Ersättaren fullgör ordförandens samtliga uppgifter.

Ersättarnas tjänstgöring

23 § Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare från samma kommun som ledamoten tjänstgöra i ledamotens ställe.

En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe.

Om ersättarna inte valts proportionellt ska de tjänstgöra enligt den av respektive fullmäktige bestämda ordningen.

En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. Om styrkebalansen mellan partierna därigenom påverkas får dock en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i ordningen.

Därutöver kallas två ersättare till nämndens sammanträde som adjungerade ersättare efter ett rullande schema. Ersättare som inte tjänstgör har rätt att delta i överläggningarna, dock inte rätt att få sin mening antecknad i protokollet.

Anmälan om förhinder

24 § En ledamot som är hindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till nämndens sekreterare.

Jäv, avbruten tjänstgöring

25 § En ledamot eller en ersättare som har avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får åter tjänstgöra, sedan ärendet har handlagts.

En ledamot som har avbrutit tjänstgöringen vid ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv, får åter tjänstgöra om ersättarens inträde har påverkat det etablerade majoritetsförhållandet mellan partierna.

Yrkanden

26 § När nämnden förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats korrekt. Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller läggas till, om inte nämnden enhälligt beslutar att medge det.

Om ordföranden anser att det behövs ska den ledamot som har framställt ett yrkande avfatta det skriftligt.

Deltagande i beslut

27 § En ledamot som, där detta är möjligt, avser att avstå från att delta i ett beslut, ska anmäla detta till ordföranden innan beslut fattas.

En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om nämnden fattar det med acklamation.

Reservation

28 § Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen, ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas till sekreteraren senast dagen efter sammanträdet. Ska ärendet omedelbart justeras ska motiveringen lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen.

Justering och anslag av protokoll

29 § Protokollet justeras av ordföranden och en ledamot.

Nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt vid sammanträdet och justeras av ordföranden och en ledamot.

Nämndens protokoll ska anslås på varje samverkande kommuns anslagstavla.

Kungörelser och tillkännagivanden av föreskrifter m.m.

30 § Nämnden ansvarar för att beslut och föreskrifter inom det egna ansvarsområdet kungörs enligt gällande bestämmelser.

Nämnden ska underrätta styrelsen om ändringen och dess innehåll så snart en uppdatering av den kommunala författningssamlingen bedöms nödvändig.

Delgivningsmottagare

31 § Delgivning med nämnden sker med ordföranden, förvaltningschefen eller annan anställd som nämnden beslutar.

Undertecknade av handlingar

32 § Skrivelser, avtal och andra handlingar från nämnden ska på nämndens vägnar undertecknas av ordföranden. Vid förfall för ordföranden inträder vice ordföranden och vid förfall för denne den ledamot som styrelsen utser.

Nämnden får även uppdra åt förtroendevald eller tjänsteman att enligt av nämnden lämnade direktiv underteckna handlingar på nämndens vägnar.

Beslut som fattas med stöd av delegation samt skrivelser, avtal och andra handlingar som upprättas med anledning därav undertecknas av den som fattat beslutet och, i förekommande fall, kontrasigneras av den som utses därtill.

Beredning av ärenden

33 § Verksamheten ansvarar för beredning av ärenden och verkställighet av nämndens beslut samt planerar och administrerar den verksamhet som nämnden ansvarar för. Verksamheten tillhandahåller sekreterare för nämnden.

Nämnden ska inte ha något utskott.

Antagen av KF 2019-06-24 § 165
Reviderad av KF 2022-12-12 § 173

§174

Ordning för inkallande av ersättare i styrelse och nämnder 2023-2026

22KS399

§175

**Annonsering av
Kommunfullmäktiges
sammanträden 2023-2026**

22KS401

§ 231

Annonsering av Kommunfullmäktiges sammanträden 2023-2026

Diariennr 22KS401

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige beslutar att tillkännagivanden av Kommunfullmäktiges sammanträden under 2023-2026 utan ärendeförteckning annonseras, med en hänvisning till kommunens digitala anslagstavla, i Piteå-Tidningen samt informeras om via kommunens kanaler för sociala medier.

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige beslutar att Kommunfullmäktiges sammanträden under 2023-2026 sänds i Piteå Närradio och via webbsändning.

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige avslutar uppdraget till Kristdemokraternas kansli att genomföra radiosändning av Kommunfullmäktiges sammanträden från 1 januari 2023.

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige ger Kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra radiosändning och webbsändning av Kommunfullmäktiges sammanträden 2023-2026.

Reservation

Helén Lindbäck (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Ärendebeskrivning

I den nya Kommunallagen (2017:725) som trädde i kraft 1 januari 2018 finns inget krav på att uppgifter om tid och plats för kommunfullmäktigesammanträde måste införas i den eller de ortstidningar som kommunfullmäktige beslutar.

Enligt Kommunallagen 8 kap 9-11 §§ ska varje kommun på sin webbplats ha en anslagstavla. Anslagstavlan ska bland annat innehålla kungörelser, tillkännagivanden eller annan information som med stöd av lag eller annan författning ska meddelas på anslagstavlan.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att tillkännagivanden av Kommunfullmäktiges sammanträden utan ärendeförteckning annonseras, med en hänvisning till kommunens digitala anslagstavla, i Piteå-Tidningen samt informeras om via kommunens kanaler för sociala medier.

Kommunfullmäktiges sammanträden sänds via Piteå Närradio, det genomförs av Kristdemokraternas kansli. Kommunledningsförvaltningen genomför webbsändningen och förslaget är att förvaltningen övertar ansvaret även för radiosändningen.

Yrkanden

Håkan Johansson (M): annonsering i både Piteå-Tidningen och Norrbottens Kuriren

Helén Lindbäck (KD): annonsering med ärendeförteckning i Piteå-Tidningen.

Helena Stenberg (S): bifall till Kommunledningsförvaltningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på de tre förslagen och finner att Kommunstyrelsen beslutar enligt Kommunledningsförvaltningens förslag.

Paragrafen är justerad

§176

**Ansvarig utgivare för
webbsändning av
kommunfullmäktiges
sammanträden**

22KS681

§177

Policy för Kommunikation

21KS243

Policy för Kommunikation

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Senast reviderad	Beslutsinstans
Policy för Kommunikation	Policy	2022-12-12 § 177	Kommunfullmäktige
Dokumentansvarig/processägare	Version	Diarienummer	Giltig till
Kommunledningsförvaltningen	1	21KS243	2026-12-31
Dokumentinformation	Avser all information och kommunikation med Piteå kommun och de helägda bolagen som avsändare		
Dokumentet gäller för	Alla medarbetare och förtroendevalda i Piteå kommun såväl i förvaltning som i helägda bolag		

Denna policy avser all kommunikation med Piteå kommun och de helägda bolagen som avsändare. Kommunikationspolicyn ska visa inriktning och ge direktiv för hur vi kommunicerar både internt och externt för att skapa goda förutsättningar och för att nå våra mål.

Kommunikation - förutsättning för demokrati

En välfungerande kommunikation är grundläggande i ett demokratiskt samhälle i vårt offentliga serviceuppdrag. All kommunikation från Piteå kommun och bolagen kännetecknas av öppenhet, proaktivitet och delaktighet. Vi respekterar yttrandefriheten, som ger alla rätt att uttrycka tankar och åsikter, och meddelarfriheten som ger anställda inom offentlig sektor rätt att kontakta media. Efterforskning om vem som lämnat informationen får inte förekomma.

Grunden för vår kommunikation är de rättsprinciper som finns i svensk lag. Några av de lagar som berör kommunikation är förvaltningslagen, tryckfrihetsförordningen, yttrandefrihetsgrundlagen, offentlighets- och sekretesslagen, språklagen, GDPR, tillgänglighetsdirektivet, upphovsrättslagen, lagen om meddelarskydd och diskrimineringslagen.

Ett gemensamt ansvar

Den politiska viljan i Piteå är formulerad i en vision, strategiska områden och övergripande mål. Piteås vision är: Alla boende i Piteå, utflyttade och mentala pitebor upplever att - det är hit man kommer när man kommer hem.

Kommunikation är en förutsättning för att nå målen som vi alla äger ansvar för:

- Politiker har ansvaret för medborgardialog.
- Kommunstyrelsen/Kommunledningsförvaltningen har ansvaret för kommungemensam kommunikation.
- Varje nämnd/förvaltning/styrelse/helägt bolag har ansvaret för att avsätta resurser för verksamhetsanknuten kommunikation.
- Varje chef har ansvaret för att informera sin personal och berörda samt att prioritera och avsätta resurser för kommunikationsinsatser.
- Varje medarbetare har ansvaret för att söka och lämna information.

Utgångspunkter för Piteå kommuns och dess helägda bolags kommunikation

- **Tillsammans stärker vi varumärket Piteå**
Piteå utgörs av summan av de uppfattningar som vår omvärld och vi själva har, och kommunkoncernen bidrar till detta varumärke. Ett starkt varumärke med stark identitet skapar en tydlig bild av Piteå och bidrar till att piteborna, och våra medarbetare, får förtroende för och blir goda ambassadörer för Piteå. Avgörande är alla de möten vi dagligen har med piteborna och andra intressenter. Styrkan i vårt varumärke avgörs av kvaliteten på vår service och våra tjänster. Vi bygger det inifrån – tillsammans.
- **Vi är en kommunikativ organisation**
Alla medarbetare, chefer och ledning är delaktiga och viktiga i kommunikationsarbetet därför har vi alla ett ansvar. Chefen har det yttersta ansvaret för kommunikationen i den egna verksamheten. Intern kommunikation lägger grunden för vår externa kommunikation och hur organisationen uppfattas.
- **Vår kommunikation är planerad och tillgänglig**
Med en väl genomarbetad kommunikationsplanering når vi långt. Det handlar om att arbeta strategiskt och systematiskt för att ringa in och formulera det viktigaste inför kommunikationsinsatsen. Förstå målgrupperna och ta hänsyn till organisationens övergripande mål. Rätt budskap, i rätt kanal, vid rätt tidpunkt är avgörande för att nå önskat resultat. Vår kommunikation är tillgänglig, vilket betyder att vi är tydliga, begripliga och inkluderande och vi kommunicerar på mottagarens villkor.
- **Vi är proaktiva i våra mediekontakter**
En genomtänkt, samordnad och målinriktad kommunikation hjälper till att förmedla nyttan med verksamhetens uppdrag, göra medborgarna delaktiga i den lokala demokratin, nå våra gemensamma mål och förmedla en sammanhållen bild av Piteå. Våra mediekontakter präglas av största möjliga öppenhet och insikt om mediernas roll och förutsättningar. Det ska gå lätt och snabbt att komma i kontakt med den person som har ansvar och kompetens i en fråga.
- **I kriser är kommunikation extra viktigt**
Vid oförutsedda händelser gäller samma principer för kommunikation som normalt. Kriser ställer dock särskilda krav på snabb, samordnad och kontinuerlig kommunikation som baseras på fakta om den aktuella situationen.

§178

Informations- och kommunikationspolicy för Piteå kommun

22KS664

Informations- och kommunikationspolicy för Piteå kommun

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Fastställd/uppriktad	Beslutsinstans
Informations- och kommunikationspolicy för Piteå kommun	Policy	2009-09-14, § 120	Kommunfullmäktige
Dokumentansvarig/processägare	Version	Senast reviderad	Giltig till
Kommunstyrelsen	2	2016-04-18, § 102	Tillsvidare
Dokumentinformation	Avser all information och kommunikation med Piteå kommun och de helägda bolagen som avsändare		
Dokumentet gäller för	Alla medarbetare och förtroendevalda i Piteå kommun såväl i förvaltning som i helägda bolag		

Denna policy avser all information och kommunikation med Piteå kommun och de helägda bolagen som avsändare. Kommunikationspolicyn ska visa inriktning och ge direktiv för hur vi kommunicerar i Piteå kommun där information och kommunikation är ett verktyg för att nå visionen och de strategiska områdenas fastställda mål som kommunfullmäktige har antagit. Denna policy ska stödja Piteå kommuns nämnder och verksamheter genom att:

- skapa förståelse för verksamhetens uppdrag
- göra medborgarna delaktiga i den lokala demokratin
- informera och kommunicera med kommunens anställda och förtroendevalda
- förmedla en sammanhållen bild av kommunen och det ska ske i linje med Piteås varumärkesarbete

Piteå kommuns fyra strategiska områden

Barn och unga - vår framtid

Barn och unga ges förutsättningar för en god start i livet. Vi tar tillvara barn och ungas delaktighet, engagemang och kreativitet.

Utbildning, arbete och näringsliv är grunden för all välfärd

Genom satsningar på utbildning och näringsliv skapas tillväxt som har en avgörande betydelse för kommunens utveckling.

Demokrati och öppenhet

Piteå präglas av öppenhet, engagemang och delaktighet. Vi verkar för ett tillåtande klimat genom att både ta intryck av och ge avtryck i omvärlden.

Livsmiljö

Piteå erbjuder en trygg och lustfylld miljö med omsorg och utvecklingsmöjligheter i livets alla skeden. Här är det positivt att bo, verka och leva.

Syfte och mål med information och kommunikation

Piteå ska vara en kommun där medborgarna trivs och känner sig delaktiga, en kommun som är attraktiv och socialt, ekonomisk och ekologiskt hållbar och en plats där man känner att det är hit man kommer när man kommer hem (Piteås vision). Piteå kommun vill ge medborgarna bra förutsättningar att engagera sig, påverka och bidra till utvecklingen av Piteå.

Målet är att genom en öppen, tydlig, effektiv information och kommunikation öka kännedom om kommunens beslut och verksamheter genom att bygga kunskap, skapa engagemang och främja dialog.

Kommunikation är en viktig förutsättning för demokrati och för att medborgarna ska kunna ta tillvara sina rättigheter och veta sina skyldigheter. Informations- och kommunikationsinsatser ska därför ingå i all verksamhetsplanering eftersom det är av avgörande betydelse för hur den enskilde ska kunna ta till sig innehåll i kommunala beslut och verksamheter.

Ett strategiskt verktyg och ett gemensamt ansvar

Kommunstyrelsen har en stabsfunktion för information och kommunikation. Dess uppgift är att ansvara för och samordna all kommunövergripande kommunikation samt ge stöd till alla förvaltningar. Information och kommunikation är ett viktigt strategiskt verktyg för alla förvaltningar och verksamheter att uppnå kommunfullmäktiges övergripande mål och är *ett* sätt att förverkliga kommunens vision. Information och kommunikation ska bidra till att utveckla, förmedla och förankra beslut, verksamheter och planerade aktiviteter.

- Politiker ansvarar för medborgardialog.
- Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för all kommungemensam intern och extern kommunikation.
- Varje nämnd/förvaltning/styrelse/helägda bolag/ ansvarar för den verksamhetsanknutna kommunikationen.
- Varje chef har ansvaret att informera sin personal och berörda samt att prioritera och avsätta resurser för informations- och kommunikationsinsatser.
- Varje medarbetare och förtroendevald har en rättighet att bli informerad samt en skyldighet att söka och lämna information.

Intern kommunikation

Information och dialog behövs för att klara det egna uppdraget och att känna sig som en del av helheten i kommunkoncernen. Chefer och verksamhetsansvariga ansvarar för att förse medarbetare med relevant information vilket även innefattar att tydliggöra hur medarbetarna ska förhålla sig till såväl övergripande mål som till den egna verksamhetens mål och strategier.

Piteå kommuns interna kommunikation:

- ska alltid ske innan den externa.
- ska höja motivationen och engagemanget hos medarbetarna samt stärka samhörigheten inom hela kommunkoncernen.
- bidrar till ett förbättrat resultat och en bättre service.
- ger medarbetare och förtroendevalda kunskap som gör dem till goda ambassadörer för Piteå kommun samt för kommunen som arbetsgivare.

Extern kommunikation

Piteå ska präglas av öppenhet, engagemang och delaktighet. Därför ska kommunens information och kommunikation stärka de relationer vi har med dem vi är till för, pitebor, näringsliv, besökare m.fl. Dialog genom t.ex. samråd och möten är viktiga och att löpande informera medborgarna vad som händer inom olika verksamhetsområden skapar engagemang och ger kunskap om kommunens uppdrag och service.

Piteå kommuns externa kommunikation:

- ska presenteras lättillgängligt i kommunens kanaler, anpassat till de målgrupper vi vill nå.
- ska underlätta för olika målgrupper att använda kommunens service och tjänster.
- ska bidra till att stärka medborgarnas samhörighet med kommunen samt skapa förtroende, intresse, förståelse och engagemang.

Kommunikationskanaler

Piteå kommun finns med och är aktiv i såväl ägda, betalda och förtjänade kommunikationskanaler. När det gäller de kanaler vi äger och driver själva är det, vid sidan av mer traditionell informativ tryckt media och i samtal/dialog, viktigt att kommunen är kommunikativ i digital media/sociala medier och bygger långsiktigt hållbara goda relationer med våra målgrupper.

Exempel på digitala och sociala medier kan vara webb, mobilapplikationer, Facebook, Twitter, YouTube eller motsvarande. Exempel på ägd traditionell media kan vara reception/kundtjänst, informationstidning till hushållen och personaltidning. Piteå kommun köper också media i viss utsträckning, t.ex. annonser och mässdeltagande.

Via massmedia kan Piteå kommun nå ut med ett budskap genom att själva proaktivt berätta om beslut, satsningar eller verksamheter men vi kan också utsättas för granskning,

Piteå kommuns kontakt med massmedia ska präglas av:

- hög tillgänglighet och beredskap.
- öppenhet och tillmötesgående.
- ett proaktivt förhållningssätt.

Genom att tidigt ta kontakt med massmedier bidrar vi till att information snabbare når ut och blir korrekt. Varje förvaltning/bolag har ansvar för att den som uttalar sig har tillräcklig kunskap i frågan.

Innehållet i våra kanaler och i vår kontakt med massmedia gäller att vi är nytänkande och engagerade för att vår kommunikation ska nå ut. Vi ska vara öppna och transparenta i vår strävan att stärka det demokratiska samtalet, piteborna ska känna förtroende för och lita på sin kommun.

Alla medarbetare har enligt lag rätt att uttala sig i massmedier. Det är dock viktigt att i sina kontakter med massmedier skilja på privata åsikter och de uttalanden som förs fram som företrädare för kommunen.

Visionen och varumärket Piteå

”Piteå – det är hit man kommer när man kommer hem” är Piteås vision och det finns en varumärkesstrategi med målet att skapa intresse för Piteå som etablerings-, besöks-, och boendeort. Varumärkesarbetet utgår från fem värdeord: **attraktiv, innovativ, hållbar, kontraster och stolthet**. Dessa värdeord är framtagna utifrån undersökningar och enkäter och ska vara vägledande för vad som gör oss unika och vad vi vill att andra ska tycka om vår kommun.

Ett varumärke består av allt som målgrupper associerar med en kommun, ett företag eller en produkt. Ett platsvarumärke har ingen tydlig ägare utan istället byggs bilden av platsen av alla aktörer och medborgare tillsammans. Vi förtjänar vårt varumärke dels genom att bygga en stark identitet med ett tydligt ställningstagande om vad Piteå är och står för och dels genom att medarbetare, boende och företagare är ambassadörer för sin kommun.

Målgrupper

Piteå kommun producerar information och kommunicerar med i första hand följande målgrupper; pitebor, näringsliv, besökare, inflyttare, förtroendevalda och anställda.

Grafisk profil

En enhetlig bild ökar genomslagskraften i den samlade kommunala informationen. Den grafiska profilen ska därför användas konsekvent av samtliga kommunala verksamheter. Piteå kommun har en stor bredd i sina verksamheter och en gemensam profil är viktigt för att det tydligt ska framgå vem som är avsändare i syfte att stärka förtroendet, bygga varumärket och ge möjlighet till återkoppling.

Piteå kommuns verksamheter symboliseras av logotypen renen och ska alltid användas när kommunala verksamheter är avsändare.

Piteå som plats symboliseras av logotypen Piteå, ibland kompletterad med visionen ”Det är hit man kommer när man kommer hem”. Denna logotyp används i platsmarknadsföring för att stärka Piteås varumärke för inflyttning, destination och etableringar.

Lagar och regler som styr

Piteå kommuns interna och externa information och kommunikation grundar sig på de lagar och regler som gäller för offentlig verksamhet. Några av de viktigaste är offentlighetsprincipen, yttrandefrihet, meddelarfrihet, förvaltningslag, kommunallag samt personuppgiftslag.

Kriskommunikation

Som en del i Planen för extraordinära händelser finns en krisinformationsplan som bygger på att kommunens befintliga informationsnätverk ska användas. Planen träder i kraft vid en extraordinär händelse eller kan användas vid en allvarlig störning i samhället.

Uppföljning

Revidering av kommunikationspolicyn ska ske en gång under varje mandatperiod.

Antagen av kommunfullmäktige 2009-09-14, § 120
Reviderad av kommunfullmäktige 2016-04-18, § 102

§179

**Taxa för tillsyn och
prövning gällande alkohol,
tobak och liknande
produkter, tobaksfria
nikotinprodukter samt
vissa receptfria läkemedel**

22KS632

Taxa för tillsyn och prövning av alkohol, tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter samt vissa receptfria läkemedel

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Senast reviderad	Beslutsinstans
Taxa för tillsyn och prövning av alkohol, tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter samt vissa receptfria läkemedel	Taxa	2022-12-12 § 179	Kommunfullmäktige
Dokumentansvarig/processägare	Version	Diarienummer	Giltig
Samhällsbyggnad	1	22KS632	2023-01-01 till 2026-12-31
Dokumentinformation	Taxa för tillsyn, kontroll och prövning av ansökan och anmälan		
Dokumentet gäller för	Näringsidkare som bedriver verksamhet som omfattas av alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter och lagen om handel med vissa receptfria läkemedel. Tjänstepersoner som arbetar med prövning och tillsyn.		

Inledande bestämmelser

1 §

Denna taxa gäller avgifter för Piteå kommuns kostnader för prövning och tillsyn enligt

- alkohollagen (2010:1622)
- lagen om tobaksfria nikotinprodukter (2022:1257)
- lagen om tobak och liknande produkter (2018:2088)
- lag om elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare (2017:425)
- lagen om handel med vissa receptfria läkemedel (2009:730)

samt bestämmelser och förordningar meddelade med stöd av dessa lagar.

2 §

Miljö- och tillsynsnämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) besluta att höja de i denna taxa antagna fasta avgifterna och timavgifterna med en procentsats som motsvarar de tolv senaste månadernas förändring i Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) räknat fram till den 1 oktober året före avgiftsåret. Basmånad för indexuppräknning är oktober månad 2022.

3 §

Avgift enligt denna taxa tas ut för

- handläggning och andra åtgärder med anledning av anmälningar och tillståndsansökningar
- handläggning och andra åtgärder vid tillsyn.

4 §

Avgift enligt denna taxa tas inte ut för tillsyn som föranleds av klagomål som är obefogat eller ogrundat och inte kräver utredning handläggning med anledning av nämndbeslut som överklagas.

5 §

Beslut om avgift eller om nedsättning eller efterskänkning av avgift fattas av Miljö- och tillsynsnämnden som är ansvarig för handläggning av den ansökan, den anmälan eller den tillsyn som medför avgiftsskyldighet.

6 §

Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till Miljö- och tillsynsnämnden. Betalning ska ske inom tid som anges i beslutet om avgift eller i räkning.

Avgiftssättning

7 §

Vid tillämpningen av denna taxa gäller 1 285 kronor per timme handläggningstid.

För prövning av tillståndsansökan eller anmälan samt för inre tillsyn av alkohol och tobak tas en fast avgift ut. Avgiftssättning för övrig tillsyn sker genom timdebitering. Vid timdebitering multipliceras timavgiften med den aktuella handläggningstiden i det enskilda ärendet.

Med handläggningstid avses den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid Miljö- och tillsynsnämnden har använt för:

- inläsning av ärendet
- kontakter med parter
- samråd med experter och andra myndigheter
- inspektioner
- beredning i övrigt av ärendet
- föredragning och beslut.

Avgift tas ut för varje kvarts nedlagd handläggningstid. Om den sammanlagda handläggningstiden understiger en halv timme per kalenderår sker ingen debitering. I handläggningstiden ingår även restid om resa utförs.

Avgift tas ut med 1,5 gånger ordinarie timavgift för inspektioner som utförs på vardagar mellan klockan 19.00 och 07.00, lördagar, söndagar, helgdagar, julafton, nyårsafton, påskafton, trettondagsafton och midsommarafton.

Nedsättning av avgift

8 §

Avgifter får sättas ned eller efterskänkas om det, med hänsyn till verksamhetens art och omfattning, tillsynsbehovet, nedlagd handläggningstid och övriga omständigheter, finns särskilda skäl.

Avgift för tillstånd, anmälan och tillsyn enligt alkohollagen (gäller inte folköl)

9 §

Avgift för prövning av ansökningar om tillstånd enligt alkohollagen ska betalas av sökanden i form av fast avgift genom att den handläggningstid som anges i taxebilaga 1 multipliceras med timtaxan eller genom timdebitering då handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan.

Avgift för prövning ska betalas för varje avgiftsbelagt ärende som ansökan avser. Utöver avgift för prövning, kan avgift för tillsyn komma att tas ut.

10 §

Sökanden ska betala avgift för prövning även om ansökan avslås eller om den återkallas efter det att handläggningen påbörjats. Avgift tas inte ut om en ansökan återkallas innan handläggningen påbörjats. Vid timdebitering sker debitering för den nedlagda handläggningstiden.

11 §

Avgift för handläggning av anmälningar ska betalas i form av fast avgift genom att den handläggningstid som anges i taxebilaga 1 multipliceras med timtaxan.

Avgift med anledning av anmälan ska betalas för varje avgiftsbelagt ärende som anmälan avser. Utöver avgift för handläggning av anmälan, kan avgift för tillsyn komma att tas ut.

Avgift för handläggning av anmälan ska betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden. Avgift tas inte ut om anmälan återkallas innan handläggning påbörjats.

12 §

Avgift för påminnelse när restaurangrapport inte lämnats in tas ut som en fast avgift genom att den handläggningstid som anges i taxebilaga 1 multipliceras med timtaxan. Avgiften tas ut för varje utskickad påminnelse.

13 §

Avgift för kunskapsprov enligt alkohollagen tas ut som en fast avgift genom att den handläggningstid som anges i taxebilaga 1 multipliceras med timtaxan.

Avbokning av prov ska ske senast 24 timmar innan skrivtillfälle, annars debiteras kostnaden.

I samband med en ansökan eller anmälan ingår det första kunskapsprovet i den fasta handläggningsavgiften.

14 §

För tillsyn av serveringsställen med stadigvarande tillstånd till allmänheten och slutna sällskap tas en tillsynsavgift ut som är uppdelad i två delar: en fast årlig avgift och en rörlig avgift.

Den fasta årliga tillsynsavgiften tas ut genom att den handläggningstid som anges i taxebilaga 1 multipliceras med timtaxan. Fast årlig avgift ska täcka nämndens beräknade kostnader för den inre tillsynen som sker löpande under året, se taxebilaga 1.

Utöver den fasta årliga avgiften tillkommer en rörlig tillsynsavgift. Den rörliga avgiften beräknas genom årsomsättningen föregående år som redovisas i restaurangrapporten, se taxebilaga 3.

Avgift för tillsyn ska betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamhet eller vidta åtgärd som föranleder avgiften.

15 §

Avgift för övrig tillsyn beräknas genom att handläggningstiden för tillsyn multipliceras med timtaxan. Se taxebilaga 1.

Avgift för ansökan, anmälan och tillsyn av detaljhandel och parti-handel av försäljning av tobak, tobaksfria nikotinprodukter, elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare, örtprodukter samt folköl och receptfria läkemedel

16 §

Avgift för handläggning av ansökningar och anmälningar om försäljning av tobak, elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare, tobaksfria nikotinprodukter samt folköl, ska betalas i form av fast avgift genom att den handläggningstid som anges i taxebilaga 2 multipliceras med timtaxan. Avgift med anledning av ansökan och anmälan ska betalas för varje avgiftsbelagt ärende som avses.

Avgift för handläggning av ansökan eller anmälan ska betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden. Avgift tas inte ut om ansökan eller anmälan återkallas innan handläggning påbörjats.

Utöver avgift med anledning av handläggning av ansökan eller anmälan, kan avgift för tillsyn i övrigt komma att tas ut för den verksamhet eller åtgärd som ansökan eller anmälan avser enligt vad som anges i denna taxa.

17 §

För tillsyn av verksamheter med tillstånd för tobaksförsäljning tas en tillsynsavgift ut som är uppdelad i två delar: en fast årlig avgift och en rörlig avgift.

Den fasta årliga tillsynsavgiften tas ut genom att den handläggningstid som anges i taxebilaga 2 multipliceras med timtaxan. Fast årlig avgift ska täcka nämndens beräknade kostnader för den inre tillsynen som sker löpande under året.

Utöver den fasta årliga avgiften tillkommer en rörlig tillsynsavgift. Den rörliga avgiften beräknas genom att handläggningstiden för tillsyn multipliceras med timtaxan, se taxebilaga 2.

18 §

Fast årlig avgift enligt 17 § omfattar kalenderår och ska betalas i förskott. Sådan avgift ska betalas från och med det kalenderår som följer efter det att anmälan eller ansökan skett eller i de fall anmälan/ansökan inte krävs verksamheten påbörjats. För tillsyn som sker dessförinnan och som inte ingår i avgift för handläggning av ansökan sker timdebitering.

19 §

Avgift för övrig tillsyn beräknas genom att handläggningstiden för tillsyn multipliceras med timtaxan, se taxebilaga 2.

20 §

Avgift för tillsyn ska betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamhet eller vidta åtgärd som föranleder avgiften.

Taxebilaga I – Tillstånd, anmälan och tillsyn enligt alkohollagen (exkl. folköl)

Ansökan	Avgift
Stadigvarande tillstånd för nyansökan/ägarbyte (allmänhet, slutet sällskap, catering till slutna sällskap, provsmakning, pausservering)	12 h
Ändring av befintligt tillstånd (utökad serveringstid, serveringsyta, dryckesslag, catering och övriga ändringar)	Timdebitering
Tillfälligt tillstånd för servering till allmänheten <ul style="list-style-type: none">– 1 dag– för varje dag ytterligare– maxbelopp följer nytt stadigvarande	8 h 1 h/dag max 12 h
Tillfälligt tillstånd för servering till slutna sällskap	2 h
Anmälan	Avgift
Bolagsändring - fullständig prövning av <ul style="list-style-type: none">– ny delägare, bolagsman, aktieägare, firmatecknare, ledamot eller annan person med betydande inflytande när ändringen innehåller penningtransaktioner	9 h
Enklare bolagsändring genom <ul style="list-style-type: none">– överlåtelse av aktier/andelar mellan befintliga ägare när ändringen inte innehåller några penningtransaktioner– ändring av styrelseperson	3 h
Kryddning av snaps	0,5 h
Provsmakning	0,5 h
Serveringslokal vid catering till slutet sällskap	0,5 h
Restaurangrapport	Avgift
Avgift för varje utskickad påminnelse när restaurangrapport inte lämnats in Debitering sker enligt högsta tillsynsavgift för utebliven restaurangrapport (enligt beslut av Kommunfullmäktige 2009-06-22 § 98)	2 h
Kunskapsprov	Avgift
Kostnad per genomfört kunskapsprov per gång (första tillfället ingår i ansöknings/anmälningsavgiften)	2 h
Årlig tillsyn av stadigvarande serveringstillstånd	Avgift
Fast avgift för inre tillsyn	4 h/år
Särskild tillsynsavgift för längre öppettid	3 000 kr/h per år
Avgift för yttre tillsyn utifrån årsomsättning (kr) bilaga 3	
Övrig tillsyn	Avgift
Övrig tillsyn enligt alkohollagen	Timdebitering

Taxebilaga 2 – Ansökan, anmälan och tillsyn av detaljhandel och partihandel med försäljning av folköl, tobaksvaror, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare, tobaksfria nikotinprodukter samt vissa receptfria läkemedel

Ansökan	Avgift
Stadigvarande/tillfälligt tillstånd att sälja tobaksvaror (detalj- och partihandel)	9 h
Tillfälligt tillstånd att sälja tobaksvaror <ul style="list-style-type: none">– 1 dag– för varje dag ytterligare– maxbelopp följer nytt stadigvarande	6 h 1 h 9 h
Anmälan	Avgift
Bolagsändring - fullständig prövning av <ul style="list-style-type: none">– ny delägare, bolagsman, aktieägare, firmatecknare, ledamot eller annan person med betydande inflytande när ändringen innehåller penningtransaktioner	6 h
Enklare bolagsändring genom <ul style="list-style-type: none">– överlåtelse av aktier/andelar mellan befintliga ägare när ändringen inte innehåller några penningtransaktioner– ändring av styrelseperson	2 h
Försäljning av <ul style="list-style-type: none">– folköl– elektroniska cigaretter/påfyllningsbehållare– tobaksfria nikotinprodukter <i>Avgift tas ut per inlämnad anmälan, som kan omfatta försäljning av en eller flera produkter</i>	2 h
Årlig tillsyn av stadigvarande försäljningstillstånd/anmälan	Avgift
Fast avgift för inre tillsyn av tillstånd för tobaksförsäljning	3 h/år
Rörlig avgift för yttre tillsyn av tillstånd för tobaksförsäljning	Timdebitering
Tillsyn av försäljningsställen för folköl, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare, tobaksfria nikotinprodukter samt vissa receptfria läkemedel	Timdebitering
Övrig tillsyn	Avgift
Övrig tillsyn av folköl, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare, tobaksfria nikotinprodukter samt vissa receptfria läkemedel	Timdebitering

Taxebilaga 3 – Rörlig avgift utifrån årsomsättning (kr) enligt restaurangrapporten

Årsomsättning (kr)	Rörlig avgift (kr)
0 - 50 000	1 500
50 001 - 100 000	2 300
100 001 - 250 000	3 100
250 001 - 500 000	3 900
500 001 - 750 000	4 700
750 001 - 1 000 000	5 500
1 000 001 - 1 500 000	7100
1 500 001 - 2 000 000	8 700
2 000 001 - 3 000 000	11 900
3 000 001 - 4 000 000	15 100
4 000 001 - 5 000 000	18 300
5 000 001 - 6 000 000	21 500
6 000 001 - 7 000 000	24 700
7 000 001 - 8 000 000	27 900
8 000 001 - 9 000 000	31 100
9 000 001 - 10 000 000	34 300
10 000 001 - 11 000 000	37 500
11 000 001 - 12 000 000	40 700
12 000 000 -	43 900

Antagen av Kommunfullmäktige 2022-12-12 § 179

Indexreglering av taxan

Kommunfullmäktige beslutade 2022-12-12 § 179 att Miljö- och tillsynsnämnden årligen får indexuppräknas taxan upp till Prisindex för kommunal verksamhet (PKV). Basår för indexuppräkningsen är oktober månad 2022.

Miljö- och tillsynsnämnden ska delge Kommunfullmäktige beslut efter indexuppräkningsen.

§ 219

Taxa för tillsyn och prövning gällande alkohol, tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter samt vissa receptfria läkemedel

Diariernr 22KS632

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige antar Taxa för alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel av vissa receptfria läkemedel att gälla från och med den 1 januari 2023.

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige ger Miljö- och tillsynsnämnden i uppdrag att årligen revidera och besluta om samtliga avgifter för ansökan, anmälan och tillsynsavgifter upp till prisindex för kommunal verksamhet (PKV).

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige beslutar att följande taxor upphävs från och med den 1 januari 2023:

Taxa för serveringstillstånd

Taxa för försäljning och tillsyn av tobak, e-cigarettor och påfyllningsbehållare

Taxa för kontroll enligt lag om handel med vissa receptfria läkemedel.

Reservation

Majvor Sjölund (C), Marika Berglund (C), Helén Lindbäck (KD), Håkan Johansson (M), Karl-Erik Jonsson (M) och Johnny Åström (SJV) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen har 2022-11-07, § 197, återremitterat Miljö- och tillsynsnämndens förslag till ny taxa för att se över kontrolltiden och hur den påverkar näringsidkare, föreningar och privatpersoner. Miljö- och tillsynsnämnden har sett över taxeförslaget igen.

Miljö- och tillsynsnämndens uppdrag

Kommunfullmäktige har genom reglementet, fastställt av Kommunfullmäktige 2020-12-14, § 279, delegerat bl.a. följande grupper av ärenden till Miljö- och tillsynsnämnden:

- alla ärenden som enligt alkohollagen ska handhas av kommunen
- alla ärenden som enligt tobakslagen samt lag om handel med vissa receptfria läkemedel ska handhas av kommunen
- alla ärenden som enligt lag om elektroniska cigarettor och påfyllningsbehållare ska handhas av kommunen.

I år har nämnden även tilldelats ansvar för tillsynen enligt lag om tobaksfria nikotinprodukter.

I uppdraget ingår att arbeta förebyggande med ohälsa, att handlägga ansökningar/anmälningar och att utföra inre och yttre tillsyn på ett effektivt, rättssäkert och likvärdigt sätt. I tillsynen av

dessa produkter eftersträvar Miljö- och tillsynsnämnden att samordna tillsynen med livsmedelskontrollen i den mån det är möjligt.

Ny taxa tobaksfria nikotinprodukter

Med anledning av den nya lagen (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter fick kommunen ansvar för att utöva tillsyn på fysiska försäljningsställen så att denna lag och anslutande föreskrifter följs. Enligt 40 § kan en kommun ta ut avgifter för sin tillsyn av den som bedriver anmälningspliktig försäljning enligt 17 §.

Tre styrande dokument föreslås bli ett

Den nya lagen föranleder en översyn av kommunens taxor inom alkohollagen, tobakslagen och lagen om handel med vissa receptfria läkemedel.

Dagens taxor har kommit till vid olika tidpunkter och har därmed olika avgiftsnivåer för timtaxa. Detta kan upplevas förvirrande för näringsidkare. Avgiftsnivåerna motsvarar inte heller kostnaden för handläggning och tillsyn. Förslaget till ny taxa är att tre befintliga styrande dokument (KF 2017-12-18 § 292, KF 2019-06-24 § 169, KF 2015-11-16 § 273 se Taxor och avgifter - Styrande dokument (pitea.se) slås samman till ett och att den nya taxan för tobaksfria nikotinprodukter ingår i denna.

Ärendeprocess

Vid översynen av befintliga taxor har Avdelningen Miljö- och hälsoskydd gått igenom samtliga processer för tillsyn och prövning av ärenden och kommit fram till att handläggningen till viss del idag skattefinansieras. I stället borde den vara avgiftsfinansierad.

Men anledning av att en ny taxa föreslås har avdelningen valt att förankra taxan i såväl nämnden som i näringslivsrådet. Miljö- och tillsynsnämnden beslutade 2022-10-17 att föreslå Kommunfullmäktige att anta taxan. Kommunstyrelsen behandlade ärendet 2022-11-07 och i rummet diskuterades framför allt följande frågor:

- tillfälligt tillstånd för servering till allmänheten
- tillfälligt tillstånd för servering till slutna sällskap
- bolagsändring fullständig prövning
- bolagsändring mindre bolagsändring
- ekonomisk konsekvens för näringsidkare, föreningar och privatpersoner
- hur ligger förslaget till i jämförelse med andra kommuner.

Eftersom Kommunstyrelsen återremitterade ärendet till Miljö- och tillsynsnämnden diskuterade nämndens presidieberedning 2022-10-09 återremissen. Kommunstyrelsens frågeställningar har föranlett förslag till följande mindre justeringar.

- Mindre bolagsändring ändras till enkel bolagsändring, vilket tydliggör att det är en enkel prövning och motiverar en sänkning av taxan.

I övrigt motiveras förslag till taxan under respektive rubrik nedan.

Förslag till timtaxa

Signatur justerare

Utdragsbestyrkande

Timtaxan för tillsyn inom samtliga tillsynsområden föreslås följa livsmedelstaxan, som efter indexuppräknings enligt Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) i oktober 2022 är 1 285 kr. Tillsynen utförs av livsmedelsinspektörer och alkoholhandläggare. Timpriset motsvarar myndighetens kostnad och blir enhetligt och lättare att kommunicera.

Förslag till avgift för ansökan/anmälan

I samband med översyn av taxor har avdelningen Miljö- och hälsoskydd stämt av reell arbetstid jämfört med nuvarande taxor. Förslag finns om att höja såväl som att minska vissa avgifter.

Främst berörs följande avgifter

Avgift för stadigvarande tillstånd för nyansökan av såväl alkohol som tobak. I denna prövning ingår att:

- remittera ärendet till skattemyndigheten, kronofogden, polisen, räddningstjänsten samt stämna av internt med hälsoskydd, livsmedel och bygg
- informera och ge råd under hela processen
- besöka serveringslokal och titta på serveringsytor/försäljningsytor (alkohol/tobak)
- granska hyresavtal, ekonomi/finansiering, evenemangsbeskrivning, menyer, ritningar på lokalen
- boka in tid och utföra prov mot folkhälsomyndigheten (alkohol)
- skriva utredning och kommunicera den med sökande
- vid positivt beslut registrera ärendet hos folkhälsomyndigheten, länsstyrelsen och skicka till polismyndigheten region nord.

För ändring av befintligt tillstånd föreslås att frångå en fast avgift till timavgift, eftersom dessa ärenden skiljer sig åt i hur mycket tid som krävs för handläggning.

Bolagsändring - fullständig prövning

För handläggning av anmälan av bolagsändring innebär det näst intill en liknande process som vid ansökan av stadigvarande tillstånd, vilket motiverar höjningen av taxan:

- Vid prövning av PBI (Person med betydande inflytande) innebär att det är ägaren/ägarna i mindre bolag och i ett större bolag är det den/ de som är ansvariga för den faktiska verksamheten.
- Vid ny ägare eller prövning av ny PBI remitteras polis, skatteverk och kronofogde. Det innebär att det görs en prövning av handel och vandel. Det ska alltså skrivas remisser för detta och svaren ska tas om hand.
- Är den nya bolagsmannen aktiv i verksamheten ska denna även ha godkända kunskaper från prov mot folkhälsomyndigheten.
- Är bolaget/aktier köpta av prövade person (PBI) kontrolleras var denna fått pengar att köpa aktierna från. Pengarna ska spåras till ursprungskällan och verifieras. Swish från exempelvis släktingar, vänner och liknande ska styrkas med bankutdrag. Det ska även visas att inga pengar har swishats tillbaka till avsändaren. Även låneavtal ska inkomma för kontroll. Kontoutdrag ska visas så att pengarna överförts till säljaren samt köpekontrakt ska finnas.

Kontrollen är tidskrävande och 9 timmar är rimligt för alkohol och 6 timmar för tobak.

Enklare bolagsändring

Vid en enklare bolagsändring och prövning av styrelseledamot som exempelvis inte är PBI tas en lägre taxa ut.

Överlåtelse av aktier utan penningtransaktioner sker exv. vid dödsfall eller om makar separerar och den ena tar över aktierna i bolaget. Detta innebär att remisser skickas ut för den som tar över aktierna. Det är samma prövning, men utan ekonomisk kontroll. Samma sker med ändring av styrelseledamot som inte blivit ägare till aktier. Detta tar ca 3 - 5 timmar att kontrollera om allt i svaren är okej. Ärendet ska fortfarande remitteras och prövas om lämplighet, gällande ekonomi och ev. brottslighet föreligger. I taxan tydliggörs vad en enklare handläggning av en bolagsändring innebär, som motiverar förslaget till en sänkning av denna taxa.

Tillfälligt tillstånd för slutet sällskap

Innebörden och anledning till att detta finns är att det ska vara rimligt för exv. en förening att ha en fest för sina medlemmar. Det ska inte finnas något vinstintresse för evenemanget. De som har rätt att närvara ska vara medlemmar i föreningen. Det är inte tillåtet att sälja medlemskap "i dörren", man ska alltså vara medlem före sammankomsten. Man får inte heller ta med någon fler person som inte är medlem i föreningen sen tidigare. Det ska med andra ord vara ett gemensamt intresse som gör att man är medlem i föreningen. Idag motsvarar ansökningstaxan knappt en timmes handläggningstid. I förslaget till ny taxa föreslås två timmar.

Restaurangrapport

En höjning av taxan för ej inlämnad restaurangrapport föreslås, vilket motiverar att lämna in rapporten i tid och myndigheten sparar tid att ringa och påminna om dessa.

Tillsyn

Myndigheten utför inre och yttre tillsyn på verksamheter som serverar alkohol respektive har försäljning av tobak.

Den inre tillsynen innebär främst en granskning av om bolaget och dess företrädare fortfarande uppfyller alkohollagens krav på ekonomisk och personlig lämplighet och sker löpande under året. För inre tillsyn föreslås en fast avgift som betalas i början av året och som motsvarar 4 timmar för alkohol och 3 timmar för tobak.

Ekonomisk konsekvens för näringslivet, föreningar och privatpersoner

· Näringsliv

Tillsyn och handläggning kopplat till verksamhetsutövare avgiftsfinansieras och ska motsvara myndighetens prestation. Vissa föreslagna taxor är högre än dagens medan andra blir lägre. Förslaget innebär såväl årsavgift för den inre tillsynen som efterhandsdebitering för den yttre tillsynen. Det förebyggande arbetet som exv. brottsförebyggande samt obefogade kalgomål ska skattefinansieras och inte finansieras av verksamhetsutövare.

· Föreningar

Föreningar berörs främst av taxan för slutna sällskap. Den är relativt låg och ska göra det möjligt för föreningar att anordna olika tillställningar.

· Privatpersoner

För att anordna en privat fest med alkoholserving där alkohol säljs till självkostnadspris gäller detsamma som för föreningar att ansöka om tillstånd för servering till slutna sällskap.

Hur ligger förslaget till i jämförelse med andra kommuner

Dagens taxa är i paritet med omgivande kommuner och även vissa kommuner söderut. Det är dock allt fler kommuner som ser över sina taxor som exv. Eskilstuna, som genomför de förändringar som föreslås i den nya taxan. Vilket innebär att kostnader som är kopplade till verksamheten ska avgiftsfinansieras och inte finansieras av skattekollektivet

Miljö- och tillsynsnämnden föreslår att Kommunfullmäktige antar förslag till ny taxa för tillsyn och prövning inom följande lagars tillämpningsområden:

- Alkohollagen (2010:1622)
- Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter
- Lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter
- Lag(2017:425) om elektroniska cigaretter och påfyllnadshållare
- Lag (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel.

Miljö- och tillsynsnämnden föreslår att Kommunfullmäktige antar förslag till ny taxa med tillhörande taxebilaga 1- 3 med stöd av följande bestämmelser:

- Alkohollagen 8 kap. 10 §
- Lag om tobak och liknande produkter 8 kap. 1 - 2 §§
- Lag om elektroniska cigaretter och påfyllnadshållare 46 §
- Lag om tobaksfria nikotinprodukter 40 §
- Lag om handel med vissa receptfria läkemedel 23 §.

Miljö- och tillsynsnämnden föreslår att Kommunfullmäktige beslutar att taxan ska gälla från och med den 1 januari 2023.

Miljö- och tillsynsnämnden föreslår att Kommunfullmäktige beslutar att följande taxor upphör att gälla från och med att den nya taxan har vunnit laga kraft efter antagande:

- Taxa för serveringstillstånd – antagen 2017-12-18 § 292, senast reviderad 2021-11-24 § 74 (indexuppräknings, diarienummer 19MTN31)
- Taxa för försäljning och tillsyn av tobak, e-cigaretter och påfyllningsbehållare – antagen 2019-06-24 § 169, senast reviderad 2021-11-24 § 75 (indexuppräknings, diarienummer 19MTN14)
- Taxa för kontroll enligt lag om handel med vissa receptfria läkemedel – antagen 2015-11-16 § 273, senast reviderad 2021-11-24 § 71 (indexuppräknings, diarienummer 19MTN46).

Miljö- och tillsynsnämnden föreslår att Kommunfullmäktige beslutar att Miljö- och tillsynsnämnden årligen får indexuppräknings taxan upp till Prisindex för kommunal verksamhet (PKV). Basår för indexuppräknings är oktober månad 2022. Miljö- och tillsynsnämnden ska delge Kommunfullmäktige beslut efter indexuppräknings.

Yrkanden

Helena Stenberg (S): bifall till Kommunledningsförvaltningens förslag.

Majvor Sjölund (C), Håkan Johansson (M), Johnny Åström (SJV) och Karl-Erik Jonsson (M): bifall till förslaget med ändring att tillfälligt tillstånd för servering till allmänheten ändras till 4 500 kr

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på de två förslagen och finner att Kommunstyrelsen beslutar enligt Kommunstyrelsens arbets- och personalutskottets förslag.

Beslutsunderlag

- Taxa för tillsyn och prövning av alkohol, tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter samt vissa receptfria läkemedel
- Taxa för serveringstillstånd
- Taxa för försäljning och tillsyn av tobak e-cigarett och påfyllningsbehållare
- Taxa för kontroll enligt lag om handel med vissa receptfria läkemedel

Paragrafen är justerad

§180

**Taxa för tömning av
enskilda
avloppsanläggningar och
fettavskiljare**

22KS684

Taxa för tömning av slam samt fettavskiljare

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Senast reviderad	Beslutsinstans
Taxa för tömning av slam samt fettavskiljare	Taxa	2022-12-12 § 180	Kommunfullmäktige
Dokumentansvarig/processägare	Version	Diarienummer	Giltig till
Piteå Renhållning och Vatten AB	1	22KS684	2024-06-30
Dokumentinformation	Taxa för tömning av slam samt fettavskiljare		
Dokumentet gäller för	Piteå Renhållning och Vatten AB		

Taxa för tömning av enskilda avloppsanläggningar

Gäller från och med 1 januari 2023.

Taxa för tömning av enskilda avloppsanläggningar

Ordinarie tömning	2023 Kr/st (ex moms)	2023 Ink moms
Brunn eller tank 0 – 3 m ³	1 375	1 719
Brunn eller tank 3 – 6 m ³	1 772	2 215
Brunn eller tank 6 – 9 m ³	2 169	2 711
Brunn eller tank 9 – 12 m ³	2 566	3 208
Brunn eller tank > 12 m ³	2 963	3 704
Extra tömning utom Markbygden		
Brunn eller tank 0 – 3 m ³	2 063	2 579
Brunn eller tank 3 – 6 m ³	2 460	3 075
Brunn eller tank 6 – 9 m ³	2 857	3 571
Brunn eller tank 9 – 12 m ³	3 254	4 068
Brunn eller tank > 12 m ³	kr/tim	kr/tim
Extra tömning Markbygden + Alla akuta tömningar		
Ordinarie arbetstid	1 684 kr/tim	2 105 kr/tim
Övrig tid hushåll	1 600 kr/tim + 1 900 kr/tim	2 000 kr/tim + 2 375 kr/tim
Övrig tid verksamheter	3 400 kr/tim + 1 950 kr/tim	

Övrigt		
Tillägg dragavstånd	515 kr	644 kr

Framkörning utan utförd tömning	578 kr	723 kr
Spolning i samband med tömning	Ex tömn + 400 kr	Ex tömn + 500 kr/tim
Ev övriga arbeten – ordinarie arbetstid	1 684 kr/tim	2 105 kr/tim
- Övrig tid	3 400 kr + 1 950 kr/tim.	4 250 + 2 438 kr/tim.

Taxan gäller 2023 och justeras därefter enligt Avfallsindex A12:3MN med augusti som jämförelsemånad.

Taxa för tömning fettavskiljare 2023-01-01

Ordinarie tömning fettavskiljare	2023 Kr/st (ex moms)
0 - 2 kbm	2 405 kr
2 - 4 kbm	3 127 kr
4 - 6 kbm	3 848 kr
6 - 10 kbm	5 292 kr
10 – 15 kbm	Timpris enl. nedan kr/tim
>15 kbm	Timpris enl. nedan kr/tim
Akut tömning fettavskiljare (utanför ordinarie runda)	
Ordinarie arbetstid	1 684 kr/tim
Övrig tid	3 400 kr/tim + 1 950 kr/tim

Taxan gäller 2023 och justeras därefter enligt Avfallsindex A12:3MD med augusti som jämförelsemånad.

Beslutad av Kommunfullmäktige 2022-12-12 § 180

Kommunfullmäktige 2022-12-12 § 180:

Kommunfullmäktige fastställer att renhållningstaxan för tömning av slam samt fettavskiljare ska utgå från Avfallsindex A12:3MD med augusti månad gällande indextalet som basindex.

Styrelsen för Piteå Renhållning & Vatten AB ges rätt att årligen justera taxan tömning av slam samt fettavskiljare genom denna indexuppräknig. Sådan uppräknig får inte ske oftare än en gång per år.

§181

Försäljning del av fastighet

Löjan I

22KS653

Fastigheten Löjan 1 är rödmarkerad

§182

Ajournering för utdelning av Solanderstipendiet 2022

20KS32

§183

Piteåmedaljen 2022

22KS391

§184

Åtgärdsprogram luft och partiklar

21KS550

Åtgärdsprogram

för partiklar PM_{10} i Piteå
2022-2028

Piteå kommun

I. Innehållsförteckning

2.	Organisation för arbetet	3
3.	Bakgrund	3
3.1	Lagstiftning	3
3.2	Miljö kvalitetsnormer, miljö kvalitetsmål och utvärderingströsklar	3
3.3	Utsläppskällor för partiklar	4
3.4	Partiklars effekt på hälsan	5
4.	Nuläge	5
4.1	Luftsituation	5
4.2	Mätning av luften i Piteå	6
4.3	Beräkning av luften i Piteå	7
4.4	Redan genomförda åtgärder	9
4.4.1	Bättre framkomlighet för gående och cyklister i centrum	9
4.4.2	Parkeringsnorm	10
4.4.3	Införande av parkeringsavgifter	10
4.4.4	Utformning	10
4.4.5	Hastighet	10
4.4.6	Gångfartsområde på Rådhusstorget	10
4.4.7	Busstrafik	11
5.	Mål och uppföljning	11
5.1	Mål	11
5.2	Uppföljning	11
6.	Förslag på åtgärder	11
6.1	Trafikregleringar	13
6.1.1	Sänkt hastighet	13
6.1.2	Minskade biltrafikflöden	13
6.1.3	Dubbdäcksfria zoner	13
6.1.4	Miljözoner	13
6.2	Drift och underhåll	14
6.2.1	Halkbekämpningsmaterial	14
6.2.2	Dammbindning	14
6.2.3	Ökad vattenspridning vid sandupptagning	14
6.2.4	Undvik gatustädning vid vädertillfällen med inversion	15
6.3	Fysiska åtgärder och ombyggnationer	15
6.3.1	Parkering	15
6.3.2	Ombyggnation Lillbrogatan	15
6.3.3	Byte av slitlager	15

6.3.4	Utbyggnad av gång- och cykelvägnätet.....	15
6.3.5	Norrbotniabanan	16
6.4	Påverkansåtgärder	16
6.4.1	Trängselskatt.....	16
6.4.2	Utökad kollektivtrafik	16
6.4.3	Anpassade parkeringsavgifter.....	16
6.4.4	Miljökrav vid upphandling	16
6.4.5	Samordnade varutransporter	17
6.4.6	Kampanjer, nudging och marknadsföring.....	17
6.5	Organisation/arbetssätt.....	17
6.5.1	Resvaneundersökningar	17
6.5.2	Luftmiljöberäkningar.....	17
6.5.3	Luftmätningar i realtid.....	18
6.5.4	Styrande dokument	18
7.	Konsekvenser	18
7.1	Miljöbedömning.....	18
7.2	Barnkonventionen	18
8.	Referenser	19

Bilagor

1. SMHI rapport, Luftkvalitetsberäkningar inför Åtgärdsprogram i Piteå – Spridningsmodelleringar med SIMAIR-väg, rapport nr 2022-41
2. Trafikutredning luftmiljö Piteå, 2022, Norconsult AB

2. Organisation för arbetet

Under år 2022 har nedanstående tjänstepersoner i Piteå kommun deltagit vid framtagandet av åtgärdsprogrammet.

Projektledare:

Mikael Ferm, projektledare, Planeringsavdelningen

Arbetsgrupp:

Helén Eriksson, enhetschef, Planeringsavdelningen

Kjell Norberg, trafikplanerare, Planeringsavdelningen

Therese Berglund, miljöinspektör, Avdelning Miljö- och hälsoskydd

Styrgrupp:

Jan Johansson, förvaltningschef, Samhällsbyggnad

Johan Wirtala, avdelningschef, Planeringsavdelningen

Micael Kemi, avdelningschef, Gatuavdelningen

Patric Lundström, vice ordförande, Kommunstyrelsen

Brith Fäldt, ordförande, Samhällsbyggnadsnämnden

3. Bakgrund

Under juni 2021 beslutade Naturvårdsverket att ett åtgärdsprogram för partiklar behövde upprättas för Piteå. Beslutet översändes till Länsstyrelsen som överlät till Piteå kommun att ta fram ett åtgärdsprogram. Naturvårdsverkets beslut grundade sig på de luftmätningar som utförts vid Prästgårdsgatan av avdelningen miljö- och hälsoskydd och som visat att miljökvalitetsnormen för partiklar överskridits under 2020. Detta åtgärdsprogram är tänkt att gälla 2022–2028.

3.1 Lagstiftning

De svenska miljökvalitetsnormerna (MKN) för utomhusluft syftar till att skydda människors hälsa och miljön genom att ange föroreningsnivåer som inte får överskridas. Ursprunget till miljökvalitetsnormerna är EU:s direktiv (2008/50/EG) om luftkvalitet och renare luft i Europa. Luftkvalitetsdirektivet är ett minimidirektiv som innebär att medlemsländerna har möjlighet att sätta strängare krav på nationell nivå. De svenska miljökvalitetsnormerna anges i luftkvalitetsförordningen (2010:477). Krav på åtgärdsprogram för luftkvalitet regleras i 5 kap. miljöbalken, luftkvalitetsförordningen och i tillhörande föreskrifter. Ett åtgärdsprogram behövs när halterna överstiger eller riskerar att överstiga en viss nivå, de så kallade miljökvalitetsnormerna. Åtgärdsprogrammet ska omprövas vid behov, dock minst vart sjätte år.

Förutom lagstiftning finns även bland annat Air Quality Guidelines (AQG) där Världshälsoorganisationen (WHO) sammanställer världens kunskap om luftföroreningar och hälsa och släpper regelbundet riktlinjer för luftkvalitet. Dessa riktlinjer fungerar som underlag till beslutsfattare för att användas i arbetet med att minska människors exponering för luftföroreningar.

3.2 Miljökvalitetsnormer, miljökvalitetsmål och utvärderingströsklar

Kommunerna ansvarar för att kontrollera luftkvaliteten för de flesta miljökvalitetsnormerna. Kontrollen ska ske i form av mätning, modellering eller objektiv skattning beroende på luftkvalitetssituationen och eventuell mätstation ska placeras i enlighet med luftkvalitetsförordningen.

Miljökvalitetsnormer för luft finns för bland annat partiklar, kvävedioxid, bensen, svaveldioxid, bens(a)pyren och ett antal metaller. Miljökvalitetsnormerna säkerställer en ”lägsta nivå” för skydd av hälsa och miljö. Miljökvalitetsnormen för partiklar PM₁₀ innebär att partikelhalten får överstiga 50 µg/m³ som genomsnitt per dygn (dygnsmedelvärde) under högst 35 dygn per år och högst 40 µg/m³ som genomsnitt för ett kalenderår.

Riksdagen har beslutat om miljökvalitetsmål för frisk luft. Riktvärdena sätts med hänsyn till känsliga grupper och innebär att halten av partiklar PM₁₀ inte ska överskrida 15 µg/m³ beräknat som årsmedelvärde eller 30 µg/m³ beräknat som dygnsmedelvärde (Sveriges miljömål, 2022). Dygnsmedelvärdet får överskridas högst 35 dygn per år.

Riksdagens definition av miljömålet Frisk luft är ”Luften ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas”.

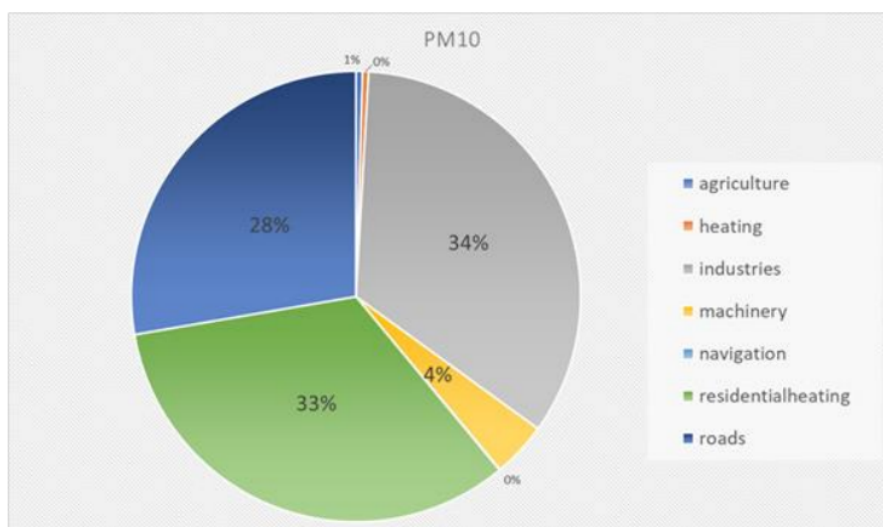
Luftkvalitetsförordningen anger vilka så kallade utvärderingströsklar som gäller för de olika ämnena som ska kontrolleras. Den övre utvärderingströskeln (ÖUT) och nedre utvärderingströskeln (NUT) anger i vilken omfattning kommunen fortsättningsvis behöver kontrollera de olika luftföroreningarna, beroende på om trösklarna underskrids eller överskrids. Om ÖUT överskrids ska kontinuerliga mätningar göras och om ÖUT underskrids får kontrollen ske genom en kombination av mätning och beräkning. Om NUT underskrids innebär det att inga kontinuerliga mätningar eller beräkningar behövs utan kommunen kan i stället årligen göra en uppföljning av genomförd kartläggning.

3.3 Utsläppskällor för partiklar

Partiklar uppstår vid flera olika källor. En del av dessa är skapade av människan såsom vedeldning och dubbdäckslitage och andra är naturliga som ex. havsvågor och ökendamm.

De större partiklarna PM₁₀ bildas framför allt via slitage, exempelvis från nedbrytning av vägbanan på grund av dubbdäck. Dessa partiklar utgör även den största massan av partiklar i luften. De mindre partiklarna PM_{2,5} kommer främst från olika förbrännings- och industriprocesser (Stenvall, Annika, m.fl., 2022).

Figur 1 visar källfördelning av urbana haltbidrag vid Prästgårdsgatan. Figuren visar att de mest betydande bidragen är ifrån industrier, småskalig uppvärmning och vägtransporter.

Figur 1. Urbana haltbidrag från SIMAIR i centrala Piteå fördelat på sju olika källtyper.

Stoftutsläpp från industrier ”uppströms” älvdalgången i Piteå anses som en faktor som rimligen är av underordnad betydelse, något som inte minst styrks av det markanta säsongsmönstret hos de uppmätta halterna. Osäkerheten ifrån industriutsläpp kommer huvudsakligen ifrån sekretess, vilket påverkar både varifrån utsläpper kommer och hur stora de är. Det finns dock utsläpps-siffror för Smurfit Kappa som troligen är den största källan i Piteå. Utsläppen från småskalig uppvärmning kommer ifrån schablonmässig fördelning på bostadsområden och är lokalt osäker. SMHI:s bedömning är dock att SMED-emissionerna snarare är överskattade i Piteå. Detta eftersom användningen av fjärrvärme är utbredd i de centrala delarna, vilket sannolikt inte helt tagits hänsyn till i SMED-emissionerna (Leung, Wing m.fl., 2022).

Källan påverkar inte bara partiklarnas storlek utan även deras sammansättning. Till exempel kan slitagepartiklarna från vägbanan bestå till en stor del av olika mineraler medan förbränningspartiklarna från vedeldning består främst av kolföreningar.

I förorenad luft kan partiklarna också beläggas med andra ämnen, såsom sulfater, nitrater och organiska ämnen. Eftersom en partikel kan ha flera källor kan det vara svårt att avgöra vilken källa den kommer ifrån.

Långdistanstransporten av $PM_{2,5}$ från andra länder är av stor betydelse för partikelhalterna i Sverige. Detta gäller särskilt i södra Sverige, där halterna av $PM_{2,5}$ i urban bakgrundsluft är avsevärt högre jämfört med den norra delen av landet (Naturvårdsverket, 2022).

3.4 Partiklars effekt på hälsan

Partiklar är den grupp av alla luftföroreningar i stadsluften som har starkast koppling till negativa hälsoeffekter. Partiklarna kan genom inandning transporteras in i kroppen och påverka såväl andningsorganen som andra organ. Vilka hälsoeffekter partiklarna har påverkas av deras kemiska och fysikaliska egenskaper.

Korttidsexponering för relativt höga halter av partiklar kan orsaka andningsbesvär och andra luftvägssymtom, men även hjärt- och lungsjukdomar samt förtida dödsfall. Däremot kan långtidsexponering för redan låga halter av partiklar orsakar bland annat hjärt- och kärlsjukdomar och lungcancer. Partiklar har särskilt stora negativa effekter på barns hälsa. De orsakar till exempel astma och försämrad lungutveckling hos barn.

Enligt WHO finns det ingen tröskel för partikelhalten, under vilken negativa hälsoeffekter inte förekommer. Därför är det fördelaktigt för människors hälsa att sträva efter så låga partikelhalter i luft som möjligt (Naturvårdsverket, 2022).

4. Nuläge

4.1 Luftsituation

Miljö kvalitetsnormen för partiklar PM_{10} överskreds avseende dygnsmedelvärde under 39 dagar jämfört med totalt 35 tillåtna under år 2020. De flesta dygnsöverskridanden skedde under månaderna mars och april, men några överskridanden skedde även i januari samt i november.

De som exponerades av halter över miljö kvalitetsnormen PM_{10} under år 2020 var cirka 400 personer inom en 100 meters radie runt mätstationen. I centrala Piteå (det område som har avgränsats i SMHI:s beräkning) bor cirka 3 650 personer som riskerar att exponeras av halter över miljö kvalitetsnormen PM_{10} . Inom centrala Piteå finns ett antal skyddsvärda objekt som riskerar att exponeras; en förskola, en hälsocentral, livsmedelsbutiker och övriga butiker.

4.2 Mätning av luften i Piteå

Kommunen har en mätstation för dygnsvisa mätningar av partiklar PM₁₀ och kvävedioxid (NO₂) på Prästgårdsgatan 43A i centrala Piteå. Koordinater för mätstationen är N 7259418 och E 801475 (Sweref99 TM). Utöver de dygnsvisa mätningarna av kvävedioxid utförs även månadsvisa mätningar av kvävedioxid vid ytterligare sju olika platser i Piteå.

Mätningar av partiklar PM₁₀ har utförts sedan 2004 utom 2010 då inga partikelmätningar utfördes. Under åren 2004 – 2009 mättes partiklar som PM₁₀ i urban bakgrund (Rådhusorget). Under 2011 (6 månader) samt januari – mars 2012 som PM_{2,5} i gaturum samt från oktober 2012 återigen som PM₁₀, men då i gaturum (Prästgårdsgatan). Från och med 2019 mäts partiklar PM₁₀ under hela året.

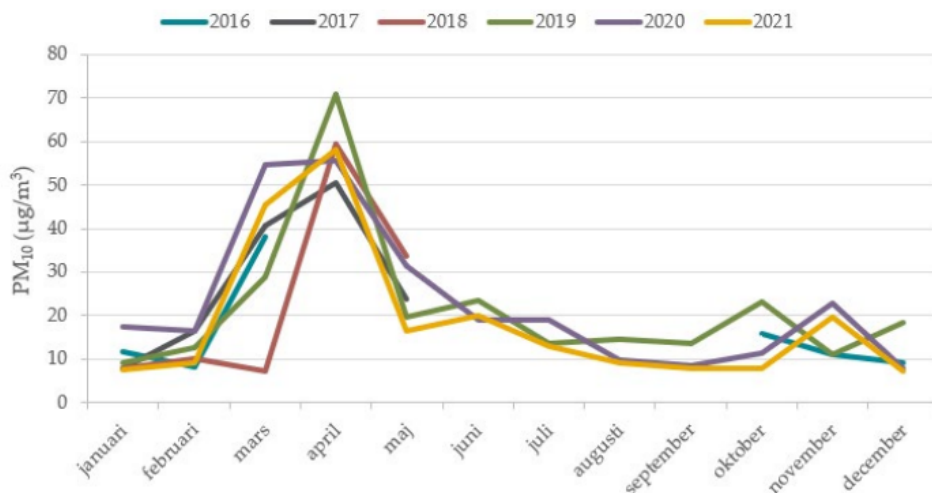
Det mätinstrument som används för PM₁₀ är IVL PModell S 10. Instrumentet är för närvarande inte ett godkänt mätinstrument, men det har visat god överensstämmelse med referensmetoden under tidigare utvärdering. Piteå kommun har för avsikt att påbörja kontinuerliga mätningar med godkänt instrument under 2023. Detta eftersom det finns krav på att utrustning som används för kontinuerliga mätningar ska överensstämma med referensmetoden eller likvärdig metod och vara godkänd av Naturvårdsverket.

Då endast miljö kvalitetsnormen överskreds vad gäller PM₁₀ och 90-percentil (dygnsmedelvärde) redovisas endast resultat för mätning av PM₁₀ vid Prästgårdsgatan i tabell 1. Även ÖUT och NUT redovisas i tabellen.

PM ₁₀	2017	2018	2019	2020	2021
Årsmedelvärde*	26	21	22	22	18,4
MKN, 40 µg/m ³ (årsmedelvärde)					
ÖUT, 28 µg/m ³ (årsmedelvärde)					
NUT, 20 µg/m ³ (årsmedelvärde)					
MKN, antal dygn >50 µg/m ³ (dygnsmedelvärde) av 35 tillåtna	20	20	31	39	26
ÖUT, antal dygn >35 µg/m ³ (dygnsmedelvärde) av 35 tillåtna	33	29	45	57	36
NUT, antal dygn >25 µg/m ³ (dygnsmedelvärde) av 35 tillåtna	43	40	71	84	52

Tabell 1. Resultat för mätning av PM₁₀ vid Prästgårdsgatan. *Under åren 2017–2018 är detta 6-månadersmedelvärde.

Vid årsvisa jämförelser av månadsmedelhalterna av PM₁₀ vid Prästgårdsgatan framgår det tydligt att de högsta halterna uppkommer på våren (figur 2), främst på grund av att det generellt är mindre nederbörd och mer damning (resuspension) under denna årstid jämfört med resten av året.

Figur 2. Årsvis jämförelse av månadsmedelvärden av PM₁₀ i Piteå för 2016–2021.

4.3 Beräkning av luften i Piteå

SMHI har på Piteå kommuns uppdrag genomfört luftkvalitetsberäkningar vid vissa högt belastade gator inför framtagandet av ett åtgärdsprogram. Luftkvalitetsförordningen slår fast att varje kommun ska kontrollera att miljökvalitetsnormen uppfylls. Mätdata från kontinuerliga mätningar av PM₁₀ vid mätstationen på Prästgårdsgatan 43 visade att miljökvalitetsnormen för PM₁₀ överskreds 39 dygn under år 2020. Miljökvalitetsnormen för PM₁₀ dygnsmedelvärden är 50 µg/m³ som inte får överskridas mer än 35 gånger under ett kalenderår, vilket motsvarar 90-percentilen. Naturvårdsverket bedömde under 2021 att ett åtgärdsprogram behöver upprättas för Piteå kommun för att se till att miljökvalitetsnormen kommer att följas.

Spridningsmodellen SIMAIR har använts för att beräkna luftkvaliteten för 12 gatuavsnitt i centrala Piteå. Gatuavsnitten som valts ut är de som omgärdar centrala Piteå och där kommunen bedömer att det är mest sannolikt att riskera överskridande av miljökvalitetsnormerna. Beräkningarna har genomförts för partiklar PM₁₀ och NO₂ med hjälp av verktyget SIMAIR-väg. En efterbearbetning gjordes för att uppskatta halt av fina partiklar PM_{2,5}.

De modellberäknade halterna har korrigerats genom jämförelse mellan mätta och beräknade halter vid Prästgårdsgatan 43. SMHI:s rapport presenterar haltresultaten efter korrigering.

SIMAIR användes även för att testa (utan korrektion av modellresultat) påverkan av dammbindning samt typ av asfalt. En beräkning med och utan dammbindning på Prästgårdsgatan gav en minskning av det lokala bidraget till årsmedelhalten med 13 %. Jämförande beräkningar gjordes också för samma plats gällande asfaltstyp: Det lokala bidraget till årsmedelhalten sjönk med 5 % när asfaltstyp ändrades från standard till slitstark.

Resultaten för partiklar PM₁₀ visar att halterna överskrider miljö kvalitetsnormen för alla undersökta gaturum. I samtliga fall är det 90-percentilen av dygnsmedelvärden som överskrider miljö kvalitetsnormen, för årsmedelvärde överskrids den nedre utvärderingströskeln. Det gatuavsnitt med störst överskridande är Timmerleden utanför Nordea, där 90-percentilen av dygnsmedelvärdet blev 70,4 µg/m³, medan miljö kvalitetsnormen medger högst 50 µg/m³, se tabell 2 samt figur 3. Resultaterande årsmedelvärde av PM₁₀ blev 27,9 µg/m³, dvs. just under den övre utvärderingströskeln som är 28 µg/m³. Orsaken till Timmerledens höga halt nivåer jämfört med övriga gator är det betydligt större trafikflödet och den samtidigt väsentligt högre andelen tung trafik.

	Årsmedelvärde [µg/m ³]		90-percentil, dygn [µg/m ³]	
	Sida 1	Sida 2	Sida 1	Sida 2
Hamngatan 47	20,9	21,1	53,4	53,9
Hamngatan 57	21,3	21,4	54,0	54,1
Hamnplan 30	22,3	22,0	56,1	55,9
Hamnplan 38	22,0	22,1	55,8	55,8
Kyrkbrogatan 5B	20,7	20,7	52,4	52,8
Prästgårdsgatan 36	21,4	21,5	54,3	54,4
Prästgårdsgatan 51	21,2	21,7	53,9	54,5
Sundsgatan 25	22,3	22,5	57,3	57,1
Sundsgatan vid Prästgårdsgatan 16	23,3	23,1	58,7	57,9
Timmerleden utanför Coop	27,0	26,6	68,2	65,6
Timmerleden utanför Nordea	28,0	27,5	70,4	68,8
Västergatan 4	22,5	24,6	56,4	62,6

Tabell 2. Beräknade halter av PM₁₀. Gul markering visar på halter över nedre utvärderingströskel och röd markering visar överskridande av miljö kvalitetsnormen.

Figur 3. Lokalisering av korrigerade 90-percentil dygnsmedelvärde av PM₁₀ för de 12 utvalda gatuavsnitten.

De urbana och lokala haltbidragen till årsmedelhalten av PM₁₀ är 25,2 µg/m³, vilket är ~90 % av totalhaltbidrag. Observera att det är just de urbana och lokala haltbidragen som Piteå kan påverka på egen hand. Det har inte varit möjligt att uppskatta urbana och lokala haltbidrag var för sig (till det hade behövts en mätstation också i urban bakgrund).

Det regionala haltbidraget är 2,75 µg/m³, vilket är ~10 % av totalhaltbidrag. Regionalt haltbidrag i Piteå har jämförts med regional bakgrund från bakgrundsstationen Bredkålen och det kan konstateras att SIMAIR kan simulera regionalt haltbidrag utmärkt.

Vid jämförelse mot mätdata i gaturum noteras en underskattning av de simulerade partikelhalterna. SIMAIR ser ut att ha svårt att reproducera de höga halteepisoderna under våren. Eftersom valideringen av det regionala haltbidraget visar på god överrensstämmelse så får orsak till underskattningen sökas i urbana och lokala haltbidrag. Korrektionsterm tillämpades för summan av urbana och lokala haltbidrag.

Halterna av partiklar PM_{2,5} är låga i jämförelse med norm och utvärderingströsklar. De högsta halterna hittas på Kyrkbrogatan 5B, med en årsmedelhalt på 6,0 µg/m³, att jämföra med nedre utvärderingströskeln som är 12 µg/m³.

Resultaten visar att miljö kvalitetsnormen för NO₂ inte överskrids vid något gatuavsnitt för varken årsmedelvärde, dygnsmedelvärde eller timmedelvärde. För årsmedelvärde och 98-percentil av timmedelvärde klarar alla de 12 utvalda gatuavsnitten även miljö kvalitetsmålen. Det lokala bidraget utgör 32–54 % av det totala haltbidraget i de studerade gatuavsnitten. Det urbana haltbidraget står för ungefär 44 % och resten är regionalt bidrag från utlandet och långväga bidrag från övriga Sverige.

Rekommendationer baserat på SMHI:s studie:

- Använd dammbindningsmedel under säsong för uppvirvling (vårvinter/vår).
- Fortsätt med täta intervall för gatustädning men öka vattenbegjutningen rejält direkt före sandupptaget.
- Undvik gatustädning vid vädertillfällen med inversion (stabil skiktning, varm luft kan inte stiga).

4.4 Redan genomförda åtgärder

Nedanstående åtgärder är genomförda efter år 2020. Piteå kommun bedömer att åtgärderna har en positiv påverkan på luftkvaliteten i Piteå.

4.4.1 Bättre framkomlighet för gående och cyklister i centrum

Piteå kommuns översiktsplan säger att gående och cyklister ska prioriteras i centrum. En prioritering av detta slag innebär att gående och cyklister alltid ska stå i första led när gaturummet ska prioriteras. Ett antal åtgärder har genomförts i de centrala delarna av Piteå och i alla nya projekt ska detta vägas in och prioriteras.

Tidplan: Åtgärden har påbörjats och prioriteras i varje projekt.

Påverkan på källa: Vägtrafiken

Effekt: Liten effekt. En omfördelning av yta till förmån för gång- och cykelåtgärder förbättrar framkomligheten och ökar attraktiviteten för hållbara resor. En förändrad färdmedelsfördelning med ökad andel hållbara trafikslag som gång, cykel och kollektivtrafik samt minskad biltrafik, minskar partikelutsläppen från vägslitage och förbränningsmotorer.

4.4.2 Parkeringsnorm

Piteå kommuns parkeringsnorm ska uppdateras minst en gång per mandatperiod. En ny/uppdaterad parkeringsnorm kommer därför att arbetas fram under senhösten 2022.

Tidplan: Åtgärden påbörjas under 2022.

Påverkan på källa: Vägtrafiken

Effekt: Liten effekt. Parkeringsnormen är ett styrmedel som påverkar antalet tillgängliga parkeringar. Effekten av parkeringsnormen kan ha olika effekt på trafikmängd och i förlängningen luftkvaliteten beroende på vilket nivå normen sätts. Mindre antal parkeringar kan eventuellt medföra mindre trafikmängd.

4.4.3 Införande av parkeringsavgifter

Piteå kommun har avskaffat P-skivan och infört betalning på samtliga kommunala parkeringar i centrum. Några parkeringar har fortfarande kvar avgiftsfri tid, dock endast två timmar per dygn. Samtliga parkeringar i centrum kräver registrering vilket gör det omöjligt att fuska med parkeringstid. Parkeringsavgift påverkar hur länge ett fordon är parkerad på en plats vilket gör det till ett viktigt styrmedel. Avgiften medför högre omsättning på parkeringsplatserna och medför att parkeringsplatser oftare är tillgängliga och söktrafiken minskar. En översyn av parkeringsavgiften utförs årligen.

Tidplan: Åtgärden har utförts våren 2020.

Påverkan på källa: Vägtrafiken

Effekt: Medel effekt. Parkeringsavgifter är ett ekonomiskt styrmedel som påverkar omsättningen och tillgången till parkeringsplatser. På vilken nivå avgiften sätts avgör effekten på trafikmängd och i förlängningen luftkvaliteten.

4.4.4 Utformning

När en gata byggs om i Piteå kommun anpassas den alltid efter vilka fordon som har behov av gatan eller vilka fordon som kommunen vill ska kunna trafikera gatan. En trängre utformning kan få en effekt som innebär att fordon väljer andra gator som är mera anpassade till en större trafikmängd.

Tidplan: Åtgärden har utförts 2021.

Påverkan på källa: Vägtrafiken

Effekt: Liten effekt. Färre fordon innebär färre partiklar i luftmiljön.

4.4.5 Hastighet

Piteå kommun har arbetat fram en hastighetsplan som ska vara grunden till framtida hastighetsgränser i Piteå kommun. Under 2019 beslutades om en sänkning av hastighetsgränserna i Piteå centrum från 50 km/h till 40 km/h. Ändringen utfördes endast på kommunala gator.

Tidplan: Åtgärden slutförd.

Påverkan på källa: Vägtrafiken

Effekt: Liten påverkan. En hastighetssänkning på centrumgatorna ger relativt låg effekt på miljön eftersom hastigheterna för det mesta är lägre än vad den skyltade hastigheten är.

4.4.6 Gångfartsområde på Rådhusorget

Under 2020 beslutade Piteå kommun att Rådhusorget på Kyrkbrogatan ska omvandlas till ett gångfartsområde. Innan beslutet om gångfartsområde trädde i kraft byggdes Rådhusorget om med en enhetlig beläggning. Beslutet att införa regleringen tillsammans med den ombyggnation som utfördes i samband med beslutet har medfört en minskning av fordon på och över Rådhusorget.

Tidplan: Åtgärden har utförts.

Påverkan på källa: Vägtrafiken

Effekt: Stor påverkan. Trafiken har minskat i och med införandet av gångfartsområdet införande. En minskad trafikmängd ger positiva effekter på luftmiljön. Hastigheten i ett gångfartsområde innebär gångfart vilket också får positiva effekter.

4.4.7 Busstrafik

Sedan sommaren 2021 är samtliga bussar i tätortstrafiken eldrivna.

Tidplan: Åtgärden slutförd.

Påverkan på källa: Vägtrafiken

Effekt: Liten påverkan. I de områdena som Piteå kommun har problem handlar det om partiklar PM₁₀. Eldrivna fordon ger liten effekt på partiklar PM₁₀ eftersom det främst handlar om partiklar som rivs upp av dubbdäck, sopning och sandupptagning.

5. Mål och uppföljning

5.1 Mål

Målet på kort sikt är att Piteå kommun ska klara den lagstadgade miljö kvalitetsnormen för partiklar PM₁₀. Kort sikt definieras som att man inom två år ska klara miljö kvalitetsnormen.

5.2 Uppföljning

En uppföljning av åtgärdernas effekter på luftkvaliteten görs genom den kontinuerliga mätningen av föroreningshalterna som krävs enligt Luftkvalitetsförordningens krav på mätning och rapportering. Detta gör det möjligt att komplettera de föreslagna åtgärderna med ytterligare åtgärder, om de åtgärder som genomförs visar sig vara otillräckliga.

Åtgärdsprogrammet ska enligt miljöbalken omprövas vid behov, dock minst vart sjätte år. En översyn/uppföljning ska göras årligen för att se vad som är utfört och identifiera behovet av eventuella ändringar.

6. Förslag på åtgärder

Piteå kommuns förslag på olika åtgärder för att klara miljö kvalitetsnormen för PM₁₀ redovisas nedan.

Åtgärdsprogrammet har arbetats fram av projektgruppen. Piteå kommun har, förutom framtagandet av SMHI-rapporten, även låtit konsultbolaget Norconsult genomföra en trafikutredning för luftmiljön i Piteå. I den trafikutredningen lämnades ett antal förslag till åtgärder för att minska påverkan på luften. Dessa förslag finns redovisade nedan med kommentarer om vad som planeras att genomföras.

Olika åtgärder har även arbetats fram i samarbete med Gatuavdelningen på Samhällsbyggnad, även dessa finns beskrivna nedan.

I tabellen 3 nedan framkommer de åtgärder som planeras att genomföras. Kostnaderna som redovisas är preliminära och grovt uppskattade. Den procentuella haltminskningen i tabellen (effekten) kommer från SMHI:s rapport samt litteraturstudier från andra kommuners åtgärdsprogram.

Åtgärd	Genomförande	Effekt på PM ₁₀ inkl. %- haltminskning	Budget	Ansvarig
6.2.1 Halkbekämpningsmaterial	2022–2023	Stor effekt, 5 %	30 000 kr/år	Gatuavdelningen
6.2.2 Dammbindning	Ta fram rutin 2023. Ambition påbörja dammbindning 2023.	Stor effekt, 13 %	20 000 kr/år	Gatuavdelningen
6.2.3 Ökad vattenspridning vid sandupptagning	2023–	Stor effekt, 5 %	120 000 kr/år	Gatuavdelningen
6.2.4 Undvik gatustädning vid vädertillfällen med inversion	Ta fram rutin 2023	Kan ha stor effekt	10 000 kr/år	Gatuavdelningen
6.3.2 Ombyggnation Lillbrogatan	2023	Stor effekt, 5 %	Befintlig budget (investeringsplan)	Gatuavdelningen
6.3.3 Byte av slitlager	2023–	Stor effekt, 5 %	48 000 kr/år	Gatuavdelningen
6.3.4 Utbyggnad av gång- och cykelvägnätet	2022–	Liten effekt, 1 %	Kräver ofta stora investeringar	Planeringsavdelningen
6.4.2 Utökad kollektivtrafik	2022–	Liten effekt, 1 %	Svårt ange en kostnad	Planeringsavdelningen
6.4.6 Kampanjer, nudging och marknadsföring	2020-	Liten effekt, 1 %	100 000 kr/år	Planeringsavdelningen
6.5.1 Resvaneundersökningar	2022	Liten effekt (själva undersökningen)	300 000 kr	Planeringsavdelningen
6.5.2 Luftmiljöberäkningar	2022-	Liten effekt (själva undersökningen)	40 000 kr	Planeringsavdelningen
6.5.3 Luftmätningar i realtid	2023–	Liten effekt	Offertförfrågan pågår	Samhällsbyggnad
6.5.4 Styrande dokument	2022–	Liten effekt	100 000 kr/år	Planeringsavdelningen

Tabell 3. Uppskattade effekter av pågående och planerade åtgärder.

De pågående och planerade åtgärderna bedöms medföra att Piteå kommun kommer att klara miljökvalitetsnormen för partiklar PM₁₀ efter genomförandet år 2022/2023.

Förutom planerade åtgärder redovisas även de åtgärder som inte kommer att genomföras i dagsläget nedan. Där finns även vissa planerade arbetsmoment beskrivna, som inte är åtgärder utan mer ett arbetssätt.

6.1 Trafikregleringar

6.1.1 Sänkt hastighet

Utsläpp av föroreningar från vägtrafik ökar generellt med högre hastigheter. Genom att sänka hastigheter på vissa gator kan därför halter av föroreningar i luften minska. Sänkta hastigheter kan även medföra att restiden för bilar ökar, vilket kan minska antalet bilresor. Fotgängare och cyklister prioriteras i högre utsträckning. Sänkt hastighet kan bidra till en förbättrad luftkvalitet, men även förbättrad trafiksäkerhet och minskat buller.

Tidplan, ansvar, kostnad: Åtgärden slutförd.

Påverkan: Trafik

Effekt: Liten påverkan eftersom hastigheterna för det mesta är lägre än den tillåtna i centrala Piteå.

6.1.2 Minskade biltrafikflöden

Att förbjuda eller begränsa person- och/eller lastbilstrafik inom ett visst område kan vara en möjlig åtgärd för att förbättra luftkvaliteten inom det avgränsade området. Det kan exempelvis ske genom förbud mot fordon eller viss typ av fordon, såsom exempelvis tung lastbil, men kan även åstadkommas genom beslut om gågata, gångfartsområde eller enkelriktningar. Förbudet och begränsningarna kan vara dels permanenta dels tillfälliga såsom exempelvis en sommar-gågata. Begränsningar av biltrafiken riskerar dock att bidra till ökade trafikmängder inom andra områden och kan därför resultera i ökade utsläpp på andra platser och behöver därför analyseras innan genomförande.

Tidplan, ansvar, kostnad: Inte aktuell i dagsläget. Vid behov genomförs detta senare.

Påverkan:

Effekt:

6.1.3 Dubbdäcksfria zoner

Vägslitage från användningen av dubbdäck står för en dominerande andel av partiklarna i de väg- och gatumiljöer där halterna är som störst. Sedan 2009 får kommuner besluta om förbud mot fordonstrafik med dubbdäck för en viss väg eller vägsträcka. 2011 utvidgades rätten att meddela dubbdäcksförbud till att även omfatta samtliga vägar inom ett visst område. Då dubbdäck ger vissa fördelar vid förrädisk is kan det av trafiksäkerhetsskäl vara motiverat med dubbdäck på isiga vägar i norra Sverige, vilket gör det svårt att införa allt för stora permanenta dubbdäcksfria zoner i denna del av landet.

Tidplan, ansvar, kostnad: Inte aktuell i dagsläget.

Påverkan:

Effekt:

6.1.4 Miljözoner

Lagstiftningen ger kommuner möjlighet att besluta om att vissa fordon stängs ute från särskilt miljö känsliga områden. Från och med den 1 januari 2020 kan kommuner införa miljözon klass 1, 2 eller 3 i sin kommun.

Tidplan, ansvar, kostnad: Inte aktuell i dagsläget.

Påverkan:

Effekt:

6.2 Drift och underhåll

6.2.1 Halkbekämpningsmaterial

Vid halkbekämpning använder Piteå kommun idag sand med fraktionen 0–4 mm. Forskning som gjorts visar att det produceras mer PM₁₀ ju finare fraktioner det finns i sanden som används. Genom att i de centrala delarna av staden där miljö kvalitetsnormen riskerar att överskridas byta ut sanden till steril makadam med fraktion 2–4 mm kan partikelhalterna minska. Spridning av halkbekämpningsmaterial sker 2–3 gånger per vecka under spridningsperioden oktober till och med maj.

Tidplan, ansvar, kostnad: Start i oktober 2022 till och med maj 2023 i första hand, troligen tills vidare. Gatuavdelningen Samhällsbyggnad. 30 000 kr per år i merkostnad för grövre material.

Påverkan: Partikelspridning från väg

Effekt: Stor effekt. 5 % minskning av PM₁₀. De så kallade nollpartiklarna byts ut i materialet. Det är en vanlig åtgärd för kommuner för att komma till rätta med luftmiljön vid spridning.

6.2.2 Dammbindning

Vägdamm med partiklar stannar på vägytan så länge den är fuktig, blöt eller snötäckt. När vägbanan sedan torkar upp under våren virvlar partiklar från vägdamm upp till luften. Dammbindning vidtas för att minska uppvirvling av vägdamm. En saltlösning sprayas på vägbanan så att den hålls fuktig och därmed förhindras att damm emitteras upp och ökar partikelhalten PM₁₀ i luften. En utmaning är att dammbindning är svårt att genomföra då temperaturen på vägbanan är nära eller under noll grader. Den saltlösning som används fryser på vägbanan och halka uppstår. Dammbindning planeras endast att ske i centrala Piteå för att minska risken för att miljö kvalitetsnormen överskrids.

I dagsläget används inget dammbindningsmedel annat än vatten. Det finns två aktiviteter att vidta, en är att ta fram rutin för vattenspridning vid sandupptag för att optimera risken för damning. Den andra åtgärden är att tillföra medel i vattnet för att binda och minimera spridning av partiklar. Det är främst vid gator där miljö kvalitetsnormen riskerar att överskridas där dammbindningsmedel planeras att användas.

Tidplan, ansvar, kostnad: Ta fram en rutin under våren 2023. Utredda vilket dammbindningsmedel som Piteå kommun ska använda samt tid på dygnet som arbetet ska utföras. Ambition att påbörja spridning 2023. Gatuavdelningen Samhällsbyggnad, 20 000 kr i utredningskostnad. Inköp dammbindningsmedel tillkommer.

Påverkan: Partikelspridning från väg

Effekt: Stor effekt. Dammbindning antas sänka dygnsmedelvärdet av PM₁₀ med 13 % efter genomförd åtgärd. Det är dock en driftåtgärd som ger tillfällig effekt på partikelhalterna och resulterar inte i en långsiktig minskning av partikelbildande. Effekten av renhållning är svårt att bedöma, då det finns få studier på renhållningens effekt på partikelhalten.

6.2.3 Ökad vattenspridning vid sandupptagning

Ökad vattenspridning vid sandupptagning genom att på ett systematiskt och noggrant sätt vattna ytorna där sandupptagning kommer ske.

Tidplan, ansvar, kostnad: 2023–. Gatuavdelningen Samhällsbyggnad, 120 000 kr per år.

Påverkan: Partikelspridning från väg

Effekt: Stor effekt. 5 % minskning av PM₁₀. Dammbindning med vatten är en driftåtgärd som ger tillfällig effekt på partikelhalterna och resulterar inte i en långsiktig minskning av partikelbildandet. Effekten av renhållning är svårt att bedöma, då det finns få studier på renhållningens effekt på partikelhalten.

6.2.4 Undvik gatustädning vid vädertillfällena med inversion

Ta fram rutin för att gatustäda då inversion inte råder. Utredda vilken tid på dygnet som gatustädning/sandupptagning ska utföras.

Tidplan, ansvar, kostnad: Våren 2023. Gatuavdelningen Samhällsbyggnad, 10 000 kr.

Påverkan: Partikelspridning från väg

Effekt: Kan ha stor effekt.

6.3 Fysiska åtgärder och ombyggnationer

6.3.1 Parkering

Parkeringars antal och placeringar har stor betydelse för trafikflödena i ett område. Dels för att centralt placerade parkeringsanläggningar leder in trafik i centrum, dels för att hög beläggning kan medföra söktrafik. Genom att begränsa antalet parkeringar inne i centrum och i stället erbjuda parkeringsmöjligheter i centrumområdets ytterkanter kan trafikflödena på de centrala gatorna minskas.

Tidplan, ansvar, kostnad: Kontinuerligt efter behov, se även ombyggnation av Lillbrogatan nedan.

Påverkan:

Effekt:

6.3.2 Ombyggnation Lillbrogatan

En sträcka av ca 200 meter ska byggas om och gestaltningen av gatan ändras så att oskyddade trafikanter prioriteras vilket på sikt leder till minskad trafik. Antalet parkeringsplatser minskas från 54 till 24. Inom vägområdet planeras även 14 träd att planteras, vilket bedöms bidra till att binda partiklar samtidigt finns risken att träd hindrar omrörning av luften.

Tidplan, ansvar, kostnad: Byggnationsstart maj 2023 och klart oktober 2023.

Gatuavdelningen Samhällsbyggnad. Är med i investeringsplan.

Påverkan: Trafik

Effekt: Stor effekt. 5 % minskning av PM_{10} . Ombyggnationen av gatan sänker bilarnas hastighet och ger mindre utrymme till motorfordonstrafiken. Oskyddade trafikanter får bredare gång- och cykelbanor. Detta ger bättre framkomlighet. Genom åtgärderna är förhoppningen att motorfordonstrafiken minskar på sträckan och då också på intilliggande vägar som Hamngatan och Prästgårdsgatan, vilket ger positiv effekt för luftkvaliteten. Kontrolleras genom trafikräkning om något år.

6.3.3 Byte av slitlager

Byte av slitlager till hårdare material som inte bidrar lika mycket till partikelspridning via nötning av dubbdäck. Detta arbete kommer endast att ske där byggnationsåtgärder på vägar genomförs i centrala Piteå exempelvis Lillbrogatan. Frågan om risk för ökat trafikbuller ska tas i beaktande. Skyltad hastighet 40 km per timme anses inte bidra till ökat trafikbuller.

Tidplan, ansvar, kostnad: Lillbrogatan, maj 2023 och klart oktober 2023. Gatuavdelningen Samhällsbyggnad, 48 000 kr per år och avskrivning 15 år. Eventuella andra vägar i centrala Piteå.

Påverkan: Partikelspridning från väg

Effekt: Stor effekt. 5 % minskning av PM_{10} .

6.3.4 Utbyggnad av gång- och cykelvägnätet

Genom att bygga ut gång- och cykelvägnätet kan framkomligheten förbättras och attraktiviteten öka för att gå och cykla. När fler väljer att gå och cykla kan trafikflödena och därmed partikelhalterna minska. Fler gång- och cykelvägar kan tillskapas genom permanenta

ombyggnationer, men kräver ofta stora investeringar och därmed långt tidsperspektiv. Genom att anlägga mer provisoriska gång- och cykelbanor som utgår från befintliga förhållanden kan gång- och cykelbanor tillskapas billigare och med kortare tidshorisont i väntan på en permanent åtgärd. Pågår kontinuerligt. Ny gång- och cykelplan är framtagen.

Tidplan, ansvar, kostnad: 2022–. Planeringsavdelningen Samhällsbyggnad.

Påverkan: Minskad trafik

Effekt: Liten effekt. 1 % minskning av PM₁₀. Bidrar till minskad bilkörning.

6.3.5 Norrbotniabanan

När Norrbotniabanan byggs finns potential att flytta över persontrafik från bil till tåg, vilket kan minska trafikflöden och därmed partikelhalterna. Norrbotniabanan möjliggör även omläggning av tunga godstransporter till järnväg. Norrbotniabanan samt dess resecentrum kommer att påverka Piteå stort samt även olika miljö kvalitetsnormer. En etablering ska utredas noggrant. Påverkan på miljö kvalitetsnormen för bland annat partiklar ska utredas av verksamhetsutövaren.

Tidplan, ansvar, kostnad: Inte aktuell i dagsläget.

Påverkan:

Effekt:

6.4 Påverkansåtgärder

6.4.1 Trängselskatt

Trängselskatt regleras i lag (2004:629) om trängselskatt som infördes 2005 för att minska trafiken under rusningstid vilket därmed även förbättrar luftkvaliteten. Lagen är utformad så att den kan tillämpas i tätorter över hela landet.

Tidplan, ansvar, kostnad: Inte aktuell i dagsläget.

Påverkan:

Effekt:

6.4.2 Utökad kollektivtrafik

Genom att utöka och anpassa bussturer till resenärernas resandemönster kan kollektivtrafikens attraktivitet öka. När fler åker buss kan trafikflödena minska och därmed även partikelhalterna.

Tidplan, ansvar, kostnad: Utökade bussturer start 2022, Planeringsavdelningen, Samhällsbyggnad. Svårt att ange en kostnad.

Påverkan: Minskad trafik

Effekt: Liten effekt i nuläget men åtgärden är påbörjad. 1 % minskning av PM₁₀.

6.4.3 Anpassade parkeringsavgifter

Att höja parkeringsavgifterna och införa avgifter på samtliga parkeringar kan vara en åtgärd för att minska biltrafikflödet i och med att det kan göra gång, cykel och buss attraktivare. Det skulle även vara möjligt att differentiera avgifterna beroende på var i staden parkering sker. För att undvika söktrafik bör parkeringsavgifterna spegla olika parkeringars attraktivitet så att beläggningsgraden för en parkering aldrig överstiger 80 %. På så sätt finns alltid parkeringsplatser lediga och ingen söktrafik uppstår.

Tidplan, ansvar, kostnad: Inte aktuell i dagsläget.

Påverkan:

Effekt:

6.4.4 Miljökrav vid upphandling

I offentlig upphandling av fordon och drivmedel kan offentliga aktörer ställa krav som gör att utsläppen av luftföroreningar från offentlig verksamhet och offentlig upphandlad verksamhet

minskar. Ett exempel kan vara att ställa krav på dubbdäcksförbud i transport- och trafikupphandlingar.

Tidplan, ansvar, kostnad: Inte aktuell i dagsläget.

Påverkan:

Effekt:

6.4.5 Samordnade varutransporter

Kommunal samordnad varudistribution kan minska lastbilstrafiken, särskilt för kommuner som använder sig av många små leverantörer med egna lastbilar. Det finns ett antal kommuner som antingen själva eller tillsammans med andra kommuner samordnat varutransporter och på så sätt minskat både utsläpp från lastbilstransporter och kostnader för den.

Tidplan, ansvar, kostnad: Inte aktuell i dagsläget.

Påverkan:

Effekt:

6.4.6 Kampanjer, nudging och marknadsföring

Kampanjer, nudging och marknadsföring används ofta i syfte att få fler att gå, cykla och åka kollektivt. Exempel på kampanjer och marknadsföring kan exempelvis vara att erbjuda gratis provperioder med kollektivtrafik, arrangera evenemang eller tävlingar i syfte att stimulera till nya färdmedelsval. Nudging handlar mer om åtgärder som styr människors beteende i en förutsägbar riktning utan att förbjuda eller begränsa valmöjligheter. Det ska inte heller finnas några ekonomiska incitament eller restriktioner. Exempel på fyra etablerade nudge-verktyg är förenkling och inramning av information, förändring av den fysiska miljön, val av standardalternativ samt dra nytta av sociala normer.

Denna typ av åtgärder kan också användas exempelvis för att påverka användandet av dubbdäck. I stället för att införa ett dubbdäcksförbud under de veckor då partikelhalterna är som högst kan kampanjer av typen ”i stan utan min bil” eller ”inga dubbdäck i centrum under april” genomföras. Vissa kampanjer pågår kontinuerligt exempelvis gratis buss under olika perioder och ”Heja dig som går och cyklar”. Annonser i dagspress om att gå och cykla samt åka buss.

Tidplan, ansvar, kostnad: 2020-. Planeringsavdelningen Samhällsbyggnad, 100 000 kr per år.

Påverkan: Minskad trafik

Effekt: Liten effekt, bidrar till minskad partikelspridning i centrum. 1 % minskning av PM₁₀.

6.5 Organisation/arbetsätt

6.5.1 Resvaneundersökningar

Genomföra återkommande resvaneundersökningar för att kunna följa utvecklingen av färdmedelsval. Resvaneundersökning är under upphandling och planeras att genomföras under 2022.

Tidplan, ansvar, kostnad: 2022. Planeringsavdelningen Samhällsbyggnad, 300 000 kr engångskostnad.

Påverkan: Minskad trafik

Effekt: Liten effekt med själva undersökningen, däremot kommer resultatet och det vidare arbetet att vara viktigt.

6.5.2 Luftmiljöberäkningar

Krav på luftmiljöberäkningar vid detaljplaner och bygglov inom utredningsområdet samt trafikutredningar vid utbyggnad och stadsutveckling av områden utanför utredningsområdet.

Beräkningar ska genomföras i samband med att staden utvecklas, bland annat med nya bostadsområden och dess påverkan på trafikmängden. Planeringsavdelningen kommer att undersöka samt ta fram en rutin för detta arbete, fokus på beräkningar då miljö kvalitetsnormen riskerar att påverkas.

Tidplan, ansvar, kostnad: 2022, Planeringsavdelningen Samhällsbyggnad, 40 000 kr.

Påverkan: Minskad trafik

Effekt: Liten effekt med själva beräkningarna, däremot kommer resultatet och det vidare arbetet att vara viktigt.

6.5.3 Luftmätningar i realtid

Genom att mäta luftmiljön och följa upp dessa i realtid kan åtgärder såsom dammbindning eller andra åtgärder sättas in. Det ger även möjlighet att gå ut med varningar till medborgarna de dagar som partikelhalterna är särskilt höga. Krav finns på att godkänd mätutrustning ska användas.

Tidplan, ansvar, kostnad: 2023–, Samhällsbyggnad, offertförfrågan pågår.

Påverkan: Minskad trafik

Effekt: Liten effekt. Med ökad kunskap om halter möjliggörs direkta åtgärder.

6.5.4 Styrande dokument

Kommunen kan genom att ta fram ett antal olika styrande dokument lägga grunden för hur trafikplaneringen ska se ut i framtiden och i vilken riktning den ska utvecklas. Exempel på sådana dokument kan vara trafikstrategi, kollektivtrafikplan, cykelplan, gångplan samt parkeringsstrategi och parkeringsnorm. Arbete pågår kontinuerligt.

Tidplan, ansvar, kostnad: 2022–. Planeringsavdelningen Samhällsbyggnad, 100 000 kr per år.

Påverkan: Minskad trafik

Effekt: Liten effekt på kort sikt.

7. Konsekvenser

Effekten av de enskilda åtgärdsförslagen är i de flesta fall liten. Den samlade effekten om alla åtgärdsförslag genomförs är emellertid betydligt större och bedöms få stor positiv effekt på luftkvaliteten i centrala Piteå. Se även tabell 3 Uppskattade effekter av pågående och planerade åtgärder under rubriken 6 Förslag på åtgärder.

7.1 Miljöbedömning

Enligt miljöbalken ska den som upprättar eller ändrar ett åtgärdsprogram göra en miljöbedömning om dess genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Syftet med miljöbedömningen är att integrera miljöaspekterna i åtgärdsprogrammet så att en hållbar utveckling främjas. Kommunens sammantagna bedömning är att detta åtgärdsprogram inte kommer att medföra någon betydande miljöpåverkan. Någon miljöbedömning med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning behöver därför inte göras.

7.2 Barnkonventionen

Luftföroreningar har negativ effekt på barns hälsa. Barn är särskilt känsliga för luftföroreningar och löper en ökad risk att drabbas av astma och andra luftvägssjukdomar om de växer upp i områden med dålig luftkvalitet. Även barns genetiska förutsättningar verkar spela en roll för hur mycket luftföroreningar påverkar dem. Studier både i Sverige och utomlands visar att lungornas utveckling kan hämmas av luftföroreningar, liksom exempelvis barns inlärning och kreativitet. Åtgärder för att förbättra luftkvaliteten är därför viktiga för att värna barns rätt till bästa möjliga hälsa.

8. Referenser

Leung, Wing m.fl., 2022, SMHI rapport, Luftkvalitetsberäkningar inför Åtgärdsprogram i Piteå – Spridningsmodelleringar med SIMAIR-väg, rapport nr 2022-41

Naturvårdsverket, 2019, Luftguiden version 4

Naturvårdsverket, 2022, Fakta om partiklar i luft (PM_{2,5} och PM₁₀), [Fakta om partiklar i luft \(PM2,5 och PM10\) \(naturvardsverket.se\)](#)

Norconsult AB, 2022, Trafikutredning luftmiljö Piteå, uppdragsnummer 108 23 17, version 1.0, datum 2022-05-31

Stenvall, Annika, m.fl., 2022, Trafikutredning luftmiljö Piteå, Norconsult AB

Sundsvalls kommun, 2020, Åtgärdsprogram – för att förbättra luftkvaliteten och uppnå miljökvalitetsnormen (PM₁₀) 2020-2026

Sveriges miljömål, 2022, Preciseringar av Frisk luft, [Preciseringar av Frisk luft - Sveriges miljömål \(sverigemiljomal.se\)](#)

Åtgärdsprogram för partiklar PM_{10} i Piteå

Samrådsredogörelse 2022

Innehållsförteckning

1. Samrådsförfarande	3
2. Inkomna synpunkter	3
3. Sammanfattning av inkomna synpunkter per synpunktslämnare	3
4. Synpunkter med kommentarer	7
4.1 Allmänt	7
4.2 Programmets utformning	8
4.3 Trafikregleringar	11
4.4 Fysiska åtgärder och ombyggnationer	11
4.5 Påverkansåtgärder	13
4.6 Organisation/arbetsätt	13
4.7 Övrigt	13
5. Inkomna synpunkter i fulltext	13

Bilaga 1: Privatperson 8, synpunkter i fulltext

I. Samrådsförfarande

Arbetet med åtgärdsprogrammet har skett i en arbetsgrupp med deltagare från Samhällsbyggnad. Arbetet med åtgärdsprogrammet har under arbetets gång redovisats för Samhällsbyggnadsnämnden. Under 30 juni - 1 september 2022 var förslaget till åtgärdsprogram ute på samråd. Remissen har annonserats ut genom kungörelse i lokal ortstidning, Piteå-Tidningen samt kommunicerats ut på kommunens hemsida.

2. Inkomna synpunkter

Synpunkter har inkommit från totalt 14 olika synpunktslämnare. Av dessa har 13 framfört synpunkter på innehållet i programmet, medan en svarande har avstått från att lämna synpunkter men ändå svarat genom ett formellt remissvar. En kort sammanfattning av respektive synpunktslämnarens synpunkter redovisas. Därefter redovisas alla synpunkter grupperade efter innehållet och med kommentarer till synpunkterna. Där framkommer även om synpunkten medfört någon åtgärd. Med kommentaren "Ingen åtgärd" avses att synpunkten inte har medfört någon förändring i åtgärdsprogrammet.

Sist i dokumentet återfinns alla inkomna synpunkter i fulltext.

Synpunkter har lämnats av följande:

Privatperson 1
Privatperson 2
Privatperson 3
Privatperson 4
Privatperson 5
Privatperson 6
Privatperson 7
Privatperson 8
Privatperson 9
Miljö- och tillsynsnämnden
Naturvårdsverket
Region Västerbotten, Arbets- och Miljömedicin
Trafikverket

Följande svarade utan synpunkter:

Länsstyrelsen

3. Sammanfattning av inkomna synpunkter per synpunktslämnare

Privatperson 1

Inte dra en stor fet järnväg genom centrum.

Privatperson 2

Slopa att bygga ett resecentrum centralt i Piteå utan placera detta vid Lomtjärn.

Privatperson 3

Mycket damm, sand och partiklar på Prästgårdsgatan. Tips; spola de stora vägarna och trottoarerna rena från sand och partiklar med en stor tankbil.

Privatperson 4

Ändra liggande plan för dragning av Norrbotniabanan så att den förläggs jämte E4 med RC vid Lomtjärn.

Privatperson 5

Slopa att bygga ett resecentrum centralt i Piteå utan placera detta vid Lomtjärn.

Privatperson 6

Anledningen till att en liten stad som Piteå har problem med luftkvaliteten kopplas samman med våra större industrier som ligger nära stadskärnan. Detta gör en lösning svårare och för att vända trenden måste därför allt annat som bidrar minimeras.

Att förlägga ett framtida resecenter utanför stadskärnan, tillsammans med en miljövänlig offentlig kommunikationslösning mellan resecentret och stadskärnan, ser jag som direkt följd den i särklass största positiva åtgärd som kan vidtas för en förbättrad luftkvalitet.

Privatperson 7

Järnvägstrafik måste hållas utanför stadskärnan (av många anledningar men även) för att värna om luftkvaliteten i Piteå centrum. Om ett resecentra lokaliseras centrumnära, vid Lomtjärn, kommer merparten av de som tar sig dit inte köra bil i eller genom stan.

Privatperson 8

Ett flertal synpunkter har inkommit och under denna punkt redovisas endast de synpunkter som har med åtgärdsprogrammet partiklar att göra.

Jag läser att en ny, bättre, slitstark asfaltstyp finns på våra gator. TACK!

Rekommendationer från SMHI:s studie med användning av: Dammbindning.
Gatustädning med ökad vattenbegjutning direkt före sandupptaget
Undvika gatustädning vid vädertillfällen med inversion. BRA TÄNK! TACK!

Ombyggnation av Lillbrogatan är den mest trafikerade gatan i Piteå. Där finns närheten till Systembolaget och KUST Hotell, som behöver de flesta parkeringsplatserna. Närheten till butikerna i nedre delen av Gågatan och Storgatan mot Västergatan bidrar också till att parkeringsplatserna fylls. De behövs för affärernas inkomster. Var kommer handikappade parkeringarna att bli?

Kravet på Luftmiljöberäkningar uppskattar jag! Min fundering för framtidens byggnationer av hyreshus.

Styrande dokument. Jag ser framemot, att få se resultatet av denna undersökning.

Privatperson 9

För att inte ytterligare öka biltrafiken i centrala stan och därmed också föroreningarna anser jag att politiker och tjänstemän vid Piteå Kommun arbetar för att Norrbotniabanan dras längs E4:an och att resecentrum placeras i Lomtjärn.

Miljö- och tillsynsnämnden

Framgår inte hur tung trafik från olika verksamhetsområden som passerar centrum via Timmerleden påverkar luftkvaliteten.

Staden utvecklas bland annat med nya bostadsområden. Har det i beräkningen tagits höjd för ökad trafikmängd?

Framgår inte hur partikelhalten PM₁₀ påverkas av industrin.

Förtydliga hur parkeringsnormen kan påverka.

Minskad trafik på Rådhusorget är positivt men genererar ökad trafikmängd på andra vägar.

Det kortsiktiga målet att klara den lagstadgade miljökvalitetsnormen inom två år bör avse hela Piteå kommun.

Dammbindning bör användas vid sandupptagning utanför samtliga skolor och förskolor. Sandupptagningen bör utföras utanför skoltid.

Oklart i vilken omfattning som trafiken förväntas minskas i samband med ombyggnation av Lillbrogatan samt var trafiken ökar.

Oklart vart byte av slitlager kommer att ske.

Ett trafikcentrum i centrala Piteå förväntas få ökad trafik till och från resecentrum.

Oklart om luftmiljöberäkningar kommer att göras vid alla detaljplaner och bygglov.

Naturvårdsverket

Naturvårdsverket ser positivt på att Piteå kommun har genomfört arbetet med att ha tagit fram ett åtgärdsprogram på kort tid.

Åtgärdsprogrammet behöver förtydligas eller utvecklas inom flera områden.

Vissa åtgärder inriktar sig inte mot att minska uppkomsten av partiklar utan bara dess spridning i luften.

De åtgärder som inte avses att utföras kan flyttas till eget avsnitt om bortsållade åtgärder med redovisning om varför åtgärderna inte bedömdes ska ingå.

Vilket område som överskridande av miljökvalitetsnorm sker inom är inte klarlagt.

Naturvårdsverket erinrar om att höga halter av luftföroeningar generellt, och särskilt i tätbebyggt område, har negativ påverkan på människors hälsa.

Redovisning av skyddsvärda objekt och antal människor som exponeras saknas.

Källfördelningen i åtgärdsprogrammet är generellt hållen och ger ingen lokal information om källan till de höga partikelhalterna inom kommunen. Även om hög andel dubbdäck är en vanlig anledning till höga halter PM₁₀ är det viktigt att visa på källornas bidrag för att hitta de effektivaste åtgärderna.

Generellt skulle åtgärderna behöva presenteras mer utförligt och ingående.

Redovisning saknas om huruvida åtgärdsprogrammet räcker för att miljö kvalitetsnormen ska följas och i så fall när det beräknas ske.

Region Västerbotten, Arbets- och Miljömedicin

Nämner gärna WHO's nya air quality guidelines.

Bakgrund saknar hänvisning till referenser.

Vore bra med en figur över sambandet mellan uppmätta halter och temperatur, ev. även tid.

Oklart vilka åtgärder som kommer att genomföras, och hur de kommer att kombineras. Ett antal scenarios bör kombineras och modelleras i SIMAIR.

I SMHI's modellering redovisas endast halter, ingen koppling till befolkningen och hur många som påverkas.

I förslagen på åtgärder blandas sådant som redan är genomfört med sådant som inte skall genomföras och sådant som planeras.

Bedömningen av åtgärdernas effekt (liten, stor osv) på partikelhalterna, motiveras delvis under åtgärderna, men det vore relevant med en objektiv beskrivning.

Fanns åtgärden Minskade biltrafikflöden (6.1.2) med i underlaget för SMHI's modellering?

För de åtgärder som inte är aktuella framgår inte vilken effekt de skulle ha på PM₁₀ halterna.

Trafikverket

Anser att en CFD-beräkning (Computational Fluid Dynamics) kan behövas för att ge en andra koll på beräkningarna.

Komplettera analysen med mer information om urbana bakgrundshalter.

Eftersom miljö kvalitetsnormen för PM₁₀ bara har överskridits en gång för dygnsmedel, år 2020, anser Trafikverket att det bör analyseras mer.

Bra att ta med figur 10 i rapporten [Mätningar av kvävedioxid och partiklar i luft i Piteå under 2021 \(pitea.se\)](https://www.pitea.se/rapporter/matningar-av-kvavedioxid-och-partiklar-i-luft-i-pitea-2021)

Det beskrivs att inversion är en annan orsak som pekats ut för de höga partikelhalterna. Ger det högre halter av kvävedioxid också?

Kan urbana haltbidrag från residentialheating från dalgången bidra till höga halter av PM₁₀?

4. Synpunkter med kommentarer

Nedan redovisas inkomna synpunkter under rubrikerna:

- Allmänt
- Programmets utformning
- Trafikregleringar
- Fysiska åtgärder och ombyggnationer
- Påverkansåtgärder
- Organisation/arbetsätt
- Övrigt

Synpunkter med liknande innehåll har grupperats och besvarats tillsammans. I kommentar till svar anges om synpunkten beaktas, helt eller delvis, eller om synpunkten inte föranleder någon åtgärd.

4.1 Allmänt

Synpunkt

Jag läser att en ny, bättre, slitstark asfaltstyp finns på våra gator. TACK! (Privatperson 8)

Kommentar: Positivt att privatperson 8 konstaterar det. **Ingen åtgärd.**

Synpunkt

Rekommendationer från SMHI:s studie med användning av: Dammbindning.

Gatustädning med ökad vattenbegjutning direkt före sandupptaget.

Undvika gatustädning vid vädertillfällena med inversion. BRA TÄNK! TACK!

(Privatperson 8)

Kommentar: Positivt att privatperson 8 konstaterar det. **Ingen åtgärd.**

Synpunkt

Det kortsiktiga målet att klara den lagstadgade miljö kvalitetsnormen inom två år bör avse hela Piteå kommun. (Miljö- och tillsynsnämnden)

Kommentar: Piteå kommuns miljöövervakning (mätstation) placeras i enlighet med luftkvalitetsförordningen (2010:477). Detta medför att om miljö kvalitetsnormen klaras på de placeringarna så bedöms resten av kommunen att också klara den. **Ingen åtgärd.**

Synpunkt

Naturvårdsverket ser positivt på att Piteå kommun har genomfört arbetet med att ha tagit fram ett åtgärdsprogram på kort tid. (Naturvårdsverket)

Kommentar: Positivt att Naturvårdsverket välkomnar åtgärdsprogrammet. **Ingen åtgärd.**

Synpunkt

Det beskrivs att inversion är en annan orsak som pekats ut för de höga partikelhalterna. Ger det högre halter av kvävedioxid också? (Trafikverket)

Kommentar: I SMHI:s rapport konstateras att inversionen bidrar till höga partikelhalter, men kvävedioxid har inte kommit i närheten av miljö kvalitetsnormen. **Ingen åtgärd.**

Synpunkt

Kan urbana haltbidrag från residentialheating från dalgången bidra till höga halter av PM₁₀? (Trafikverket)

Kommentar: I SMHIs rapport framkommer påverkan från urbana haltbidrag. Residentialheating kan ha viss påverkan. **Ingen åtgärd.**

4.2 Programmets utformning

Synpunkt

Staden utvecklas bland annat med nya bostadsområden. Har det i beräkningen tagits höjd för ökad trafikmängd? (Miljö- och tillsynsnämnden)

Kommentar: I det omarbetade åtgärdsprogrammet har förtydligande skett vad gäller stadsutveckling och påverkan på uppkomsten av partiklar. **Synpunkten har beaktats.**

Synpunkt

Framgår inte hur partikelhalten PM₁₀ påverkas av industrin. (Miljö- och tillsynsnämnden)

Kommentar: I det omarbetade åtgärdsprogrammet har förtydligande skett vad gäller industrins påverkan på uppkomsten av partiklar. **Synpunkten har beaktats.**

Synpunkt

Förtydliga hur parkeringsnormen kan påverka. (Miljö- och tillsynsnämnden)

Kommentar: I det omarbetade åtgärdsprogrammet har förtydligande skett vad gäller framtagande av parkeringsnorm och tillgången till parkeringar. **Synpunkten har beaktats.**

Synpunkt

Åtgärdsprogrammet behöver förtydligas eller utvecklas inom flera områden. (Naturvårdsverket)

Kommentar: I det omarbetade åtgärdsprogrammet har inkomna synpunkter beaktats. Åtgärderna har utvecklats och/eller förtydligats. **Synpunkten har beaktats.**

Synpunkt

De åtgärder som inte avses att utföras kan flyttas till eget avsnitt om bortsållade åtgärder med redovisning om varför åtgärderna inte bedömdes ska ingå. (Naturvårdsverket)

Kommentar: En tabell har tillkommit i åtgärdsprogrammet som förtydligar de åtgärder som ska utföras. **Synpunkten har beaktats.**

Synpunkt

Generellt skulle åtgärderna behöva presenteras mer utförligt och ingående. (Naturvårdsverket)

Kommentar: I det omarbetade åtgärdsprogrammet har åtgärderna utvecklats och/eller förtydligats. **Synpunkten har beaktats.**

Synpunkt

Redovisning saknas om huruvida åtgärdsprogrammet räcker för att miljö kvalitetsnormen ska följas och i så fall när det beräknas ske. (Naturvårdsverket)

Kommentar: En tabell har tillkommit i åtgärdsprogrammet som förtydligar de åtgärder som ska utföras samt redovisar även den bedömda minskningen av PM₁₀. Efter genomförda åtgärder som planeras 2022/2023 beräknas Piteå kommun klara miljö kvalitetsnormen för partiklar. **Synpunkten har beaktats.**

Synpunkt

Vissa åtgärder inriktar sig inte mot att minska uppkomsten av partiklar utan bara dess spridning i luften. (Naturvårdsverket)

Kommentar: I det omarbetade åtgärdsprogrammet har förtydligande skett och i programmet finns även vissa planerade arbetsmoment beskrivna, som är av mer kortsiktig karaktär. **Ingen åtgärd.**

Synpunkt

Vilket område som överskridande av miljö kvalitetsnorm sker inom är inte klarlagt. (Naturvårdsverket)

Kommentar: I det omarbetade åtgärdsprogrammet har förtydligande skett. **Synpunkten har beaktats.**

Synpunkt

Naturvårdsverket erinrar om att höga halter av luftföroreningar generellt, och särskilt i tätbebyggt område, har negativ påverkan på människors hälsa. (Naturvårdsverket)

Kommentar: I åtgärdsprogrammet framgår att partiklarna har negativ påverkan på människors hälsa. **Ingen åtgärd.**

Synpunkt

Redovisning av skyddsvärda objekt och antal människor som exponeras saknas. (Naturvårdsverket)

Kommentar: I det omarbetade åtgärdsprogrammet redovisas skyddsvärda objekt och antal människor som exponeras. **Synpunkten har beaktats.**

Synpunkt

Källfördelningen i åtgärdsprogrammet är generellt hållen och ger ingen lokal information om källan till de höga partikelhalterna inom kommunen. Även om hög andel dubbdäck är en vanlig anledning till höga halter PM₁₀ är det viktigt att visa på källornas bidrag för att hitta de effektivaste åtgärderna. (Naturvårdsverket)

Kommentar: Källfördelningen finns redovisad i SMHIs rapport. Där framkommer också att under år 2020 sandades vägarna mycket mer än vad som brukar ske. **Ingen åtgärd.**

Synpunkt

Nämn gärna WHO's nya air quality guidelines. (Region Västerbotten, Arbets- och Miljömedicin)

Kommentar: I det omarbetade åtgärdsprogrammet omnämns air quality guidelines. **Synpunkten har beaktats.**

Synpunkt

Bakgrund saknar hänvisning till referenser. (Region Västerbotten, Arbets- och Miljömedicin)

Kommentar: I det omarbetade åtgärdsprogrammet har hänvisning till referenser lagts till under rubriken Bakgrund. **Synpunkten har beaktats.**

Synpunkt

I förslagen på åtgärder blandas sådant som redan är genomfört med sådant som inte skall genomföras och sådant som planeras. (Region Västerbotten, Arbets- och Miljömedicin)

Kommentar: En tabell har tillkommit i åtgärdsprogrammet som förtydligar de åtgärder som ska utföras samt redovisar även den bedömda minskningen av PM₁₀. Efter genomförda

åtgärder som planeras 2022/2023 beräknas Piteå kommun klara miljö kvalitetsnormen för partiklar. **Synpunkten har beaktats.**

Synpunkt

Vore bra med en figur över sambandet mellan uppmätta halter och temperatur, ev. även tid. (Region Västerbotten, Arbets- och Miljömedicin)

Kommentar: I beställd rapport från SMHI 2022-41 Luftkvalitetsberäkningar inför Åtgärdsprogram i Piteå finns detta redovisat i figur 4 och tas därför inte med i åtgärdsprogrammet. **Ingen åtgärd.**

Synpunkt

Oklart vilka åtgärder som kommer att genomföras, och hur de kommer att kombineras. Ett antal scenarios bör kombineras och modelleras i SIMAIR. (Region Västerbotten, Arbets- och Miljömedicin)

Kommentar: I det omarbetade åtgärdsprogrammet har åtgärderna utvecklats och/eller förtydligats. Olika scenarios kommer inte i dagsläget att modelleras. **Ingen åtgärd.**

Synpunkt

I SMHI's modellering redovisas endast halter, ingen koppling till befolkningen och hur många som påverkas. (Region Västerbotten, Arbets- och Miljömedicin)

Kommentar: I det omarbetade åtgärdsprogrammet redovisas skyddsvärda objekt och antal människor som exponeras. **Synpunkten har beaktats.**

Synpunkt

Bedömningen av åtgärdernas effekt (liten, stor osv) på partikelhalterna, motiveras delvis under åtgärderna, men det vore relevant med en objektiv beskrivning. (Region Västerbotten, Arbets- och Miljömedicin)

Kommentar: I det omarbetade åtgärdsprogrammet har åtgärderna utvecklats och/eller förtydligats. Olika scenarios kommer inte i dagsläget att modelleras. **Ingen åtgärd.**

Synpunkt

Fanns åtgärden Minskade biltrafikflöden (6.1.2) med i underlaget för SMHI's modellering? (Region Västerbotten, Arbets- och Miljömedicin)

Kommentar: Åtgärden finns inte med, det scenariot kommer inte att modelleras i dagsläget. **Ingen åtgärd.**

Synpunkt

För de åtgärder som inte är aktuella framgår inte vilken effekt de skulle ha på PM₁₀ halterna. (Region Västerbotten, Arbets- och Miljömedicin)

Kommentar: I det omarbetade åtgärdsprogrammet har effekterna förtydligats för de åtgärder som planeras. I dagsläget bedöms att effekterna av de åtgärder som inte är aktuella att genomföras inte behöver redovisas. **Ingen åtgärd.**

Synpunkt

Anser att en CFD-beräkning (Computational Fluid Dynamics) kan behövas för att ge en andra koll på beräkningarna. (Trafikverket)

Kommentar: En CFD-beräkning kommer i dagsläget inte att genomföras. **Ingen åtgärd.**

Synpunkt

Komplettera analysen med mer information om urbana bakgrundshalter. (Trafikverket)

Kommentar: I SMHIs rapport framkommer den information om urbana bakgrundshalter som kommunen behöver. **Ingen åtgärd.**

Synpunkt

Eftersom miljö kvalitetsnormen för PM₁₀ bara har överskridits en gång för dygnsmedel, år 2020, anser Trafikverket att det bör analyseras mer. (Trafikverket)

Kommentar: Fler mätstationer för partiklar PM₁₀ kommer att tillkomma under år 2023, vilket medför fler analyser. **Synpunkten har beaktats.**

Synpunkt

Bra att ta med figur 10 i rapporten [Mätningar av kvävedioxid och partiklar i luft i Piteå under 2021 \(pitea.se\)](#) (Trafikverket)

Kommentar: I det omarbetade åtgärdsprogrammet har figur 10 från IVLs rapport tagits med. **Synpunkten har beaktats.**

4.3 Trafikregleringar

Synpunkt

Minskad trafik på Rådhusorget är positivt men genererar ökad trafikmängd på andra vägar. (Miljö- och tillsynsnämnden)

Kommentar: I samband med miljöövervakningen av PM₁₀ kommer det att framgå om halterna ökar eller minskar. **Ingen åtgärd.**

4.4 Fysiska åtgärder och ombyggnationer

Synpunkt

Inte dra en stor fet järnväg genom centrum. (Privatperson 1)

Slopa att bygga ett resecentrum centralt i Piteå utan placera detta vid Lomtjärn. (Privatperson 2)

Ändra liggande plan för dragning av Norrbotniabanan så att den förläggs jämte E4 med RC vid Lomtjärn. (Privatperson 4)

Slopa att bygga ett resecentrum centralt i Piteå utan placera detta vid Lomtjärn. (Privatperson 5)

Att förlägga ett framtida resecenter utanför stadskärnan, tillsammans med en miljövänlig offentlig kommunikationslösning mellan resecentret och stadskärnan, ser jag som direkt följd den i särklass största positiva åtgärd som kan vidtas för en förbättrad luftkvalitet. (Privatperson 6)

Järnvägstrafik måste hållas utanför stadskärnan (av många anledningar men även) för att värna om luftkvaliteten i Piteå centrum. Om ett resecentrum lokaliseras centrumnära, vid Lomtjärn, kommer merparten av de som tar sig dit inte köra bil i eller genom stan. (Privatperson 7)

För att inte ytterligare öka biltrafiken i centrala stan och därmed också föroreningarna anser jag att politiker och tjänstemän vid Piteå Kommun arbetar för att Norrbotniabanan dras längs E4:an och att resecentrum placeras i Lomtjärn. (Privatperson 9)

Kommentar: Det finns lagkrav gällande hur kommunen ska förhålla sig till luftkvalitet vid om- och nybyggnation. Miljökvalitetsnormerna ska följas vid både planläggning enligt Plan- och bygglagen samt även vid tillkommande industrietableringar samt eventuella tillkommande infrastrukturetableringar såsom en järnväg med tillhörande resecentrum. Enligt punkt 6.3.5 (Norrbotniabanan) i åtgärdsprogrammet ska frågan om påverkan på miljökvalitetsnormer utredas i samband med en eventuell etablering. **Ingen åtgärd.**

Synpunkt

Mycket damm, sand och partiklar på Prästgårdsgatan. Tips; spola de stora vägarna och trottoarerna rena från sand och partiklar med en stor tankbil. (Privatperson 3)

Kommentar: I det omarbetade åtgärdsprogrammet har förtydligande skett vad gäller dammbindning och sandupptagning. **Synpunkten har beaktats.**

Synpunkt

Ombyggnation av Lillbrogatan är den mest trafikerade gatan i Piteå. Där finns närheten till Systembolaget och KUST Hotell, som behöver de flesta parkeringsplatserna. (Privatperson 8)

Kommentar: **Ingen åtgärd.**

Synpunkt

Närheten till butikerna i nedre delen av Gågatan och Storgatan mot Västergatan bidrar också till att parkeringsplatserna fylls. De behövs för affärernas inkomster.

Var kommer handikappade parkeringarna att bli? (Privatperson 8)

Kommentar: Parkeringsfrågan utreds inte i åtgärdsprogrammet. **Ingen åtgärd.**

Synpunkt

Oklart vart byte av slitlager kommer att ske. (Miljö- och tillsynsnämnden)

Kommentar: I det omarbetade åtgärdsprogrammet har förtydligande skett vad gäller byte av slitlager. **Synpunkten har beaktats.**

Synpunkt

Dammbindning bör användas vid sandupptagning utanför samtliga skolor och förskolor. Sandupptagningen bör utföras utanför skoltid. (Miljö- och tillsynsnämnden)

Kommentar: I det omarbetade åtgärdsprogrammet har förtydligande skett vad gäller dammbindning och sandupptagning. **Synpunkten har beaktats.**

Synpunkt

Oklart i vilken omfattning som trafiken förväntas minska i samband med ombyggnation av Lillbrogatan samt var trafiken ökar. (Miljö- och tillsynsnämnden)

Kommentar: I samband med miljöövervakningen av PM₁₀ kommer det att framgå om halterna ökar eller minskar. **Ingen åtgärd.**

Synpunkt

Ett trafikcentrum i centrala Piteå förväntas få ökad trafik till och från resecentrum. (Miljö- och tillsynsnämnden)

Kommentar: Det finns lagkrav gällande hur kommunen ska förhålla sig till luftkvalitet vid om- och nybyggnation. Miljökvalitetsnormerna ska följas vid både planläggning enligt Plan- och bygglagen samt även vid tillkommande industrietableringar samt eventuella tillkommande infrastrukturetableringar såsom en järnväg med tillhörande resecentrum. Enligt punkt 6.3.5 (Norrbotniabanan) i åtgärdsprogrammet ska frågan om påverkan på miljökvalitetsnormer utredas i samband med en eventuell etablering. **Ingen åtgärd.**

4.5 Påverkansåtgärder

Synpunkt

Framgår inte hur tung trafik från olika verksamhetsområden som passerar centrum via Timmerleden påverkar luftkvaliteten. (Miljö- och tillsynsnämnden)

Kommentar: Påverkan från även tung trafik, med avseende på uppkomst av partiklar, ingår i de beräkningar som genomförts i SMHIs rapport. Efter genomförda åtgärder som planeras 2022/2023 beräknas Piteå kommun klara miljökvalitetsnormen för partiklar.

Ingen åtgärd.

4.6 Organisation/arbetsätt

Synpunkt

Kravet på Luftmiljöberäkningar uppskattar jag! Min fundering för framtidens byggnationer av hyreshus. (Privatperson 8)

Kommentar: Positivt att privatperson 8 konstaterar det. **Ingen åtgärd.**

Synpunkt

Styrande dokument. Jag ser framemot, att få se resultatet av denna undersökning. (Privatperson 8)

Kommentar: **Ingen åtgärd.**

Synpunkt

Oklart om luftmiljöberäkningar kommer att göras vid alla detaljplaner och bygglov. (Miljö- och tillsynsnämnden)

Kommentar: I det omarbetade åtgärdsprogrammet har förtydligande skett vad gäller luftmiljöberäkningar. **Synpunkten har beaktats.**

4.7 Övrigt

Synpunkt

Anledningen till att en liten stad som Piteå har problem med luftkvaliteten kopplas samman med våra större industrier som ligger nära stadskärnan. Detta gör en lösning svårare och för att vända trenden måste därför allt annat som bidrar minimeras. (Privatperson 6)

Kommentar: En tabell har tillkommit i åtgärdsprogrammet som förtydligar de åtgärder som ska utföras samt redovisar även den bedömda minskningen av PM₁₀. Efter genomförda åtgärder som planeras 2022/2023 beräknas Piteå kommun klara miljökvalitetsnormen för partiklar. Källfördelningen har även förtydligats. **Synpunkten har beaktats.**

5. Inkomna synpunkter i fulltext

Privatperson 1

En tanke när det gäller luftkvaliteten i centrala Piteå är att inte dra en stor fet järnväg genom centrum. Ökad trafik både under byggtid och vid ökat resande kommer knappas ha positiv inverkan på luften.

Privatperson 2

Jag föreslår att man slopar att bygga ett resecentrum centralt i Piteå utan placerar detta vid Lomtjärn. Enligt beslutsunderlaget för att placera resecentrum i centrala Piteå kommer 44 persontåg att stanna och 3 000–5 000 personer kommer att stiga på/av tågen. Utav dessa bor 85 % utanför stadskärnan och de flesta kommer att använda bil för sin resa till resecentrum och därmed ytterligare bidra till försämrade luftkvalitet. Jag önskar bekräftelse att dessa synpunkter har kommit fram.

Privatperson 3

Hej! Angående artikeln i PT om den dåliga luften som är svårt att komma till rätta med så har jag ett förslag till Mikael Ferm. Jag bor på Prästgårdsgatan XX, på bottenvåningen och har reflekterat över hur dammigt det är där vi bor. Fönsterbänkar behöver torkas för att de kommer in fin sand och partiklar på den, speciellt på våren. Då vårväder blåser så flyger de sånt damm runt husen här och de tar vind ändå från södrahamnen och blåser ofta förbi oss där vi bor. Jag har även märkt att de samlas damm och grus i gräsmattorna som virvlar upp ibland, så man måste tvätta fönstren flera gånger på sommaren om man vill ha klara rutor. Jag brukar använda trädgårdslandet för att spola infarterna och broarna rena från dammet, de hjälper en del och de blir en friskare luft ett tag, när man går bort de damm som virvlar upp i blåsten, På våren efter sandupptagningen så brukar även de stora vägarna och trottoarerna spolans rena med en stor tankbil. Vet inte om de gör så på alla gator? Men tänker att de kanske kunde hjälpa en del att spola ner dammet i dagvattenbrunnarna, Nu när regnet kom i slutet av juli så blev de så rent och fint överallt. Så därför vill jag bara skriva om det till er ifall de kunde vara nått som skulle kunna hjälpa till för att få renare luft i stan. De har ju under många år varit byggnationer också som gjort att sand och fint damm virvlar runt här vid husen under många år. Hoppas verkligen ni kommer till rätta med de här så vi får ha en fin stad med bra luft.

Privatperson 4

Förslag till förbättrad luftkvalitet i Piteå

Ändra liggande plan för dragning av Norrbotniabanan så att den förläggs jämte E4 med RC vid Lomtjärn. Med det så säkerställer vi att inte en ytterligare faktor förorenar luften i centrala Piteå.

Inandningsbara partiklar i vår omgivningsluft bedöms idag som ett av våra viktigaste hälsorelaterade miljöproblem. Det har visat sig att åtminstone ett femtontal grundämnen har ett spridningsmönster från järnvägen som talar för att de har sin källa i järnvägssystemet och kan spridas flera tiotals meter från banvallen.

De viktigaste järnvägsrelaterade föroreningarna identifieras som inandningsbara partiklar, bekämpningsmedel, PAH:er och metaller.

Föroreningar i järnvägsmiljön är dels förknippade med trafikens mer eller mindre diffusa utsläpp, dels mer påtagliga föroreningar, förknippade med behandling av banvallar för att till exempel förhindra att syllar ruttar och att banvallen växer igen.

Källorna till föroreningar i järnvägs miljön är många. Själva trafikens utsläpp begränsar sig i huvudsak till slitage från bromsar, hjul, räler, strömvagnare och spänningsledning. Dessa partiklar sprids, beroende på storlek, i olika omfattning till luft, mark och vatten i järnvägens omgivning. Grövre partiklar med kort uppehållstid i luften deponeras i eller nära järnvägen, medan finare partiklar både kan ge upphov till höga halter av inandningsbara partiklar i slutna järnvägs miljöer och spridas långt bort från källan.

För polyaromatiska kolväten (PAH) är påverkan på vatten i anslutning till banvallar påtaglig. I banvallen bedöms PAH vara den allvarligaste organiska föroreningen vad gäller förekomst, medan arsenik följt av koppar bedöms som de allvarligaste oorganiska ämnena.

Partiklar enligt nedan frigörs

Partiklarnas sammansättning domineras av järn, men även andra metaller, som zink, mangan, krom, koppar och nickel, förekommer i jämförelsevis höga halter. Dessa metaller finns, deponeras och ackumuleras i järnvägens närhet, oavsett luftens partikelhalter. Även nanopartiklar, som är avsevärt mindre än de slitagepartiklar som utgör massan i PM10, har visats bildas av tågtrafiken. Stationer anges som punktkälla med ökad förorening alltså ett centralt RC vilket kan begränsas med ett RC vid Lomtjärn.

Avslutningsvis så önskar jag få återkoppling på mitt inskickade bidrag.

Privatperson 5

Skrivelse 1

Jag föreslår att man slopar att bygga ett resecentrum centralt i Piteå utan placerar detta vid Lomtjärn. Enligt beslutsunderlaget för att placera resecentrum i centrala Piteå kommer 44 persontåg att stanna och 3000–5000 personer kommer att stiga på/av tågen. Utav dessa bor 85 % utanför stadskärnan och de flesta kommer att använda bil för sin resa till resecentrum och därmed ytterligare bidra till försämrade luftkvalitet. Jag önskar bekräftelse att dessa synpunkter har kommit fram.

Skrivelse 2

Jag anser att Norrbottniabanans förläggning genom centrala staden kommer att öka på luftföroreningarna med 4,1 kg/dygn. Undvik detta genom att förlägga banan utefter E4. Jag önskar bekräftelse att denna åsikt är mottagen, samt även info hur man har tagit hänsyn till denna åsikt i kommande sammanfattning av åtgärder för att förbättra luftkvalitet i centrum.

Luftföroreningar i Piteå centrum från kommande Norrbottniabana.

GODSTÅG: 750 m längd 27 m/vagn 750/27 = godståget har 27 vagnar Föroreningar från godståg: 5,3 mg/vagn x 22 tåg med x 27 vagnar = 3 148 mg/dygn

PERSONTÅG: 5000 personer/dygn åker i 142 vagnar (35 personer/vagn) Dessutom lika många vagnar ytterligare, 142 vagnar, med resande till andra stationer. Totalt 284 personvagnar/dygn

Föroreningar från persontåg: 3.1 mg/vagn x 284 vagnar = 880 mg/ dygn

Summan 3148 + 880 = 4028 mg = 4,1 kg luftföroreningar per dygn

Emissionsfaktorer för PM₁₀, för spårvagns- och tågtrafik

Tågtyp	PM ₁₀ (mg/vagn-km * tåglängd)
Regionaltåg	3,1
Pendeltåg	11
Godståg	5,3
Spårvagn	0,33

Utifrån ovanstående förordar jag att Norrbotniabanan förläggs utefter E4, ej i centrum och ökar på den redan nu dåliga luftmiljön.

Skrivelse 3

Tjena

Rätta. vikten i summeringen skall vara gram i stället för kg.

Privatperson 6

Anledningen till att en liten stad som Piteå har problem gällande detta kopplar jag samman med våra större industrier som ligger nära stadskärnan. Detta gör en lösning svårare och för att vända trenden måste vi därför minimera allt annat som bidrar. Detta gäller både källor till skadliga gaser och luftpartiklar. Skadliga gaser och luftpartiklar har en direkt koppling till biltrafiken. Partiklarna är inte bara en konsekvens av en ofullständig förbränning utan även kopplat till däck och vägslitage. Dvs en omställning till elfordon eller annat bränsle löser inte problemet.

Att förlägga ett framtida resecenter utanför stadskärnan, tillsammans med en miljövänlig offentlig kommunikationslösning mellan resecentret och stadskärnan, ser jag som direkt följd den i särklass största positiva åtgärd som kan vidtas för en förbättrad luftkvalité i Piteå innerstad. Det omvända kommer att tvinga in alla resependlare in i centrum med ytterligare försämrad luftkvalité som följd mot dagsläget. 66 passerande tåg per dygn kommer även dessa att orsaka en kraftig ökning av dammpartiklar i luften. Denna försämring, från ett redan dåligt läge, anser jag är oacceptabel och kommer att bidra till en försämrad folkhälsa. Redan idag varnas det för ökande diagnoser av lungcancer direkt kopplat till ökande mängder partiklar i luften. Jag anser att det är ansvarslost att öka risken för redan idag kända hälsoproblem.

Hur kommer jag att få ta del av de åtgärder som vidtas och den bedömningsgrund som utgör underlag för beslut i denna fråga?

Privatperson 7

Diarienummer 21SBN1109 Järnvägstrafik måste hållas utanför stadskärnan (av många anledningar men även) för att värna om luftkvaliteten i Piteå centrum. Järnvägstrafiken i sig orsakar många oönskade partiklar, tex bromsdamm och damm pga de stora luftmassor som förflyttas i samband med stora och tunga tågset som i varierande hastigheter passerar.

<https://bransch.trafikverket.se/.../Jarnvagens.../> Eventuella pendlare ska ta sig till ett resecentra. Om alla ska ta sig till ett resecentra vid västra kajen kommer merparten måsta ta bilen in i stan för att hitta parkering och sen åka med tåget. Om ett resecentra lokaliseras centrumnära, vid Lomtjärn, kommer merparten av de som tar sig dit INTE köra bil i eller

genom stan. Det är enkel logik och oerhört viktigt att arbeta proaktivt inte reaktivt i dessa frågor. Jag önskar återkoppling på hur mina synpunkter beaktats och tagit hänsyn till i det fortsatta arbetet med att hantera, begränsa och framförallt förebygga luftföroreningar i centrala Piteå.

Privatperson 8

På grund av omfattningen av yttrandet biläggs det i sin helhet, se bilaga 1.

Privatperson 9

För att inte ytterligare öka biltrafiken i centrala stan och därmed också föroreningarna anser jag att politiker och tjänstemän vid Piteå Kommun arbetar för att Norrbotniabanan dras längs E4:an och att resecentrum placeras i Lomtjärn. Jag önskar bekräftelse på att min synpunkt kommit in.

Miljö- och tillsynsnämnden

§ 35

Remiss - Åtgärdsprogram luftkvalitet för Piteå kommun

Diarienumr 22MTN21

Beslut

Miljö- och tillsynsnämnden yttrar sig över Åtgärdsprogram luftkvalitet och lämnar synpunkter på specifika punkter i programmet enligt följande:

Yttrande åtgärdsprogram

- Utredningen visar på att partikelhalten PM_{10} överskrider miljökvalitetsnormen för samtliga undersökta gaturum inom det avgränsade området som omfattas av åtgärdsprogrammet. I samtliga fall är det 90-percentilen av dygnsmedelsvärdet som överskrider miljökvalitetsnormen, för årsmedelsvärdet överskrider den nedre utvärderingströskeln.

Det gatuavsnitt med störst överskridande är Timmerleden utanför Nordea, där 90- percentilen av dygnsmedelsvärdet blev $70,4 \mu\text{g}/\text{m}^3$, medan miljökvalitetsnormen medger högst $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$. De höga värdena på Timmerleden kan förklaras att den är väl trafikerad och med hög andel tung trafik. Anmärkningsvärt är de höga värdena trots att Timmerleden ligger öppet och kan anses vara väl ventilerad. Det finns även gatuavsnitt med relativt lite trafik som överskrider miljökvalitetsnormen för partiklar. Partikelhalten kan utifrån beräknade data även förväntas vara höga i gaturum där halkbekämpningen är hög som t.ex. i anslutning till skolor och förskolor, där många barn och unga vistas.

- I åtgärdsprogrammet framkommer inte hur tung trafik från olika verksamhetsområden som passerar centrum via Timmerleden påverkar luftkvaliteten både som nuläge och förväntad effekt av utvecklingen av Haraholmens verksamhetsområde.

Behovet av bostäder i kommunen ökar och nya bostadsområden byggs för att ge plats för fler – både i stan och i landsbygdscentrum. Staden utvecklas österut med nya bostadsområden som Strömnäsbacken och det planerade Pitholmshöjden, Piteås stadskärna förtätas, Norrmalmskolan ersätts med bostäder och området Löjan i centrala stan planeras bli en mix av umgängesytor och attraktiva bostäder. Detta leder till ökad trafik på Timmerleden och Sundsgatan i och med stadsutvecklingen. Har det i beräkningen av NO_2 och partikelhalten tagits höjd för ökad trafikmängd? Det bör framgå i åtgärdsprogrammet vilka avvägningar som har gjorts för att visa på

vilka åtgärder som behöver vidtas för att förbättra och förebygga luftföroreningar i takt med att kommunen utvecklas.

- Uppgifter från den nationella emissionsdatabasen (SMHI) visar på att industrin påverkar partikelhalten PM₁₀ relativt mycket, se figur i Bilaga 1. Hur påverkar detta partikelhalten PM₁₀ som mäts i Piteå?

Synpunkter kopplade till punkter för redan genomförda åtgärder i programmet

- 4.4.2 Parkeringsnorm: I stycket står det inte tydligt hur parkeringsnormen kan påverka luftkvaliteten i Piteå. Normen bör utformas så att inte luftföroreningarna ökar i centrum med anledning av att man söker attraktiva parkeringsplatser.
- 4.4.6 Gångfartsområde på Rådhusorget: Minskad trafik på Rådhusorget är positivt men genererar ökad trafikmängd på andra vägar.

Synpunkter kopplade till punkter för mål och planerade åtgärder i programmet

- 5.1. Mål: Positivt med ett kortsiktigt mål att klara den lagstadgade miljö kvalitetsnormen inom två år. Målet bör avse hela Piteå kommun.
- 6.2.2 Dammbindning: Barn är särskilt känsliga för partiklar och för att minska risken att deras hälsa påverkas bör dammbindning användas vid sandupptagning utanför samtliga skolor och förskolor. Sandupptagningen bör utföras utanför skoltid. Finns alternativa metoder för sandupptagning som inte kräver bevattning och ger låg påverkan på omgivningen?
- 6.3.2 Ombyggnation Lillbrogatan: Ombyggnaden av Lillbrogatan är positivt och en förväntad minskning av trafik på Prästgårdsgatan och Hamngatan. Det framgår dock inte i vilken omfattning som trafiken förväntas minska och i vilka gaturum som trafiken förväntas öka i.
- 6.3.3 Byte av slitlager: Byte av slitlager till hårdare material kommer att ske under 2023 och beräknas vara klart oktober 2023. Oklart vart detta avses. I vilken utsträckning kommer detta att ske? Utanför skolor och förskolor?
- 6.3.5 Norrbotniabanan: Norrbotniabanan kommer att ersätta biltrafik med tåg för resenärer, vilket kan minska trafikflöden och partikelhalterna. Ett trafikcentrum i centrala Piteå förväntas dock att få ökad trafik till och från resecentrum.
- 6.5.2 Luftmiljöberäkningar: Bra med luftmiljöberäkningar vid detaljplaner och bygglov. Dock oklart om detta gäller vid alla detaljplaner och bygglov eller gäller detta bara i centrala Piteå? Förslag till åtgärd att under år 2023 ta fram luftmiljöberäkningar som visar på hur planerna för såväl bostadsplaneringen, trafik till och från Haraholmens industriområde samt Resecentrum påverkar luftkvaliteten i centrum samt i gaturum utmed skolor/förskolor som ligger i anslutning till stadsutvecklingen. Behöver mätområdet utvidgas/förändras? Finns det skolor och förskolor där mätningar borde genomföras?

Miljö- och tillsynsnämnden förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Ärendebeskrivning

Förslag till åtgärdsprogram för partiklar PM₁₀ ligger ute på samråd till och med den 1 september 2022. Miljö- och tillsynsnämnden har fått anstånd med att lämna in synpunkter.

I Piteå var halterna av partiklar PM₁₀ för höga på Prästgårdsgatan under 2020. Piteå kommun har därför tagit fram ett program med åtgärder för att förbättra luftkvaliteten i centrala Piteå

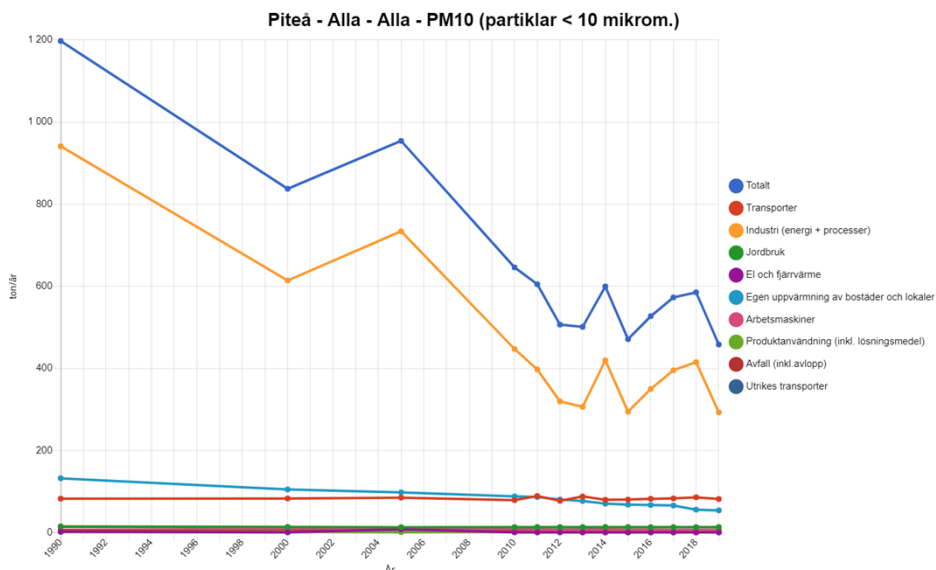

Åtgärdsprogrammet beskriver vilka åtgärder som kommunen och myndigheter behöver vidta så att miljökvalitetsnormer kan följas och problemet med den dåliga luften ska lösas.

Beslutsunderlag

- Bilaga 1 Partikelhalt PM₁₀ i förhållande till olika utsläppskällor i Piteå kommun - 2022- 1924
- Bilaga 2 Remissversion - Åtgärdsprogram för partiklar PM₁₀ i Piteå - 2022-1924
- Bilaga 3 SMHI Rapport 2022-41 Luftkvalitetsberäkningar inför Åtgärdsprogram i Piteå - 2022-1924
- Bilaga 4 Rapport 2022-05-31 Trafikutredning luftmiljö Piteå - 2022-1924

Bilaga 1 Partikelhalt PM₁₀ i förhållande till olika utsläppskällor i Piteå kommun - 2022- 1924

Figur som visar partikelhalten PM₁₀ i förhållande till olika utsläppskällor i Piteå kommun. Figuren är hämtad från [Nationella emissionsdatabasen \(smhi.se\)](http://Nationella.emissionsdatabasen(smhi.se))

Naturvårdsverket

Yttrande över förslag till åtgärdsprogram för PM₁₀ i Piteå kommun

Sammanfattning

Naturvårdsverket ser positivt på att Piteå kommun har genomfört arbetet med att tagit fram ett åtgärdsprogram på kort tid. Vi ser att åtgärdsprogrammet har potential till att bli ett bra åtgärdsprogram men behöver förtydligas eller utvecklas inom flera områden.

Vi ser att åtgärdsprogrammet innehåller beprövade och effektiva åtgärder för att minska halterna av PM₁₀. Nackdelen är att åtgärderna, som till exempel dammbindning, inte inriktar sig mot att minska uppkomsten av partiklar utan bara dess spridning upp i luften. Utan effektiva åtgärder som inriktar sig mot uppkomsten av partiklar kommer åtgärder behövas att utföras under lång tid framöver vilket är kostsamt.

Åtgärdsprogrammet innehåller ett flertal åtgärder som anges att de inte planeras att genomföras. De åtgärderna kan flyttas till eget avsnitt om bortsållade åtgärder med redovisning om varför åtgärderna inte bedömdes ska ingå.

Det saknas en redovisning om åtgärdsprogrammet räcker för att miljökvalitetsnormen ska klaras och i så fall när den beräknas klaras. Utan denna bedömning av åtgärdernas sammanlagda effekt är det inte möjligt att bedöma om åtgärdsprogrammet är tillräckligt effektivt.

Vilket område som överskridande sker inom är inte klarlagt. Man har beräknat överskridande på samtliga beräknade gatusnitt. Men det framgår inte om det är fler gator som riskerar överskridande. Ett definierat område där överskridande råder underlättar för var åtgärder behöver sättas in.

Naturvårdsverket erinrar om att höga halter av luftföroreningar generellt, och särskilt i tätbebyggt område, har negativ påverkan på människors hälsa.

Luftföroreningar påverkar människors hälsa även vid nivåer under fastställda miljökvalitetsnormer och särskilt utsatta är barn och känsliga personer.

Bakgrund

Piteå kommun skickade den 6 juni 2021 till Naturvårdsverket en underrättelse enligt 30 § luftkvalitetsförordningen (2010:477) om ett överskridande av miljökvalitetsnormen för partiklar (PM10) under 2020. Överskridandet uppmättes vid en mätstation placerad på Prästgårdsgatan 43A i Piteå.

Naturvårdsverket beslutade den 22 juni 2021 att ett åtgärdsprogram enligt 5 kap miljöbalken behövde upprättas och översände ärendet till Länsstyrelsen i Norrbottens län för fortsatt handläggning. Länsstyrelsen överlät i sin tur arbetet med framtagande av åtgärdsprogrammet till Piteå kommun.

Den 30 juni 2022 skickade Piteå kommun ut sitt förslag till åtgärdsprogram till Naturvårdsverket för samråd.

Synpunkter på förslaget

Vi har i vårt yttrande över förslaget till åtgärdsprogram utgått från de krav som miljöbalken, luftkvalitetsförordningen (2010:477) samt Naturvårdsverkets föreskrifter om kontroll av luftkvalitet (NFS 2019:9) ställer på innehåll i åtgärdsprogram, samt den vägledning som ges i Naturvårdsverkets handbok om miljökvalitetsnormer för utomhusluft (Luftguiden, handbok 2019:1).

Ett viktigt inledande steg är att fastställa omfattningen av överskridande och vilka områden som riskerar att överskrida. Kommunen har låtit SMHI genomföra en beräkning över flera gaturum i Piteå. Förutom överskridande på Prästgårdsgatan där mätutrustningen står visade kartläggningen på överskridande i samtliga undersökta gaturum. Omfattningen av överskridandet är inte kartlagt, då det inte framgår hur långt överskridandet sträcker sig eller om det är fler gaturum som har höga halter.

Vid kartläggningen ska det även finnas en redovisning av skyddsvärda objekt och antal människor som exponeras. Se 33 § luftkvalitetsförordningen, punkt 1–2 samt Bilaga 7 i föreskrifterna NFS 2019:9. Detta saknas i åtgärdsprogrammet idag.

Källfördelningen i åtgärdsprogrammet är generellt hållen och ger ingen lokal information om källan till de höga partikelhalterna inom kommunen. Även om hög andel dubbdäck är en vanlig anledning till höga halter PM10 är det viktigt att visa på källornas bidrag för att hitta de effektivaste åtgärderna. För att kunna identifiera lämpliga och effektiva åtgärder för åtgärdsprogrammet är det även viktigt att de olika källornas bidrag till halterna av PM10 kvantifieras. För de sektorer som visas ge störst bidrag till de höga halterna, undersöks lämpligen även en fördelning av olika typer av källor inom dessa sektorer. Exempelvis kvantitativ information om bidraget från olika fordonsklasser (lastbilar, bussar, personbilar, m.m.), dubbdäcksanvändning, sandning osv. kan vara av stor betydelse för att möjliggöra identifiering av lämpliga och effektiva åtgärder för att minska halter av luftföroreningar från vägtransporter.

Åtgärdsprogrammet innehåller ett stort antal åtgärder, men flera av åtgärderna planeras inte att genomföras. De åtgärder som inte planeras genomföras bör läggas i ett eget avsnitt med en kort motivering till varför respektive åtgärd valts bort. Det finns även ett antal åtgärder som vi inte bedömer som åtgärder, 6.5.2–4, dessa kan förslagsvis ingå under en rubrik om arbetsätt.

Generellt skulle åtgärderna behöva presenteras mer utförligt och ingående, i synnerhet de åtgärder som är mest relevanta att genomföra inom ramen för åtgärdsprogrammet. Beskrivningen av åtgärdernas effekt samt hur man kommit fram till bedömningen behöver utvecklas.

Det saknas en redovisning om huruvida åtgärdsprogrammet räcker för att miljö kvalitetsnormen ska följas och i så fall när det beräknas ske. Utan denna bedömning av åtgärdernas sammanlagda effekt är det inte möjligt att bedöma om åtgärdsprogrammet är tillräckligt effektivt.

Enligt 43 § Naturvårdsverkets föreskrifter om kontroll av luftkvalitet (NFS 2019:9) ska uppgifterna enligt bilaga 7 i föreskrifterna rapporteras till Naturvårdsverket senast 3 månader efter fastställande av åtgärdsprogrammet. Naturvårdsverket rapporterar därefter uppgifterna till EU-kommissionen. Observera dock att inrapporteringen till EU-kommissionen ska vara utförd senast 31 december varför uppgifterna behöver vara oss tillhanda i god tid före detta datum. Den generella rekommendationen är att inkludera uppgifterna redan i arbetet med framtagandet av åtgärdsprogrammet för att på så sätt underlätta den senare rapporteringen.

Region Västerbotten, Arbets- och Miljömedicin

Kommentarer, remissversion av Piteå kommuns åtgärdsprogram för partiklar.

- Bakgrund
 - Under partiklars effekter på hälsan är det bra att nämna WHO's nya air quality guidelines, vilka föreslår flera skärpningar gällande haltnivåer. Åtgärdsprogrammet har ett syfte, men kommunen har ett större syfte som handlar om att kontinuerligt verka för att förbättra miljön för innevånarna. WHO's AQG har inflytande på EU's revidering av miljö kvalitetsnormerna. En tabell som redovisar hur Piteå klarar nuvarande normer och mål (fokus PM₁₀), samt WHO's nya AQG skulle vara viktigt och framåtsyftande.
 - Under bakgrunden finns inga referenser som stöd till det som skrivs.
- Åtgärder, modellering mm
 - I åtgärdsprogrammet vore det bra med en figur över sambandet mellan uppmätta halter och temperatur, ev även tid. Detta för att åskådliggöra när halttopparna sker, kopplingen till temperatur och ev trafikrusning (morgon/eftermiddag). I SMHI's rapport finns en figur med halt och modellerad temperatur.
 - Det är lite oklart vilka åtgärder som kommer att genomföras, och hur de kommer att kombineras. Det framgår även under avsnitt 7 i förslaget. Ett antal scenarios bör kombineras och modelleras i SIMAIR för att påvisa en samlad effekt och möjliggöra en diskussion kring olika åtgärders betydelse (kommentaren återkommer delvis nedan).
 - I SMHI's modellering redovisas endast halter, ingen koppling till befolkningen och hur många som påverkas. Modelleringarna kan kopplas till befolkningsdata (tex antal i olika åldersklasser som bor i vissa haltintervall). Detta kan sedan kombineras med resultaten från olika scenarioräkningar för att tydligt beskriva effekterna på människors exponering, och inte bara på förändringen i halter, för olika scenarios. Det är även möjligt att kvantifiera specifika hälsoutfall, dock är det sannolikt för litet befolkningsunderlag i det berörda området för att titta på akuta effekter av vägdam.

- Flera olika åtgärdsförslag redovisas under avsnitt 6. Bland förslagen blandas sådant som redan är genomfört sådant som inte skall genomföras och sådant som planeras. Åtgärderna har även bedömts med avseende på effekt. I modelleringen från SMHI har ett nuläge beräknats, samt effekten av dammbindningsåtgärder samt byte av asfalt
 - Bedömningen av åtgärdernas effekt (liten, stor osv) på partikelhalterna, motiveras delvis under åtgärderna, men det vore relevant med en objektiv beskrivning, tex via ett modellerat scenario med SIMAIR, för att tydligt redovisa vad som ger en liten eller stor effekt.
 - Åtgärden 6.1.2 Minskade biltrafikflöden, fanns det med i underlaget för SMHI's modellering?
 - De åtgärder som inte är aktuella, motiveras delvis, men det framgår inte vilken effekt de skulle ha på PM₁₀ halterna, och således blir det svårt att väga fördelarna med en sådan åtgärd mot de motiv som anges för att de inte genomförs. Tex skulle punkten 6.1.3 Dubbdäcksfria zoner, kunna modelleras för ett sedan utifrån den eventuella effekten på partikelhalterna diskutera denna i förhållande till andra effekter kopplade till en begränsning av dubbdäck. att genomföra de.

Trafikverket

Yttrande samråd åtgärdsprogram för PM₁₀, Piteå kommun

Trafikverket har tagit del av samrådshandlingarna gällande åtgärdsprogram för PM₁₀ i Piteå kommun.

Synpunkter

Trafikverket kan konstatera att partikelhalterna är höga trots relativt låga trafikflöden, även vid öppnare gatuavsnitt. Vi ser därför att en CFD-beräkning kan behövas för att ge en andra koll på beräkningarna. CFD står för Computational Fluid Dynamics, dvs beräkningen tar med hur vinden strömmar runt byggnader och kan på så sätt ge en mer detaljerad bild på föroreningarna.

Vidare kan det vara bra att komplettera analysen med mer information om urbana bakgrundshalter. Det ger en bättre bild av nuläget och därmed underlag till effektiva åtgärder. Hur stor andel av urban bakgrunden i den totala halten? Hur mycket kommer från statliga vägar?

Eftersom MKN bara har överskridits en gång för dygnsmedel, år 2020, anser Trafikverket att det bör analyseras mer. Varför skedde det just detta året? Beror det på metrologiska fenomen eller hur vintern varit det året? Har sandning eller andra orsaker på platsen påverkat vid just dessa tidpunkter? Etc.

Bra att ta med figur 10 i rapporten **Mätningar av kvävedioxid och partiklar i luft i Piteå under 2021** (pitea.se) för att komplettera avsnitt 4.2 Mätning av luften i Piteå i rapporten om åtgärdsprogram partiklar. Den säger att man har haft uppvirvlade partiklar (PM₁₀) under mars och april sedan 2016. (Men bara under 2020 överskreds MKN för dygnsmedelvärdet så frågan om det kanske är något annat utöver det vanliga som skedde 2020?).

Det beskrivs vidare att inversion är en annan orsak som pekats ut för de höga partikelhalterna. Trafikverket tänker att då borde det också ge högre halter av NO₂ också? NO₂ var inte ovanligt höga i förhållande till andra år. Hur stämmer detta?

En annan intressant tanke utifrån SMHI-utredning: ”Vi har studerat samband mellan vindriktning och halter. Höga halter är tydligt överrepresenterade vid vindriktning från västnordväst, dvs. längs Piteälvens dalgång”. Trafikverkets fråga är om urbana haltbidrag från residentialheating från dalgången kan bidra till höga halter. Hur stort är bidraget till tillfälle då man har höga halter av PM_{10} ? Hur ser bidraget ut andra år i förhållande till 2020?

Ni får gärna ta kontakt med Trafikverket om ni har ytterligare frågor, exempelvis kopplat till detta yttrande.

Länsstyrelsen

Hej!

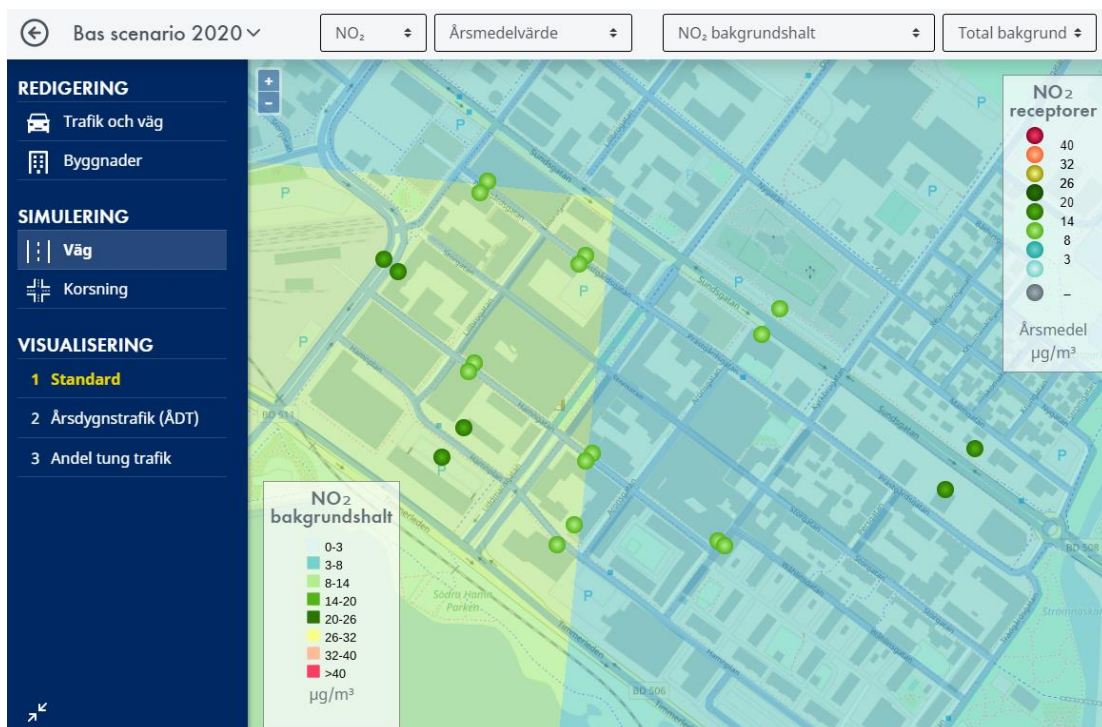
Länsstyrelsen har inga synpunkter beträffande Piteå kommuns åtgärdsprogram för partiklar PM_{10} i luft.

Wing Leung, Sven Kindell, Helene Alpfjord Wylde

Rapport nr 2022–41

Luftkvalitetsberäkningar inför Åtgärdsprogram i Piteå

Spridningsmodelleringar med SIMAIR-väg

Omslag: En gränssnittsrepresentation från SIMAIR-väg som visar okorrigerat årsmedelvärde av NO_2 från SIMAIR-beräkningarna för 10 gatuavsnitt i Piteå. Färgsättningen i storrutor visar bakgrundshalt av NO_2 .

Författare:
**Wing Leung, Sven Kindell,
Helene Alpfjord Wylde**

Mottagare:
Piteå kommun

Granskningsdatum:
2022-06-14

Granskare:
Fredrik Windmark

Dnr:
2022/446/9.5

Version
1.1

Luftkvalitetsberäkningar inför Åtgärdsprogram i Piteå

Spridningsmodelleringar med SIMAIR-väg

Uppdragstagare
SMHI
601 76 Norrköping

Projektansvarig
Sven Kindell
011 495 8201
sven.kindell@smhi.se

Uppdragsgivare
Piteå kommun
Samhällsbyggnad
941 21 Piteå

Kontaktperson
Mikael Ferm
091 169 6062
mikael.ferm@pitea.se

Klassificering
() Allmän (X) Affärssekretess

Nyckelord

Piteå, luftmiljö, partiklar, PM10, PM2.5, NO₂, spridningsberäkning, SIMAIR

Övrig

Innehåll

1	Sammanfattning.....	1
2	Inledning.....	2
2.1	Luftkvaliteten i Sverige.....	3
3	Metodik.....	4
3.1	Modellsystemet SIMAIR.....	4
3.2	SIMAIR-väg.....	7
3.3	Uppskattning av PM2,5.....	7
3.4	Beräkningsunderlag.....	7
3.5	Jämförelse med mätningar.....	8
4	Miljö kvalitetsnormer.....	12
4.1	Årsmedelvärden och percentiler.....	12
4.2	Miljö kvalitetsnormer och utvärderingströsklar.....	12
4.3	Miljö kvalitetsmålet Frisk Luft.....	14
5	Resultat.....	15
6	Diskussion.....	16
	Akronymer.....	21
	Referenser.....	22
	Bilagor.....	24
	A Indata till SIMAIR-väg	
	B Tabeller från SIMAIR-väg	
	C Kartfigurer från SIMAIR-väg	

1 Sammanfattning

Piteå kommun har efterfrågat luftkvalitetsberäkningar vid vissa högt belastade gator inför ett åtgärdsprogram. Luftkvalitetsförordningen (2010:477) slår fast att varje kommun ska kontrollera att miljökvalitetsnormen (MKN) uppfylls. Mätdata från kontinuerliga mätningar av PM10 vid mätstationen på Prästgårdsgatan 43 visade att miljökvalitetsnormen för PM10 överskreds 39 dygn under år 2020. Miljökvalitetsnormen för PM10 dygnsmedelvärden är $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ som inte får överskridas mer än 35 gånger under ett kalenderår, vilket motsvarar 90-percentilen. Naturvårdsverket bedömde under 2021 att ett åtgärdsprogram behöver upprättas för Piteå kommun för att se till att miljökvalitetsnormen kommer att följas.

Spridningsmodellen SIMAIR har använts för att beräkna luftkvaliteten för 12 gatuavsnitt i centrala Piteå. Gatuavsnitten som valts ut är de som Piteå kommun bedömt som mest sannolika att riskera överskridande av miljökvalitetsnormerna. Beräkningarna har genomförts för partiklar (PM10) och kvävedioxid (NO_2) med hjälp av verktyget SIMAIR-väg. En efterbearbetning gjordes för att uppskatta halt av fina partiklar PM2,5.

De modellberäknade halterna har korrigerats genom jämförelse mellan mätta och beräknade halter vid Prästgårdsgatan 43. Rapporten presenterar haltresultaten *efter korrigering*.

SIMAIR användes även för att *testa* (utan korrektion av modellresultat) påverkan av dammbindning samt typ av asfalt. En beräkning med och utan dammbindning på Prästgårdsgatan gav en minskning av det lokala bidraget till årsmedelhalten med 13%. Jämförande beräkningar gjordes också för samma plats gällande asfalttyp: Det lokala bidraget till årsmedelhalten sjönk med 5 % när asfaltstyp ändrades från standard till slitstark.

Resultaten för partiklar PM10 visar att halterna överskrider MKN för alla undersökta gaturum. I samtliga fall är det 90-percentilen av dygnsmedelvärden som överskrider MKN; för årsmedelvärde överskrider den nedre utvärderingströskeln. Det gatuavsnitt med störst överskridande är Timmerleden utanför Nordea, där 90-percentilen av dygnsmedelvärdet blev $70,4 \mu\text{g}/\text{m}^3$, medan miljökvalitetsnormen medger högst $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Resulterande årsmedelvärde av PM10 blev $27,9 \mu\text{g}/\text{m}^3$, dvs. just under den övre utvärderingströskeln som är $28 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Orsaken till Timmerledens höga haltnivåer jämfört med övriga gator är det betydligt större trafikflödet och den samtidigt väsentligt högre andelen tung trafik.

De urbana och lokala haltbidragen till årsmedelhalten av PM10 är $25,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$, vilket är ~90% av totalhaltbidrag. Observera att det är just de urbana och lokala haltbidragen som Piteå kan påverka på egen hand. Det har inte varit möjligt att uppskatta urbana och lokala haltbidrag var för sig (till det hade behövts en mätstation också i urban bakgrund).

Det regionala haltbidraget är $2,75 \mu\text{g}/\text{m}^3$, vilket är ~10% av totalhaltbidrag. Regionalt haltbidrag i Piteå har jämförts med regional bakgrund från bakgrundsstationen Bredkålen och det kan konstateras att SIMAIR kan simulera regionalt haltbidrag utmärkt.

SMHI

Vid jämförelse mot mätdata i gaturum noteras en underskattning av de simulerade partikelhalterna. SIMAIR ser ut att ha svårt att reproducera de höga halteperioderna under våren. Eftersom valideringen av det regionala haltbidraget visar på goda överensstämmelse så får orsak till underskattningen sökas i urbana och lokala haltbidrag. Korrektionsterm tillämpades för summan av urbana och lokala haltbidrag.

Halterna av partiklar PM_{2,5} är låga i jämförelse med norm och utvärderingströsklar. De högsta halterna hittas på Kyrkbrogatan 5B, med en årsmedelhalt på 6,0 µg/m³, att jämföra med nedre utvärderingströskeln som är 12 µg/m³.

Resultaten visar att MKN för NO₂ inte överskrider vid något gatuavsnitt för varken årsmedelvärde, dygnsmedelvärde eller timmedelvärde. För årsmedelvärde och 98-percentil av timmedelvärde klarar alla de 12 utvalda gatuavsnitten även miljö kvalitetsmålen. Det lokala bidraget utgör 32 – 54 % av det totala haltbidraget i de studerade gatuavsnitten. Det urbana haltbidraget står för ungefär 44% och resten är regionalt bidrag från utlandet och långväga bidrag från övriga Sverige.

Rekommendationer baserat på vår studie:

- Använd dammbindningsmedel under säsong för uppvirvling (vårvinter/vår).
- Fortsätt med täta intervall för gatustädning men öka vattenbegjutningen rejält direkt före sandupptaget.
- Undvik gatustädning vid vädertillfällen med inversion.

2 Inledning

I inventeringsfasen av ett åtgärdsprogram ska man kartlägga omfattningen av överskridanden (Sabelström m. fl., 2019). Man ska även göra en källfördelningsstudie i de områden där normerna inte följs för att kvantifiera de olika källbidragen till halterna av de aktuella föroreningarna. Lämpliga och effektiva åtgärder för åtgärdsprogrammet kan tas fram baserat på resultat från källfördelningsstudien.

SIMAIR:s modellresultat kan användas som underlag för att kvantifiera källfördelningen av halter mellan regionalt, urbant och lokalt bidrag samt uppdelat på urbana utsläppsområden samt på olika källtyper. Modellberäkningar kan även ge information om överskridandets utbredning och antal personer som exponeras för överskridandet.

Piteå kommun har valt ut vissa högt belastade gatuavsnitt för beräkning med SIMAIR-väg. Dessa avsnitt inkluderar Hamngatan 47, Hamngatan 57, Hamnplan 30, Hamnplan 38, Kyrkbrogatan 5B, Prästgårdsgatan 36, Prästgårdsgatan 51, Sundsgatan 25, Sundsgatan 16, Västergatan 4, Timmerleden utanför Coop och Timmerleden utanför Nordea.

Luftkvalitetsberäkningar har utförts i Piteå kommun med hjälp av SIMAIR-väg för partiklar (PM₁₀) och kvävedioxid (NO₂). Halterna av mindre partiklar, PM_{2,5}, har därefter uppskattats genom en efterbearbetning av resultaten från SIMAIR-väg. Beräkningarna har utförts för år 2020; vilket innefattar trafikdata, meteorologi och bakgrundshalter. Beräkningsresultaten redovisas i tabeller och kartfigurer. Jämförelser görs med miljö kvalitetsnormer, utvärderingströsklar och miljö kvalitetsmål. För att uppnå en

hög kvalitet i beräkningarna har lästs in detaljerade indata, såsom trafikmängder, hushöjder, gaturumsinformation, trafikmängdens tidsvariationer samt kösituationer för de utvalda gatuavsnitten.

I avsnitt 3 beskrivs metodiken, modellsystemet SIMAIR, indataflöden och antaganden som görs i beräkningarna och jämförelsen mot mätdata. I avsnitt 4 presenteras de bedömningsgrunder som finns för luftkvalitet i Sverige. I avsnitt 5 presenteras halter i urban bakgrund och korrigerade resultat från SIMAIR. Avsnitt 6 diskuterar beräkningsresultaten för Piteå kommun och om hur man kan gå vidare i luftvårdsarbetet.

2.1 Luftkvaliteten i Sverige

Utsläppen av många luftföroreningar i Sverige har minskat markant de senaste åren. Kväveoxidutsläppen (NO_x) har över 30 år mer än halverats från över 289 000 ton år 1990 till 118 000 ton år 2020. Utsläppen av partiklar PM10 har nästan halverats, från 66 000 ton till 35 000 ton.¹ Ändå är halterna i Sverige fortfarande så pass höga att de bedöms som skadliga.

Exponering av luftföroreningar har skadliga effekter på människors hälsa, med allvarliga följder såsom förtida dödsfall. En haltexponeringsstudie visar att cirka 3600 förtida dödsfall orsakas av fina partiklar och 4000 förtida dödsfall orsakas av kväveoxider (Naturvårdsverket, 2019). Tillsammans uppskattas detta kosta det svenska samhället ungefär 56 miljarder kronor årligen.

Enligt Naturvårdsverket (2019) fortsätter halterna i gatumiljö, urban bakgrund och regional bakgrund att minska för kvävedioxid och partiklar, men miljö kvalitetsnormer för kvävedioxid och PM10 överskrids fortfarande i gatumiljö i många städer. PM2,5 överskrids däremot endast i Malmö.

Vägtrafiken är i de flesta svenska städer och tätorter den viktigaste källan till höga halter av PM10 och kvävedioxid. I en del orter är också småskalig vedeldning en viktig källa och då även för andra skadliga luftföroreningar såsom bens(a)pyren och polyaromatiska kolväten (PAH).

Tätortshalter av luftföroreningar ligger på många håll fortfarande långt ifrån att uppfylla de nationella målvärdena. Det finns ökad risk för större utsläpp och halter av luftföroreningar på grund av att trafikarbetet ökar samtidigt som städerna växer snabbt och förtäts. Avgörande för om miljö kvalitetsmålet kan uppnås till 2030 kommer att bli den teknologiska utvecklingen av bilparken, vilka biodrivmedel som används, hur städer växer samt utvecklingen av transportsystem i och mellan städerna. Nationella styrmedel och internationella överenskommelser behövs för att minska halt nivåer av partiklar, kvävedioxid och ozon för att uppnå miljö kvalitetsmålet Frisk luft.

För partiklar har de nordiska länderna anmärkningsvärt höga halter av PM10 i gatumiljön, jämfört med länder med mindre förekomst av vinterväglag. Orsak till detta är vår stora användning av dubbdäck och uppvirvling av vägdamm som härstammar från en kombination av vägslitage, sandning/saltning samt fordonsslitage.

¹ <https://www.naturvardsverket.se/data-och-statistik/luft/>

3 Metodik

I följande avsnitt beskrivs metodiken som använts vid beräkning av halter för NO₂ och PM₁₀. Här beskrivs också det beräkningsunderlag som har erhållits från Piteå kommun.

3.1 Modellsystemet SIMAIR

SIMAIR är ett kopplat modellsystem som utvecklats av SMHI i samarbete med Trafikverket och Naturvårdsverket för att kunna modellera föroreningshalter både vid befintliga och planerade vägar och gaturum.

Systemet använder olika spridningsmodeller för olika miljöer och tar hänsyn både till meteorologiska indata och till emissionsdata på flera olika skalor. Resultaten ges som totalhalter som beror av tre komponenter:

- ett regionalt haltbidrag från Sverige och utlandet,
- ett urbant haltbidrag från övriga vägar och andra källor i den aktuella tätorten,
- ett lokalt haltbidrag från trafiken på en aktuell väg.

För att kunna göra spridningsmodellering måste det finnas en emissionsdatabas med nödvändiga indata för emissions- och spridningsberäkningarna. Dessa innefattar gaturumsdimensioner, trafikintensitet i total mängd och tidsvariation, andel tung trafik och fordonssammansättning. Det är också mycket önskvärt med information om köbildning för alla gator där köbildning i olika omfattning förekommer.

Det som gör SIMAIR speciellt är att alla nödvändiga indata är inbyggda. Bakgrundshalterna (regionalt och urbant haltbidrag) förberäknas och meteorologiskt data förbereds vilket gör det enkelt att göra en spridningsmodellering av de lokala förhållandena och kombinera med bakgrundshalterna för att få en totalhalt.

Modellerat urbant och lokalt haltbidrag av PM₁₀ och NO₂ har i ett tidigare projekt validerats mot mätningar både i urbant område och i gaturum för ett trettiotal tätorter i Sverige (Andersson och Omstedt, 2009, 2013, Andersson m.fl. 2018). Studierna har visat att SIMAIR-väg överensstämmer väl med mätdata och med god marginal klarar de kvalitetsmål för luftkvalitetsberäkningar som finns definierade i Naturvårdsverkets författningssamling NFS 2010:8.

Med tanke på att det är vägtrafiken som är i fokus för SIMAIR-väg bör det dock betonas att det kan finnas andra lokala utsläppskällor som kan ge betydande föroreningshalter i det studerade området men som inte behandlas med tillräckligt hög detaljnivå i beräkningarna av de urbana och regionala haltbidragen.

SIMAIR har ett webbgränssnitt där användaren kan editera och lägga till vägvägnitt. Attributen som ges till vägvägnitten är de som kommer matas in till SIMAIR för att köra någon av de fyra spridningsmodeller som finns i systemet. Webbgränssnittet är begränsat i dess funktionalitet för att det inte ska bli för komplext för den allmänne användaren. Det finns mer avancerade funktioner för systemanvändare; som till exempel att läsa in hela vägnätverk, med tillhörande attribut, från externa datakällor.

För vidare dokumentation av SIMAIR, se Andersson m.fl. (2015b) och Gidhagen m. fl. (2009).

3.1.1 Regional bakgrund

De urbana och regionala haltbidragen beräknas för varje år med hjälp av Multiple-Scale Atmospheric Transport and Chemistry Modeling System (MATCH) i en nationell beräkning. MATCH är en modell för atmosfärisk transport och kemi utvecklad av SMHI beskriven i Robertson m.fl. (1999), Andersson m.fl.

(2007) och Andersson m.fl. (2015a). Modellen behöver indata i form av meteorologiska simuleringar och emissioner.

Meteorologin är tagen från beräkningar med European Centre for Medium-Range Weather Forecasts (ECMWF)s deterministiska modell. Modellen är en världsomspännande numerisk väderprognosmodell som använts under lång tid på SMHI och andra väderinstitut. Upplösningen för ECMWFs deterministiska modell är i dagsläget $0,1^\circ \times 0,1^\circ$ (longitud-latitud).

Emissionerna som haltbidragen baseras på kommer från European Monitoring and Evaluation Programme (EMEP)², som upprätthåller en förteckning med europeiska utsläppskällor med en geografisk upplösning på $0,1^\circ \times 0,1^\circ$ longitud-latitud rutnät och Svenska MiljöEmissionsData (SMED)³, som på uppdrag av Naturvårdsverket upprätthåller svenska geografiskt fördelade utsläpp med en upplösning på $1 \times 1 \text{ km}^2$.

Utsläppskällorna som kartlagts i SMED och EMEP kombineras med utsläpp från vägtrafiken. Vägtrafikens bidrag beräknas utifrån trafikmängd och -situation med utsläppsfaktorer ifrån Handbook Emission Factors for Road Transport (HBEFA)⁴ som bygger på laborietester, för att få fram en emissionsmängd. HBEFA kan kortfattat beskrivas som en uppslagsbok på utsläppsmängder för olika typer av vägfordon vid olika trafiksituationer.

Framtagandet av dessa halter beskrivs ingående i Alpfjord Wylde m. fl. (2021).

Inom utvalda tätorter där en urban bakgrund beräknas i SIMAIR med modellen Bakgrundshalter i Urban Miljö (BUM) görs även en körning i MATCH med endast samma lokala källor som tas med i BUM-beräkningen och subtraheras från körningen över hela Sverige för att undvika dubbelräkning av de urbana källorna i och vid tätorten i fråga. Hela förfarandet förklaras i detalj i SMHI och Vägverket (2005, stycke 3.4).

3.1.2 Urban bakgrund

Urbana halter av luftföroreningar beräknas på ett $1 \times 1 \text{ km}^2$ rutnät med den urbana modellen BUM, beskriven i SMHI och Vägverket (2005) med förbättringar enligt Andersson m.fl. (2010). Vid beräkningarna används emissionsdata från SMEDs geografiskt fördelade emissioner för luft. Spridningsberäkningar görs med två metodiker:

- För markkällor, såsom trafik och småskalig vedeldning, beräknas halter genom att bidrag från emissioner i ett influensområde uppströms vindriktningen läggs samman för att bestämma halten i en beräkningspunkt.
- För utsläpp från högre punktkällor (till exempel höga skorstenar) görs beräkningarna med en Gaussisk plymmodell.

För BUM används väderdata från MESoskalig ANalys (MESAN). MESANs meteorologiska analysmodell har en upplösning på $2,5 \times 2,5 \text{ km}^2$ och använder optimal interpolationsteknik för att väga samman synoptiska väderstationer, Trafikverkets väderstationer, väderradar, satellitdata och modelldata för att på

² <http://www.emep.int/>

³ <http://www.smed.se/>

⁴ <https://www.hbefa.net/e/index.html>

bästa sättrepresentera meteorologin (Häggmark m.fl., 1997).

3.1.3 Lokala beräkningar

För lokala beräkningar används i SIMAIR-väg två olika modeller för olika situationer:

- **OSPM** (Operational Street Pollution Model) för enskilt vägavsnitt med omgivande byggnader (gaturum) (Berkowicz, 2000).
- **OpenRoad** för enskilt vägavsnitt i öppen terräng (Gidhagen m. fl., 2004).

Modellerna ger resultat i en receptorpunkt på var sida om vägavsnittet. Oavsett vilka spridningsmodeller som används i systemet SIMAIR behöver emissioner beräknas. För vägtrafiktillämpningarna beräknas för varje modell även emissionerna från trafiken ut inom systemet, för gasformiga ämnen används emissionsfaktorer från HBEFA medan emissioner av partiklar från motorer, slitage på vägbana och fordon samt uppvirvling av vägdamm beräknas med NORTRIP-modellen beskriven i Denby m. fl. (2013).

För de lokala beräkningarna behövs följande indata:

- **Årsdygnstrafik** som avser medelantalet fordon som vistas på vägavsnittet under en dag (antalet fordon som vistas på vägen under ett år, delat på 365).
- **Andel tung trafik** som avser andel tung trafik på vägavsnittet.
- **Kösituation** definierat enligt fyra nivåer i stigande kö intensitet; fritt flöde, tung trafik, kö eller 'stopp och kör'.
- **Trafiktidsvariation** som beskriver fördelningen av årsmedeldygnstrafik (ÅDT) under ett dygn med en timmes upplösning, och olika värde för vardagar (måndag till torsdag), fredag, lördag och söndag.
- **Fordonsammansättning** som beskrivs av sex olika fordonsklasser i SIMAIR: personbil, lastbil utan släp, lastbil med släp, tvåhjulning, landsvägsbuss och stadsbuss. Denna parameter anger fördelningen mellan dessa fordon i ÅDT.
- **Sandning** som anger ifall vägen sandas eller saltas för halkbekämpning vid temperaturer mellan -2 °C och 1 °C då det har regnat/snöat denna dag eller att dagpunktstemperaturen är mellan -2 °C och 1 °C .
- **Dubbdäcksmängd** som beskriver andel av fordon med dubbdäck, från 1 december till 31 mars på vägavsnittet. Andelen dubbdäck ökar gradvis samt avtar gradvis i övergångarna enligt datumen för vinterdäckskrav i Sverige.

För OSPM används även:

- **Hushöjd** som avser höjden på byggnaderna, ifrån gaturummets marknivå, på vardera sida om vägavsnittet.
- **Gaturumsbredd** som beskriver avståndet mellan byggnaderna på vardera sida om vägavsnittet.

Lagringen av dessa parametrar för de avsnitt som ska kunna beräknas sker i en scenariodatabas. Ett scenario kan kopieras i och parametrarna för enskilda vägar redigeras genom SIMAIRs webbgränssnitt.

Utöver emissioner behövs även meteorologiska parametrar för att göra spridningsmodelleringarna, vilket redan är förberett i SIMAIR som har lagrat vindriktning, vindhastighet, luftfuktighet, nederbörd, global strålning samt lufttemperatur för hela landet. Dessa baseras på MESAN.

3.2 SIMAIR-väg

Två olika spridningsmodeller används för beräkning av det lokala bidraget i vägars närområde. För gaturum används OSPM och för vägar som saknar bebyggelse (inom 50 m från vägen) används modellen OpenRoad. På landsbygd används uteslutande OpenRoad.

3.3 Uppskattning av PM2,5

I SIMAIR görs för partiklar idag enbart beräkningar med PM10, och PM2,5 måste därför uppskattas genom efterbearbetning av SIMAIR-resultaten. Eftersom fina partiklar på ett systematiskt sätt beter sig olika i luften jämfört med grova partiklar går det enligt Omstedt m. fl. (2012) att beskriva totala årsmedelkoncentrationen av PM2,5 genom att skala halterna av PM10 från närliggande och från regionala källor på följande sätt:

$$c_{total}^{PM2,5} = \left[\alpha * c_{Reg}^{PM10} + (c_{Urb}^{PM10} + c_{Lok}^{PM10}) \frac{e_{f,avgaser}^{PM10}}{e_{f,total}^{PM10}} + (c_{Urb}^{PM10} + c_{Lok}^{PM10}) \frac{e_{f,slitage}^{PM2,5}}{e_{f,total}^{PM10}} \right] \quad (1)$$

där α anger förhållandet mellan halterna PM2,5 och PM10 i den regionala bakgrundsluften, som är av storleksordningen 0.78 och beräknas från regionala bakgrundsmätningar i Bredkälven.

c_{Reg}^{PM10} , c_{Urb}^{PM10} och c_{Lok}^{PM10} anger de regionala, urbana och lokala haltbidragen för PM10. $e_{f,avgaser}^{PM10}$ anger emissionsfaktorn för PM10 från avgaser. $e_{f,slitage}^{PM2,5}$ står för emissionsfaktorn för PM2,5 från däckslitage och antas vara 10 mg/fordonskilometer. $e_{f,total}^{PM10}$ ger den totala emissionsfaktorn. Regionalt, urbant och lokalt haltbidrag samt emissionsfaktorer för PM10 beräknas i SIMAIR.

Bråket i ekvation 1 kan förstås som andelen emissioner PM2,5 av alla partikelemissioner. Partiklarna i avgaser antas då alla vara mindre än 2,5 μm så att $e_{f,avgaser}^{PM10} = e_{f,avgaser}^{PM2,5}$, däremot används ett antagande om konstant emissionsfaktor för slitage av fina partiklar.

3.4 Beräkningsunderlag

För att öka kvaliteten av modellberäkningarna används särskilda indata för trafik och gatugeometri för 12 utvalda vägavsnitt i Piteå. Dessa indata har tillhandahållits av Piteå kommun och ligger till grund för beräkningen av det lokala haltbidraget.

3.4.1 Trafik- och gatugeometridata

Relevant trafikdata är bland annat årsmedeldygnstrafik (ÅDT), andel tung trafik och skyltad hastighet, vilka används för att beräkna emissionerna från vägavsnittet. Gatugeometrin, som bland annat innehåller väg- och gaturumbredd och hushöjder, används sedan för att modellera spridningen av föroreningarna. För tabeller med detaljerade indata, se bilaga A.

3.4.2 Kösituation

Utsläppen är mycket beroende på kösituationen på vägarna vilket uppskattats av Piteå kommun på 8 av de 12 vägavsnitten. För resterande vägar har förutsatts att det råder fritt trafikflöde hela tiden.

3.4.3 Tidsvariation

Tidsvariation av trafikmängderna har samlats in från Piteå kommun för de utvalda vägavsnitten förutom Timmerleden där underlag saknas; där har antagits att tidsvariationen för trafik följer de standardvärden som tagits fram av Trafikverket för några standardvägtyper till SIMAIR.

3.4.4 Meteorologi

Vädret har stor påverkan på hur luftmiljön vid en viss tidpunkt ser ut, därför är det viktigt att ha hög precision på meteorologiska indata. De lokala spridningsberäkningarna har utförts med meteorologi från MESAN för år 2020.

3.5 Jämförelse med mätningar

SIMAIR överensstämmer oftast väl med mätningar, enligt tidigare studier underskattar SIMAIR halterna av främst NO₂ i trafikmiljöer för 98-percentils dygns- och timmedelvärde i synnerhet i norra Sverige (Andersson och Omstedt, 2009, 2013; Omstedt m. fl., 2012; Andersson m. fl., 2018). Den senaste SIMAIR-valideringsstudien visar att SIMAIR systematiskt underskattar NO₂ i urban bakgrund (Andersson m. fl., 2018). Orsaken till underskattningen kan vara svårigheter att beskriva markinversioner och stark stabil atmosfärisk skiktning i spridningsmodellering. En annan orsak kan vara att det i dagsläget saknas ett temperaturberoende för NO_x-emissionerna i SIMAIR. Enligt HBEFA ökar NO_x emissionsfaktor när temperaturen minskar.

De emissionsfaktorer som används kommer från HBEFA 4.1 och är i grunden baserade på laboratoriemätningar (Matzer m. fl., 2019). För att kompensera för avvikelser tas en korrektionsfaktor fram genom att jämföra med mätningar i samma område och samma tidsperiod i den här studien. För partikelvärden i trafikmiljöer finns det en tendens till överskattning i SIMAIR:s beräknade halter av PM10 jämfört med mätningar, detta gäller både årsmedelvärde och 90-percentils dygnsmedelvärde. För PM10 i urban bakgrund finns ingen systematisk över- eller underskattning i SIMAIR, varken för årsmedelvärde eller 90-percentils dygnsmedelvärde (Andersson m.fl., 2018).

PM10 kommer till stor del från slitage mot vägbanan och uppvirvling av damm på vägbanan. Därför finns en stor variation från år till år av meteorologiska situationer som ger skillnader i vägbanans fuktighet och hur mycket gatan sandats eller saltats. PM_{2,5} har inte ett linjärt beroende av PM10 och kommer till större del från förbränningen i motorer, så även om PM_{2,5} är framräknade från PM10 i simuleringen behöver PM10 och PM_{2,5} individuella korrektionsfaktorer om sådana behöver appliceras.

Problematik med att simulera effekten av kraftiga markinversioner påverkar både NO₂ och PM10. Sådan inversionsförekomst är ofta betydande i norra Sverige och resulterar i höghaltsepisoder i tätortsmiljö som visat sig svåra att fånga fullt ut i modelleringen.

I den mån det finns representativa mätningar för aktuell ort och tidsperiod är det bästa förfarandet att använda dessa för att ta fram korrektionsfaktorer och korrigera resultaten från körningarna utifrån dessa.

3.5.1 Mätningar på Prästgårdsgatan

Luftmiljömätningar har under 2020 utförts vid Prästgårdsgatan 43, i kvarteret mellan Lillbrogatan och Uddmansgatan. Från stationen genomfördes dygnsprovtagning av NO₂ med en halvautomatisk dygnsprovtagare utrustad med åtta provtagningskanaler. Dygnsprovtagning av PM10 mättes med filterprovtagning med IVL:s halvautomatiska provtagare. Mer information om mätningar finns i Fredricsson (2021). Det pågick dygnsmätningar av NO₂ under 2020 från 3 januari till 31 maj och hela december månad. Dygnsmätningar av PM10 mättes för hela året 2020.

3.5.2 Korrektion baserad på uppmätta halter

Figur 1 visar mätningar av NO₂⁵ och modellerat resultat från SIMAIR. Det visar att SIMAIR-väg överlag reproducerar de högsta topparna av NO₂-halt under våren väl för både tid (när de sker) och haltvärden. SIMAIR överskattar generellt resten av tiden där mätning finns. Korrektionsfaktorerna beräknas som kvoten mellan uppmätt och simulerat värde. Medelvärden och percentiler beräknas för den period då mätningar finns. Dessa korrektionsfaktorer presenteras i Tabell 1.

Att modellresultaten avviker från uppmätta halter kan bero på många faktorer. De vanligaste orsakerna är osäkerheter i indata, modellen och/eller representativitet av mätningarna. En möjlig förklaring bland flera andra till att mätningar och simuleringar av föroreningshalter i gaturummet vid mätplatsen skiljer sig åt är uppskattningen av trafikflödet, både ÅDT och trafikvariationen. I detta fall användes de värden för uppdaterat ÅDT, trafikvariation och kösituation från underlaget från Piteå kommun i modellberäkningen, så att risken av avvikelser från uppmätta halter pga. trafikdata minimeras.

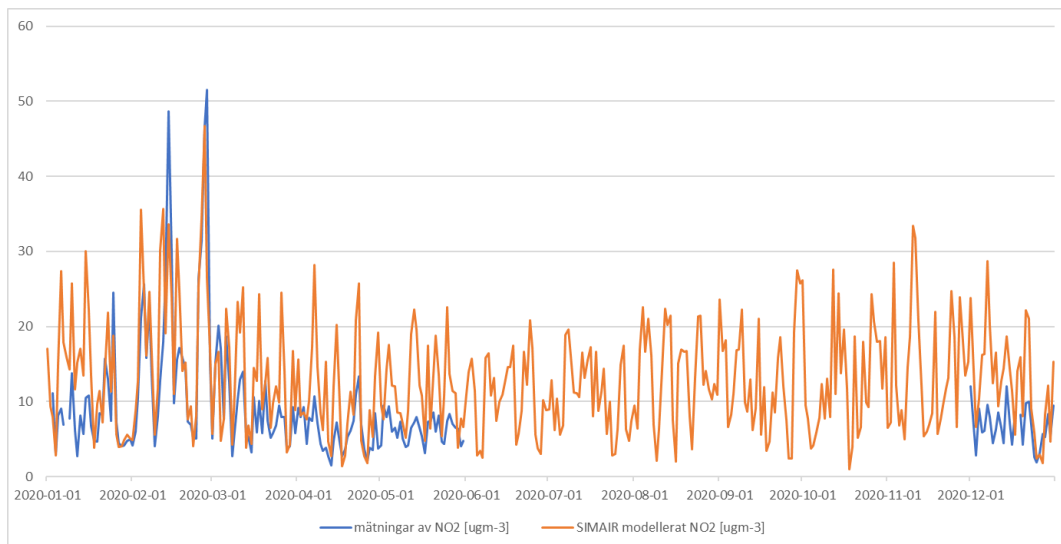
	Medelvärde [µg/m ³]	98-percentil, dygn [µg/m ³]
Mätning	9,03	30,50
Simulering SIMAIR	13,40	34,00
Rek. korrektionsfaktor	0,68	0,90

Tabell 1: Simulerade och uppmätta halter av NO₂ vid Prästgårdsgatan 43 för år 2020. Eventuella överskridanden av gränsvärden är färgkodade enligt miljö kvalitetsnormen i tabell 3. Dessa rekommenderade korrektionsfaktorerna är också de korrektionsfaktorer som använts för att korrigera modellerade halter i de övriga gatuavsnitten.

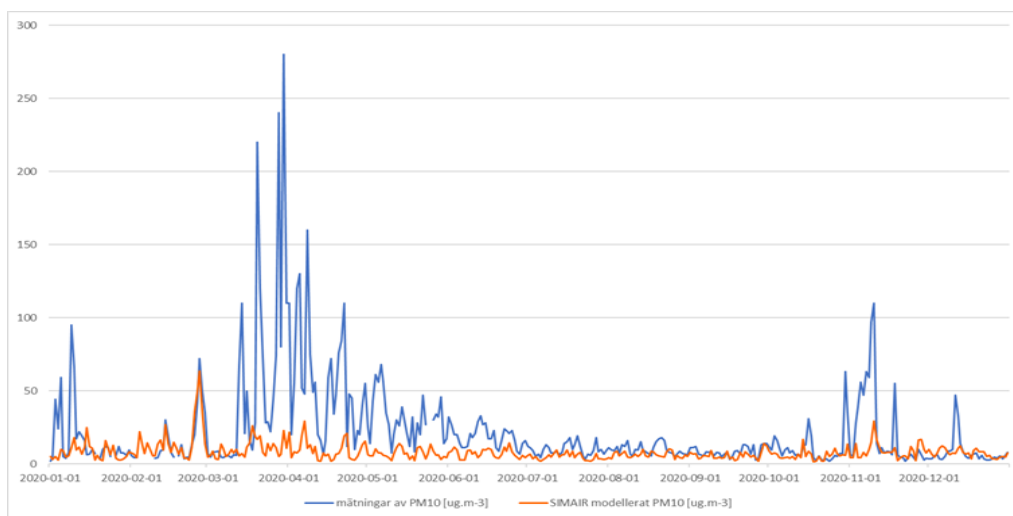
Andra faktorer som kan bidra till att modellerade och uppmätta värden skiljer sig åt är att verkliga emissionsfaktorer inte exakt överensstämmer med emissionsfaktorerna från SIMAIR. Trafikflödets sammansättning av olika fordonsslag och av fordon av olika åldrar kan skilja sig från modellindata. Placeringen av mätstationen är vidare en nyckelfaktor. Mätinstrumentets mätnoggrannhet kommer också in i bilden, och man bör inte heller bortse från eventuell systematisk felvisning hos det aktuella instrumentet.

Det är fördelaktigt om det finns mätning för hela året för att kunna jämföra med modellresultat för hela året och beräkna mer korrektionsfaktorer med god representativitet. Korrektionsfaktorerna för NO₂ beräknas utifrån sex månaders data från Prästgårdsgatan används för att korrigera modellerade NO₂ årsmedelhalt och 98-percentil, dygn för övriga gatuavsnitt. Det finns ingen timvis mätning på Prästgårdsgatan; därför har ingen korrektionsfaktor använts för 98-percentil, timme.

⁵ <https://datavardluft.smhi.se/portal/concentrations-in-air?S=31752&P=8&Y=2020&vs=0:0:1268:0:0:0:0>

Figur 1: Mätningar av NO₂ och SIMAIR-modellerat NO₂ vid Prästgårdsgatan 43 för 2020.

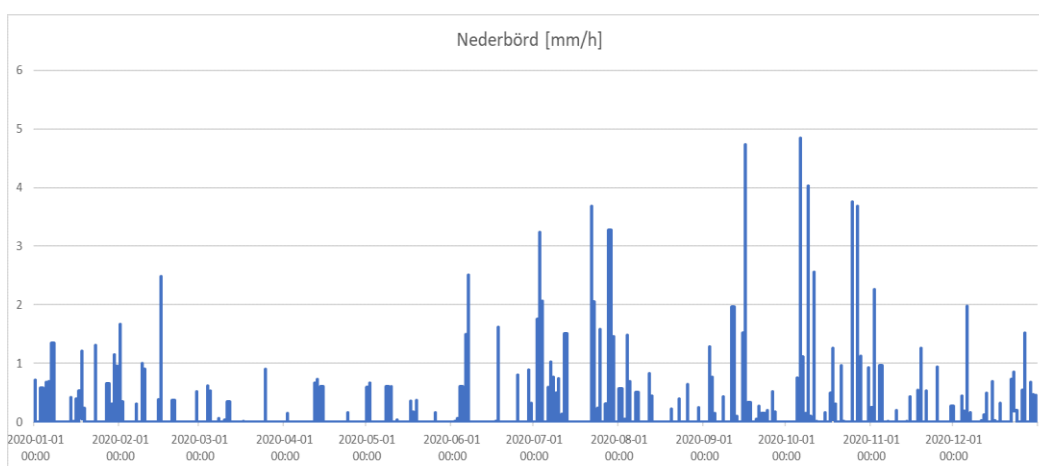
Figur 2: Mätningar av PM₁₀ och SIMAIR-modellerat PM₁₀ vid Prästgårdsgatan 43 för 2020.

Figur 2 visar mätningar av PM₁₀⁶ och modellerat resultat från SIMAIR. SIMAIR använder emissionsmodellen NORTRIP för att beräkna resuspension av partiklar och det visar sig att NORTRIP-modellen inte lyckats simulera höga halter under vårvinter och vår. NORTRIP har i dagsläget ingen detaljerad beskrivning om emissionen av partiklar från sandupptagningsprocess av sopmaskin. Vidare utveckling av modellen behövs för att reproducera de höga halterna som möjligen orsakas av sandsopningsprocessen.

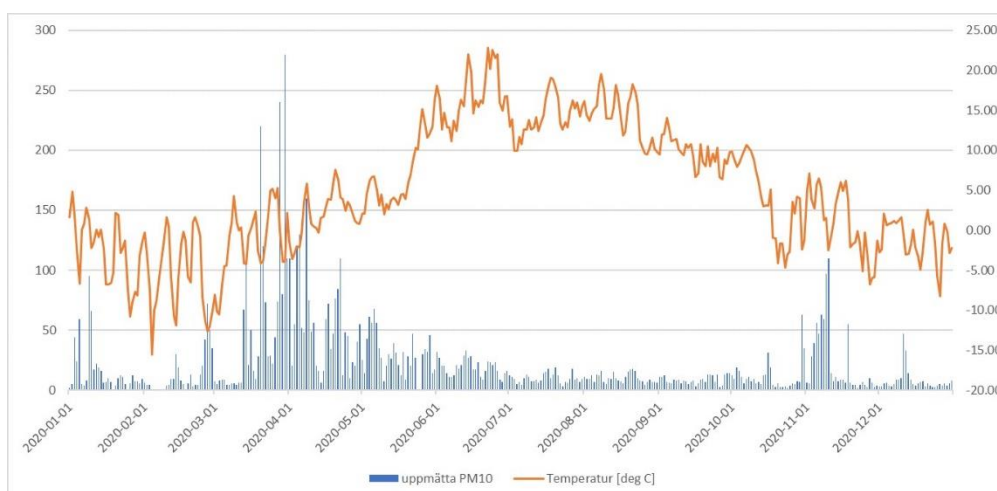
Piteå kommun använder sand som halkbekämpningsmaterial. Möjliga orsaker till höga PM₁₀ halter under vecka 11 till 17:

⁶ <https://datavardluft.smhi.se/portal/concentrations-in-air?S=31752&P=5&Y=2020&vs=0:0:1268:0:0:0:0>

- Betydligt mer sand har använts under år 2020 än andra år. Totalt har 10 000 ton sand använts inom Piteå kommun mot cirka 6000 ton övriga år (M. Kemi, personlig kommunikation, 23 maj 2022).
- Torr period. Figur 3 visar modellerat nederbörd för Piteå baseras på MESAN data. Det visar sig att det bara regnade två gånger mellan veckorna 12 till 16. Det minskar den naturliga rensningen av vägdamm från vägen.
- Figur 4 visar uppmätta halter PM10 vid Prästgårdsgatan och modellerad temperatur från SIMAIR. Det visar att under veckorna 12 till 16 började temperaturen växla mellan plusgrader och minusgrader. Snö på marken smälte och släppte ut vägdamm/partiklar i denna period.
- Under veckorna 12 till 16 kördes tre sopmaskiner kontinuerligt i centrala Piteå för att ta upp sand när det var plusgrader och vid Prästgårdsgatan sopades det 10–15 gånger (M. Kemi, personlig kommunikation, 03 juni 2022). Det är möjligt att vägdamm virvlade upp under denna process.

Figur 3: Modellerad nederbörd från SIMAIR för 2020 i Piteå baserad på MESAN-data.

Figur 4: Mätningar av PM10 vid Prästgårdsgatan 43 och modellerad temperatur från SIMAIR för 2020. Uppmätta halter PM10 på vänster axel och modellerad temperatur på höger axel.

Den stora diskrepansen mellan mätt och beräknat nödvändiggör en korrektion, som behövde föregås av att gå närmare in på vad orsakerna till detta kan vara i just Piteå år 2020. Resonemang kring detta görs i avsnitt 6.

Vi har bedömt att den lämpligaste korrektionen för PM10 i detta fall är att *addera en tilläggsterm dygn för dygn*; vilket skiljer sig ifrån en annars ofta använd metod att *multiplitera en faktor för hela året*. Detta eftersom användandet av en multiplikator skulle överdriva haltnivåerna på gator med högre trafikflöde än mätgatan (mätplatsen Prästgårdsgatan 36), vars relativt låga/måttliga trafikflöde medfört att andra/ fler förklaringar krävs än de gängse vilka är starkt relaterade till trafikflöde. Tilläggstermen har adderats individuellt för varje enskilt dygnsvärde.

Detta innebär att vi har gjort antagandet att de väsentliga orsakerna (dammuppvirvling under daglig trafik men sannolikt också i samband sandupptagning) till de höga uppmätta halterna fungerar med samma magnitud (haltökning) på alla gatorna. Att på detta sätt addera en tilläggsterm istället för att multiplicera med en faktor ger något lägre halter för gator med större trafikflöde än mätgatan, något som vi bedömer som det mest realistiska med hänsyn till att de nämnda väsentliga orsakerna inte kan ses som nämnvärt beroende av trafikflödet på gatan. För gator med lägre trafikflöde än mätgatan blir på motsvarande sätt de redovisade halterna något högre än om korrigering gjorts med en multiplikator (faktor).

För PM2,5 saknas en mätstation att jämföra mot simulerade halter. Eftersom halten PM2,5 förmodligen kommer ifrån andra källor än det som ligger bakom de höga halterna PM10 så har vi valt att basera beräkningarna av PM2,5 på okorrigerade data.

4 Miljö kvalitetsnormer

De bedömningsgrunder som finns för luftkvalitet i Sverige är *Miljö kvalitetsnormer* (MKN) samt *Miljö kvalitetsmålet Frisk Luft*. Miljö kvalitetsnormerna är lagkrav, medan miljö målen ej är lagkrav, utan ett mer långsiktigt mål att arbeta mot.

4.1 Årsmedelvärden och percentiler

Beräkningsresultaten tas fram för de statistiska haltmått som återfinns i de svenska MKN. Dessa är formulerade för årsmedelvärden och vissa s.k. percentiler, ett statistiskt begrepp som innebär att halterna ligger under en viss nivå under en viss andel av tiden.

För NO₂ använder MKN 98-percentilen av dygnsmedelvärden och timmedelvärden. Med 98-percentil av dygnsmedelvärden menas att 98 % av dygnsmedelvärdena under ett år är lägre än angivet värde. Under 2 % av tiden, dvs. under 7 dygn, är halten alltså högre än 98-percentilen. 98-percentilen av timmedelvärden motsvaras av årets 175:e högsta timmedelvärde.

För PM10 använder MKN 90-percentilen av dygnsmedelvärden, vilket betyder att 90 % av dygnsmedelvärdena under ett år måste ligga under ett angivet värde. Det innebär att dygnsmedelvärdet får överstiga detta värde som mest 35 gånger per år. 90-percentilen av dygnsmedelvärden överskrids 10 % av tiden och motsvarar ungefär det 36:e högsta dygnsmedelvärdet under året.

4.2 Miljö kvalitetsnormer och utvärderingströsklar

Resultaten från beräkningarna jämförs med de statistiska haltmått som förekommer i de svenska miljö kvalitetsnormerna (MKN). Dessa ges för årsmedelvärden och för percentiler.

Miljö kvalitetsnormerna för partiklar och NO₂ anges i Tabell 2. Föreskrifterna om miljö kvalitetsnormer finns i SFS 2010:477. Om MKN överskrids, eller kommunens kontroll visat att den kan komma att överskridas, ska kommunen informera Naturvårdsverket och berörda länsstyrelser. Naturvårdsverket gör sedan en

utredning om behovet av ett åtgärdsprogram, som bland annat ska innehålla planering för vilka åtgärder som ska utföras och av vem. Ansvar för att programmet tas fram ligger på kommunen eller länsstyrelsen. Nedan följer en kortfattad översikt över vilka åtaganden kommuner har för miljöövervakningen. Mer information finns i Luftguiden (Sabelström m. fl., 2019, kap 4–10).

Utvärderingströsklarna anger gränser under MKN då bestämda krav på kontroll inträder för kommunen. Om mätningar eller beräkningar visar att värdet:

- överstiger den övre utvärderingströskeln, ska kontrollen ske genom mätning som kan kompletteras med beräkning eller mätning med lägre kvalitetskrav,
- understiger den övre utvärderingströskeln, får kontrollen ske genom en kombination av mätning och beräkning, eller
- understiger den nedre utvärderingströskeln, får kontrollen ske genom enbart beräkning eller skattning eller en kombination av metoderna.

Uppföljningsmätningarna som nämns ovan ska vara kontinuerliga, vilket innebär att de ska utföras under ett helt kalenderår på en och samma plats. De bör också vara löpande, vilket betyder att även mätningar efterföljande år ska ske på samma plats. För orter med invånarantal mellan 10 000 och 249 000 krävs:

- En mätplats för NO₂ och en mätplats för partiklar vid halter mellan den nedre utvärderingströskeln och den övre utvärderingströskeln.
- En mätplats för NO₂ och två mätplatser för partiklar vid halter över den övre utvärderingströskeln.

Om utvärderingströsklar överskrids (utan att miljökvalitetsnormer överskrids) i en kommun med invånarantal mindre än 10 000 är kraven på uppföljningsmätningar lägre. I sådana fall räcker det med att normerna fortsättningsvis kontrolleras genom en så kallad objektiv skattning. Detta kan göras genom att undersöka om läget har förändrats genom exempelvis utsläppskällor eller bostäder längs belastade vägar har uppkommit sedan den senaste undersökningen. En bedömning kan då göras om haltnivåerna har förändrats och om nya mätningar eller modellberäkningar är nödvändiga.

För att följa trenderna rekommenderas det ändå att med jämna mellanrum, vart tredje till femte år, göra en ny kartläggning av luftkvaliteten på de mest relevanta platserna.

Ämne	Haltmått	Årsmedel- värde [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	90-percentil av dygns- medelvärden [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	98-percentil av dygns- medelvärden [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	98-percentil av timmedel- värden [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]
PM10	Miljökvalitetsnorm	40	50	-	-
	Övre utvärderingströskel	28	35	-	-
	Nedre utvärderingströskel	20	25	-	-
PM2,5	Miljökvalitetsnorm	25	-	-	-
	Övre utvärderingströskel	17	-	-	-
	Nedre utvärderingströskel	12	-	-	-
NO ₂	Miljökvalitetsnorm	40	-	60	90
	Övre utvärderingströskel	32	-	48	72
	Nedre utvärderingströskel	26	-	36	54

Tabell 2: Miljökvalitetsnormer och utvärderingströsklar med färgkoder som för att underlätta utvärderingen återfinns i resultat-tabellerna. Streck innebär att norm/utvärderingströskel saknas. Jämför med tabell 4.

4.3 Miljökvalitetsmålet Frisk Luft

Utöver miljökvalitetsnormer finns även miljökvalitetsmålet *Frisk Luft*⁷. Dessa miljömål är skarpare än miljökvalitetsnormerna med avseende på tillåtna halter av föroreningar och innebär att dessa inte överskrider lågrisknivåer. Haltvärden för preciseringen återges i Tabell 3.

Ämne	Haltmått	Årsmedel- värde [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	90-percentil av dygns- medelvärden [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	98-percentil av dygns- medelvärden [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	98-percentil av timmedel- värden [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]
PM10	Frisk luft	15	30	-	-
PM2,5	Frisk luft	10	25	-	-
NO ₂	Frisk luft	20	-	-	60

Tabell 3: Precisering av miljömålen Frisk luft. Streck innebär att mål ej finns för aktuellt ämne/statistikmått. Jämför med tabell 3.

⁷ <https://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Sveriges-miljomal/Miljokvalitetsmalen/Frisk-luft/Precisering-av-Frisk-luft/>

5 Resultat

Halterna av PM10, PM2.5 och NO₂ från vägavsnitten som erhållits i SIMAIR-väg är bifogade i tabellform i appendix B och haltkartorna är bifogade i appendix C.

De korrigerade resultaten för partiklar PM10 visar att halterna PM10 överskrider MKN för alla undersökta gaturum. I samtliga fall är det 90-percentilen av dygnsmedelvärdet som överskrider MKN; för årsmedelvärdet överskrider den nedre utvärderingströskeln. Det gatuavsnitt med störst överskridande är Timmerleden utanför Nordea, där 90-percentilen av dygnsmedelvärdet blev 70,4 µg/m³. Detta betyder att 90% av årets dagar har dygnsmedelvärden som är 70,4 µg/m³ eller lägre – dvs. 10 % av dagarna har högre halt – där miljö kvalitetsnormen medger högst 50 µg/m³. Resulterande årsmedelvärde av PM10 blev 27,9 µg/m³, vilket hamnar just under den övre utvärderingströskeln som är 28 µg/m³.

De urbana och lokala haltbidragen, vilka är de delar som Piteå kan påverka på egen hand, är tillsammans 25,2 µg/m³, vilket motsvarar ~90% av totalhaltbidraget. Det har inte varit möjligt att uppskatta de urbana och lokala haltbidragen var för sig (till det hade det behövts en mätstation också i urban bakgrund).

Det regionala haltbidraget är 2,75 µg/m³, vilket är ~10% av totalhaltbidraget. Det regionala haltbidraget i Piteå har jämförts med regionala bakgrundsmätningar från mätstationen Bredekälen och det kan konstateras att SIMAIR kan simulera regionalt haltbidrag utmärkt. Korrektionstermen tillämpades därför endast på summan av de urbana och lokala haltbidragen.

Liknande höga haltnivåer av PM10 har konstaterats i andra norrländska städer, såsom Östersund. Det är alltså inget specifikt fenomen för Piteå, men kan ses tydligast i landets norra delar. I kapitel 6 Diskussion går vi närmare in på orsaker till detta.

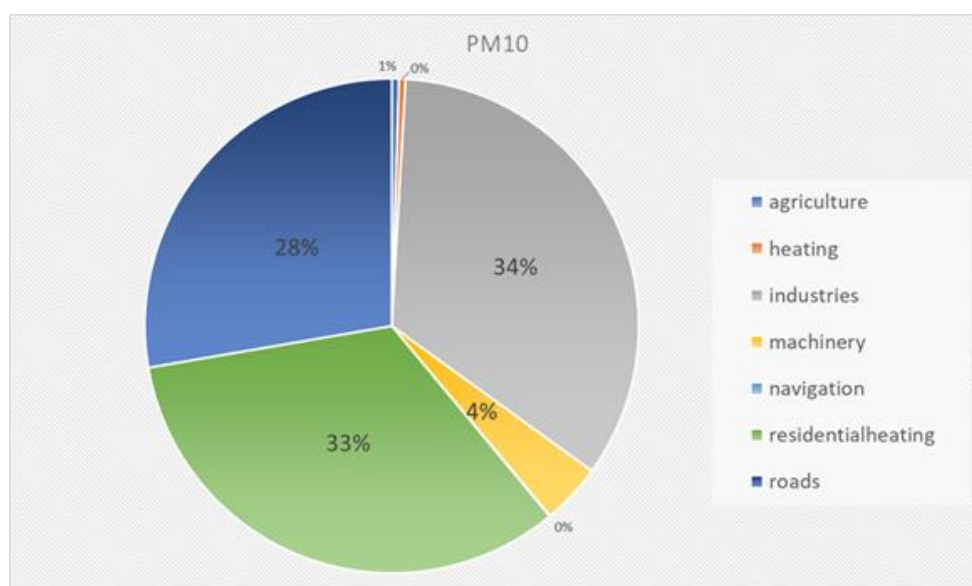
Halterna av partiklar PM2.5 är låga i jämförelse med norm och utvärderingströsklar. De högsta halterna hittas på Kyrkbrogatan 5B, med en årsmedelhalt på 6,0 µg/m³, att jämföra med nedre utvärderingströskeln som är 12 µg/m³.

Resultaten från SIMAIR visar att MKN för NO₂ inte överskrider vid något gatuavsnitt för varken årsmedelvärde, dygnsmedelvärde eller timmedelvärde. För årsmedelvärde och 98-percentil av timmedelvärde klaras även miljömål för samtliga 12 utvalda gatuavsnitt. Det lokala bidraget utgör 32 – 54 % av det totala haltbidraget i de studerade gatuavsnitten. Det urbana haltbidraget står för ungefär 44% och resten är regionalt bidrag från utlandet och långväga bidrag från övriga Sverige.

Figur 5 visar källfördelning av urbana haltbidrag vid Prästgårdsgatan. Figuren visar att de tre mest betydande bidragen är ifrån industri, småskalig uppvärmning och vägtransporter. Enligt Figur 2 visar mätningar mycket högre halter i vissa episoder som vi enligt tidigare diskussion inte bestämt kan avgöra om det kommer ifrån det lokala eller urbana haltbidraget, eller en kombination.

Alla urbana haltbidragen kommer ifrån SMED-emissioner och har alla olika osäkerheter. Osäkerheten ifrån industriutsläpp kommer huvudsakligen ifrån sekretess, vilket påverkar både varifrån utsläpp kommer och hur stora de är. Det finns dock utsläppsiffror för Smurfit Kappa som troligen är den största källan i Piteå. Utsläppen från småskalig uppvärmning kommer ifrån schablonmässig fördelning på bostadsområden och är lokalt osäker. Vår bedömning är dock att SMED-emissionerna snarare är överskattade i Piteå. Detta eftersom

användningen av fjärrvärme är utbredd i de centrala delarna, vilket sannolikt inte helt tagits hänsyn till i SMED-emissionerna. Haltbidragen ifrån urbana vägmissioner (alla vägar i Piteå utan den lokala vägen) beräknas också utifrån SMED-emissioner och kan inte ändras i SIMAIR-gränssnittet. Emissioner av PM10 ifrån uppvirvling av vägdamm tas hänsyn till också i SMED, men på en lägre detaljnivå än SIMAIR-beräkningarna för den lokala vägen. I stort gäller dock samma osäkerheter för de urbana haltbidragen ifrån vägmissioner som den större diskussionen runt osäkerheten kring sandupptagning och dammuppvirvling, och det är möjligt att det urbana haltbidraget är betydligt större än de 28 % som Figur 5 visar.

Figur 5: Urbana haltbidrag från SIMAIR i centrala Piteå fördelat på sju olika källtyper.

6 Diskussion

Först kan vi slå fast att NO₂ inte är ett problem när det gäller normöverskridande. Det är däremot partiklar, varför vår diskussion fokuserar helt på den luftföroreningen.

Vi har konstaterat att de okorrigerade beräkningsresultaten för mätplatsen – Prästgårdsgatan 36 – gav avsevärt lägre PM10-halter än mätningarna. Vi ser ingen anledning till annat än att tro på mätningarna, som har bra omfattning dvs. mätbortfallet är litet (Fredricsson, 2021). Vi har således enligt tidigare avsnitt utgått från relationer mellan mätningar och okorrigerade beräkningar vid Prästgårdsgatan 36 för att korrigera PM10-halterna för de övriga gatorna.

PM10-halterna är anmärkningsvärt höga under en period vårvinter/vår (v11-v17) för att vara en gata med det relativt blygsamma trafikflödet 2065 fordon/ÅMD. Tiden på året då de höga halterna inträffat sammanfaller mycket tydligt med säsongen då gatorna torkar upp så att stoftdepan på gatorna frigörs att kunna virvlas upp. Inget tvivel råder om att vi här har en viktig orsak till haltförhöjning. Vidare kan sandupptagning under denna säsong ge (kortvarig) kraftig dammuppvirvling om vattenbegjutningen vid upptagningen är otillräcklig.

Vi behöver söka förklaring till varför hänsynen till uppvirvling i den till SIMAIR inkopplade

emissionsmodellen NORTRIP inte räcker till för att simulera de verkligt uppmätta halterna vid Piteås gator som är väsentligt högre. Först kan dock konstateras att uppvirvling under sandupptagningsarbetet inte finns med i NORTRIP.

Vi tog upp några möjliga förklaringar i avsnitt 3.5.2. Här vidgar vi resonemanget och tar upp fler tänkbara orsaker och resonerar kring i vad mån modelleringen har inbyggd hänsyn till faktorn samt om det finns indikationer på att hänsynstagandet inte lyckas tillfredsställande beskriva höghaltssituationerna.

- 1) Vintersäsongen är lång i Piteå vilket kan innebära stora mängder ackumulerad sand på gatorna. År 2020 användes ovanligt mycket sand (se avsnitt 3.5.2). Detta kan motverkas av ofta genomförd städning (sandupptag). *Hänsyn till successivt ackumulerad mängd sand och stoft finns i emissionsmodellen NORTRIP (som inkorporerats i SIMAIR) men verkar ge särskilt stora feluppskattningar i områden i norra Norrland där stora sandmängder sprids under sandningssäsongen.*

Vi har gjort räkneexperiment genom att i NORTRIP justera sandmängden (g/m^2) vid sandning samt tiden mellan sandningstillfällena (dagar). Vi prövade att öka sandmängden från 250 till 500 g/m^2 ; beräknad årsmedelhalt ökade då med 8,5 % och 90-percentil dygnsmedelvärde med 9,2 %. Vi prövade även att öka frekvensen av sandning från var 7:e dag till varje dag (med sandmängd 250 g/m^2) vilket ökade årsmedelvärdet med 5,8 % och ökade 90-percentil dygnsmedelvärde med 3,3 %.

- 2) Perioden med mycket höga halter (vårvintern/våren 2020) var mycket torr. Regn förekom bara två gånger mellan veckorna 12 och 16, dvs. den naturliga ”rensköljning” som ett regn kan ge uteblev mer eller mindre helt. *Det finns hänsynstagande till nederbörd och avdunstning i modelleringen men möjligtvis klaras inte kraftig torrperiod särskilt väl. Även samverkan med punkt 1 ovan.*
- 3) Under aktuella veckor började temperaturen växla mellan plusgrader och minusgrader (s.k. nollgenomgångar). Det är tänkbart att ett skikt av packad snö/is på gatan började smälta och att vägdamm/partiklar lösgjordes, vilket också kan ha bidragit.
- 4) Mycket hög dubbdäcksanvändning av personbilar. Dubbdäck river upp asfaltpartiklar från vägbanan och bidrar till den samlade stoftdepån på gatan. Vi har dock ansatt 100 % dubbdäck under säsong 1 oktober-30 april varför detta inte *borde* ge upphov till underskattning i beräkningarna.
- 5) Stoftutsläpp från industrier ”uppströms” älvdalgången, en faktor som rimligen är av underordnad betydelse, något som inte minst styrks av det markanta säsongsmönstret hos de uppmätta halterna.
- 6) Den använda sandupptagsmetodiken kan vara mindre bra, så att borstarna vid sandupptagningen gett upphov till kraftiga dammoln. Även om i detta projekt inte ingått ett närmare studium av maskinparken och dess användning, så bedömer vi som starkt misstänkt att detta kan vara den viktigaste faktorn bakom den stora diskrepansen mellan modellresultat och mätningar. Under veckorna 12 till 16 kördes sopmaskiner 10–15 gånger vid Prästgårdsgatan – se avsnitt 3.5.2. Gatusopning syftar ju till att minska dammuppvirvling men kan även (kortvarigt) motverka sitt syfte om sandupptagningsarbetet virvlar upp stora mängder fint damm.
- 7) Vi har studerat samband mellan vindriktning och halter. Höga halter är tydligt överrepresenterade vid vindriktning från västnordväst, dvs. längs Piteälvens dalgång. Förklaring till detta kan vara att inversionsförhållanden ofta torde vara kombinerade med (relativt svag) vind från riktning ”uppifrån” älvdalgången. Vi har en markant kanalisering av vind längsmed älvdalen och kanalisering sker i större utsträckning vid stabila skiktningförhållanden än vid neutral eller instabil skiktning.
- 8) De i denna del av landet höga frekvenserna av inversionsförhållanden som inte sällan är kraftiga. Detta är ett sedan länge uppmärksammat problem i SIMAIR som det har vidtagits vissa åtgärder mot i

modellen, vilka dock kan vara otillräckliga; i så fall i någon mån bidragande till haltunderskattning.

Rekommendationer

- Använd dammbindningsmedel under säsong för uppvirvling (vårvinter/vår).
- Fortsätt med täta intervall för gatustädning men öka vattenbegjutningen rejält direkt före sandupptaget.
- Undvik gatustädning vid vädertillfällen med inversion.

Kommentarer kring Piteå kommuns föreslagna åtgärder

Kommunens tidigare föreslagna åtgärder – *se textruta nedan* – riktar in sig främst på problematiken kring vägdamm, vilket är rimligt då uppmätt tidsserie tydligt visar toppar på sen vinter/vår när vägbanorna torkar upp. Modellberäkningarna visar att de urbana bakgrundshalterna är ganska låga (drygt 6 µg/m³ som årsmedel för PM10) så lokala åtgärder bör ge god effekt. Trafikmängderna är på flera centrumgator relativt låga, vilket indikerar att väghållningen är en bra startpunkt för förbättrad luftkvalitet.

Åtgärdsförslag 1, 2 och 4 fokuserar på halkbekämpningsmaterial, dammbindning och hårdare material på vägbanan. Utvärdering av effekten av olika storlek på halkbekämpningsmaterial (sand) är inte något som är inkluderat i NORTRIP-modellen som används i SIMAIR, men minskad mängd små partiklar på vägbanan bör rimligen ge en positiv effekt på PM10-halterna. Dammbindningsprocessen däremot finns inkluderad i NORTRIP-modellen, och vid en testberäkning med och utan dammbindning på Prästgårdsgatan så minskar det lokala bidraget till årsmedelhalten med 13%. I NORTRIP kan även asfaltstyp justeras, och vid en scenarioräkning vid Prästgårdsgatan sjunker det lokala bidraget till årsmedelhalten med 5 % om asfaltstyp ändras från standard till slitstark, en begränsad påverkan alltså. *Observera* att resultaten av dessa testberäkningar inte är korrigerade, men ger ändå en fingervisning om hur stor inverkan dessa åtgärder har.

Åtgärdsförslag 3 rör en ombyggnation av Lillbrogatan, med minskad vägtrafik på sträckan och intilliggande vägar. Detta scenario har inte gjorts beräkningar för med SIMAIR, men minskade trafikmängder minskar vägslitaget och uppvirvlingen av partiklar, och gynnar därmed god luftkvalitet.

Kommentar till förslag i utredning från Norconsult

Vi har även på ett översiktligt sätt studerat förslagen i Norconsults trafikutredning om luftmiljö i Piteå: Stenvall m.fl. (2022). Norconsult gjorde där även en värdering av åtgärderna med avseende på ”åtgärder som ger stor luftförbättring och små konsekvenser”. Det ingick inte i vårt uppdrag att närmare värdera Norconsults slutsatser härvidlag men vi ser det som mycket rimligt att, från Norconsults utgångspunkter, värdera följande fyra åtgärder högst: Halkbekämpningsmaterial; dubbdäcksfria zoner; miljökrav vid upphandling; kampanjer, nudging och marknadsföring; luftmätningar i realtid.

Vi rekommenderar ett studium av den rapporten som komplement till vår här föreliggande rapport.

Piteå kommuns tidigare föreslagna åtgärder (Micael Kemi)**Åtgärd 1**

Vad: Halkbekämpningsmaterial. Byta ut halkbekämpningsmaterialet (sandfriktion 0–4 mm) till steril makadam 2–4 mm storlek i de centrala delarna av staden där MKN riskerar att överskridas. Spridning av halkbekämpningsmedel sker 2 – 3 gånger per vecka under spridningsperioden oktober till och med maj.

Tidplan: start i oktober 2022 till och med maj 2023 i första hand, troligen tillsvidare.

Påverkan: Partikelspridning från vägbanan.

Effekt: Förhållandevis stor eftersom de så kallade nollpartiklarna byts ut i materialet. Det är en vanlig åtgärd för kommuner för att komma tillrätta med luftmiljön vid spridning.

Åtgärd 2

Vad: Dammbindning, i dagsläget används inget dammbindningsmedel annat än vatten. Det finns två aktiviteter att vidtaga, en är att ta fram rutin för vattenspridning vid sandupptag för att optimera risken för damning. Den andra åtgärden är att tillföra medel i vattnet för att binda och minimera spridning av partiklar.

Tidplan: Ta fram en rutin under våren 2023. Utredda vilket dammbindningsmedel som Piteå kommun ska använda.

Påverkan: Partikelspridning från vägbanan.

Effekt: Stor effekt. Dammbindning med en CaCl₂-lösning likt den som används i Sundsvall antas sänka dygnsmedelvärdet av PM₁₀ med mellan 20 till 40 procent efter dammbindning. (Gustafsson m.fl, 2010) Det är dock en driftåtgärd som ger tillfällig effekt på partikelhalterna och resulterar inte i en långsiktig minskning av partikelbildande. Effekten av renhållning är svår att bedöma, då det finns få studier på renhållningens effekt på partikelhalten.

Åtgärd 3

Vad: Ombyggnation av Lillbrogatan. En sträcka av ca 200 meter ska byggas om och gestaltningen av gatan ändras så att oskyddade trafikanter prioriteras vilket på sikt leder till minskad trafik. Antalet parkeringsplatser minskar från 54 stycken till 24 stycken (både handikapparkering och standardparkeringar enligt parkeringsnormen). Inom vägområdet planeras även 14 träd att planteras vilket bedöms bidra till att binda dammspridning.

Tidplan: Byggnationsstart maj 2023 och klart oktober 2023.

Påverkan: Vägtrafik.

Effekt: Stor effekt. Ombyggnationen av gatan sänker bilarnas hastighet och ger mindre utrymme till motorfordonstrafiken. Omvandlingen tillför fler planterade träd vilket sammantaget bidrar till en mer hälsosam stadsmiljö med mindre buller och renare luft. Oskyddade trafikanter får bredare gång och cykelbanor. Detta ger bättre framkomlighet. Genom åtgärderna minskar motorfordonstrafiken på sträckan och då också på intilliggande vägar som Hamngatan och Prästgårdsgatan, vilket ger positiv effekt för luftkvaliteten.

Åtgärd 4

Vad: Byte av slitlager till hårdare material som inte bidrar lika mycket till partikelspridning via nötning av dubbdäck. Frågan om risk för ökad trafikbuller ska tas i beaktande. Skyltad hastighet 40 km per timme anses inte bidra till ökat trafikbuller.

Tidplan: Maj 2023 och klart oktober 2023.

Påverkan: Partikelspridning från vägen.

Effekt: Viss påverkan men inte så stor. Vägen är ofta snöbelagd.

Akronymer

BUM	Bakgrundshalter i Urban Miljö
ECMWF	European Centre for Medium-Range Weather Forecasts
EMEP	European Monitoring and Evaluation Programme
HBEFA	Handbook Emission Factors for Road Transport
MATCH	Multiple-Scale Atmospheric Transport and Chemistry Modeling System
MESAN	MESoskalig ANalys
MKN	Miljö kvalitetsnorm
OSPM	Operational Street Pollution Model
PAH	Polyaromatiska kolväten
SMED	Svenska MiljöEmissionsData
ÅDT	Årsmedeldygnstrafik

Referenser

- Alpfjord Wylde, Helene, Wing Leung och Camilla Andersson, **2021**. Nationell miljöövervakning med MATCH Sverigesystemet — Utvärdering och resultat för åren 2017-2019. teknisk rapport 2021/22, SM-HI. URL https://www.smhi.se/polopoly_fs/1.146627!/Slutrapport_2017-2019_MATCH-Sverigesystemet.pdf.
- Andersson, C., R. Bergström, C. Bennet, L. Robertson, M. Thomas, H. Korhonen, K. E. J. Lehtinen och H. Kokkola, **2015a**. Match-salsa – multi-scale atmospheric transport and chemistry model coupled to the salsa aerosol microphysics model – part 1: Model description and evaluation. *Geoscientific Model Development*, 8(2):171–189. URL <http://dx.doi.org/10.5194/gmd-8-171-2015>.
- Andersson, Camilla, Joakim Langner och Robert Bergström, **2007**. Interannual variation and trends in air pollution over Europe due to climate variability during 1958–2001 simulated with a regional CTM coupled to the ERA40 reanalysis. *Tellus B: Chemical and Physical Meteorology*, 59(1):77–98. URL <http://dx.doi.org/10.1111/j.1600-0889.2006.00231.x>.
- Andersson, S. m. fl., **2015b**. Dokumentation av SIMAIR-väg, -ved och -korsning. <http://www.luftkvalitet.se>.
- Andersson, Stefan, Sofi Holmin Fridell, Helene Alpfjord Wylde, Jörgen Jones och Johan Arvelius, **2018**. Validering av SIMAIR mot mätningar för åren 2014-2016. teknisk rapport 2018/16, SMHI. URL https://www.smhi.se/polopoly_fs/1.136313!/SMHI_rapport_2018-16_SIMAIR-validering.pdf.
- Andersson, Stefan och Gunnar Omstedt, **2009**. Validering av SIMAIR mot mätningar av PM₁₀, NO₂ och bensen — utvärdering för svenska tätorter och trafikmiljöer avseende år 2004 och 2005. *Meteorologi*, 137. ISSN 0283-7730. URL http://www.smhi.se/polopoly_fs/1.7368!/meteorologi_137%5B1%5D.pdf.
- Andersson, Stefan och Gunnar Omstedt, **2013**. Utvärdering av SIMAIR mot mätningar av PM₁₀ och NO₂ i Göteborg, Stockholm och Umeå för åren 2006-2009 — Undersökning av en ny emissionsmodell för vägtrafikens slitagepartiklar. *Meteorologi*, 152. ISSN 0283-7730. URL http://www.smhi.se/polopoly_fs/1.30267!/meteorologi_152.pdf.
- Andersson, Stefan, Gunnar Omstedt och Lennart Robertson, **2010**. Känslighetsanalys, vidareutveckling och validering av SIMAIRs urbana spridningsmodell BUM. *Meteorologi*, 142. ISSN 0283-7730. URL http://www.smhi.se/polopoly_fs/1.12918!/Meteorologi_142.pdf.
- Berkowicz, Ruwim, **2000**. OSPM — A Parameterised Street Pollution Model. I Ranjeet S. Sokhi, Roberto San José, Nicolas Moussiopoulos och Ruwim Berkowicz (redaktörer), *Urban Air Quality: Measurement, Modelling and Management: Proceedings of the Second International Conference on Urban Air Quality: Measurement, Modelling and Management Held at the Computer Science School of the Technical University of Madrid 3–5 March 1999*, sidorna 323–331. Springer Netherlands, Dordrecht. ISBN 978-94-010-0932-4. URL http://dx.doi.org/10.1007/978-94-010-0932-4_35.

- Denby, B.R., I. Sundvor, C. Johansson, L. Pirjola, M. Ketzel, M. Norman, K. Kupiainen, M. Gustafsson, G. Blomqvist och G. Omstedt, **2013**. A coupled road dust and surface moisture model to predict non-exhaust road traffic induced particle emissions (nortrip). part 1: Road dust loading and suspension modelling. *Atmospheric Environment*, 77:283–300. ISSN 1352-2310. URL <http://dx.doi.org/https://doi.org/10.1016/j.atmosenv.2013.04.069>.
- Fredricsson, Malin, **2021**. Mätningar av kvävedioxid och partiklar i luft i piteå under 2020. teknisk rapport 2021/6441, IVL.
- Gidhagen, L., C. Johansson, G. Omstedt, J. Langner och G. Olivares, **2004**. Model simulations of NO_x and ultrafine particles close to a Swedish highway. *Environ. Sci. Technol.*, 38(24):6730–6740. URL <http://dx.doi.org/10.1021/es0498134>.
- Gidhagen, L., H. Johansson och G. Omstedt, **2009**. SIMAIR - evaluation tool for meeting the EU directive on air pollution limits. *Atmospheric Environment*, 43(5):1029–1036. URL <http://dx.doi.org/10.1016/j.atmosenv.2008.01.056>.
- Hägemark, L., K.I. Ivarsson och P-O Olofsson, **1997**. MESAN Mesoskalig Analys. RMK 75, SMHI.
- Matzer, Claus, Konstantin Weller, Martin Dippold, Silke Lipp, Martin Röck, Martin Rexeis och Stefan Hausberger, **2019**. HBEFA version 4.1. teknisk rapport, IVT Institute for internal combustion engines and thermodynamics TU Graz. URL https://www.hbefa.net/e/documents/HBEFA41_Report_TUG_09092019.pdf.
- Naturvårdsverket (redaktör), **2019**. *Frisk luft — underlagsrapport till den fördjupade utvärdering av miljömålen 2019*, volym Rapport 2019:1. Naturvårdsverket, 1 utgåva. ISBN 978-91-620-6861-5. URL <https://www.naturvardsverket.se/globalassets/media/publikationer-pdf/6800/978-91-620-6861-5.pdf>.
- Omstedt, Gunnar, Stefan Andersson, Christian Asker, Jörgen Jones, Sven Kindell, David Segersson och Martin Torstensson, **2012**. Luftkvaliteten i Sverige år 2020. *Meteorologi*, 150. ISSN 0283-7730. URL http://www.smhi.se/polopoly_fs/1.22572!/meteorologi_150.pdf.
- Robertson, Lennart, Joakim Langner och Magnuz Engardt, **1999**. An eulerian limited-area atmospheric transport model. *Journal of Applied Meteorology*, 38(2):190–210. URL [http://dx.doi.org/10.1175/1520-0450\(1999\)038<0190:AELAAT>2.0.CO;2](http://dx.doi.org/10.1175/1520-0450(1999)038<0190:AELAAT>2.0.CO;2).
- Sabelström, Helena, Matthew Ross-Jones, Petter Larsson Garcia, Johan Genberg Safont, Titus Kyrklund och Ulf Troeng (redaktörer), **2019**. *Luftguiden — Handbok om miljö kvalitetsnormer för utomhusluft*, volym Handbok 2019:1. Naturvårdsverket, 1 utgåva. ISBN 978-91-620-0182-7. URL <https://www.naturvardsverket.se/globalassets/media/publikationer-pdf/0100/978-91-620-0182-7.pdf>.
- SMHI och Vägverket, **2005**. SIMAIR: Modell för beräkning av luftkvalitet i vägars närområde - slutrapport mars 2005. teknisk rapport 2005-37, SMHI och Vägverket. URL https://www.smhi.se/polopoly_fs/1.14232!/Simair_final_smhirapport.pdf.
- Stenvall, Annika, m.fl., **2022**. Trafikutredning luftmiljö Piteå. Norconsult AB. Uppdragsnr: 108 23 17.

Bilagor

A Indata till SIMAIR

Gatuavsnitt	ÅDT [fordon/dygn]	Andel tung trafik [%]	Skyltad hastighet [km/h]	Sandas eller saltas?
Hamngatan 47	1166	3,4	40	Sandas
Hamngatan 57	1810	2,8	40	Sandas
Hamnplan 30	4512	1,8	40	Sandas
Hamnplan 38	3893	9,0	40	Sandas
Kyrkbrogatan 5B	1116	1,5	gångfart	Sandas
Prästgårdsgatan 36	2065	3,1	40	Sandas
Prästgårdsgatan 51	2330	1,4	40	Sandas
Sundsgatan 25	6878	7,0	50	Sandas
Sundsgatan vid Prästgårdsgatan 16	7262	7,0	50	Sandas
Timmerleden Coop	14 154	12,0	50	Sandas
Timmerleden Nordea	16 503	12,0	50	Sandas
Västergatan 4	7116	5,0	50	Sandas

Tabell 4: Detaljerad indata för de utvalda vägsektionerna i Piteå kommun.

	Antal körfält	Väg- bredd [m]	Gaturums- bredd [m]	Mittsträngs- bredd [m]	Hushöjd 1 (nord/ost) [m]	Hushöjd 2 (syd/väst) [m]	Mätår
Hamngatan 47	2	7,5	11,1		9,4	16,9	2022
Hamngatan 57	2	7	10,9		13,7	13,2	2022
Hamnplan 30	2	7,4	22		19,5	7,5	2022
Hamnplan 38	2	7,4	30		18,1		2022
Krykbrogatan 5B	2	5,1	8,7		13,4	10,2	2022
Prästgårdsgatan 36	2	6,5	13,5		12,1	15	2022
Prästgårdsgatan 51	2	6,5	16,3		7,7	16,8	2022
Sundsgatan 25	2	3,4	59	3,8	6,5	15,7	2012
Sundsgatan vid Präst- gårdsgatan 16	2	3,4	52	3,8	6,7	22,5	2012
Timmerleden Coop	2	6,4	20	3,4	6,5	0	2016
Timmerleden Nordea	2	9,0	16		4,5	0	2016
Västergatan 4	4	6,9	58	1,7	5,7	12,4	2010

Tabell 5: Detaljerad indata för de utvalda vägsektionerna i Piteå kommun (forts.).

B Tabeller från SIMAIR-väg, korrigerade värden

	Årsmedelvärde		90-percentil, dygn	
	[µg/m ³]		[µg/m ³]	
	Sida 1	Sida 2	Sida 1	Sida 2
Hamngatan 47	20,9	21,1	53,4	53,9
Hamngatan 57	21,3	21,4	54,0	54,1
Hamnplan 30	22,3	22,0	56,1	55,9
Hamnplan 38	22,0	22,1	55,8	55,8
Kyrkbrogatan 5B	20,7	20,7	52,4	52,8
Prästgårdsgatan 36	21,4	21,5	54,3	54,4
Prästgårdsgatan 51	21,2	21,7	53,9	54,5
Sundsgatan 25	22,3	22,5	57,3	57,1
Sundsgatan vid Prästgårdsgatan 16	23,3	23,1	58,7	57,9
Timmerleden utanför Coop	27,0	26,6	68,2	65,6
Timmerleden utanför Nordea	28,0	27,5	70,4	68,8
Västergatan 4	22,5	24,6	56,4	62,6

Tabell 6: Uppskattade halter av PM10. Eventuella överstiganden av gränsvärden är färgkodade enligt miljö kvalitetsmålen i Tabell 2.

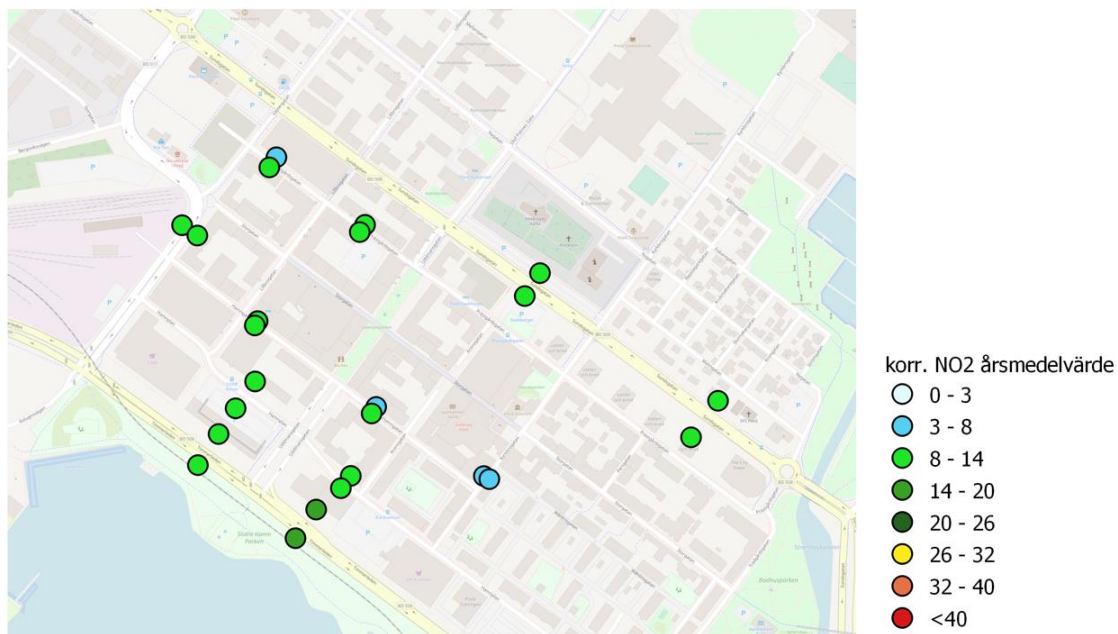
	Årsmedelvärde		90-percentil, dygn	
	[µg/m ³]		[µg/m ³]	
	Sida 1	Sida 2	Sida 1	Sida 2
Hamngatan 47	5,06	5,23	-	-
Hamngatan 57	5,65	5,79	-	-
Hamnplan 30	5,02	4,91	-	-
Hamnplan 38	4,55	4,60	-	-
Kyrkbrogatan 5B	6,04	5,98	-	-
Prästgårdsgatan 36	5,42	5,47	-	-
Prästgårdsgatan 51	5,33	5,65	-	-
Sundsgatan 25	4,43	4,50	-	-
Sundsgatan vid Prästgårdsgatan 16	4,32	4,24	-	-
Timmerleden utanför Coop	4,47	4,37	-	-
Timmerleden utanför Nordea	5,12	4,98	-	-
Västergatan 4	4,56	5,47	-	-

Tabell 7: Uppskattade halter av PM2,5. Eventuella överstiganden av gränsvärden är färgkodade enligt miljö kvalitetsmålen i Tabell 2.

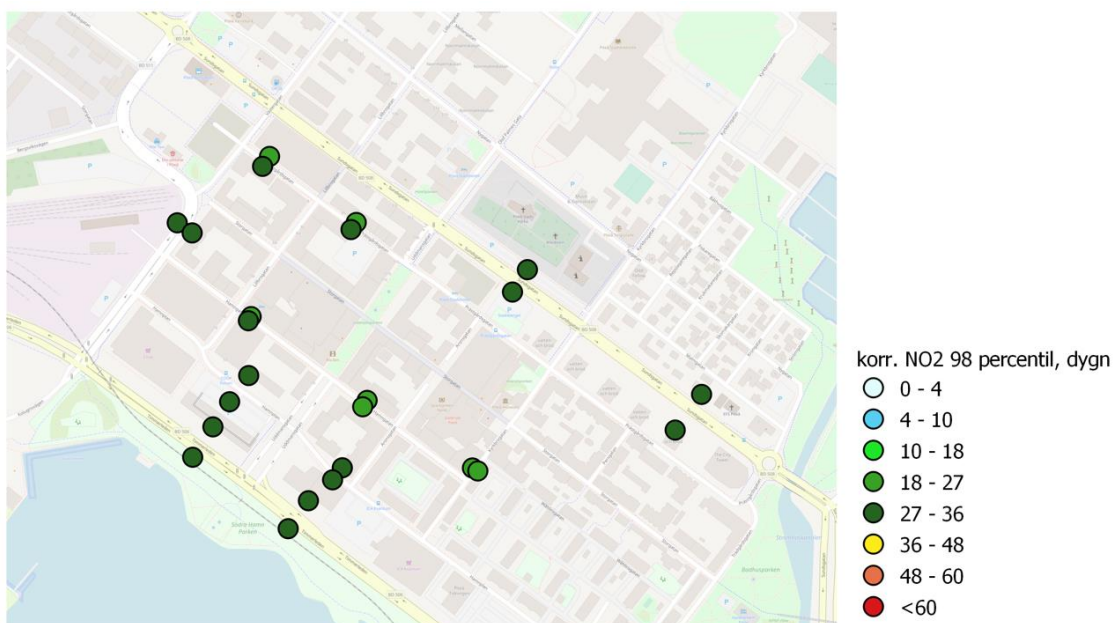
	Årsmedelvärde		98-percentil, dygn		98-percentil, timme	
	[µg/m ³]		[µg/m ³]		[µg/m ³]	
	Sida 1	Sida 2	Sida 1	Sida 2	Sida 1	Sida 2
Hamngatan 47	7,34	8,16	23,1	26,2	38,2	41,5
Hamngatan 57	8,50	9,04	26,5	28,1	41,2	43,7
Hamnplan 30	9,32	8,91	28,5	27,5	43,2	42,3
Hamnplan 38	9,93	10,1	29,9	29,8	43,9	43,7
Kyrkbrogatan 5B	6,80	6,94	24,7	23,9	38,2	37,6
Prästgårdsgatan 36	8,84	8,84	26,0	28,3	40,5	43,2
Prästgårdsgatan 51	7,89	8,98	25,7	28,4	39,6	43,0
Sundsgatan 25	8,77	8,98	28,5	27,9	43,8	43,4
Sundsgatan vid Prästgårdsgatan 16	10,0	9,66	28,4	27,5	43,2	42,0
Timmerleden utanför Coop	13,1	12,8	32,7	31,0	47,1	45,6
Timmerleden utanför Nordea	14,5	14,4	35,2	33,1	50,4	48,6
Västergatan 4	9,66	12,2	30,4	32,8	46,6	48,5

Tabell 8: Uppskattade halter av NO₂. Eventuella överstiganden av gränsvärden är färgkodade enligt miljö kvalitetsmålen i Tabell 2.

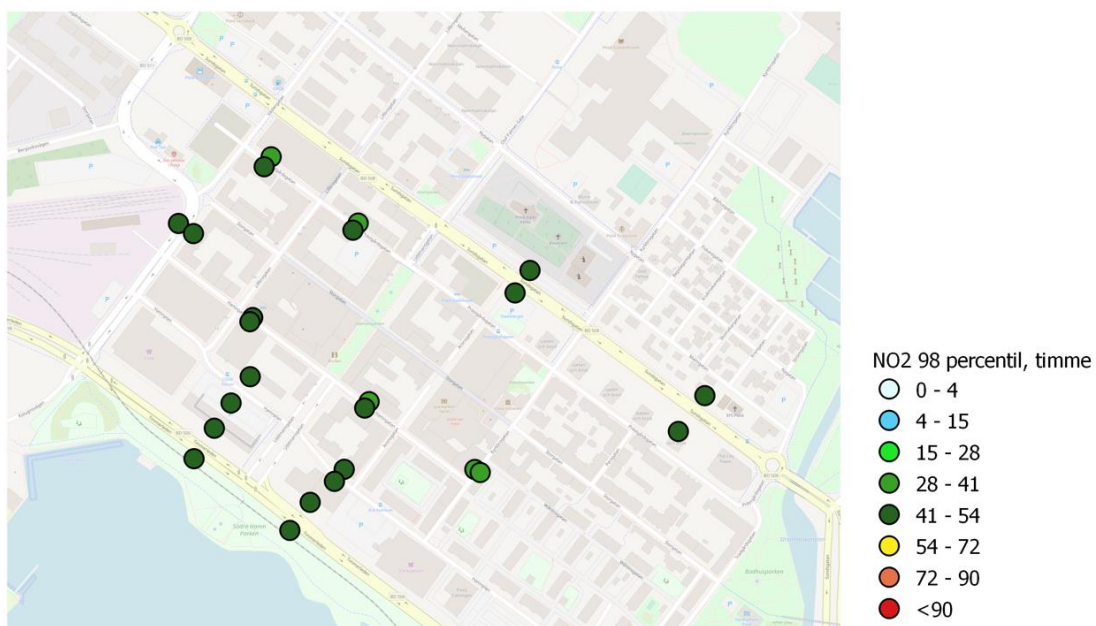
C Kartfigurer från SIMAIR-väg, korrigerade värden

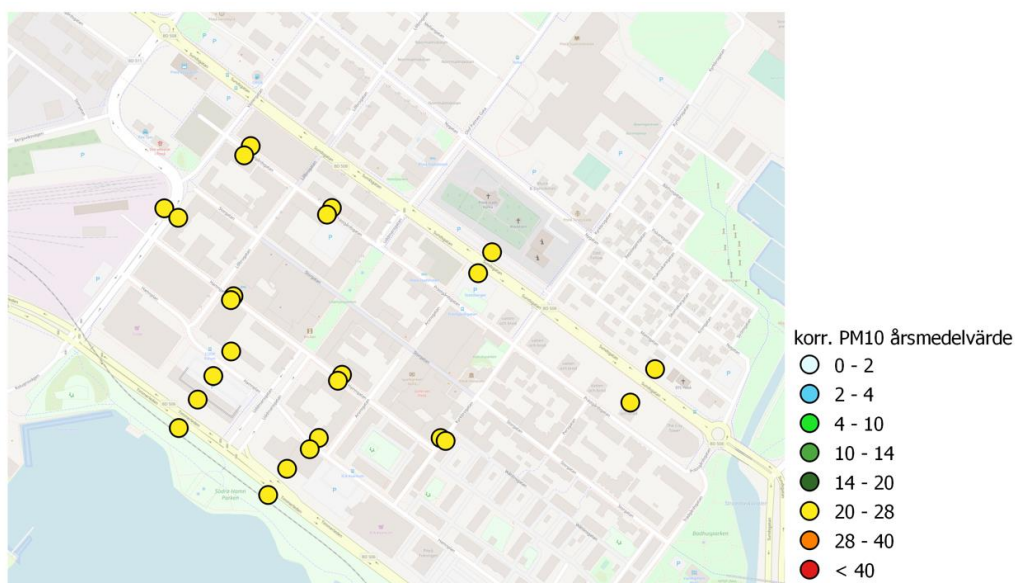
Figur 6: Korrigerat årsmedelvärde av NO2 för de 12 utvalda gatuavsnitten.

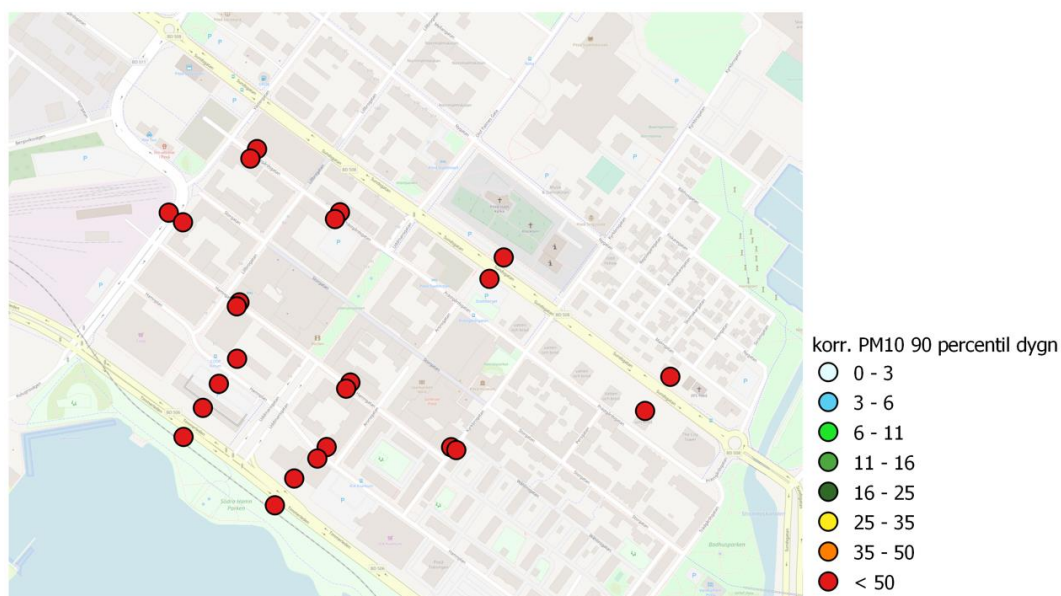
Figur 7: Korrigerat 98-percentil dygnsmedelvärde av NO2 för de 12 utvalda gatuavsnitten.

Figur 8: Korrigerat 98-percentil timmedelvärde av NO2 för de 12 utvalda gatuavsnitten.

Figur 9: Korrigerat årsmedelvärde av PM10 för de 12 utvalda gatuavsnitten.

Figur 10: Korrigerat 90-percentil dygnsmedelvärde av PM10 för de 12 utvalda gatuavsnitten.

Piteå Kommun

Trafikutredning luftmiljö Piteå

Uppdragsnr: 108 23 17 Version: 1.0 Datum: 2022-05-31

Uppdragsgivare: Piteå Kommun
Uppdragsgivarens kontaktperson: Rebecka Granström
Konsult: Norconsult AB
Uppdragsledare: Annika Stenvall
Handläggare: Annika Stenvall
 Belma Krslak
 Alice Östvik

Version	Datum	Beskrivning	Upprättat	Granskat	Godkänt
1.0	2022-05-31				

Detta dokument är framtaget av Norconsult AB som del av det uppdrag dokumentet gäller. Upphovsrätten tillhör Norconsult. Beställaren har, om inte annat avtalats, endast rätt att använda och kopiera redovisat uppdragsresultat för uppdragets avsedda ändamål.

► Innehåll

1	Inledning	4
1.1	Bakgrund	4
1.2	Mål	4
1.3	Syfte	4
1.4	Avgränsning	4
2	Förutsättningar	6
2.1	Områdesbeskrivning	6
2.2	Luftkvalitet	6
2.3	Trafik	11
2.4	Resvanor	16
3	Analys	20
4	Förslag på åtgärder	21
4.1	Trafikregleringar	21
4.2	Drift och underhåll	22
4.3	Fysiska åtgärder och ombyggnationer	23
4.4	Påverkansåtgärder	23
4.5	Organisation/arbetssätt	24
5	Värdering av åtgärder	25
5.1	Åtgärder som ger stor luftförbättring och små konsekvenser	25
5.2	Åtgärder som ger stor luftförbättring och stora konsekvenser	26
5.3	Åtgärder som ger liten luftförbättring och små konsekvenser	26
5.4	Åtgärder som ger liten luftförbättring och stora konsekvenser	28
6	Diskussion och slutsats	29

1 Inledning

1.1 Bakgrund

En bra luftkvalitet är viktig både för miljön och människors hälsa. Luftföroreningar kan göra människor sjuka och förkorta den förväntade livslängden. I luftkvalitetsförordningen (2010:477) återfinns de svenska miljökvalitetsnormerna för utomhusluft som syftar till att skydda människors hälsa.

Piteå kommun har sedan år 2004 utfört mätningar av luftföroreningar i Piteå. Mätningarna har utförts främst under vinter och vår. Under 2019 mättes för första gången partiklar (PM10) under hela året. Under år 2020 överskreds miljökvalitetsnormen för partiklar (PM10) vid mätstationen på Prästgårdsgatan. Utifrån detta har Naturvårdsverket bedömt att ett åtgärdsprogram enligt 5 kapitlet miljöbalken behöver upprättas för att miljökvalitetsnormen för partiklar PM10 ska kunna följas i Piteå kommun.

1.2 Mål

Piteå kommun har 15 övergripande mål som styrelser, nämnder, förvaltningar och kommunala bolag arbetar tillsammans för att uppnå. Av de 15 mål bedöms följande beröra denna utredning:

- Piteå ska år 2020 ha 43 000 invånare och till år 2030, 46 000 invånare.
- Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande.
- Samhällsbyggnad ska utgå från social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.
- Piteå ska vara tryggt och tillgängligt för alla.
- Piteå ska erbjuda attraktiva och varierande boendemiljöer.
- Piteå ska utveckla bra infrastruktur och goda kommunikationer.

Riksdagen har miljömål för flera luftföroreningar. Miljömålen innebär i flera fall mera långtgående krav än miljökvalitetsnormerna. Detta för att normerna ses som styrmedel för att uppnå miljömålen. För PM10 är miljömålen:

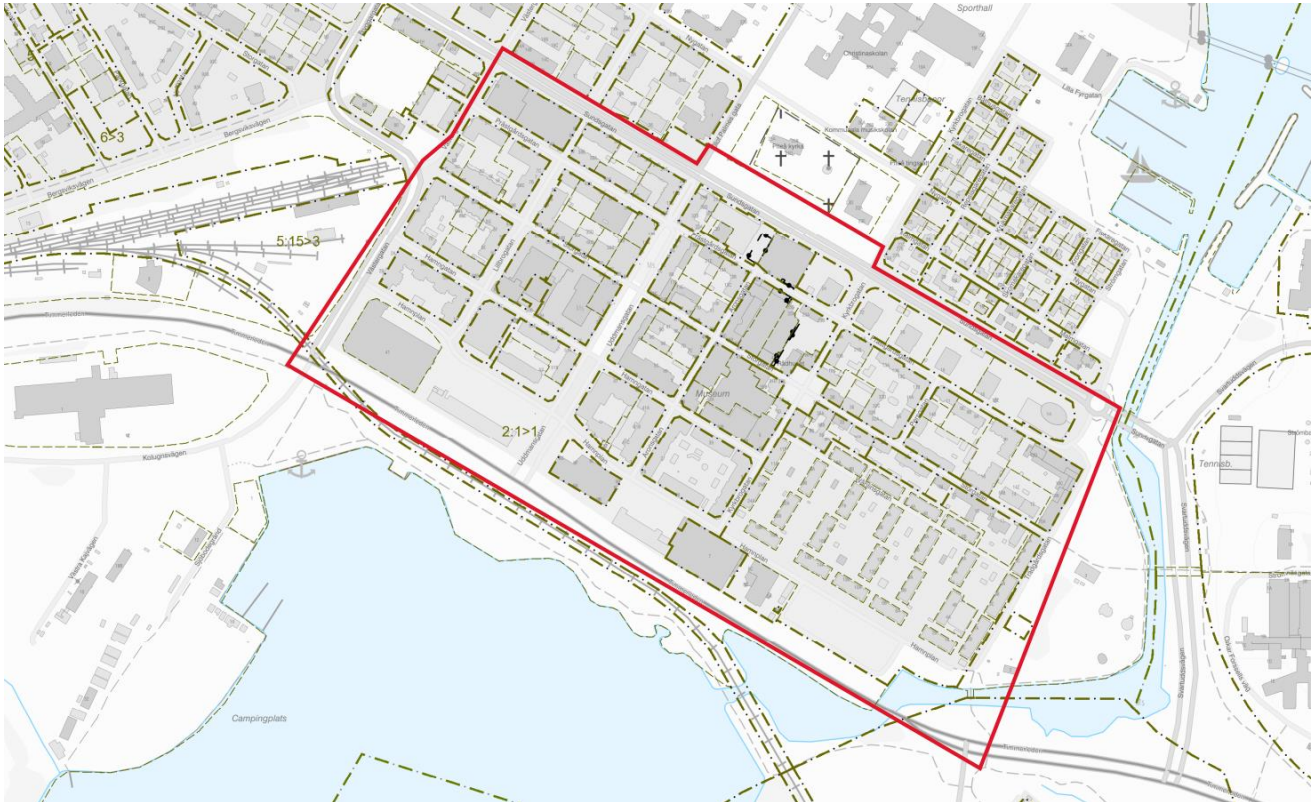
- Årsmedelvärde 15 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
- Dygnsmedelvärde 30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (gränsvärdet för dygnsmedelvärdet får överskridas upp till 35 dygn per år)

1.3 Syfte

Denna utredning syftar till att ge förslag på möjliga åtgärder som kan bidra till att partikelhalterna i Piteås tätort minskar så att miljökvalitetsnormen klaras.

1.4 Avgränsning

Utredningen avgränsas geografiskt till centrala Piteå, se figur nedan.

Figur 1. Utredningsområdet är avgränsat med röd linje.

2 Förutsättningar

2.1 Områdesbeskrivning

Utredningsområdet utgörs av centrumbebyggelsen i Piteå. Området begränsas i norr och söder samt delvis i väster av större trafikleder. I öster begränsas området av ett parkområde. Bebyggelsen i området är relativt tät med 3–6 våningar och enstaka byggnader med högre våningsantal. Gaturummen består till största delen av asfalterade körbanor och plattlagda gångbanor. Endast på enstaka gator finns anordnade gatumarksparkeringar. Gatuträd och planteringar finns på några av gatorna i området, men i huvudsak finns växtligheten på fastighetsmark och på torgytorna.

2.2 Luftkvalitet

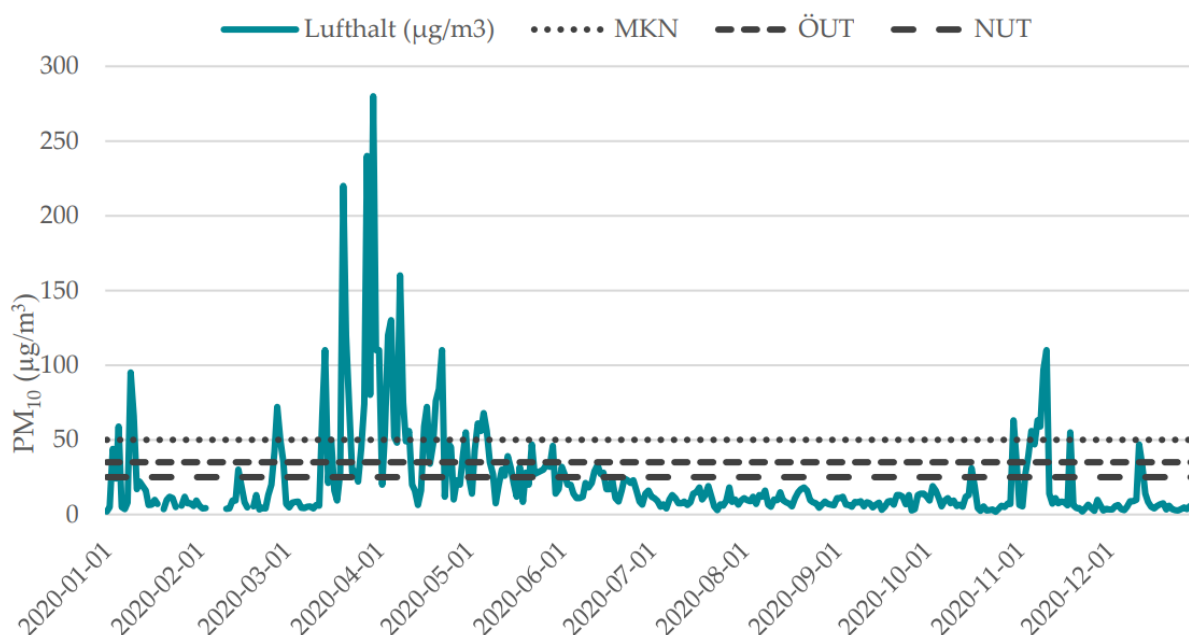
Partiklar uppstår vid flera olika källor. Större partiklar (PM10) bildas framför allt via slitage, exempelvis från nedbrytning av vägbanan på grund av dubbdäck. Dessa utgör även den största massan av partiklar i luften. De mindre partiklarna (PM2,5) kommer framför allt från olika förbrännings- och industriprocesser. Av alla luftföroreningar i stadsluften är partiklarna den grupp som har starkast koppling till negativa hälsoeffekter. Korttidsexponering för relativt höga halter av partiklar kan orsaka andningsbesvär och andra luftvägssymptom, men även hjärt- och lungsjukdomar samt förtida dödsfall. Däremot kan långtidsexponering för redan låga halter av partiklar orsaka bland annat hjärt- och kärlsjukdomar och lungcancer. Partiklar har särskilt stora negativa effekter på barns hälsa. De orsakar exempelvis astma och försämrad lungutveckling hos barn. Därför är det fördelaktigt för människors hälsa att sträva efter så låga partikelhalter i luft som möjligt.

Miljö kvalitetsnormen för partiklar (PM10) har införts för att minska hälsopåverkan från exponering av partiklar i utomhusmiljön. Regeringens förordning om miljö kvalitetsnormer för luft (MKN) trädde i kraft den 1 januari 1999. Av förordningen framgår att kommunerna ska kontrollera att miljö kvalitetsnormerna uppfylls och att kontrollen kan ske genom mätningar, beräkningar eller annan uppföljning. För nästan samtliga miljö kvalitetsnormer finns det en övre utvärderingströskel (ÖUT) och en nedre utvärderingströskel (NUT). Dessa är nivåer som anger omfattningen av kontrollen för en miljö kvalitetsnorm, till exempel om kontrollen ska ske genom mätning, modellberäkning eller objektiv skattning. För att kunna styra utvecklingen på längre sikt har riksdagen även infört miljö kvalitetsmålets precisering (miljö mål) för flera luftföroreningar. Miljö målen innebär i flera fall mera långtgående krav än miljö kvalitetsnormerna. Detta för att normerna ses som styrmedel för att uppnå miljö målen. Miljö mål är till skillnad från miljö kvalitetsnormerna inte kopplade till lagstiftningen och innebär inte heller juridiska krav på att kommunerna ska övervaka. För PM10 är miljö målet 15 µg/m³ för årsmedelvärdet och 30 µg/m³ för dygnsmedelvärde. Gränsvärdena för dygnsmedelvärderna får överskridas upp till 35 dygn per år.

Ämne	Haltmått	Årsmedelvärde [µg/m ³]	90-percentil av dygnsme- delvärden [µg/m ³]
PM10	Miljö kvalitetsnorm	40	50
	Övre utvärderingströskel	28	35
	Nedre utvärderingströskel	20	25

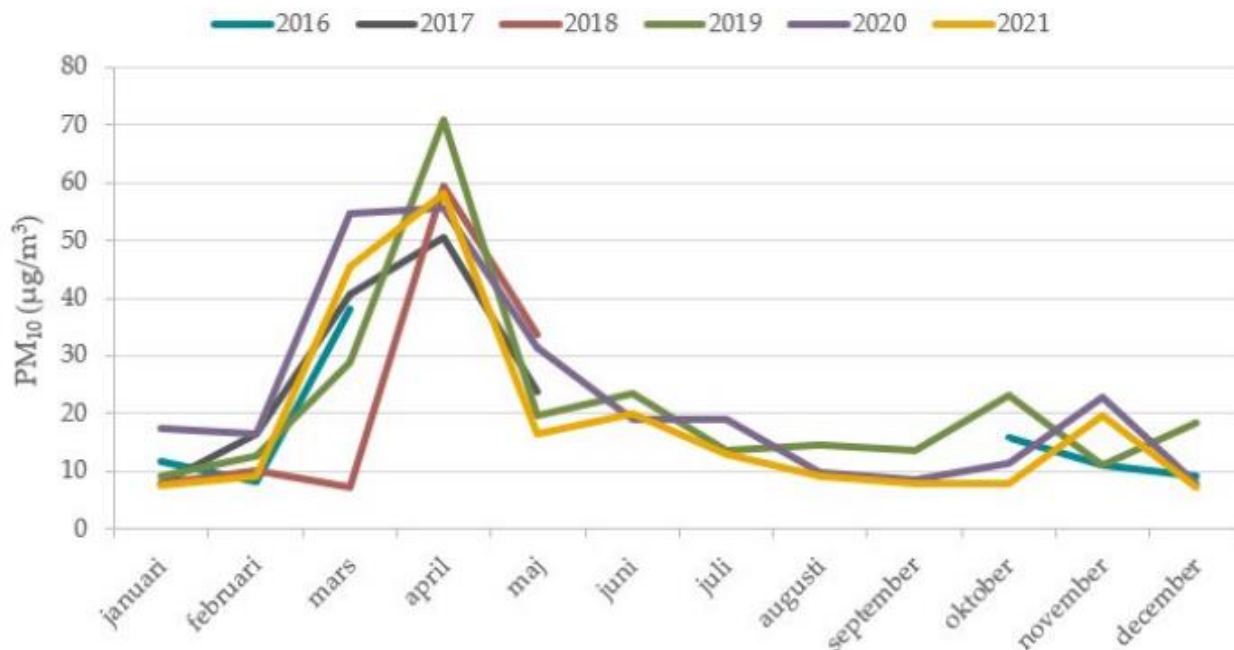
Figur 2. Miljö kvalitetsnorm och utvärderingströsklar för PM10. Gränsvärdena för dygnsmedelvärderna får överskridas upp till 35 dygn per år.

Mätningar av PM10 har utförts i Piteå under flera år med start i mars 2004. Mellan åren 2004 och 2009 utfördes mätningar av PM10 i urban bakgrund (Rådhusstorget), men sedan år 2012 utförs de i gaturum (Prästgårdsgatan). De tre senaste åren har mätningar av PM10 utförts under hela kalenderår. Innan dess har flest mätningar skett under månaderna januari-mars samt under december. År 2020 överskreds miljö kvalitetsnormen (MKN) avseende dygnsmedelvärde under 39 dagar jämfört med totalt 35 tillåtna dygnsöverskridanden. De flesta dygnsöverskridanden skedde under månaderna mars och april, men några överskridanden skedde även i januari samt i november.

Figur 3. Diagram över dygnsmätningarna av PM10 vid Prästgårdsgatan under 2020. I figuren redovisas även MKN, ÖUT och NUT med avseende på dygnsmedelvärden, vilka får överskridas 35 gånger per kalenderår.

Vid årsvisa jämförelser av månadsmedelhalterna av PM10 vid Prästgårdsgatan framgår det tydligt att de högsta halterna uppkommer på våren. Detta beror främst på att det generellt är mindre nederbörd och mer damning (resuspension) under denna årstid jämfört med resten av året. Även i november månad har höga dygnsmedelvärden uppmätts vilket avspeglar sig i månadsmedelvärderna. En orsak till detta kan vara att en stor del av bilisterna kör med dubbdäck under vår och höst samtidigt som gatorna ofta kan ha torr och bar asfalt.

Figur 4. Årsvis jämförelse av månadsmedelvärden av PM10 i Piteå för åren 2016–2021.

I tabellen nedan redovisas antal dygnöverskridanden för de senaste nio åren för de olika tröskelnivåerna. Av dessa framgår bland annat att miljömålen överskridits under 6 av 9 år samt det var nära att miljö kvalitetsnormen överskreds år 2014. Utifrån figur 3 och 4 kan de relativt låga värdena under åren 2015 och 2016 antas bero på att mätning inte utförts under april månad. Under år 2021 överskreds samma miljö kvalitetsnorm under 26 dagar och således klarades denna miljö kvalitetsnorm under detta år. Däremot överskreds miljömålet och den övre utvärderingströskeln (ÖUT).

Prästgårds-gatan	Antal dygnsöverskridande					Mätperiod
	NUT (>25µg/m3)	Miljömål (>30µg/m3)	ÖUT (>35µg/m3)	MKN (>50µg/m3)	Gränsvärde	
2013	19	15	11	9	35	jan-april, okt-dec
2014	66	56	49	34	35	jan-april, okt-dec
2015	30	26	19	16	35	jan-mars, okt-dec
2016	16	14	10	9	35	jan-mars, okt-dec
2017	43	35	33	20	35	jan-maj, dec
2018	40	37	29	20	35	jan-maj, dec
2019	71	51	45	31	35	jan-dec
2020	84	69	57	39	35	jan-dec
2021	52	40	36	26	35	jan-dec

Figur 5. Antal dygnsöverskridande av MKN, ÖUT, NUT samt miljömålet som dygnsmedelvärde avseende PM10. Röda siffror signalerar att antalet tillåtna dygn har överskridits för den specifika utvärderingströskeln respektive miljömål.

Utöver luftkvalitetsmätningen på Prästgårdsgatan har även luftkvalitetsberäkningar för bland annat PM10 utförts för år 2014 med hjälp av SIMAIR-väg och SIMAIR-korsning. I samråd med Piteå kommun har avsnitt av Sundsgatan (Västergatan – Olof Palmes gata), Kyrkbrogatan (Rådhusorget – Hamngatan), Hamnplan (Kyrkbrogatan – Aronsgatan), Hamnplan (Uddmansgatan – Lillbrogatan) samt Timmerleden (Västergatan – Hallgrensvägen) valts ut för beräkning med SIMAIR-väg. Ytterligare yttäckande beräkningar har genomförts för Piteå tätort med SIMAIR-korsning. Resultatet av beräkningarna täcker därmed in ett större område än vad mätningen gör, eftersom den endast utvärderar en punkt.

Resultaten för partiklar PM10 visar att halterna PM10 överskrider den nedre utvärderingströskeln för alla undersökta gaturum. I samtliga fall är det 90-percentilen av dygnsmedelvärdet som överskrider, vilket innebär att partikelhalterna är över gränsvärdet mer än 35 gånger per år. Ett gatuavsnitt överstiger även övre utvärderingströskeln, nämligen Kyrkbrogatan, där 90-percentilen av dygnsmedelvärdet är 35,9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Detta betyder att 90 % av alla dagar har dygnsmedelvärden som är 35,9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ eller lägre. Årsmedelvärdet av PM10 för detta gatuavsnitt är dock 15,0 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, vilket är under den nedre utvärderingströskeln. Simuleringen anger även att av årsmedelvärdet bidrar den lokala vägen i detta fall med 7,1 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, det vill säga ungefär hälften, och resten kommer från regionala och urbana källor.

	Årsmedelvärde [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]		90-percentil, dygn [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	
	Sida 1	Sida 2	Sida 1	Sida 2
Sundsgatan SKB	14,2	13,0	32,4	29,1
Sundsgatan NKB	12,8	14,0	29,6	31,8
Kyrkbrogatan	15,0	14,5	35,9	32,6
Hamnplan A	14,4	14,0	34,0	32,2
Hamnplan B	14,6	11,7	33,6	26,7
Lillbrogatan	11,9	11,7	27,8	26,9
Timmerleden	16,1	13,2	34,6	29,8
Västergatan	14,4	14,0	34,5	31,7

Figur 6. Simulerade halter av PM10. Överstiganden av gränsvärden är färgkodade enligt miljö kvalitetsnormen i figur 2.

Av den mer yttäckande simuleringen med SIMAIR-korsning framgår att de högsta halterna återfinns på Timmerleden och på Sundsgatan. Halterna på denna sammanställning skiljer sig något från resultaten från SIMAIR-väg beroende på att en korrektionsfaktor inte applicerats på haltkartorna.

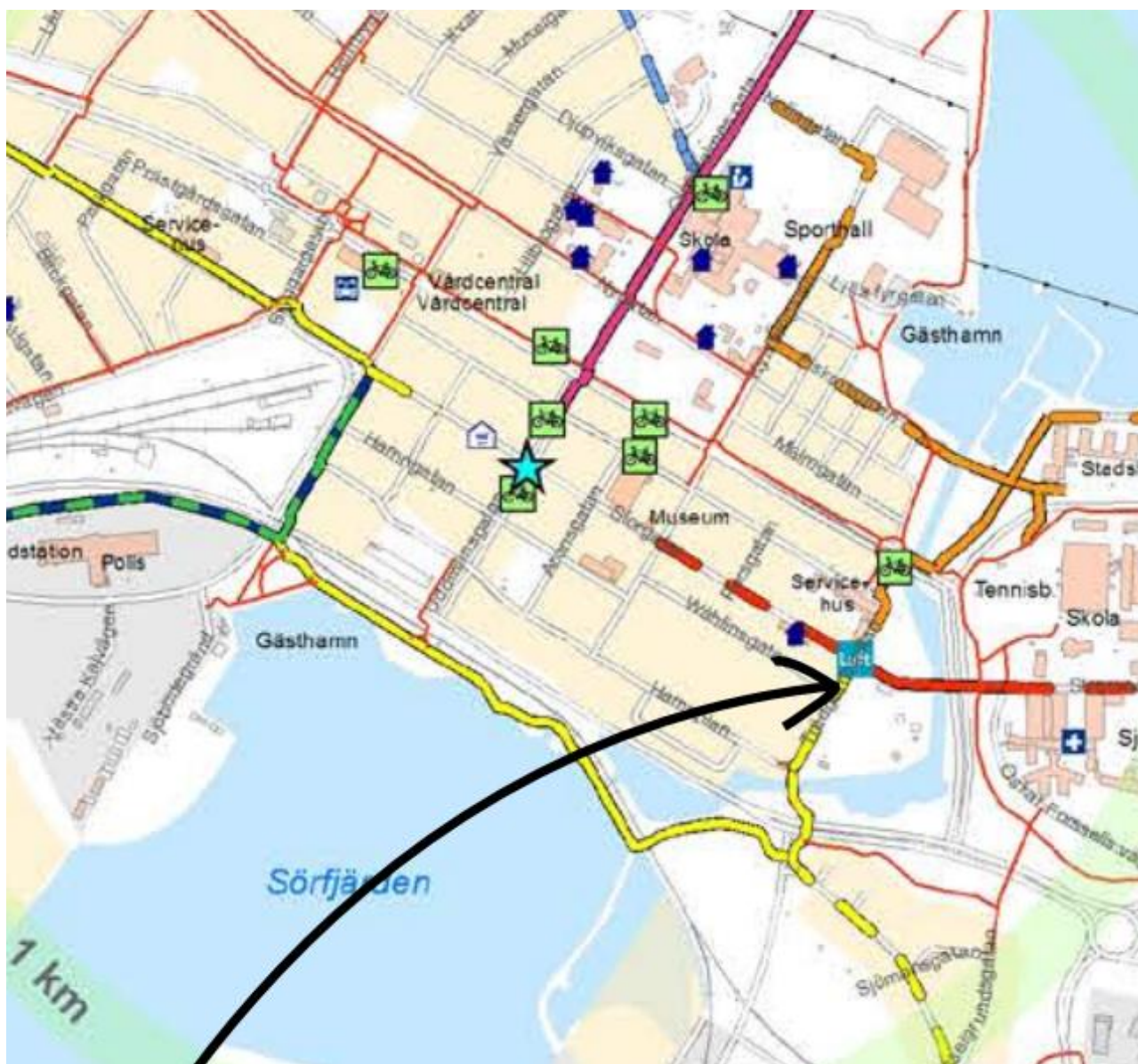

Figur 7. 90-percentil av dygnsmedelhalt av PM10 för Piteå tätort.

Simuleringarna visar på att miljö kvalitetsnormen klaras för de simulerade gatorna, men att höga halter av PM10 kan förväntas på fler gator än på Prästgårdsgatan. En ny simulering håller på att tas fram under våren 2022, vilken kan ge andra resultat.

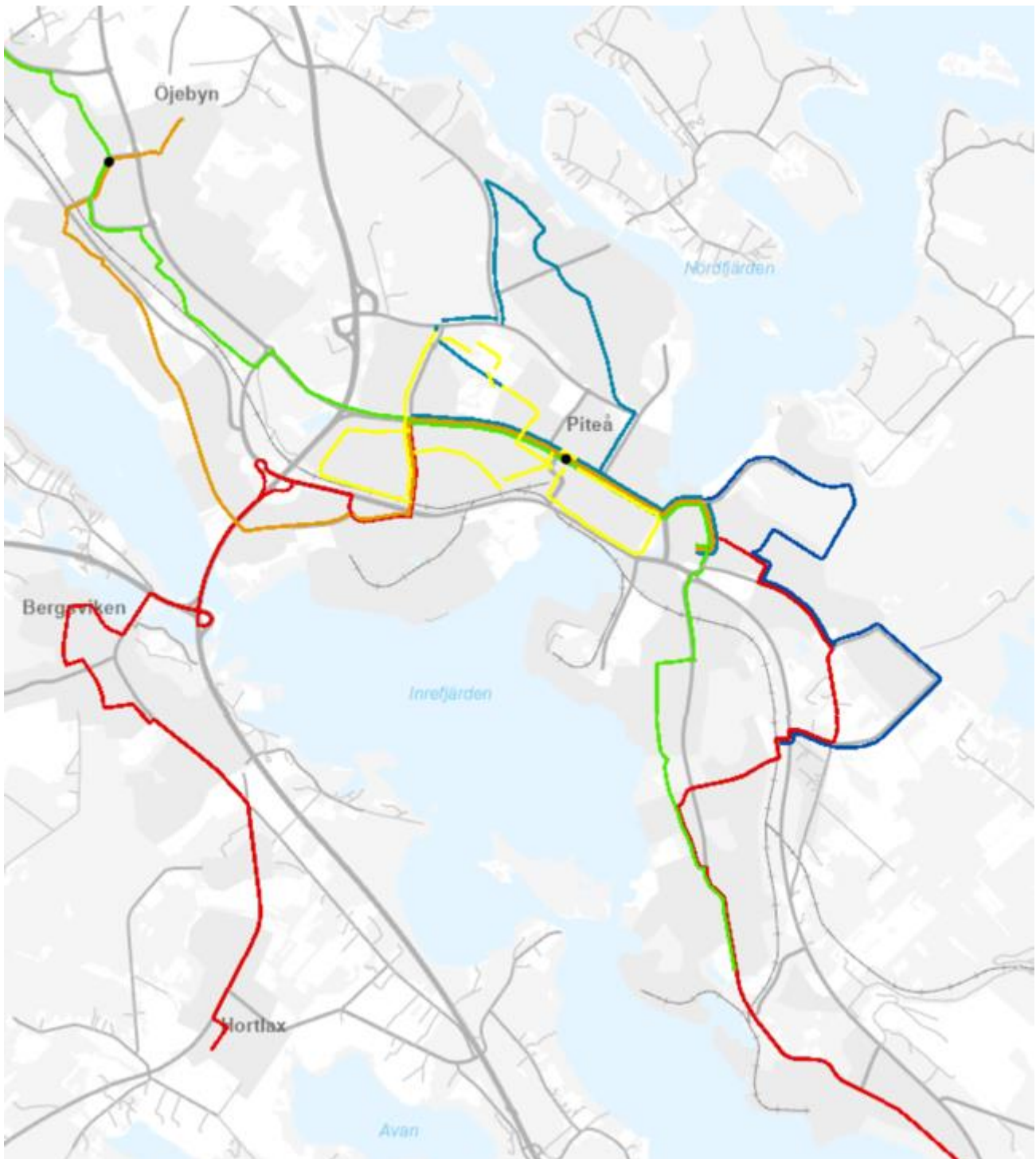
2.3 Trafik

Huvudlederna för gång- och cykeltrafiken leder in mot utredningsområdet, men övergår i centrum till gågator. Gång- och cykelbanor som går genom centrum finns i områdets ytterkant. Anordnade cykelparkeringar finns på ett antal platser, främst i den norra delen av området.

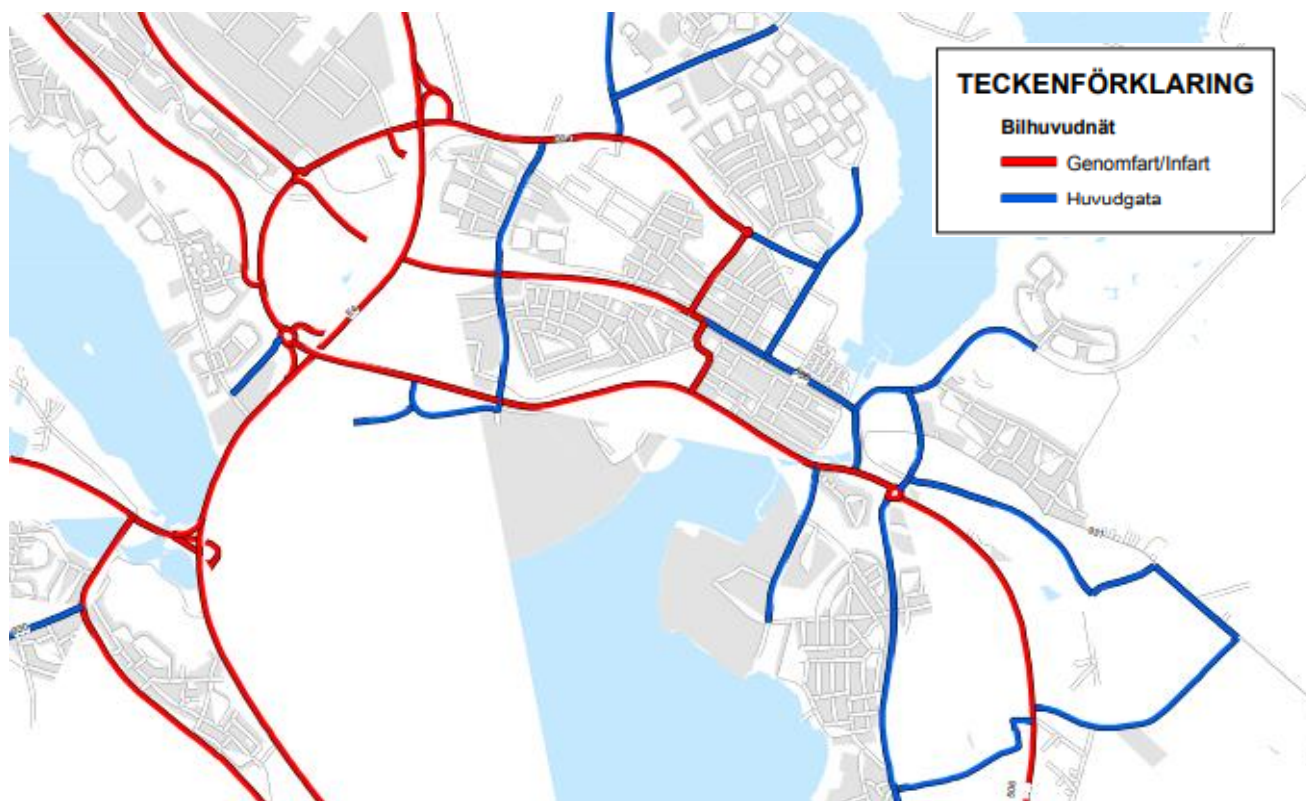
Figur 8. Karta över gång- och cykelvägarna i området.

Kollektivtrafiknätet i Piteå, både tätortstrafiken och Länstrafikens lokala och stomlinjer, trafikerar i huvudsak Sundsgatan. Tätortstrafikens servicelinje Citylinjen trafikerar dock Prästgårdsgatan, Trädgårdsgatan Hamnplan och Västergatan. Några av Länstrafikens stomlinjer trafikerar väg 506 Timmerleden och Västergatan. I senaste upphandlingen av tätortstrafiken med trafikstart juli 2021 ställdes krav på att bussarna ska köra med dubbdäck under vintertid.

Figur 9. Karta över busnätets tätortslinjer.

Vägnätet i Piteå är relativt väl utbyggt med över lag god framkomlighet längs huvud- och lokalvägar. Bilnätet är uppdelat i tre olika funktioner; genomfart/infart, huvudgata och lokalgata. I utredningsområdet är väg 506 Timmerleden samt Tvärleden (Bryggargatan – Storgatan – Västergatan) utpekade som genomfart/infart och Sundsgatan utpekad som huvudgata.

Figur 10. Karta över bilnätets funktionsindelning. (Planeringsunderlag ÖP2030)

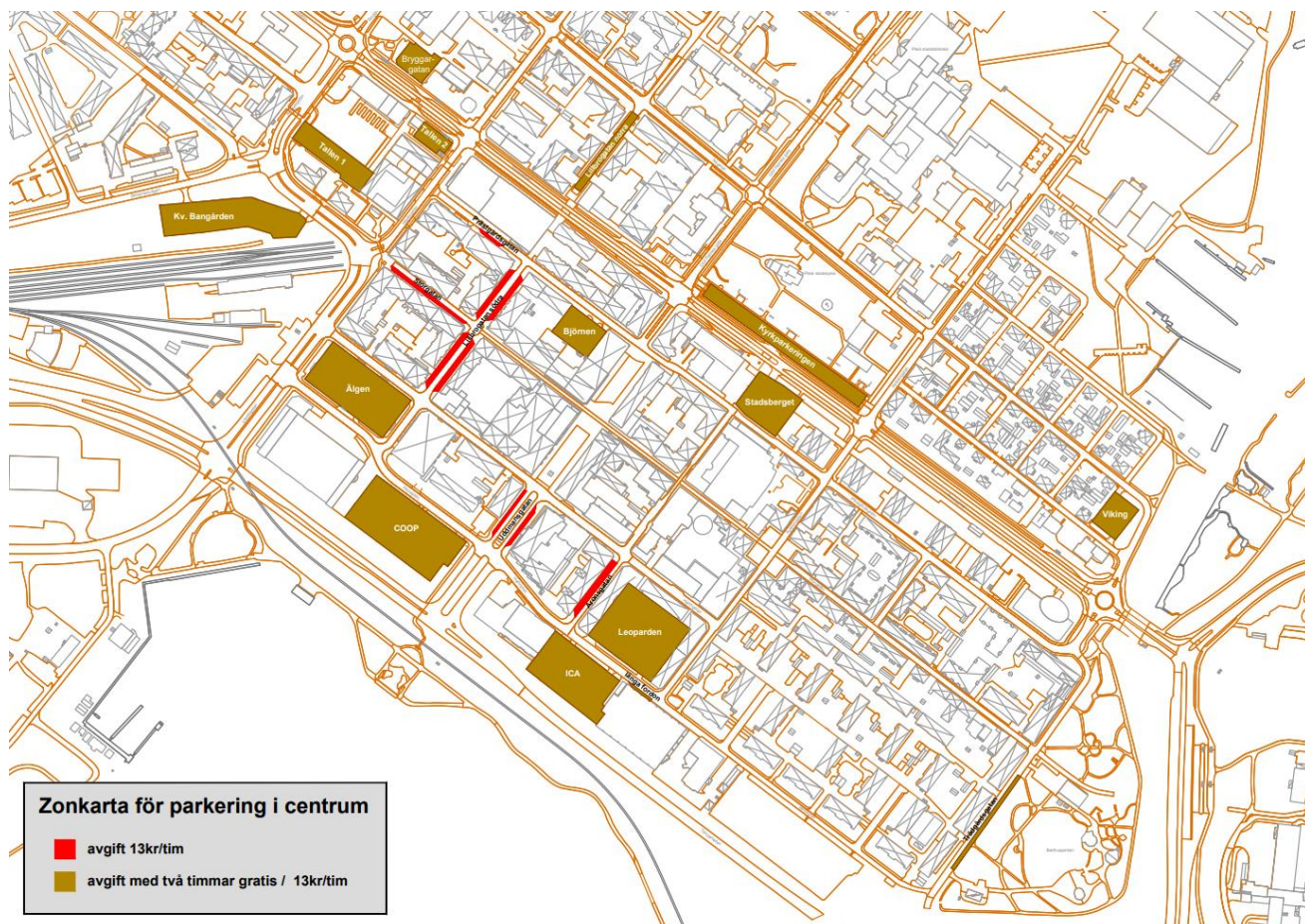
Hastigheten i området är till största delen begränsad till 40 kilometer/timme. På centrumgatorna visar dock trafikmätningar att fordonen håller lägre hastighet än så. Där är medelhastigheten oftast under 30 kilometer/timme och 85 percentilen ligger oftast mellan 25 och 35 kilometer/timme. På Rådhusorget gäller gångfart. Väg 506 Timmerleden är begränsad till 50 kilometer/timme.

Figur 11. Karta över hastighetsbegränsningarna i området.

I området är Sundsgatan, Timmerleden och Tvärleden (Västergatan – Storgatan – Bryggargatan) utpekade huvudleder.

Trafikflödena på de flesta centrumgatorna ligger strax över eller strax under 2 000 fordon/dygn. På Hamnplan är trafikflödena högre, strax över och strax under 4 000 fordon/dygn. På Sundsgatan ligger trafikflödena strax över eller strax under 8 000 fordon/dygn sammantaget för båda riktningarna. På Timmerleden är trafikflödet drygt 12 000 fordon/dygn.

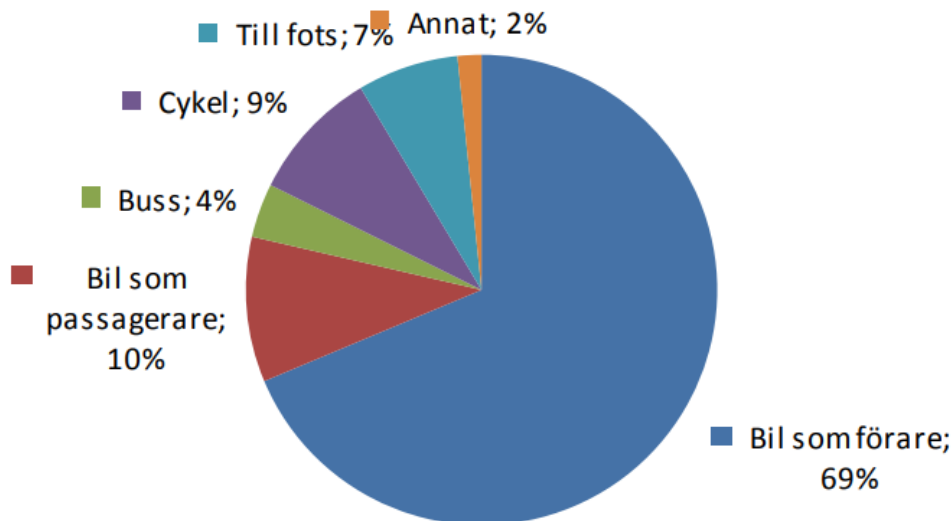

Figur 13. Zonkarta över parkeringar samt avgifter.

2.4 Resvanor

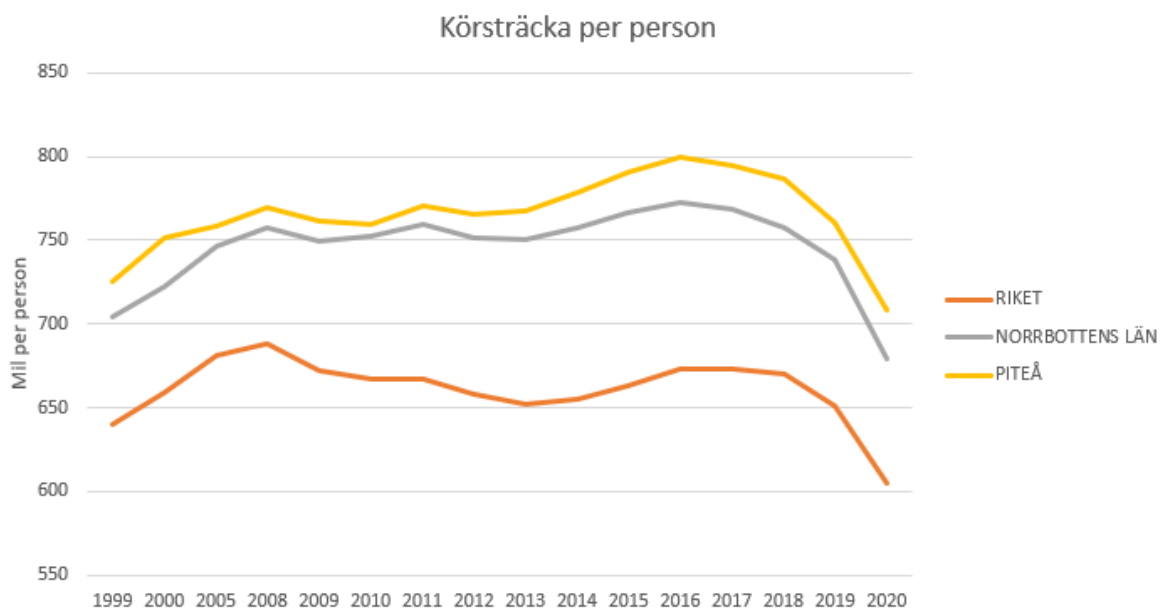
Hösten 2011 genomfördes en attityd- och resvaneundersökning bland invånarna i Piteå kommun. Utifrån de resedagböcker som fylldes i av respondenterna framgår att bil som förare utgör vanligaste färdmedlet (69%) och därefter bil som passagerare (10%). Buss, cykel och till fots utgör tillsammans en femtedel (20%). "Annat" (2%) utgörs i huvudsak av resor med moped, motorcykel, taxi eller färdtjänst.

Färdmedelsfördelning

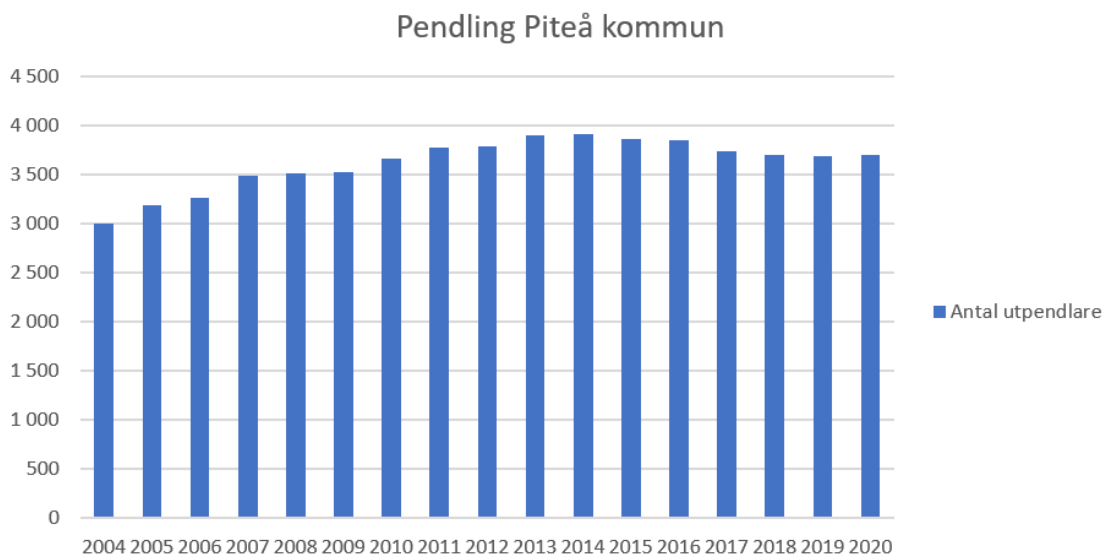
Figur 14. Diagram över färdmedelsfördelning för resor under en vecka.

Då resvaneundersökningen utfördes för mer än 10 år sedan kan resvanorna ha ändrats. Statistik från Statistiska centralbyrån (SCB) och Regional utveckling och samordning (RUS) visar på att körsträckan per person i Piteå kommun legat på en ganska jämn nivå mellan åren 2008 och 2013, men ökade sedan fram till år 2016 för att därefter sjunka till tidigare nivåer. År 2020 minskade körsträckan per person kraftigt, vilket kan härledas till pandemin. Det senare behöver inte betyda att andra färdmedel än bilen ökat, utan kan också innebära att antalet resor minskat.

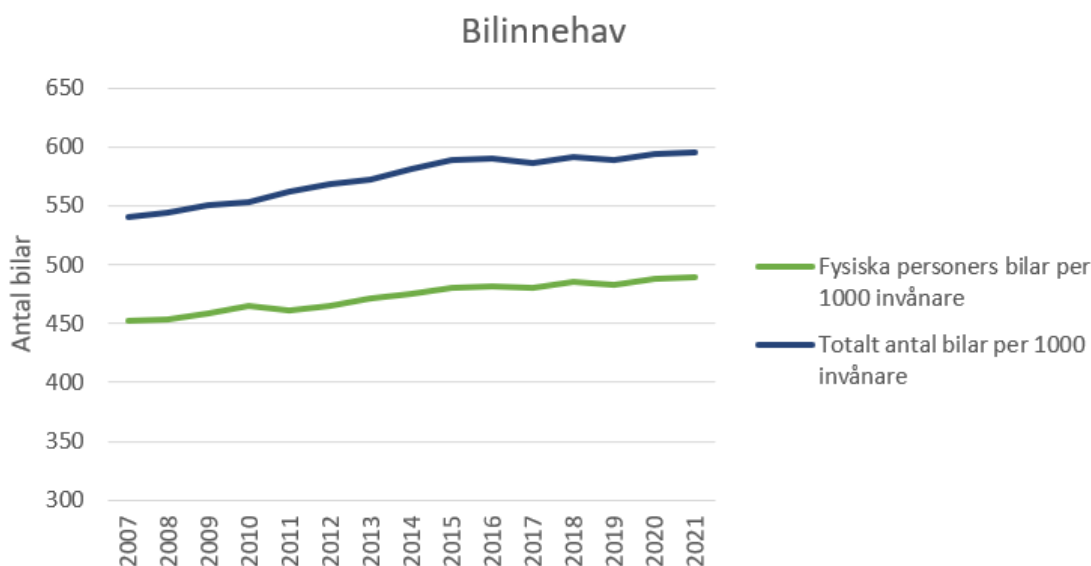
Figur 15. Diagram över körsträckan per person. (SCB, RUS)

Körsträckan per person kan delvis bero på hur långa arbetsresor invånarna i kommunen har och hur den förändras. En sammanställning av antalet invånare med arbetsplats i annan kommun visar på att antalet utpendlare legat relativt jämnt de senaste 10 åren.

Figur 16. Diagram över antal invånare i Piteå kommun som har sin arbetsplats i annan kommun.

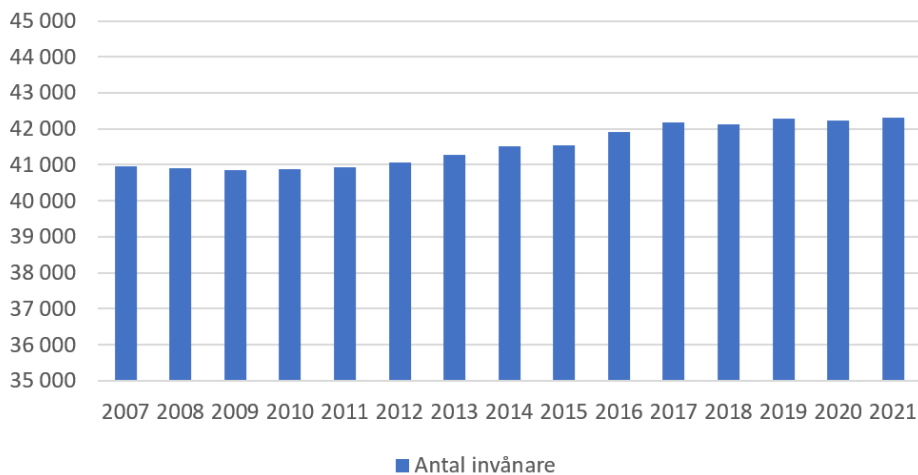
Tillgången till bil kan också ha betydelse för invånarnas resvanor. Under de senaste tio åren har både bilinnehavet för fysiska personer per 1000 invånare och det totala bilinnehavet per 1000 invånare ökat med ungefär 5 %.

Figur 17. Diagram över bilinnehavet per 1000 invånare i Piteå kommun.

Trafikflödena påverkas även av befolkningens storlek. Antalet invånare i Piteå kommun har en växande trend och Piteå kommun har som mål att invånarantalet ska öka ytterligare.

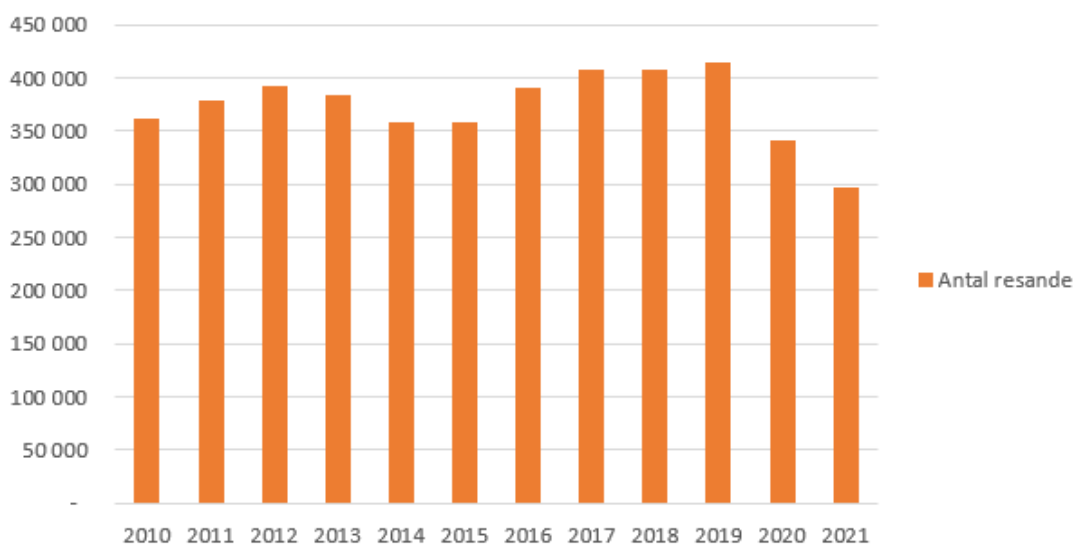
Antal invånare

Figur 18. Diagram över antalet invånare i Piteå kommun.

Ytterligare ett sätt att följa upp Piteåbornas resande är att studera antalet resande i tätortstrafiken. Denna visar på att antalet resor haft en svagt uppåtgående trend, men att pandemin fått antalet resande att kraftigt minska.

Antal resande i tätortstrafiken

Figur 19. Statistik över antalet resande i tätortstrafiken.

3 Analys

Av förutsättningarna i kapitel 2.2 framgår att miljö kvalitetsnormen riskerar att överskridas främst på grund av höga dygnsmedelvärden och inte till följd av högt årsmedelvärde. Figur 3 och 4 visar på att partikelhalterna är som högst under mars och april samt något förhöjda under november månad. Detta sammanfaller med att gatorna är bara, men det finns ändå risk för halka så många kör med dubbdäck och gatorna sandas. På våren tinar också all sand som sandats under vintern fram.

Att miljö kvalitetsnormen överskreds just år 2020 kan ha flera orsaker. Det skulle exempelvis kunna bero på metrologiska faktorer eller vägvastängningar som påverkar fordonens rörelsemönster. Att överskridandet skedde samtidigt som pandemin inföll och körsträckan minskade kraftigt visar på att det finns risk att miljö kvalitetsnormen kan komma att överskridas igen när resandet återgår till det normala.

Det ökade bilnehavet per person och det ökade invånarantalet i Piteå kommun visar på att trafikflödena i Piteås centrala delar kan förväntas öka i framtiden om inte färdmedelsvalen förändras. Detta medför att risken för att miljö kvalitetsnormen överskrids ökar i framtiden.

4 Förslag på åtgärder

4.1 Trafikregleringar

Sänkt hastighet

Utsläpp av föroreningar från vägtrafik ökar generellt med högre hastigheter. Genom att sänka hastigheter på vissa gator kan därför halter av föroreningar i luften minska. Sänkta hastigheter kan även medföra att restiden för bilar ökar, vilket kan minska antalet bilresor. Fotgängare och cyklister prioriteras i högre utsträckning. Sänkt hastighet kan bidra till en förbättrad luftkvalitet, men även förbättrad trafiksäkerhet och minskat buller.

Minskade biltrafikflöden

Att förbjuda eller begränsa person- och/eller lastbilstrafik inom ett visst område kan vara en möjlig åtgärd för att förbättra luftkvaliteten inom det avgränsade området. Det kan exempelvis ske genom förbud mot fordon eller viss typ av fordon, såsom exempelvis tung lastbil, men kan även åstadkommas genom beslut om gågata, gångfartsområde eller enkelriktningar. Förbuden och begränsningarna kan vara dels permanenta dels tillfälliga såsom exempelvis en sommargångata. Begränsningar av biltrafiken riskerar dock att bidra till ökade trafikmängder inom andra områden och kan därför resultera i ökade utsläpp på andra platser och behöver därför analyseras innan genomförande.

Dubbdäcksfria zoner

Vägsitage från användningen av dubbdäck står för en dominerande andel av partiklarna i de väg- och gatumiljöer där halterna är som störst. Sedan 2009 får kommuner besluta om förbud mot fordonstrafik med dubbdäck för en viss väg eller vägsträcka. 2011 utvidgades rätten att meddela dubbdäcksförbud till att även omfatta samtliga vägar inom ett visst område. Då dubbdäck ger vissa fördelar vid förrädisk is kan det av trafiksäkerhetsskäl vara motiverat med dubbdäck på isiga vägar i norra Sverige, vilket gör det svårt att införa allt för stora permanenta dubbdäcksfria zoner i denna del av landet.

Miljözoner

Lagstiftningen ger kommuner möjlighet att besluta om att vissa fordon stängs ute från särskilt miljökänsliga områden. Från och med den 1 januari 2020 kan kommuner införa miljözon klass 1, 2 eller 3 i sin kommun.

Miljöklass 1 – Grundregeln är att en tung lastbil eller tung buss får köra i en miljözon klass 1 i sex år från första registreringen, innevarande år räknat. Undantag från den grundregeln är att fordon som uppfyller avgaskrav bättre än Euro II (från 1 september 2013, bättre än Euro III) får köra i miljözoner i åtta år, registreringsåret räknat samt att fordon som uppfyller utsläppskrav enligt Euro VI får köras i denna miljözon.

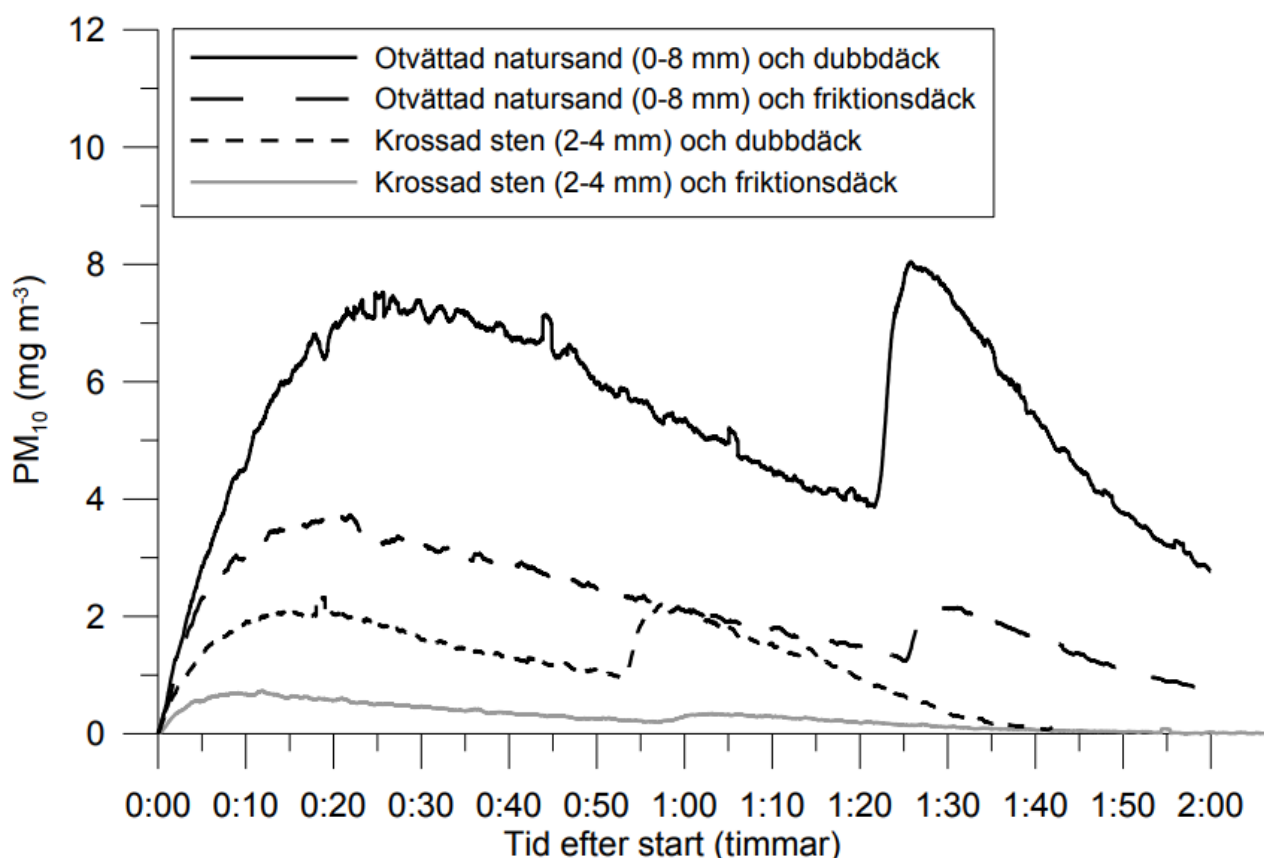
Miljöklass 2 – Omfattar personbilar, lätta bussar och lätta lastbilar. För att få köra i miljözon klass 2 måste fordonen med såväl gnisttända motorer (till exempel bensinmotor) som kompressionstända motorer (dieselmotor) uppfylla Euroklass Euro V eller Euro VI. Från och med den 1 juli 2022 skärps kraven för bilar med kompressionstända motorer till att de ska uppfylla Euro VI.

Miljöklass 3 - I miljözon klass 3 ställs högst krav. Där får endast elfordon, bränslecellsfordon och gasfordon köra, lätta som tunga fordon med tillägget att för gasfordon gäller utsläppskrav Euro VI. När det gäller tunga fordon får även laddhybrider köra om fordonet uppfyller utsläppskraven för Euro VI.

4.2 Drift och underhåll

Halkbekämpningsmaterial

Vid halkbekämpning använder Piteå kommun idag sand med fraktionen 0–4 mm. Forskning som gjorts visar att det produceras mer PM10 ju finare fraktioner det finns i sanden som används. Genom att i de centrala delarna av staden där MKN riskerar att överskridas byta ut sanden till steril makadam med fraktion 2–4 mm kan partikelhalterna minska. Ytterligare effekt uppnås om det sker i kombination med dubbdäcksförbud.

Figur 20. Inverkan på PM10-koncentration av storleksfördelning hos två friktionsmaterial använda ihop med dubbdäck respektive friktionsdäck vid 15 km/timme i provvägsmaskin. Topparna i kurvornas senare delar beror på hastighetshöjningar. (Damningsminimerad vinter- och barmarksdrift, VTI)

Dammbindning

Vägdamm med partiklar stannar på vägytan så länge den är fuktig, blöt eller snötäckt. När vägbanan sedan torkar upp under våren virvlar partiklar från vägdammet upp till luften. Dammbindning vidtas för att minska uppvirvling av vägdamm. En saltlösning sprayas på vägbanan så att den hålls fuktig och därmed förhindras att damm emitteras upp och ökar partikelhalten (PM10) i luften. En utmaning är att dammbindning är svårt att genomföra då temperaturen på vägbanan är nära eller under noll grader. Den saltlösning som används fryser på vägbanan och halka uppstår.

4.3 Fysiska åtgärder och ombyggnationer

Parkering

Parkeringars antal och placeringar har stor betydelse för trafikflödena i ett område. Dels för att centralt placerade parkeringsanläggningar leder in trafik i centrum, dels för att hög beläggning kan medföra söktrafik. Genom att begränsa antalet parkeringar inne i centrum och i stället erbjuda parkeringsmöjligheter i centrumområdets ytterkanter kan trafikflödena på de centrala gatorna minskas.

Utbyggnad av gång- och cykelvägnätet

Genom att bygga ut gång- och cykelvägnätet kan framkomligheten förbättras och attraktiviteten öka för att gå och cykla. När fler väljer att gå och cykla kan trafikflödena och därmed partikelhalterna minska. Fler gång- och cykelvägar kan tillskapas genom permanenta ombyggnationer, men kräver ofta stora investeringar och därmed långt tidsperspektiv. Genom att anlägga mer provisoriska gång- och cykelbanor som utgår från befintliga förhållanden kan gång- och cykelbanor tillskapas billigare och med kortare tidshorisont i väntan på en permanent åtgärd.

Norrbotniabanan

När Norrbotniabanan byggs finns potential att flytta över persontrafik från bil till tåg, vilket kan minska trafikflöden och därmed partikelhalterna. Norrbotniabanan möjliggör även omläggning av tunga godstransporter till järnväg.

4.4 Påverkansåtgärder

Trängselskatt

Trängselskatt regleras i en lag (2004:629) som infördes 2005 för att minska trafiken under rusningstid vilket därmed även förbättrar luftkvaliteten. Lagen är utformad så att den kan tillämpas i tätorter över hela landet.

Utökad kollektivtrafik

Genom att utöka och anpassa bussturer till resenärernas resandemönster kan kollektivtrafikens attraktivitet öka. När fler åker buss kan trafikflödena minska och därmed även partikelhalterna.

Anpassade parkeringsavgifter

Att höja parkeringsavgifterna och införa avgifter på samtliga parkeringar kan vara en åtgärd för att minska biltrafikflödet i och med att det kan göra gång, cykel och buss attraktivare. Det skulle även vara möjligt att differentiera avgifterna beroende på var i staden parkering sker. För att undvika söktrafik bör parkeringsavgifterna spegla olika parkeringars attraktivitet så att belägningsgraden för en parkering aldrig överstiger 80 %. På så sätt finns alltid parkeringsplatser lediga och ingen söktrafik uppstår.

Miljökrav vid upphandling

I offentlig upphandling av fordon och drivmedel kan offentliga aktörer ställa krav som gör att utsläppen av luftföroreningar från offentlig verksamhet och offentlig upphandlad verksamhet minskar. Ett exempel kan vara att ställa krav på dubbdäcksförbud i transport- och trafikupphandlingar.

Samordnade varutransporter

Kommunal samordnad varudistribution kan minska lastbilstrafiken, särskilt för kommuner som använder sig av många små leverantörer med egna lastbilar. Det finns ett antal kommuner som antingen själva eller

tillsammans med andra kommuner samordnat varustransporter och på så sätt minskat både utsläpp från lastbilstransporter och kostnader för den.

Kampanjer, nudging och marknadsföring

Kampanjer, nudging och marknadsföring används ofta i syfte att få fler att gå, cykla och åka kollektivt. Exempel på kampanjer och marknadsföring kan exempelvis vara att erbjuda gratis provperioder med kollektivtrafik, arrangera evenemang eller tävlingar i syfte att stimulera till nya färdmedelsval. Nudging handlar mer om åtgärder som styr människors beteende i en förutsägbar riktning utan att förbjuda eller begränsa valmöjligheter. Det ska inte heller finnas några ekonomiska incitament eller restriktioner. Exempel på fyra etablerade nudge-verktyg är *förenkling och inramning av information, förändring av den fysiska miljön, val av standardalternativ samt dra nytta av sociala normer*.

Denna typ av åtgärder kan också användas exempelvis för att påverka användandet av dubbdäck. I stället för att införa ett dubbdäcksförbud under de veckor då partikelhalterna är som högst kan kampanjer av typen "i stan utan min bil" eller "inga dubbdäck i centrum under april" genomföras.

4.5 Organisation/arbetssätt

Resvaneundersökningar

Genomföra återkommande resvaneundersökningar för att kunna följa utvecklingen av färdmedelsval.

Luftmiljöberäkningar

Krav på luftmiljöberäkningar vid detaljplaner och bygglov inom utredningsområdet samt trafikutredningar vid utbyggnad och stadsutveckling av områden utanför utredningsområdet.

Luftmätningar i realtid

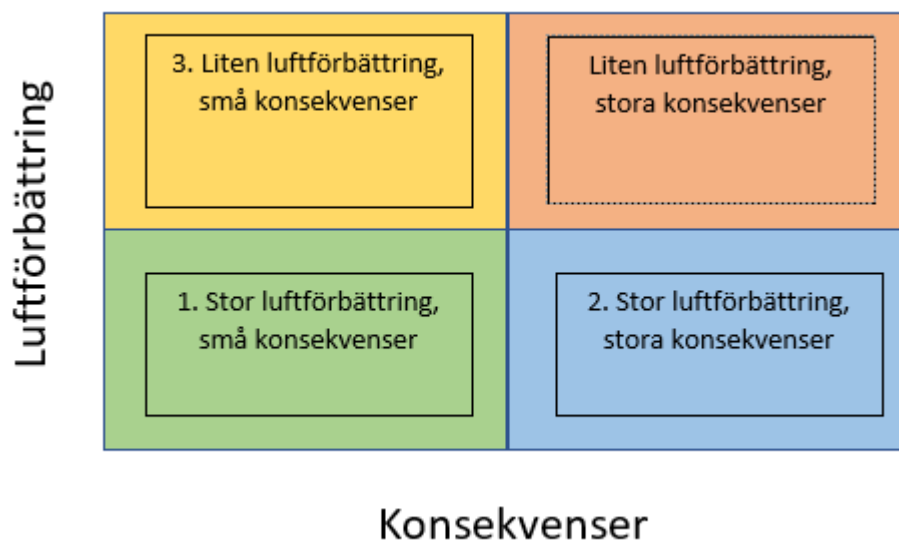
Genom att mäta luftmiljön och följa upp dessa i realtid kan åtgärder såsom dammbindning eller tillfälliga dubbdäcksförbud sättas in. Det ger även möjlighet att gå ut med varningar till medborgarna de dagar som partikelhalterna är särskilt höga.

Styrande dokument

Kommunen kan genom att ta fram ett antal olika styrande dokument lägga grunden för hur trafikplaneringen ska se ut i framtiden och i vilken riktning den ska utvecklas. Exempel på sådana dokument kan vara *trafikstrategi, kollektivtrafikplan, cykelplan, gångplan samt parkeringsstrategi och parkeringsnorm*.

5 Värdering av åtgärder

Åtgärderna som föreslås i kapitel 4 har värderats utifrån fyra kategorier:

Figur 21. Kategorier för värdering av föreslagna åtgärder.

5.1 Åtgärder som ger stor luftförbättring och små konsekvenser

Halkbekämpningsmaterial

Ett utbyte av sand i fraktion 0–4 mm till makadam i fraktion 2–4 mm kan förväntas ge stor effekt för luftmiljön på kort sikt. Konsekvenserna bedöms som små då de till största delen bedöms vara ekonomiska.

Dubbdäcksfria zoner

Då en stor del av partikelhalterna påverkas av dubbdäckstrafiken bedöms det på kort sikt ge stor effekt för luftmiljön att under den mest kritiska tiden, då risken för överskridanden av MKN bedöms som högst, tillfälligt förbjuda trafik med dubbdäck på några av gatorna i centrum. Ett förbud mot trafik med dubbdäck skulle kunna gälla under 2–4 veckor i mars eller april på exempelvis gatorna Prästgårdsgatan, Lillbrogatan, Hamngatan, Aronsgatan och Kyrkbrogatan. På så sätt skulle det ändå vara möjligt att nå parkeringsanläggningarna längs Sundsgatan och Hamnplan och därmed centrum med dubbdäck. Undantag kan göras för exempelvis personer med parkeringstillstånd för rörelsehindrade och boende i området. Konsekvenserna bedöms som relativt små då det rör sig om en begränsad tid och de stora parkeringsanläggningarna fortfarande är tillgängliga för de som kör med dubbdäck.

Miljökrav vid upphandling

Då tätortstrafiken i Piteå upphandlats med krav på dubbdäck och tunga fordon bidrar till att mer partiklar rivs lös från asfalten, bedöms ett krav på dubbfria däck för denna ge stor effekt för luftmiljön. Framför allt längs Sundsgatan där tätortstrafiken utgör en relativt stor del av trafikflödet. Konsekvenserna bedöms som små, men kan innebära större krav på halkbekämpning längs bussgatorna.

Kampanjer, nudging och marknadsföring

Kampanjer som syftar till att minska dubbdäckskörningen i centrum under de perioder då partikelhalterna är som högst kan förväntas ge stor effekt för luftmiljön. Konsekvenserna bedöms som små då de inte finns något tvång eller någon begränsning kopplat till åtgärden.

Luftmätningar i realtid

Att kunna mäta luftmiljön och följa upp partikelhalterna i realtid kan förväntas ge stora effekter för luftmiljön i och med att åtgärder såsom dammbindning eller tillfälliga dubbdäcksförbud kan sättas in. Det ger även möjlighet att gå ut med varningar till medborgarna de dagar som partikelhalterna är särskilt höga. Konsekvenserna bedöms som små då det handlar om tillfälliga åtgärder.

5.2 Åtgärder som ger stor luftförbättring och stora konsekvenser

Minskade biltrafikflöden

Att förbjuda eller begränsa person- och/eller lastbilstrafik inom centrumområdet skulle ge stor effekt för luftmiljön, men också stora konsekvenser för exempelvis varuleveranser och tillgängligheten till centrum skulle försämrats. En möjlig åtgärd skulle kunna vara att Rådhusstorget stängs av för trafik och att trafiken mellan norra och södra sidan av centrum hänvisas till Svartuddsvägen och Tvärleden (Bryggargatan – Storgatan – Västergatan). För att undvika att trafiken då väljer Lillbrogatan för att ta sig mellan norra och södra sidan av staden kan det vara nödvändigt med begränsande åtgärder även längs denna gata.

I väntan på permanenta avstängningar/begränsningar kan temporära åtgärder såsom sommargångator genomföras. En sommargångata är en gata som under sommarmånaderna stängs av för biltrafik, vilket ger fotgängare tillgång till hela gaturummet. På så sätt frigörs yta i staden till allt ifrån verksamheter, restauranger, och grönska till konst, lek och sociala sammankomster. Genom sommargångator och temporära urbana förändringar kan man enkelt experimentera med stadskärnans ytor och gator för att se hur och vad som får bäst respons från invånarna genom utvärdering. Att tillfälligt stänga av gator behöver inte begränsas till sommaren, utan det är fullt möjligt att testa det på vintern för att lysa upp i mörkret. Här är det viktigt med god marknadsföring av den temporära förändringen, både för att informera om avstängda gator och för att locka till sig stadens invånare så att det skapar rätt förutsättningar för att uppnå ett lyckat projekt.

Parkering

Genom att begränsa parkeringsmöjligheterna längs exempelvis Lillbrogatan och Prästgårdsgatan kan trafiken på de mer centrala gatorna minskas, vilket bedöms ge en stor effekt för luftmiljön. Parkeringsmöjligheterna i centrum skulle då i huvudsak samlas till Hamnplan och Sundsgatan, där luftmiljön kan förväntas vara något bättre eftersom dessa gaturum inte är lika slutna. Det skulle kunna ske genom att exempelvis bygga om Lillbrogatan och anlägga färre parkeringsplatser på denna och/eller göra om de allmänna parkeringsplatserna i Björnens parkeringshus till boendeparkering. Konsekvenserna bedöms som stora då det kräver ombyggnationer samt att tillgängligheten till centrum försämrats.

5.3 Åtgärder som ger liten luftförbättring och små konsekvenser

Sänkt hastighet

Inom utredningsområdet är hastigheten till största delen begränsad till 40 kilometer/timme. Trafikmätningar visar att den verkliga hastigheten oftast är lägre än så. En hastighetssänkning till 30 kilometer/timme bedöms därför inte ge någon större effekt för luftmiljön. Möjligen skulle en hastighetssänkning från 50 kilometer/timme till 40 kilometer/timme på väg 506 Timmerleden kunna ge effekt, men det är också osäkert om en sådan hastighetssänkning skulle respekteras. Konsekvenserna av en hastighetssänkning bedöms som små i och

med att den verkliga hastigheten bedöms vara lägre på de flesta gator samt att en hastighetssänkning på väg 506 Timmerleden inte innebär någon större restidsförändring.

Dammbindning

I och med att dammbindning är svårt att genomföra då temperaturen på vägbanan är nära eller under noll grader och de högsta partikelhalterna sker i mars och april bedöms dammbindning inte ge någon större effekt för luftmiljön. Dammbindning kan ändå vara ett alternativ vid episoder med överskridanden och rätt temperatur. Dammbindning ska också ses som en symtombehandling som inte kommer rätta till grundproblematiken med höga partikelhalter. Behovet av dammbindning kommer därför att öka om inga andra åtgärder sätts in. Konsekvenserna bedöms som små då de främst bedöms vara ekonomiska.

Utbyggnad av gång- och cykelvägnätet

Utbyggnad av gång- och cykelvägnätet bedöms i första hand ge effekter på lång sikt och har därför bedömts ge en liten effekt för luftmiljön. Konsekvenserna bedöms som små då de främst bedöms vara ekonomiska. I vissa fall kan utbyggnad av gång- och cykelvägar innebära att yta behöver tas från biltrafiken, vilket kan minska deras framkomlighet och tillgänglighet, men då dessa parametrar förbättras för gång- och cykeltrafiken bedöms dessa konsekvenser vara små.

Norrbotniabanan

Utbyggnad av Norrbotniabanan bedöms i första hand ge effekter på lång sikt och har därför bedömts ge en liten effekt för luftmiljön. Konsekvenserna bedöms som små då de främst bedöms vara ekonomiska.

Utökad kollektivtrafik

En utökning av kollektivtrafiken bedöms i första hand ge effekter på lång sikt och har därför bedömts ge en liten effekt för luftmiljön. Konsekvenserna bedöms som små då de främst bedöms vara ekonomiska.

Anpassade parkeringsavgifter

En höjning av parkeringsavgifterna eller att införa avgift från första timmen på alla parkeringar kan bidra till att fler väljer att gå, cykla eller åka kollektivt, men då många bedöms vara benägna att betala mer för att parkera bedöms en begränsning av parkeringsmöjligheterna ge en större effekt på luftmiljön än vad högre avgifter ger. Konsekvenserna bedöms vara små, då många bedöms vara benägna att betala mer.

Resvaneundersökningar

Genom att regelbundet följa upp resvanorna i kommunen kan åtgärder sättas in i syfte att få fler att välja hållbara färdmedel. Åtgärden bedöms i första hand ge effekter på lång sikt och har därför bedömts ge en liten effekt för luftmiljön. Konsekvenserna bedöms som små då de främst bedöms vara ekonomiska.

Luftmiljöberäkningar

Att genomföra luftmiljöberäkningar vid ny- och ombyggnationer handlar i första hand om att förändringarna inte ska försämra luftmiljön. Effekten för luftmiljön bedöms därför som låg. Konsekvenserna bedöms som små då de främst bedöms vara ekonomiska.

Styrande dokument

Genom att ta fram styrande dokument för trafikplaneringen tydliggörs kommunens viljeinriktning och det blir tydligare hur kommunen ska arbeta vidare för att driva utvecklingen framåt. Åtgärden bedöms i första hand ge effekter på lång sikt och har därför bedömts ge en liten effekt för luftmiljön. Konsekvenserna bedöms som små då de främst bedöms vara ekonomiska.

5.4 Åtgärder som ger liten luftförbättring och stora konsekvenser

Miljözoner

Att införa miljözoner syftar till största delen till att minska kvävedioxidhalterna i luften och inte partikelhalterna. Ett införande skulle på kort sikt ändå kunna ge stor effekt för luftmiljön i och med att färre fordon skulle ha rätt att trafikera området, men i takt med att fler och fler fordon klarar miljökraven kommer effekten att minska. Konsekvenserna bedöms som stora då en del av fordonsparken kommer att stängas ute från centrumområdet.

Trängselskatt

Att införa trängselskatt bedöms ge en liten effekt för luftmiljön i förhållande till den investering som behöver göras. Förslaget innebär stora konsekvenser då det innebär en stor investering som begränsar tillgängligheten till centrum.

Samordnade varutransporter

Samordnade kommunala varutransporter bedöms ge en liten effekt för luftmiljön då de kommunala varutransporterna bedöms vara begränsade inom centrumområdet. Konsekvenserna bedöms som stora då det innebär en stor arbetsinsats för att genomföra samordningen. Samordnade varutransporter kan dock ha ytterligare värden såsom ökad trafiksäkerhet vid kommunens anläggningar till följd av färre fordon.

6 Diskussion och slutsats

För att minska risken för sjukdomar kopplade till luftmiljön är det viktigt att luftkvaliteten i Piteå förbättras. Även om miljökvalitetsnormen bara överskridits under ett år har miljömålen överskridits under minst sex av de senaste nio åren (om mätningar hade skett under helår för samtliga år kan det vara fler år som överskridits).

För att åstadkomma förbättringar i luftmiljön är det viktigt med både kortsiktiga och långsiktiga åtgärder samt tillfälliga och permanenta åtgärder. För att minska risken att miljökvalitetsnormen överskrids bedöms det vara viktigast med åtgärder som ger stor effekt på kort tid. I och med att överskridandena kan kopplas till vissa tidsperioder behöver inte åtgärderna vara permanenta utan kan lika gärna vara tillfälliga och tidsbegränsade. Det handlar i första hand om att kapa topparna.

För att på längre sikt klara sig utan att behöva sätta in snabba och tillfälliga åtgärder för att klara miljökvalitetsnormen och för att möjliggöra en positiv befolkningsutveckling är det viktigt att sträva efter att uppnå miljömålen. Detta för att miljömålen utöver en bättre luftmiljö, bidrar till att det finns en större marginal för att klara förhöjda värden under enstaka dagar utan att riskera att miljökvalitetsnormen överskrids. För detta bedöms åtgärder som är permanenta och som ger effekt på längre sikt vara viktigast.

Funderingar – Frågor - Synpunkter och Kuriosa – Övrigt ?- "Förordning rörande Velocipedridt"

- sid.5. 3:3 Sista meningen. "Riksdagens definition av miljömålet. Frisk luft är "Luften ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas".
En fundering: Vem/vilka i Riksdagen ställde frågan och vilket årtal? När kom beslutet och vad innehöll detta - ordagrant?
- sid 5. 3:5 2:a stycket. Jag bodde på [REDACTED] till 2007-07, när jag tvångsförflyttades från mitt barndomshem. - Min nya adress blev [REDACTED]
- Sviter efter en kikhosta vid 8 års ålder, slutar med en bronkit för resten av livet.
Andningssvårigheterna här inne i centrum kommer och går i vågor.
- Till en början trodde jag, att det berodde på dålig kondition, men så är inte fallet. -
Morgonstädning av Gågatan virvlar upp dammet. Även sand har jag fått in i min inglasade balkong. Den har bl.a. lagt sig på fönsterblecken och golvet.
Jag är hjärtopererad i Lund p.g.a. 2 sinus-knutar (man ska bara ha en), men jag fick åka hem med pacemaker och dålig luft är inte bra!
- sid.7. 1:a stycket SIMAIR. Jag läser att en ny, bättre, slitstark asfaltstyp finns på våra gator. TACK!
- Sid.8. 6:e stycket Rekommendationer från SMHI:s studie med användning av:
Dammbindning
Gatustädning med ökad vattenbegjutning direkt före sandupptaget
Undvika gatustädning vid vädertillfällena med inversion. BRA TÄNK! TACK!
- Sid.9. 4.4.4 Vem i Piteå kommun har tagit del av chaufförernas åsikter, som kör på gatan, som ska byggas om ?
- Sid.9. 4.4.6 Min SYNPIKT! Det genom tiderna mycket omdiskuterade Rådhusorget har firat 400 år. Och fått en enhetlig beläggning. Jag protesterade mot detta och angett nackdelarna.
Handikappade med rullator känner av vibrationerna i sina händer och armar. Har Du ett förflamat ben, som Du drar efter Dej, fastnar skon i ojämnheter o.s.v.
- Nu går jag med rullator och har bl.a. skadade armar och axlar. Jag får mycket värk i axlarna och axlarna, efter jag gått på RÅDHUSTORGET på grund av de vibrationer jag får av den nya beläggningen Detta är inte LIVSKVALITET!
Jag skriver i egen sak, men vet att många delar mina åsikter!
PS! Hur ni än vänder och vrider på era åsikter, så kommer BYXTORGET att vara "FOLKETS TORG", som jag minns det från slutet av 1930-talet! DS. !
- sid.13. 6.3.2 Ombyggnation av Lillbrogatan är den mest trafikerade gatan i Piteå. Där finns närheten till Systembolaget och KUST Hotell, som behöver de flesta parkeringsplatserna.
Närheten till butikerna i nedre delen av Gågatan och Storgatan mot Västergatan bidrar också till att parkeringsplatserna fylls. De behövs för affärernas inkomster.
Var kommer handikappade parkeringarna att bli?

FRAMTIDEN. Enligt PITEÅ GRATISTIDNING onsdag 24 augusti 2022 "Befolkningen ökar - 71 nya pitebor sedan 1 april" och önskemålet är att vi ska bli flera.

Med tanke på, att de nyaste el-bilarna inte avger några kända avgaser, tänker jag, att det vore bra att behålla de nuvarande parkeringsplatserna, eftersom vi alla, inom en snar framtid, bara ska ha el-bilar (Personligen föredrar jag en blandning av bilar med tanke på el-brist - även i framtiden)

Vårt stora parkeringsgarage "Stadsberget", som blev 7 meter längre och förstörde vår sidogata från Storgatan, så vi inte kunde cykla hela vägen ned till Sundsgatan, är en bedrövelse

Med facit i hand, ser jag att mina tankegångar, när det byggdes var, att placera "Stadsberget" mellan ICA KVANTUM och STORA COOP inte varit så tokigt. Men jag brydde mig aldrig om att lämna några synpunkter p.g.a. tidsbrist. Jag får skylla mig själv, då jag gjort en fel prioritering.'

Jag uppskattar att få mera gröna träd eller buskar här i centrum av Piteå. Tack för den tanken!

sid.15. 6.5.2 Kravet på Luftmiljöberäkningar uppskattar jag!

Min fundering för framtidens byggnationer av hyreshus.

Min idé för framtiden, när det gäller fastigheter. Alla är beroende av dagsljus. Villor kan byggas med många fönster, får mera dagsljus och sparar på el-belysning.

Efter att ha studerat höghusen i vår värld, med de märkligaste utseende, så kunde vi göra höghus, vars utseende blir villa på villa, kanske till en höjd liknande KUST Hotell i Piteå. Det blir en utmaning för framtidens, unga arkitekter

Markyta sparas för att användas till trädgårdar, höga träd t.ex. som tall och gran m.m. Vi behöver närheten till naturen, för att må bra! <<<<även för personer, som inte kan komma ut till den.

sid.16. 6.5.4 Styrande dokument. Jag ser framemot, att få se resultatet av denna undersökning

Övrigt

Alltid Kunskapsförstärkt. Jag har sparat några, för mig, intressanta tidningsklipp.

1999-08-26 "Storstadsluft i Piteå" Bilaga 1/3

1999-08-31 "Skönare och grönare centrum" SÅ VAR DET DÅ! Hur blir det nu? Bilaga 2/3

Kuriosa

"Avskrift ur Piteå stad, Stadsfullmäktige, Originalprotokoll. 1892 -1898, A I:3a" Bilaga 3/3

Paragraf 3. Förordning rörande Velocipedridt

Medborgarhälsningar från

[Redacted signature block]

Tillägg

Ur RIKSFÖRBUNDET HJÄRTLUNGS MEDLEMSTIDNING "STATUS"
NOVEMBER 5 2021 / NOVEMBER (LUNGMÅNADEN)

Luftkvaliteten viktig för hjärta och kärl

Den som utsätts för luftföroreningar under lång tid kan ha ökad risk att drabbas av stroke och hjärt-kärlsjukdomar. Det gäller även när halterna av föroreningar ligger under gränsvärdena. Forskarna bakom studien som gjorts vid Karolinska institutet menar att resultatet visar att de nuvarande riktlinjerna för luftkvalitet inte ger tillräckligt skydd. Det forskarna undersökte var om det finns ett samband mellan stroke eller akut kranskärlsjukdom och långvarig exponering för små partiklar i luften vid bostaden ledde till en ökning i risken att drabbas av stroke. Även kvävedioxid och sotpartiklar kunde kopplas till ökad risk för stroke. Kvävedioxid var också kopplat till till ökad risk för kranskärlsjukdomar. Forskarna kunde inte hitta någon säker gräns för när luftföroreningar är ofarliga för hjärt-kärl hälsan. Även när man tittade enbart på de deltagare som utsattes för halter som är lägre än WHO och EU:S gränsvärden kunde man se negativa effekter av små partiklar och kvävedioxid.

Källa: forskning.se

PS. I sista minuten kom jag ihåg denna artikel, så jag vill dela med mig av mina kunskaper.

DS.

Storstadsluft i Piteå

PITEÅ (PT) 1999-08-26

Luftmätningar i Piteå visar att koldioxidvärden och andra ämnen som ger astma och allergier är lika höga som i storstäder i södra Sverige.

Resultatet av mätningarna gör att Miljö- och Byggnämnden vill skärpa kraven för AssiDomän Kraftliner när deras miljökrav ska förnyas.

Under tre år har det så kallad URBAN-mätningarna pågått i Piteå liksom i ett 20-tal andra kommuner i landet. Det är luften och dess innehåll som mäts med avancerad utrustning.

Mätningarna har visat att Piteå ligger jämförelsevis högt när det gäller vissa värden. Koldioxidhalten är jämförbar med städer som Jönköping och Karlskrona. Likaså är halten av inandningsbara partiklar, PM10, hög. Det är ämnen som framkallar allergier och astma och som är speciellt besvärande under vinterhalvåret. Dessa värden är lika höga som i Malmö, Stockholm och Göteborg.

Tidigare har industrin varit med och bekostat mätningarna. De har nu valt att låta bli.

– Men nämnden har beslutat att fortsätta mätningarna om än de är dyrbara. Det är viktigt för Piteå, säger Björn Berglund, nämndens ordförande.

Industrin vill inte dela kostnaderna

Nämnden kommer också att sammankalla AssiDomän, SCA och PiteEnergi för fortsatta diskussioner i ett försök att få dom att dela kostnaderna för luftmätningarna. Det är ju dom som står för stor del av utsläppen.

Nämnden vill skärpa miljökraven för AssiDomän Kraftliner när det är dags för ny koncessionsprövning.

Miljöbalken förändrades den första januari detta år. AssiDomän skickade in ansökan om förnyelse före för att få miljön prövad enligt gamla normer.

Nämnden beslutade enhälligt vid tisdagens möte att kräva sänkt decibeltal för AssiDomän.

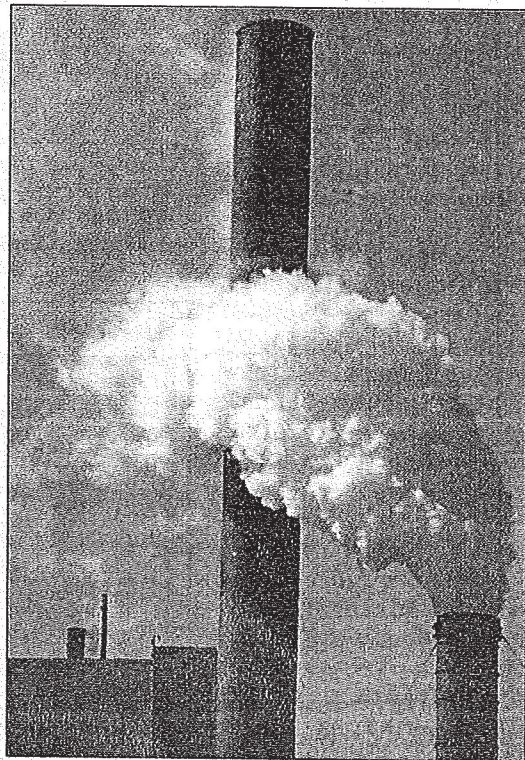
– Deras riktvärde är 50 decibel. Vi vill att det ska sänkas till 45 decibel. Det är ändå en ganska hög nivå om man tänker på den moderna teknik som finns idag.

Kraven är likadana på Lövholmssågen.

Tre år skulle AssiDomän få på sig att genomföra förbättringen.

– Assi borde se det som något positivt att få miljöcertifikat eftersom de kan använda det som ett försäljningsargument.

Argumentet mot förslaget från Assis sida,

Fabrikerna i Piteå har stor skuld i de höga halterna av luftföroreningarna i luften. Men de vill inte vara med och betala för mätningar.

tror Berglund, blir att det kostar för mycket pengar.

– Visst, det kan låta som stora pengar, men om man ser det i det stora hela och slår ut det på tre år är det småpengar.

Även utsläppen i luften vill nämnden förbättra.

Nämnden kommer i september att ha koncessionsförhandlingar på Assi omkring de nya kraven.

– Det är stora och viktiga frågor som rör Piteåns framtid. För oss gäller det att ha bra och väl underbyggda argument.

Enas inte parterna är det miljödomstolen som får avgöra.

– Vi är inte ute för att djävlas med industrin som är en stor motor i vårt samhälle, men vi kan inte backa hur mycket som helst när det gäller miljöförbättrande åtgärder.

Nämnden vill också ta över tillsynen av miljöbalken på Assi och SCA från Länsstyrelsen. Tidigare ansökan har blivit avslagen.

– Vi vill ha hela tillsynen. Det handlar även om pengar. Får vi den stannar miljöavgifterna i Piteå och vi kan anställa en till inspektör som kan sköta tillsynen.

ANNIKA LAHTI
0911 – 645 19

Skönare och grönare centrum

ITEÅ (PT) 1999-08-31
 trafikutredningen för iteå centrum är klar. Förslaget, som kommunallmäktige snart ska ta tällning till, innehåller stora förändringar av stadsbilden.

Om förslaget klubbas innebär det förbättringar v så väl säkerheten som miljön.

Gång- och cykeltrafiken prioriteras samtidigt som biltrafiken begränsas på ökalgatorna i centrum.

Projektgruppen bestående av Helene B Röckner, kommunledningskontoret, Anders Tellberg, tekniska kontoret, Anna-Karin Lundberg och Per Jädröm från miljö/byggnadskontoret samt Gunnar Granström och Carola Lidman från Näringslivsrådet har i samråd med en bred referensgrupp och utvalda konsulter arbetat fram ett förslag som kartlägger och analyserar nuvarande trafik- och miljösituation i Piteå centrum och, inte minst, redovisar förslag till åtgärder i syfte att förbättra trafikmiljön i den riktning som uppställda mål och visioner anger.

Dit hör förbättrad tillgänglighet, säkerhet och miljö i ett centrumområde med sammanhängande gröna stråk och mindre bilism.

Sundsgatans renovering

Projektgruppen presenterar ett förslag till principutformning med möjliga lösningar till konstaterade problem. PT kan sedan nu presentera de viktigaste förslagen i materialet.

1. Centrum får tydliga portar genom att korsningarna Sundsgatan/Hembygdsvägen, Sundsgatan/Svartuddsvägen och Timmerleden/Västergatan byggas om till cirkulationsplatser (rondeller).

2. Busstrafiken flyttas från Prästgårdsgatan till Sundsgatan där det finns bättre utrymme att skapa bekväma och säkra hållplatser.

(Nämns kan att ett företag erbjuder gratis väderskydd för busshållplatser mot rätten att nyttja dem som reklamplatser. Ett avtal som Piteå kommun tidigare sagt ja till).

3. Sundsgatan smalnas av till två körfält och förses med breda gång/cykelvägar, trädplanteringar samt stadsmässig belysning och möblering. Åtgärder för smidigt passerande för cyklister och gående bör också vidtas.

Rent estetiskt talas det om små "fickparker", bland annat där företaget Sundsgatan 24 ligger (Balders hage). En liten vattenkanal mellan Balders hage och stora kanalen finns också på förslag.

Görs mer tillgänglig

4. Södra Hamnen görs mer tillgänglig genom planskilda gång/cykelpassager över Timmerleden. En tunnel föreslås vid Västergatan och överfarter vid Uddmansgatan och Badhusparken.

5. Hembygdsvägen ansluts till Sundsgatan i en cirkulationsplats (rondell).

6. Västergatan stängs av för biltrafik på delen Storgatan - Prästgårdsgatan. Gång/cykelbanan förlängs norrut från Storgatan till Nygatan.

7. Lillbrogatan enkelriktas så att mer utrymme skapas för gående och cyklister.

8. Uddmansgatan/Olof Palmes gatan förlängs som gågata fram till Hamnplan. En barnpark föreslås.

9. Aronsgatan får en tydligare avstängning vid Storgatan.

10. Kyrkbrogatan görs till "gångfartsgata" (biltrafik tillåts på de gåendes villkor) över Rådhusorget. På sikt talas det om en total avstängning av biltrafik över Torget.

Längre gågata

11. Trädgårdsgatan är ett viktigt gång/cykelstråk, men ska även kunna användas för parkering vid aktiviteter i Badhusparken. En vändplan och en tydligare avstängning mot Hamnplan ordnas.

12. Nygatan förses med förhöjda korsningar som dämpar hastigheten.

13. Prästgårdsgatan förblir en angöringsgata till p-hus och varumottag, men får bredare gångbanor och förhöjda korsningar som underlättar för gående och cyklister.

14. Hamngatan (samma åtgärder som på Prästgårdsgatan).

15. Storgatan blir gågata även på delen Västergatan - Lillbrogatan. Delen Kyrkbrogatan - Trädgårdsgatan ges en miljömässig upprustning likvärdig nuvarande gågata, men här tillåts cykeltrafik och angöring till fastigheter.

Timmerleden fyrfilig

16. Hamnplan får en gång/cykelbana på norra sidan samt en gångbana på den södra sidan. Träd planteras runt om och på de stora p-platserna. Förhöjda korsningar/övergångsställen ska dämpa hastigheten.

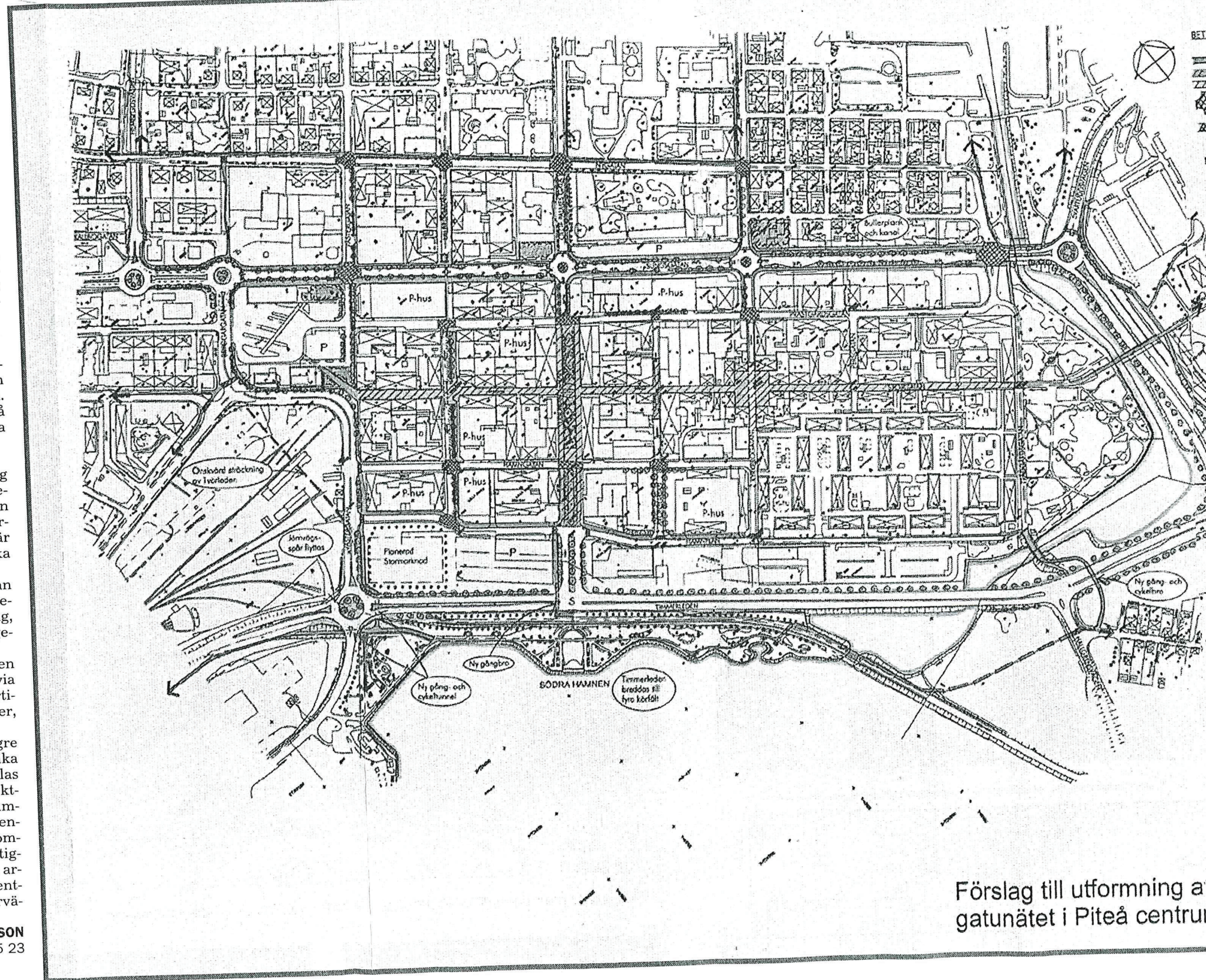
17. Timmerleden görs fyrfilig så att dess attraktion som genomfartsled ökar. I korsningen vid Västergatan föreslås en cirkulationsplats, vilket innebär att järnvägen måste flytta cirka tio meter i sidled.

18. Tvärleden (Bryggargatan - Storgatan - Västergatan) behålls i nuvarande utformning, men på sikt eftersträvas en genare sträckning (se kartan).

Till detta kan nämnas att en rad synpunkter inkommit via remissvar från politiska partier, organisationer, nämnder, företagare med flera.

Vissa av förslagen har högre prioritet än andra och de olika förslagen kommer att utvecklas och utformas vidare. Projektgruppen föreslår en "centrumgrupp" bestående av representanter från bland annat kommunen, köpmännen och fastighetsägarna för det fortsatta arbetet. Anställning av en "centrumledare" bör också övervägas.

TORBJÖRN CARLSON
 0911-645 23

Förslag till utformning av gatunätet i Piteå centrum

Avskrift ur Piteå stad, Stadsfullmäktige, Originalprotokoll, 1892 - 1898, A I:3a

Protokoll, hållet inför Stadsfullmäktige i Piteå den 27 september 1895

D. Sammanträdde å vanligt ställe kl. 5 e.m. Stadsfullmäktige med undantag av Herrar Björkbom och Orstadius, hvilka icke anträffats med kallelse, Herrar Borglind och Bergström, som voro bortresta, samt Herrar Johansson och Sandström

§ 3. Förordning rörande Velocipedridt

För Stadsfullmäktiges hörande hade Magistraten överlämnat följande: "Förslag till förordning rörande velocipedridt på gator och allmänna platser inom Piteå Stad.

Med erinran att 11 kap 15 § Strafflagen stadgar ansvar af böter, högst 100 kronor för den, som å allmän väg, gata eller torgplats far öfverdådigt fram, så att annan deraf kan skadas, får Magistraten härmed föreslå beträffande velocipedåkning följande särskilda föreskrifter:

§ 1. Å gata inom staden och å väg inom staden område, der ordningsstadgan för rikets städer är gällande, vare tävlingsåkning med velociped förbjuden med vite af 50 kronor.

§ 2. Den, hvilken med velociped färdas å gata eller väg, som avses i § 1, vare skyldig att vara försedd med ringklocka och efter mörkrets inbrott med tändt ljus i lykta, så anbragt, att skenet synes på afstånd,

att såväl vid väg- och gatukorsningar som eljest, der fara för sammanstötning kan uppstå, färdas sakta samt gifva signal med ringklocka;

att vid möte med åkdon eller ryttare hålla åt venster, färdas sakta samt stiga af velocipeden, då körande eller ridande gifva tecken dertill, häst visar sig orolig, eller det eljest kan vara af behöfvat påkallat för undvikande af olyckshändelse;

att icke fara om åkande eller ridande utan att derförut hafva genom ringning med klockan gjort den åkande eller ridande uppmärksam på att sådant kommer att ske, att dervid fara sakta och ej ringa under förbifarten;

att vid färd förbi häst, som ledes, hålla åt den sidan, där föraren går;

att all åkning med velociped utefter hela Storgatan med Torget, Uddmansgatan från Storgatan till Kajplanet samt å sistnämnda plan från och med vestra kajen till Kyrkbrogatan varder förbjuden samt

att för öfverträdelse af förestående föreskrifter stadgas böter från och med 5 till och med 20 kronor.

Piteå den 26 september 1895

På Magistatens vägnar:

Arvid Bergdahl",

Projektdirektiv för Åtgärdsprogram luft, partiklar, Naturvårdsverket 2021-06-22 Ärende nr NV-05114-21, MTN 2021-1505

Bakgrund

Luftkvaliteten i Piteå har under flera år tangerat miljökvalitetsnormerna för partiklar. Under år 2020 överskreds miljökvalitetsnormen vid 39 dygn av tillåtna 35 dygn, vilket har föranlett att Naturvårdsverket ställer krav på att ett åtgärdsprogram tas fram. Länsstyrelsen i Norrbotten avser att överlåta till Piteå kommun att ta fram åtgärdsprogrammet. Inför ett beslut vill Länsstyrelsen ha en redogörelse från kommunen över hur kommunen arbetar med luftproblematiken i kommunen och nu specifikt inför framtagande av åtgärdsprogram för att komma till rätta med överskridanden av mkn -partiklar (PM10).

Syfte

Syftet med åtgärdsprogram är att lägga fast de mest kostnadseffektiva och i övrigt mest lämpade åtgärder och styrmedel som kommuner och myndigheter ska vidta så att normerna följs inom utsatt tid, 30 samt 31–32 §§ luftkvalitetsförordning 2010:477

Åtgärdsprogram ska omprövas vid behov, och minst vart sjätte år.

Resultat

Förslag på lämpliga åtgärder för att klara miljökvalitetsnormen för partiklar.

Uppskattad tidsplan

Samråd juli

Utställning augusti – september

Åtgärdsprogrammet enligt bilaga 7 Naturvårdsverkets föreskrifter om kontroll av luftkvalitet (NFS 2019:9 ska vara beslutad och antagen av kommunfullmäktige senast i november 2022.

Redovisning till Naturvårdsverket, senast i december 2022,

Under utredningstiden

Mätningar av partiklar (PM10) behöver fortgå på samma mätplats i enlighet med 14 § NFS 2019:9. Med beaktande av luftföroreningars hälsoeffekter är det av vikt att berörda aktörer, även innan åtgärdsprogram fastställts, fortsätter att verka för att halterna av luftföroreningar begränsas. Luftföroreningar påverkar människors hälsa, särskilt barn och känsliga personer, även vid nivåer under fastställda miljökvalitetsnormer.

Ekonomiska resurser

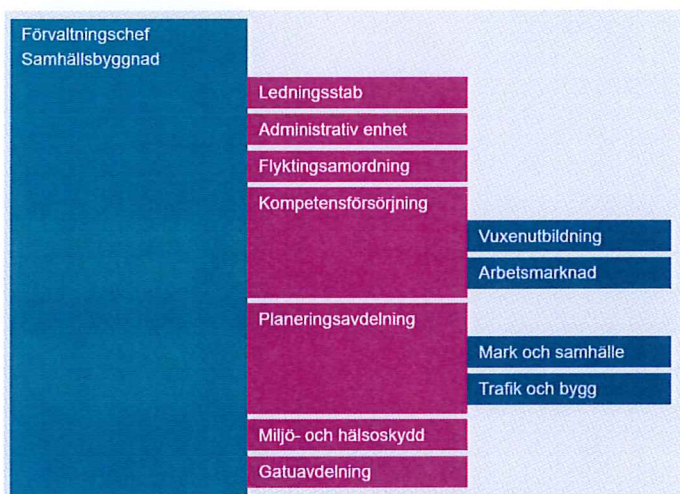
- Personalkostnad, ca 4 månader ÅA
- Ev. konsultkostnad
- Grafisk utformning

Nuläge Piteå kommun

Piteå kommun är organiserad; [Kommunens organisation - Politik \(pitea.se\)](http://kommunensorganisation-politik.pitea.se)

Samhällsbyggnad är den förvaltning som har ansvar för planering, drift och underhåll av kommunens vägar, men även för översiktsplanering, planer och program, bygglov, tillsyn och miljöövervakning.

Samhällsbyggnad är organiserade enligt följande organisationsbild och svarar mot två nämnder; Samhällsbyggnadsnämnden och Miljö- och tillsynsnämnden.

Miljöövervakning, luftföroreningar

Sedan 2012 har luftföroreningar av NO2 och partiklar PM 2,5 och PM 10 mätts årligen. Mätningen har finansierats av industrierna Kappa och SCA, samt PiteEnergi, Trafikverket och Piteå kommun och utförs av Miljö- och hälsa. IVL analyserar proverna och sammanställer resultatet i en rapport. Representanter från kommunens samverkanspartners träffas två gånger årligen för att dels ta del av rapporten och analysera resultatet, dels ta beslut om nästa års mätningar. Informellt kallar vi den här gruppen för "Luftgrupp" som i år representeras av följande personer;

Kappa	Jeanette Bergstedt
Sca	Kristian Elvemo
Trafikverket	Ingela Jarbrink,
Pite energi	Daniel Eriksson, chef värme & kyla, miljö & kvalité
Piteå kommun;	
Gatuavdelningen	Micael Kemi, gatu chef
Planavdelningen	Kjell Norberg, trafikingenjör
	Maria Widman, Samhällsutvecklare/miljö
Miljö- och hälsa	Ingrid Olofsson, miljöinspektör
	Therese Berglund, miljöinspektör
	Åsa Wikman, miljö- och hälsoskyddschef, sammankallande

Förslag till organisation till upprättande av åtgärdsprogram, partiklar

Inför arbetet med framtagande av ett åtgärdsprogram för partiklar, bör en arbetsgrupp respektive styrgrupp upprättas med representanter från berörda nämnder och styrelser.

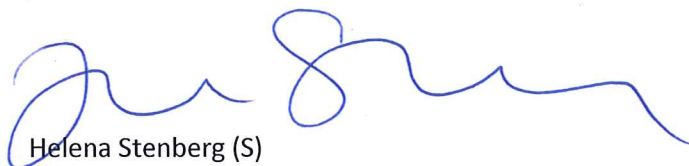
Arbetsgrupp:	Mikael Ferm, projektledare för uppdraget, Planavdelningen XX, Planhandläggare, Planavdelningen XX Trafikplanerare, Planavdelningen XX Näringslivsutvecklare, Näringslivsavdelningen Therese Berglund Miljöinspektör, Avdelning Miljö- och hälsa
Styrgrupp:	Michael Kemi, AC Gatuavdelningen Åsa Wikman, AC Miljö- och hälsa Britt Fäldt, ordf Samhällsbyggnadsnämnden Stig Sjölund, ordf Miljö- och tillsynsnämnden
Referensgrupp	Andreas Lind KC, Jan Johansson FC SAM, Patric Lundström V.ordf KS "Luftgruppen"

Intressenter

Trafikoperatörer som taxi, länstrafiken och fraktbolag, Trafikverket, Länsstyrelsen, företrädare för handel, företrädare för större arbetsgivare, olika intresseorganisationer, bostadsföretag mm. Dialog och samverkan sker med dessa under arbetets gång. Dessa samt allmänheten inbjuds sen att lämna synpunkter på förslaget under det formella samrådet.

Framgångskriterier

Rådighet över åtgärder som föreslås
Realistiska och kostnadseffektiva åtgärder
Åtgärder vars effekt är uppföljningsbara/ mätbara
Förståelse och acceptans för föreslagna åtgärder
Åtgärder som inte väsentligen försämrar andra miljöparametrar i centrum som bullersituationen

Helena Stenberg (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Piteå 2021-11-23

§ 228

Åtgärdsprogram luft och partiklar

Diarienum 21KS550

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige antar förslaget till åtgärdsprogram för partiklar PM10.

Reservation

Helén Lindbäck (KD), Håkan Johansson (M), Karl-Erik Jonsson (M) och Johnny Åström (SJV) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Anders Nordin (SLP) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Ärendebeskrivning

Naturvårdsverket har beslutat att Piteå kommun behöver upprätta ett åtgärdsprogram för partiklar eftersom miljö kvalitetsnormen för PM10 överskridits under år 2020. Naturvårdsverket skickade beslutet till Länsstyrelsen, som har överlåtit till Piteå kommun att ta fram ett åtgärdsprogram. Naturvårdsverkets beslut grundar sig på Samhällsbyggnads luftmätningar vid Prästgårdsgatan i Piteå.

Åtgärdsprogrammet har varit ute på samråd och ett antal synpunkter har kommit in till Samhällsbyggnad. Av samrådsredogörelsen framgår vilka synpunkter som har kommit in och hur Samhällsbyggnad har beaktat dessa vid arbetet med att ta fram åtgärdsprogrammet. När Kommunfullmäktige har antagit ett åtgärdsprogram ska kommunen redovisa det till Naturvårdsverket.

Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2022-10-27 § 132

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att Kommunfullmäktige antar förslaget till åtgärdsprogram för partiklar PM10.

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att Kommunfullmäktige efter antagandet skickar åtgärdsprogrammet till Naturvårdsverket.

Yrkanden

Håkan Johansson (M) och Karl-Erik Jonsson (M): bifall till förslaget med ändring att avsnitt 6.3.2. stryks och att man istället inför enkelriktad väg vid Lillbrogatan, behåller antalet parkeringarna (54 st) samt inväntar ny mätutrustning.

Helena Stenberg (S): bifall till Kommunstyrelsens arbets- och personalutskotts förslag.

Anders Nordin (SLP): avslag till förslaget, ny mätutrustning avvaktas.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på de tre förslagen och finner att Kommunstyrelsen beslutar enligt Kommunstyrelsens arbets- och personalutskottets förslag.

Signatur justerare

Utdragsbestyrkande

Beslutsunderlag

- Åtgärdsprogram för partiklar PM10 i Piteå 2022-2028
- Samrådsredogörelse för åtgärdsprogram för partiklar PM10 i Piteå
- SMHI Rapport 2022-41 Luftkvalitetsberäkningar inför Åtgärdsprogram i Piteå v1.1
- Trafikutredning luftmiljö Piteå 2022-05-31
- Yttrande från privatperson
- Projektdirektiv åtgärdsprogram luft och partiklar

Paragrafen är justerad

§185

Samisk

förvaltningskommun

22KS646

Piteå kommun som förvaltningskommun för det samiska språket

Sammanfattning

Bedömningen är att Piteå kommun **inte har** förutsättningar att bli förvaltningskommun för samiska från och med 2023. Innan en eventuell ansökan krävs förberedelsearbete, ett första och viktigt steg är att utse en samordnare för det minoritetspolitiska arbetet, det andra steget bör vara att arbeta fram mål och riktlinjer för det arbetet.

Det finns viktiga synpunkter från förvaltningarna om svårigheterna att bedöma effekter, svårigheter med att rekrytera språkkunnig personal och svårigheter med att bedöma om det statsbidrag som utgår för en förvaltningskommun är tillräckligt. Den bedömning som görs nu är att, åtminstone initialt, så innebär steget till att bli en förvaltningskommun ökade kostnader utöver det statliga bidraget.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har i riktlinjerna för verksamhetsplan 2023–2025 och budget 2023 uppdragit till Kommunstyrelsen att utreda förutsättningarna för Piteå kommun att bli en samisk förvaltningskommun i syfte att lämna in anmälan senast 1 april 2023.

Syftet med utredningen är att tydliggöra vad som kommer att krävas av Piteå kommun för att kunna efterleva åtagandet det innebär att vara en samisk förvaltningskommun.

Uppdragstagaren ska, i samarbete med berörda kommunala verksamheter utreda och beskriva de krav som kommer att ställas på Piteå kommun som samisk förvaltningskommun, vad uppfyller vi redan i dag och vilka åtgärder kommer att krävas och också bedöma uppskattade merkostnader.

I utredningen ska det framgå vilka verksamheter som berörs. Ett utkast ska finnas inför budgetberedningen 2022-10-05 och till KS 2022-11-07.

Lagstiftning

Lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk (minoritetslagen) har gällt i Sverige sedan januari 2010. Lagen beskriver vilka rättigheter som minoriteterna har i hela landet och inom de speciella förvaltningsområden som finns för finska, meänkieli och samiska.

- Samtliga kommuner och andra myndigheter ska informera minoriteterna om deras rättigheter.
- Samtliga kommuner är också skyldiga att skydda minoriteternas språk och kultur och särskilt viktigt är barns och ungas rätt att få utveckla sitt språk och sin kultur.
- Kommuner och andra myndigheter ska ge minoriteterna inflytande över frågor som berör dem.
- Den 1 januari 2019 reviderades lagen så att rättigheter och skyldigheter stärktes ytterligare. Kommuner och regioner är nu till exempel skyldiga att anta mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete och dessa ska på begäran kunna lämnas ut till den myndighet som har uppföljningsansvar för lagen.

Ovanstående gäller **alla** kommuner och **samtliga** minoritetsspråk.

I förvaltningsområdena för finska, meänkieli och samiska är kommunerna skyldiga att ordna förskola och äldreomsorg på minoritetsspråken. De personer som vill använda sitt minoritetsspråk i kontakten med kommunerna har rätt att göra detta både muntligt och skriftligt.

Det som främst tillkommer för förvaltningskommuner är skyldigheten att ordna förskola och äldreomsorg där hela eller delar av verksamheten bedrivs på minoritetsspråket samt att de personer som vill använda sitt minoritetsspråk i kontakten med kommunen har rätt att göra detta både muntligt och skriftligt.

Den kommun som ingår i ett förvaltningsområde får ett statsbidrag baserat på antal invånare. Grundbeloppet är 660 000 kr per år och kommuner med mindre än 50 000 invånare får 1 grundbelopp. Grundbeloppet är tänkt att täcka de extra kostnader som kommunen har för förskola, äldreomsorg och information/kommunikation på minoritetsspråket. I dagsläget ett 25-tal kommuner, de flesta i norra Sverige.

Statsbidraget används vanligtvis till samråd, kartläggning av språkbehov inom omsorgen, informationsinsatser, utvecklingsarbete inom förskola och äldreomsorg, personalkostnader och kulturaktiviteter.

Samiska förvaltningskommuner

Sedan 2019 ingår nedanstående 25 kommuner. Skellefteå kommun ansöker om att bli en samisk förvaltningskommun från och med 2023. I Norrbotten är sex av 14 kommuner samiska förvaltningskommuner, fyra av kommunerna är förvaltningskommuner för finska och meänkieli. Fyra av kommunerna – Boden, Piteå, Älvsbyn och Pajala är inte förvaltningskommuner för något av minoritetsspråken.

- Arjeplog
- Arvidsjaur
- Berg
- Dorotea
- Gällivare
- Härjedalen
- Jokkmokk
- Kiruna
- Krokom
- Luleå
- Lycksele
- Malå
- Sorsele
- Stockholm
- Storuman
- Strömsund
- Sundsvall
- Umeå
- Vilhelmina
- Vindeln
- Åre
- Åsele
- Älvdalen
- Örnsköldsvik
- Östersund

Samiska föreningen Piteå

Det finns en samisk förening i Piteå benämnd Bithám sámesäbbre (Piteå sameförening). Föreningen bedriver verksamhet men erhåller inget föreningsbidrag från kommunen. Föreningen är heller inte listad i det kommunala föreningsregistret.

Vad gäller kultur är sameföreningen delaktig i Pite folkmusikfestival, ett arrangemang i regi av Piteå musikförbund (PMF), där stort fokus riktas mot den samiska musikkulturen.

Sammanställning av synpunkter från förvaltningar Piteå kommun

Kultur-, park- och fritidsförvaltningen

KPF-förvaltningen motsätter sig inte ett beslut om ansökan för att Piteå ska bli en samisk förvaltningskommun men förordar att kommunen i första hand inriktar sig på att uppfylla lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk. (Yttrandet från Kultur-, park- och fritidsförvaltningen bifogas)

Socialförvaltningen

Socialförvaltningen önskar mer tid för att kunna utreda frågan och inkomma med ett yttrande.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Samhällsbyggnadsförvaltningen anser att de har för lite information om vad detta kan innebära samt för kort tid för att kunna sätta sig in i frågan för att kunna lämna några kvalitativa synpunkter.

Barn- och utbildningsförvaltningen

Utbildningsförvaltningen förordar ej att Piteå kommun ansöker om att bli en samisk förvaltningskommun. Utbildningsförvaltningen anger bland annat utmaningar med att rekrytera personal med pedagogisk kompetens som också är samisktalande. De uppger också i sitt yttrande att deras erfarenheter visar på att vårdnadshavare anser närhetsprincipen viktig och befarar därför att få vårdnadshavare skulle vara beredda att skjutsa sina barn till annat område för en förskola/förskoleavdelning med samisktalande personal. (Yttrandet från barn- och utbildningsförvaltningen bifogas)

Erfarenheter från andra kommuner (utifrån Skellefteå kommuns ansökan)

- Viktigt med ett kontinuerligt samråd och att det finns en samordnare i kommunen.
- En bra handlingsplan för arbetet behövs.
- Statsbidraget ska användas till verksamhet som annars inte skulle ha genomförts.
- Goda kunskaper i samiska och god kännedom om samisk kultur är en fördel men inte avgörande för den som ska vara samordnare.
- Viktigt med bra information inom kommunorganisationen om vad det innebär att vara en förvaltningskommun.
- Fördel, men inte avgörande, om det finns en samisk förening i kommunen.

Utmaningar

- Rekrytering av personal som både har formell kompetens för arbetsuppgifterna och språkkunskaper (förskoleverksamhet och äldreomsorg).
- Personer som tillhör målgruppen (barn och äldre) finns inte samlade i någon speciell del av kommunen. Det skulle kunna göra det svårt att bedriva bra verksamhet på samiska.
- Piteå kommun saknar samordnare för de nationella minoriteterna.
- Piteå kommun saknar mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete.

Möjligheter

- Piteå attraktivt för nationella minoriteter
- Samiskan som minoritetsspråk lyfts fram bättre
- Det barnrättsliga perspektivet stärks genom att kraven i lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk i högre grad kan uppfyllas

Tjänstepersonsyttrande avseende förutsättningarna för Piteå att bli en samisk förvaltningskommun

Kommunfullmäktige har i riktlinjerna för verksamhetsplan 2023-2025 och budget 2023 gett uppdrag till Kommunstyrelsen att utreda förutsättningarna för Piteå kommun att bli en samisk förvaltningskommun i syfte att lämna in anmälan senast 1 april 2023.

Det finns en samisk förening i Piteå benämnd Bithám sámesäbbre (Piteå sameförening). Föreningen bedriver verksamhet men erhåller inget föreningsbidrag från kommunen. Föreningen är heller inte listad i det kommunala föreningsregistret. Att bistå med muntlig och skriftlig information på samiska är i dagsläget inte möjlig då kompetens saknas inom organisationen.

Vad gäller kultur är sameföreningen delaktig i Pite folkmusikfestival, ett arrangemang i regi av Piteå musikförbund (PMF), där stort fokus riktas mot den samiska musikkulturen. Vidare finns bred tillgång till samisk litteratur på biblioteket tack vare att folkbiblioteket i Norrbotten har gemensam cirkulation. Som boende i Piteå har man möjlighet att låna böcker från andra kommuner som redan är samiska förvaltningskommuner som Luleå, Jokkmokk, Arvidsjaur, Arjeplog m fl.

Av det underlag som bifogats inför utlåtandet framgår att det i första hand är skola och socialtjänst som berörs om Piteå beslutar att bli en samisk förvaltningskommun. KPF-förvaltningen motsätter sig inte mot ett sådant beslut men förordar att kommunen i första hand inriktar sig på att uppfylla lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk.

Yttrande från Utbildningsförvaltningen om Piteå kommun ska ansöka om att bli en Förvaltningskommun som till största del påverkar förskolan som verksamhetsområde.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har i riktlinjerna för verksamhetsplan 2023-2025 och budget 2023 gett uppdrag till Kommunstyrelsen att utreda förutsättningarna för Piteå kommun att bli en samisk förvaltningskommun i syfte att lämna in anmälan senast 1 april 2023.

Syfte

Att tydliggöra vad som kommer att krävas av Piteå kommun för att kunna efterleva åtagandet det innebär att vara en samisk förvaltningskommun.

Beskrivning av uppdraget

Uppdragstagaren ska, i samarbete med berörda kommunala verksamheter utreda och beskriva de krav som kommer att ställas på Piteå kommun som samisk förvaltningskommun, vad uppfyller vi redan i dag och vilka åtgärder kommer att krävas. Bedöm uppskattade merkostnader.

Ska framgå vilka verksamheter som berörs.

Utkast till budgetberedningen 2022-10-05 och till KS 2022-11-07

Lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk

Nationella minoriteter är judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar.

De nationella minoritetsspråken är finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska.

Samtliga kommuner och andra myndigheter ska informera minoriteterna om deras rättigheter.

Samtliga kommuner och andra myndigheter är skyldiga att skydda minoriteternas språk och kultur och särskilt viktigt är barn och ungas rätt att få utveckla sitt språk och sin kultur.

Samtliga kommuner och andra myndigheter ska ge minoriteterna inflytande över frågor som berör dem.

Samtliga kommuner och regioner är skyldiga att antal mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete och dessa ska på begäran kunna lämnas ut till den myndighet som har uppföljningsansvar för lagen.

Skollag och läroplaner

Förskolan, grundskolan och gymnasieskolan – skrivningar nationella minoritetsspråk i förskolan, modersmålsundervisning.

Förvaltningskommun

Skyldighet att ordna förskola och äldreomsorg där hela eller delar av verksamheten bedrivs på minoritetsspråket.

De personer som vill använda sitt minoritetsspråk i kontakten med kommunen har rätt att göra detta både muntligt och skriftligt.

Statsbidrag utgår baserat på antal invånare, ett grundbelopp är 660 000 kr per år.

Samiska förvaltningsområden

I dagsläget ett 25-tal kommuner, de flesta i norra Sverige.

Statsbidraget används vanligtvis till samråd, kartläggning av språkbehov inom omsorgen, informationsinsatser, utvecklingsarbete inom förskola och äldreomsorg, personalkostnader, kulturaktiviteter.

Skolverket skriver:

Att stödja och främja nationella minoriteter och minoritetsspråk i förskolan

Det finns fem nationella minoriteter i Sverige som har särskilda rättigheter kopplade till språk och kultur. År 2019 förstärktes stödet för Sveriges nationella minoriteter och minoritetsspråk i de lagtexter och styrdokument som bland annat styr förskolan, som skollagen (SFS 2010:800) och läroplan för förskolan Lpfö 18 (Skolverket, 2018). Det förstärkta stödet innebär bland annat att barn som tillhör de nationella minoriteterna ska stödjas i utvecklingen av sitt minoritetsspråk och främjas i utvecklingen av sin kulturella identitet i förskolan liksom även att förskolans uppdrag att stödja och främja nationella minoriteter och minoritetsspråk nu omfattar alla förskolor. Förskolan ska lägga grunden för att alla barn utvecklar en förståelse för de nationella minoriteternas språk och kulturer, även förskolor som inte har barn som tillhör de nationella minoriteterna. De flesta barn, som tillhör någon av de nationella minoriteterna, kan tala och har erfarenheter av att kommunicera på det svenska språket när de börjar förskolan. Barnens erfarenheter av och kunskaper i att kommunicera på ett minoritetsspråk kan däremot variera och flera av dessa barn har inte fått möjlighet att utveckla kunskaper i språket. Att stödja nationella minoritetsspråk i förskolan kan väcka frågor, som denna artikel syftar till att svara på, och därigenom underlätta och stödja förskolepersonalens arbete. I artikeln används förskolepersonal som ett samlingsbegrepp för förskollärare och barnskötare

För att bli erkänt som nationellt minoritetsspråk gäller att språket ska vara ett språk och inte en dialekt. Språket ska ha talats kontinuerligt i ungefär hundra år eller i minst tre generationer. Talare av språket ska också ha en uttalad önskan om att språket ska få ställning som nationellt minoritetsspråk. På dessa grunder är språken finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska angivna som nationella minoritetsspråk i Sverige (SFS 2009:600). Antalet talare av språken har alltså ingen betydelse. För förskolan innebär det att ha en dialog med vårdnadshavare för att få veta om något av barnen tillhör en nationell minoritet och därmed har rätt att stödjas i utvecklingen av sitt minoritetsspråk och främjas i utvecklingen av sin kulturella identitet. Förskolan behöver också vara lyhörd för att ett barn som till exempel tillhör den nationella minoriteten samer inte nödvändigtvis har en språklig tillhörighet i enbart samiska utan även kan ha en språklig tillhörighet i något annat minoritetsspråk

Alla förskolors uppdrag och nationella minoriteters rättigheter

Det skydd som nationella minoriteter och nationella minoritetsspråk och -kulturer har rätt till lyfts fram i den reviderade läroplanen för förskolan, som trädde i kraft den 1 juli 2019: Barn som tillhör de nationella minoriteterna, där urfolket samer ingår, ska även stödjas i sin språkutveckling i sitt nationella minoritetsspråk och främjas i sin utveckling av en kulturell identitet. Förskolan ska därigenom bidra till att skydda och främja de nationella minoriteternas språk och kulturer. (Skolverket, 2018, s. 9)

Förskolans uppdrag handlar på så vis om att stödja barnens språkliga och kulturella utveckling. Förskolan ska skapa förutsättningar för barnen att utveckla sitt minoritetsspråk och sin kulturella identitet. Samtidigt handlar uppdraget om att skydda och främja de nationella minoriteternas språk och kulturer. Förskolans uppdrag är på så sätt tvådelat. Dels ska individens rättigheter till sitt språk och sin kultur tillgodoses, dels, i ett vidare och längre perspektiv, ska minoriteternas språk och kulturer skyddas genom det arbete som sker i förskolorna. Förskolans uppdrag är också, att i sin utbildning, lägga grunden för alla barns förståelse för de nationella minoriteternas språk och kulturer: Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för barnens förståelse för olika språk och kulturer, inklusive de nationella minoriteternas språk och kulturer. (Skolverket, 2018, s. 6) Det innebär att uppdraget att främja minoriteters språk och kulturer nu även förstärks mot alla förskolors utbildning, även de som inte har deltagande barn från de nationella minoriteterna. Det är på så vis alla förskolors uppdrag att främja de nationella minoriteternas språk och kulturer. I förvaltningsområden finns från 1 januari 2019 en rätt till förskola där hela eller väsentlig del av utbildningen bedrivs på finska, meänkieli respektive samiska. Vad en väsentlig del innebär förklaras inte i skollagen (SFS 2010:800, 8 kap 12 a §) men enligt Regeringens proposition En stärkt minoritetspolitik måste utgångspunkten vara:

att omfattningen av utbildningen på minoritetsspråket bör vara sådan att den bidrar till att minoritetsspråken bevaras, utvecklas och förs vidare till nya generationer. (Regeringens proposition 2017/18:199, s. 57) Det innebär att förskolans utbildning till huvudsaklig del ska bedrivas på det nationella minoritetsspråket, vilket betyder att förskolan måste ha personal som kan minoritetsspråket. I propositionen nämns också nivån på personalens språkkunskaper, förskolans strukturerade arbete med att främja språk, arbetsmetoder och samverkan med vårdnadshavare, som viktiga aspekter i arbetet att bevara, utveckla och överföra språk och kulturer. I kommuner inom förvaltningsområden ska också vårdnadshavare som ansöker om förskola åt sitt barn tillfrågas om de önskar plats i en förskola, som bedrivs på det språk som kommunen är förvaltningsområde för. I Sverige finns redan exempel på olika sätt att arbeta med att främja minoritetsspråken, som språkbad och tvåspråkig förskola eller tvåspråkiga avdelningar. Språkbad innebär att hela förskolans utbildning bedrivs på minoritetsspråket, att barnen blir "badade" i minoritetsspråket. Tvåspråkig förskola eller avdelning innebär att både minoritetsspråket och svenska språket används i utbildningen. I några kommuner erbjuds också ambulerande stöd på minoritetsspråket, externa resurser, som åker till olika förskolor för en eller ett par timmars språkstöd per vecka.

Samverka med vårdnadshavare

För att främja det nationella minoritetsspråket hos ett enskilt barn är det viktigt att förskolan involverar vårdnadshavarna i barnets språkutveckling. Från tidigare forskning vet vi att för att språk ska utvecklas och bli livskraftiga behöver språket värdesättas dels i samhället, dels av dess talare (Fishman, 1991). En konsekvens av det förtryck och de kränkningar som flera av de nationella minoriteterna fått utstå är att många vårdnadshavare inte talar minoritetsspråket med sitt barn. Det kan även innebära att språket talades av tidigare generationer men att barnets vårdnadshavare inte talar det. Förskolan fyller här en viktig funktion i att samverka med vårdnadshavare om hur de tillsammans kan främja barnets språk och kultur (se Huss, 2014).

Samverkan kan gå till så att förskolepersonal under utvecklingssamtalen avsätter tid för att tillsammans med vårdnadshavare samtala om barnets utveckling av språk, kultur och identitet:

- Vad är vårdnadshavarnas önskan? Vad tycker de är särskilt viktigt?
- Talar det nationella minoritetsspråket i hemmet? När kommer barnet i kontakt med språket?
- Vad är barnets intresse för minoritetskulturen och minoritetsspråket?
- Hur kan förskolan och vårdnadshavare tillsammans stimulera barnets språkutveckling i minoritetsspråket och kulturella identitet?

Om vårdnadshavare inte talar språket, men ändå önskar att barnet får möjlighet att stödjas i sin språkutveckling i sitt nationella minoritetsspråk kan förskolan:

- Uppmuntra vårdnadshavare att inför barnet visa nyfikenhet och intresse för det som sker kring minoritetsspråket och kulturen i förskolan.
- Uppmärksamma vårdnadshavare på hur de kan främja minoritetsspråket i hemmet, genom att till exempel lyssna på ljudsagor, se på film, fira betydelsefulla traditioner eller delta i föreningsliv där språket används.
- Ge vårdnadshavare tips på internetsidor, där information om och på minoritetsspråket finns.

Om vårdnadshavare talar det nationella minoritetsspråket kan förskolan dessutom:

- Uppmuntra och stödja vårdnadshavare att fortsätta tala språket i hemmet och i förskolan, exempelvis vid lämning och hämtning.
- Fråga om vårdnadshavare vill hjälpa till med att översätta begrepp, läsa sagor, återberätta muntliga berättelser eller ta med kläder och saker med kulturell betydelse.
- Uppmärksamma vårdnadshavare på hur de kan främja språket i hemmet, genom att

läsa sagor, prata, se på film och delta i föreningsliv där språket används.
Samordna och organisera förskolans språkutvecklande arbete

En viktig faktor för att främja minoritetsspråk är att det finns förskolepersonal som talar minoritetsspråket (Todal, 2007). Det är också viktigt att de har förmågan och får möjlighet att använda minoritetsspråket i vardagliga sammanhang i förskolan. Förskolepersonal, som talar minoritetsspråket och svenska språket, kan då skifta mellan språken i förskolan (Skaremyr, 2019). Att det finns förskolepersonal som kan minoritetsspråken är avgörande för utveckling av minoritetsspråken, men det krävs också ett tydligt strukturerat arbete. För att en språkutvecklande utbildning för minoritetsspråk ska bli gynnsam måste all förskolepersonal ta ansvar för att främja minoritetsspråken. Om till exempel endast en förskollärare, som talar ett minoritetsspråk, tar ansvar för att synliggöra och använda ett minoritetsspråk riskerar språket att försvinna och bli osynligt i förskolans lärmiljöer om förskolläraren slutar, vilket visas i en studie av Skaremyr (2019). All personal har därför ett ansvar och en viktig uppgift i att främja barns utveckling av minoritetsspråk och kulturell identitet. Det är på så vis viktigt att organisera och planera för hur stimulans av minoritetsspråk ska gå till i förskolan till exempel genom att formulera en språkpolicy.

Att stödja och främja nationella minoriteter och minoritetsspråk i förskolan
November 2019, reviderad september 2020
<https://larportalen.skolverket.se>

Yttrande från Utbildningsförvaltningen om samtycke att ansöka om att bli en förvaltningskommun

Utbildningsförvaltningen förordar ej att Piteå kommun ansöker om att bli en samisk förvaltningskommun. Som förvaltningskommun krävs att vi öppnar en samtalskalande förskoleavdelning med samisktalande personal. Att rekrytera personal med samiska som modersmål är redan i dag svårt (oavsett om vi fokuserar på nord-, syd-, lule- eller Pitesamiska. Förskolan har annonserat flertalet gånger men inte fått någon sökande. Vi har även haft svårt att köpa in konsulter som kan språket. I våra kontakter med samiska förvaltningskommuner i närområdet finner vi att även dessa kommuner (som har en betydligt större samisk befolkning) har mycket svårt att tillsätta personal med samiska som modersmål. Om vi mot all förmodan finner personal med samiska som modersmål innebär satsningen en utökad kostnad med ca 2,5 – 3,0 mkr/år (personal och lokalkostnader) något som därmed ej inryms i det statsbidrag som medföljer en förvaltningskommun.

Vår erfarenhet är dessutom att de flesta vårdnadshavare anser att närhetsprincipen är viktig och vi befarar att det därför skulle vara få vårdnadshavare som är beredda att skjutsa sina barn till annat område för förskola.

Om man är en förvaltningskommun innebär det att alla dokument ska vara översatta till samiska. Hemsidan ska också vara översatt, dessutom ska det finnas tillgängligt material i verksamheterna. Även detta medför kostnader för kommunen som skall inrymmas i det statsbidrag som tillkommer. Vi bedömer att det tillkommande statsbidraget inte kommer att räcka till de utökade kostnaderna hos utbildningsförvaltningen, socialförvaltningen och kommunledningsförvaltningen utan kommer att kräva mer resurser.

Förskolan är fullt medveten att vi har ett arbete kring minoritetsspråken som behöver utvecklas utifrån de riktlinjer läroplan och skollag har beslutat. Därför föreslogs år 2021 att Utbildningsförvaltningen istället skulle bedriva ett projektarbete om minoriteter. En projektplan har utarbetats avseende **Nationella minoriteter i Piteås förskolor och skolor** som skulle genomföras under åren 2021–2023, något som även ligger väl i linje med Piteå kommuns prioriterade mål

”Piteå präglas av en samhällsgemenskap med mångfald som grund men även gällande läroplan och skollag.

Barn- och utbildningsnämnden äskade 1,5 mkr inför 2022, 750 tkr beviljades, resterande medel kommer att fördelas under de kommande 2 åren, enligt de anslagsöverföringar som finns i kommunfullmäktiges verksamhetsplan. Utbildningsförvaltningen anser att detta förbättringsarbete är att föredra framför att bli förvaltningskommun i samiska.

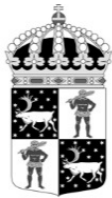
Beskrivningen av projektplanen finns i bifogad fil.

Med vänlig hälsning
Elisabeth Fjällström
Avdelningschef förskola

§186

**Länsstyrelsen - Beslut av
ansökan om
vattenskyddsområde och
tillhörande
skyddsföreskrifter för
Svensbyfjärdens
ytvattentäkt i Piteå
kommun**

22KS655

Länstyrelsen
Norrbotten

Beslut

1 (19)

Datum

Ärendebeteckning

2022-11-01

513-7957-2018

Piteå kommun

kommun@pitea.se

Vattenskyddsområde med tillhörande skyddsföreskrifter för Svensbyfjärdens ytvattentäkt i Piteå kommun

Beslut

Länstyrelsen beslutar enligt 7 kap. 21 § miljöbalken (MB) om vattenskyddsområde för Svensbyfjärdens ytvattentäkt i Piteå kommun. Områdets avgränsning framgår av bilaga 2.

Länstyrelsen beslutar vidare, enligt 7 kap. 22 § MB, om skyddsföreskrifter för Svensbyfjärdens vattenskyddsområde i Piteå kommun. Förutom dessa föreskrifter gäller de särskilda bestämmelser som meddelats med stöd av annan lagstiftning. Se allmänna upplysningar.

Föreskrifterna gäller omedelbart även om de överklagas.

Skyddsföreskrifter

Nedan angivna föreskrifter ska gälla inom det område som anges på bifogad karta, se bilaga 1. Vattenskyddsområdet är indelat i följande tre zoner: vattentäktzon, primär skyddszon och sekundär skyddszon.

Definitioner

I dessa föreskrifter avses med:

Arbetsfordon: Motorfordon som är avsedda att användas vid verksamhetsutövning, undantaget fordon som enbart är avsedda för personbefordran och är försedda med nio sittplatser eller färre. Arbetsfordon kan vara traktorer, lastbilar, transportbilar, grävmaskin, vält m.m. Även arbetsfordon uppställda för reparation inkluderas.

Arbetsmaskiner: Alla maskiner som inte är fordon och som drivs med flytande bränsle eller innehåller oljor. Arbetsmaskiner kan vara stationära förbränningsmotorer, transformatorer, elverk m.m.

Avfall: Varje föremål, ämne eller substans som ingår i en avfallskategori och som innehavaren gör sig av med, avser eller är skyldig att göra sig av med.

Brandfarlig vätska: Vätska med en flampunkt lika med eller lägre än 100° C.

Dagvatten: Regn- eller smältvatten som rinner från gator, vägar, tak eller andra hårdgjorda ytor och som inte tränger ned i marken.

Deponering: Med deponering avses uppläggning och förvaring av avfall på eller i marken där avfall förvaras under längre tid än ett år.

Farligt avfall: Enligt definition i miljöbalken eller förordning beslutad med stöd av miljöbalken.

Fordon: Ett hjälpmedel för frakt och transport på land eller över is.

Förorenade massor: Med förorenade massor avses massor från ett förorenat område, eller efterbehandlingsobjekt, det vill säga från ett område, en deponi, mark, grundvatten eller sediment som är förorenat och vars föroreningshalt överskrider lokal eller regional bakgrundshalt. Vad som avses med förorenade massor kan därför variera mellan olika platser och får avgöras av tillsynsmyndigheten. Sulfidjordar exponerade för syre inbegrips också i begreppet förorenade massor.

Hantering: I dessa föreskrifter definieras hantering som en verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning, omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförliga förfaranden inklusive spridning.

Husbehovstäkt: En täkt (exempelvis grus, sand eller berg) som är öppnad av markägaren enbart för husbehov och som endast används till behov inom den egna fastigheten eller brukningsenheten.

Hushållspillvatten: Spillvatten från bostäder och serviceinrättning, vilket till övervägande del utgörs av toalettvatten eller bad-, disk- och tvättvatten (BDT-vatten).

Huvudman: Ansvarig för den allmänna vattenförsörjningen inom en kommun.

Hög skyddsnivå: Hög skyddsnivå med avseende på hälsoskydd enligt Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd (HVMFS 2016:17) om små avloppsanläggningar för hushållspillvatten. Det innebär att utsläpp av avloppsvatten inte medverkar till en väsentligt ökad risk för

smitta eller annan olägenhet, där människor kan exponeras för det, exempelvis genom förorening av dricksvatten, grundvatten eller badvatten. Ytterligare skyddsåtgärder utöver den huvudsakliga reningen i anordningen vidtas. Exempelvis kan det finnas behov av att förbjuda vissa utsläpp, att göra utsläppspunkten mer svårtillgänglig, att öka anordningens robusthet eller att lägga till reningssteg som ytterligare reducerar föroreningsinnehållet, ökar uppehållstiden, utjämnar varierande flöden eller tar emot eventuellt bräddat vatten.

Inert avfall: Avfall som (1) inte genomgår några väsentliga fysikaliska, kemiska eller biologiska förändringar, löses upp, brinner eller reagerar fysikaliskt eller kemiskt på något annat sätt, (2) inte bryts ner biologiskt eller inverkar på andra material som det kommer i kontakt med på ett sätt som kan orsaka skador på miljön eller människors hälsa, och (3) har en total lakbarhet, ett totalt föroreningsinnehåll och en ekotoxicitet hos lakvattnet som är obetydlig och inte äventyrar kvaliteten på yt- eller grundvatten.

Kemiskt bekämpningsmedel: En kemisk produkt som syftar till att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer, däribland virus, förorsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom. Begreppet omfattar växtskyddsmedel som används i huvudsak för att skydda växter och växtprodukter inom jordbruk, skogsbruk och trädgårdsbruk. Även träskyddsmedel inkluderas. I denna föreskrift betraktas kombinationsgödsel som innehåller bekämpningsmedel som kemiskt bekämpningsmedel.

Kommunens nämnd för miljöfrågor: Avser den kommunala nämnd, som kommunfullmäktige utser att ha ansvar för tillsyn enligt miljöbalken.

Materialtäkt: Täkt av berg, sten, grus, sand, lera, jord, torv eller andra jordarter.

Mellanlagring av farligt avfall: Lagring som en del i att samla in det farliga avfallet.

Miljöfarlig verksamhet: Avser (1) utsläpp av avloppsvatten, fasta ämnen eller gas från mark, byggnader eller anläggningar i mark, vattenområden eller grundvatten, (2) användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för människors hälsa eller miljön genom annat utsläpp än som avses i 1 eller genom förorening av mark, luft, vattenområden eller grundvatten, eller (3) användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för omgivningen genom buller, skakningar, ljus, joniserande eller icke-joniserande strålning eller annat liknande.

Motorfordon: Motordrivet transportmedel som kan framföras på mark, vatten eller is. Här omfattas bland annat bil, traktor, skoter, vattenskoter och motorbåt.

Nederbördsskydd: Med nederbördsskydd avses tak eller liknande beständig anordning som skyddar mot nederbörd. Dubbelmantlade cisterner eller behållare anses vara nederbördsskyddade.

Petroleumprodukter: Produkter som framställs av råolja genom bearbetning i oljeraffinaderier. Omfattar exempelvis bensin, diesel, eldningsolja, fotogen samt basoljor för olika smörjmedel som till exempel motorolja, turbinolja, hydraulolja och smörjfett. Här innefattas även spillolja.

Primär skyddszon: Den primära skyddszonens syfte är att skapa rådrum vid akut förorening. En primär zon bör avgränsas så att rinntiden i sjöar och vattendrag ger möjlighet till att en olyckshändelse hinner upptäckas och åtgärder vidtas innan föroreningen når vattentäktzonen. Mycket liten risk för förorening bör föreligga.

Processavloppsvatten: Avloppsvatten från en verksamhet som inte utgörs av sanitärt avloppsvatten.

Schaktning: Med schaktningsarbeten avses sänkning av markytan, dvs att åstadkomma en grop i marken.

Sekundär skyddszon: Den sekundära skyddszone syftar till att bibehålla en hög yt- och grundvattenkvalitet eller att förbättra kvaliteten. Den sekundära zonen ska skydda sjön eller ytvattendraget från föroreningsspridning via avrinning direkt på marken och/eller via grundvattnet.

Sekundärt skydd: Med sekundärt skydd avses i dessa föreskrifter

- Invallning för enskild cistern eller behållare eller
- Invallning som är gemensam för flera cisterner eller behållare eller
- Dubbelmantlade rörledningar eller
- Dubbelmantling av cistern eller behållare
- Rum, som saknar golvbrunn alternativt har täckt golvbrunn, och kan inrymma hela den lagrade volymen vid läckage utan att läckage når mark eller vattendrag
- Annan anordning som säkerställer att hela mängden av det hanterade ämnet eller produkten kan samlas upp.

Det sekundära skyddet utgörs av ett tätt material som är beständigt mot avsett ämne eller produkt.

Små avloppsanordningar: Avloppsanordningar för 1 personekvivalent (pe) till gränsen för anmälningspliktig C-anläggning.

Stuka: Tillfällig uppläggning eller kompostering av fast stallgödsel på mark utomhus.

Svensbyfjärden: Vattenområdet söder om linjen mellan Näsudden och Furuholmen (se kartbilaga).

Tillfällig förvaring: Förvaring under kortare tid än en månad.

Vattenbruksverksamhet: Odling av fisk, kräftor, skaldjur och vattenväxter (alger).

Vattenområde: Varje punkt på marken som täcks av vatten vid högsta förutsebara vattenstånd.

Vattentäktsson: Ett avgränsat och definierat område kring uttagsområdet och punkterna till råvattenintaget. Syftet med zonen är att säkra ett effektivt närskydd för vattentäkten. Vattentäktssonen är synligt markerad och utmärkt på karta. Vattentäktssonen ingår i den primära zonen.

Växtnäringsämnen: Gödsel från djur (fastgödsel, kletgödsel, flytgödsel och urin), avloppsslam och liknande med syfte att höja växtproduktionen. I dessa föreskrifter ingår inte följande i begreppet växtnäringsämnen: gödsel direkt från betande djur samt askåterföring i skogsmark.

Yrkesmässig hantering av bekämpningsmedel: Hantering av bekämpningsmedel i klass 1 och klass 2.

Yrkesmässig hantering av skadliga kemikalier: Hantering av skadliga kemikalier i större mängd än normal hushållsförbrukning. Med normal hushållsförbrukning avses hantering av enstaka förpackningar av de största storlekarna som man som enskild konsument kan köpa i detaljhandeln.

Ytvatten: Sjöar, vattendrag och hav.

1 § Allmänna föreskrifter

Vattentäktsson

I vattentäktssonen är all annan verksamhet än vattentäktssonverksamhet **förbjuden**. Motorfordon med petroleumbaserat bränsle får köras till och från fastighet som angränsar till vattentäktssonen endast om det sker under iakttagande av stor aktsamhet.

Tankning av petroleumbaserat bränsle som inte kan äga rum utanför vattentäktssonen, ska ske under iakttagande av stor aktsamhet.

Vattentäktssonen ska vara synligt avgränsad med skyltar.

2 § För grund- eller ytvattnet skadliga ämnen

Primär skyddszon

Förvaring av sammanlagt mer än 100 liter petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor utan nederbördsskydd och sekundärt skydd, som rymmer hela den lagrade volymen, är **förbjuden**. Undantaget från förbudet är:

- förvaring av drivmedel i fordon och arbetsmaskiner som är i bruk samt
- förvaring av petroleumprodukter eller andra brandfarliga vätskor för drift av huvudmannens egen vattentäktverksamhet

Förvaring och annan hantering av mer än sammanlagt 250 liter petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor kräver tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor. Undantaget från tillståndsplikten är:

- tillfällig förvaring av en dagsförbrukning av drivmedel till arbetsfordon i drift
- oljetankar belägna inomhus för bostadsuppvärmningsändamål
- transport av petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor
- förvaring av drivmedel i fordon och arbetsmaskiner som är i bruk samt
- förvaring av petroleumprodukter och brandfarliga vätskor för drift av huvudmannens egen vattentäktverksamhet

Sekundär skyddszon

Förvaring och annan hantering av mer än sammanlagt 250 liter petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor kräver **tillstånd** från kommunens nämnd för miljöfrågor. Tillstånd krävs dock inte för förvaring som sker nederbördsskyddat och med sekundärt skydd som rymmer hela den lagrade volymen. Undantaget från tillståndsplikten är också:

- oljetankar belägna inomhus för bostadsuppvärmningsändamål
- transport av petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor
- förvaring av drivmedel i fordon och arbetsmaskiner som är i bruk samt
- förvaring av petroleumprodukter och brandfarliga vätskor för drift av huvudmannens egen vattentäktverksamhet

3 § Fordonstvätt

Primär skyddszon

Fordonstvätt med avfettningsmedel, rengöringsmedel eller tvättmedel är **förbjudet** med undantag för inom anläggning som prövats enligt miljöbalken genom anmälan eller tillståndsprövning.

4 § Kemiska bekämpningsmedel

Primär och sekundär skyddszon

Yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel kräver **tillstånd** från kommunens nämnd för miljöfrågor. Tillstånd krävs dock inte när det gäller normal användning av bekämpningsmedel klass 3 för en en- eller tvåfamiljsfastighets eller jordbruksfastighets trädgårdsskötsel eller punktsanering för att utrota ohyra och skadedjur som innebär olägenhet för människors hälsa.

5 § Växtnäringsämnen

Primär och sekundär skyddszon

Spridning av växtnäringsämnen på frusen, vattenmättad, översvämmad eller snötäckt mark är **förbjuden**.

Lagring av växtnäringsämnen direkt på mark är **förbjuden** med undantag för tillfällig lagring, under maximalt tre veckor, av stallgödsel i stuka på det fält där gödseln ska spridas om det sker på ett minsta avstånd av 50 m från vattendrag.

6 § Avloppsvatten

Primär skyddszon

Inom markområde inom 100 m från Svensbyfjärden (se kartbilaga) är små avloppsanordningar för hushållspillvatten **förbjudna** om de inte uppfyller krav på hög skyddsnivå avseende hälsoskydd enligt Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd (HVMFS 2016:17) om små avloppsanordningar för hushållspillvatten.

7 § Avfall och upplag

Primär skyddszon

Deponering, upplag och återfyllnad av eller med avfall, förorenade massor samt massor med okänd föroreningsbelastning är **förbjudet**. Undantaget från förbudet är inert avfall och trädgårdsavfall. Undantaget från förbudet är också komposterbart hushållsavfall från enskilt hushåll, som läggs i hushållskompost på den egna fastigheten.

Mellanlagring och bearbetning av farligt avfall är **förbjudet**. Undantaget från förbudet är tillfällig förvaring av farligt avfall som har uppkommit i den primära skyddszonen, i väntan på

borttransport, om förvaringen sker på plats som är utrustad med nederbördsskydd och sekundärt skydd som rymmer hela den lagrade volymen.

Deponering, upplag, mellanlagring och bearbetning av asfalt, oljegrus, och vägsalt är **förbjudet**.

Upplag av snö från trafikerade ytor från område utanför den primära skyddszonen är **förbjudet**.

8 § Energianläggningar

Primär skyddszon

Nyetablering av anläggning för utvinning eller lagring av energi från ytvatten i Svensbyfjärden (se kartbilaga) är **förbjuden**.

9 § Tåktverksamhet

Primär skyddszon

Nyetablering av materialtåkt är **förbjuden**. Husbehovståkt är undantagen från förbudet men kräver tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor.

10 § Annan miljöfarlig verksamhet än tåktverksamhet

Primär skyddszon

Etablering av miljöfarlig verksamhet för vilken gäller anmälningsskyldighet enligt 9 kap. miljöbalken eller enligt författning utfärdad med stöd av 9 kap. miljöbalken, får inte ske utan **tillstånd** från kommunens nämnd för miljöfrågor. Undantaget är miljöfarlig verksamhet som enbart medför miljöpåverkan från luftutsläpp, buller, skakningar eller ljus.

Vattenbruksverksamhet i Svensbyfjärden (se kartbilaga) är **förbjuden**.

Nyetablering av brandövningsplats är **förbjuden**.

Sekundär skyddszon

Etablering av miljöfarlig verksamhet för vilken gäller anmälningsskyldighet enligt 9 kap. miljöbalken eller enligt författning utfärdad med stöd av 9 kap. miljöbalken, får inte ske utan **tillstånd** från kommunens nämnd för miljöfrågor. Undantaget är miljöfarlig verksamhet som enbart medför miljöpåverkan från luftutsläpp, buller, skakningar eller ljus.

Nyetablering av brandövningsplats kräver **tillstånd** från kommunens nämnd för miljöfrågor.

11 § Allmänna bestämmelser

I det fall tillstånd krävs enligt dessa föreskrifter ska skriftlig ansökan lämnas till den kommunens nämnd för miljöfrågor. Tillstånd kan förenas med särskilda villkor.

Om särskilda skäl finns, och under förutsättning att det inte motverkar syftet med skyddet, kan berörd tillsynsmyndighet medge dispens från förbud enligt dessa föreskrifter. Dispens kan förenas med särskilda villkor.

Tillstånd enligt dessa föreskrifter krävs inte om verksamheten har tillståndsprövats eller ska tillståndsprövas enligt 9, 11 eller 12 kap. miljöbalken eller förordningar som har meddelats med stöd av miljöbalken.

12 § Övergångsbestämmelser

För befintliga anläggningar och verksamheter träder föreskrivna förbud och föreskrivna krav på tillståndsplikt ikraft två år efter att dessa skyddsföreskrifter fastställts. För befintliga små avloppsanordningar enligt 6 § träder föreskrivet förbud ikraft fem år efter att dessa skyddsföreskrifter fastställts. Därefter får verksamhet eller anläggning som omfattas av förbud inte bedrivas eller användas. Vidare får verksamhet eller anläggning som omfattas av tillståndsplikt enligt dessa föreskrifter inte bedrivas eller användas efter denna tidpunkt om inte tillståndsplikten uppfylls.

13 § Överträdelse och påföljd

Bestämmelser om straff vid överträdelse av dessa föreskrifter finns i 29 kap. miljöbalken om inte ansvarsbestämmelser finns utfärdade i annat sammanhang.

Allmänna upplysningar

Anmälan om olyckshändelse

Olyckshändelser, spill eller läckage, som utgör risk för vattenförorening ska omgående anmälas av den som orsakat tillbudet eller fått kännedom om tillbudet, vilket framgår av 2 kap. 1 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor samt förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor. Anmälan ska göras till räddningstjänsten, tel. 112, kommunala nämnden för miljöfrågor samt vattentäktens huvudman.

Dispensmöjlighet

Om särskilda skäl föreligger kan dispens medges från ovan meddelade föreskrifter enligt 7 kap. 22 § miljöbalken. I samband med en sådan

prövning kan särskilda villkor föreskrivas, som anses erforderliga för att undvika vattenförorening (16 kap. 2 § miljöbalken). Dispens får, enligt 7 kap. 26 § miljöbalken, meddelas endast om det är förenligt med föreskrifternas syfte.

Ersättning

Eventuell ersättning för intrång i pågående markanvändning m.m. regleras i 31 kap. 4 § miljöbalken. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet kan ha rätt till ersättning om föreskrift för vattenskyddsområde innebär att pågående markanvändning avsevärt försvåras inom den berörda delen av fastigheten. Det samma gäller om mark tas i anspråk.

Hänsynsregler

I 2 kap. miljöbalken finns de allmänna hänsynsreglerna som bl.a. innebär att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidtar en åtgärd ska skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till åtgärdens eller verksamhetens art och omfattning för att skydda hälsa och miljö mot skada eller olägenhet. Dessutom ska en verksamhetsutövare utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa och miljön. Detta innebär att om yt- eller grundvattentillgång utnyttjas eller kan antas komma att utnyttjas för vattentäkt, är alla som vill bedriva sådan verksamhet eller vidta sådana åtgärder i vatten eller på land som kan skada vattentillgången, skyldiga att skaffa sig tillräcklig kunskap och vidta de skyddsåtgärder, tåla de begränsningar av verksamheten och iaktta de försiktighetsmått i övrigt som skäligen kan fordras för att förebygga eller avhjälpa skadan.

Påföljd

Överträdelse av skyddsbestämmelserna kan medföra ansvar enligt 29 kap. 2 § och 2a § miljöbalken.

Tillsyn

Länsstyrelsen har enligt miljöbalken och miljötillsynsförordning (2011:13) överlåtit uppgiften att utöva tillsyn över vattenskyddsområdet till kommunen.

Övriga författningar och föreskrifter

Tillstånd eller dispens enligt föreskrifterna i detta beslut befriar inte från skyldighet att iaktta vad som i övrigt föreskrivits i miljöbalken eller i andra författningar. Tillstånd eller dispens enligt föreskrifterna i detta beslut innebär inte att det inte kan krävas prövning enligt annan lagstiftning. Utöver ovanstående föreskrifter gäller bland annat följande bestämmelser inom vattenskyddsområdet:

Terrängkörning

Enligt terrängkörningslagen (1975:1313) är körning i terräng med motordrivet fordon för annat ändamål än jordbruk eller skogsbruk förbjuden i hela landet på barmark, på snötäckt skogsmark med plant- eller ungskog om det inte är uppenbart att körningen kan ske utan risk för skada på skogen samt på snötäckt jordbruksmark om det inte är uppenbart att körningen kan ske utan risk för skada på marken. Undantag från reglerna i terrängkörningslagen finns i terrängkörningsförordningen (1978:594).

Hantering av kemiska bekämpningsmedel

I förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel finns bestämmelser om godkännande och hantering av bekämpningsmedel i form av växtskyddsmedel eller biocidprodukter. I Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel (NFS 2015:2) och Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning av vissa biocidprodukter (NFS 2015:3) innehåller bestämmelser om den närmare tillämpningen av bekämpningsmedelsförordningen.

Hantering av brandfarliga vätskor

I Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenföroreningar vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor, ställs särskilda krav inom vattenskyddsområde.

Enskilda avlopp

Förordning (SNFS 1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd och Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd (HVMFS 2016:17) om små avloppsanläggningar finns regler för enskilda avlopp.

Uppsättning av skyltar, stängsel

För uppsättande av skyltar för utmärkning av vattenskyddsområde, inom ett avstånd av 50 m från vägområde, krävs enligt 46 § väglagen länsstyrelsens tillstånd. Inom vägområdet krävs tillstånd av vägghållningsmyndighet enligt 43 § väglagen.

Ny lagstiftning

Ny lagstiftning eller bestämmelser enligt förordningar, som fastställts efter detta beslut och som utökar skyldigheterna inom det aktuella vattenskyddsområdet, gäller utöver här meddelade föreskrifter.

Redogörelse för ärendet

Motiv för ansökan

Syftet med att inrätta vattenskyddsområdet är att skydda råvattentillgången i en sådan omfattning att den säkras i långsiktigt perspektiv – ett flergenerationsperspektiv – genom att begränsa risken för förorening av ytvattentäkten.

Vattenskyddsområdets avgränsning

Vattenskyddsområdet är indelat i vattentäktsson, primär zon och sekundär zon.

Primär skyddszon

Avgränsningen av den primära zonen utgår från ytvatten med en rinntid på 0–12 timmar till råvattenintaget. Det innebär att zonen omfattar merparten av Svensbyfjärden samt Piteälven, och delar älvens biflöden, upp till Sikfors kraftstation.

Rinntidsberäkningarna för Piteälven visar att 12-timmarsgränsen sträcker sig en bit ovanför kraftstationen. En gränsdragning strax ovan kraftstationen bedöms dock inte medföra en ökad risk för vattentäktens långsiktiga skydd. I biflödena till Piteälven har gränsen till den primära zonen begränsats till strax efter passage av allmän väg eller järnväg samt, i de fall vattendraget går genom åkermark, så långt som åkermark sträcker sig uppströms väg- och järnvägspassagen.

Det förekommer att bräckt vatten når Svensbyfjärden. Vid mycket ogynnsamma förhållanden finns alltså en risk för att vatten från Inre och Yttre fjärden transporteras uppströms ända in till Svensbyfjärden. Längs denna sträcka passerar vattnet bland annat stadskärnan och större industrier, vilket innebär att eventuella föroreningar skulle kunna transporteras uppströms till Svensbyfjärden. Även en ytlig vindgenererad transport skulle kunna utgöra en potentiell risk för vattentäkten om det exempelvis inträffar en olycka med petroleumutsläpp på E4:a bron. Med anledning av detta bedöms Öholmabron vara en lämplig sydlig avgränsning för den primära zonen.

De delar av Svensbyfjärden som hamnar strax utanför 12-timmars rinntid föreslås ingå i den primära zonen på grund av ökad riskbild vid vägpassager över anslutande vattendrag. Dessa områden innefattar Lillpiteälvens och Rokåns mynningsområden. Buffertzoner kring vattendrag och sjöar ingående i primär skyddszon är av princip satta till 50 m oavsett typ av jordart. Undantaget är landområden i direkt anslutning till Svensbyfjärdens södra del, där större delen av väg 373 samt områdena mellan vägen och sjön helt inkluderas i primär skyddszon. Undantaget är även det deltalikande området kring Lillån och Piteälvens mynning i Svensbyfjärden. En teknisk bearbetning har utförts i kartunderlaget i primär zon. Alla områden inom den primära zonen som helt omsluts av primär zon har tagits med i den primära zonen. Primär zon utgör därför en sammanhållande zon utan håligheter.

Sekundär skyddszon

Den sekundära zonen utgår från ytvatten med en rinntid på 12–24 timmar till råvattenintaget. I Piteälven sammanfaller dock gränsen för den sekundära zonen med gränsen för den primära zonen vid Sikfors

kraftstation. Hela sekundära skydds-zonen ligger således inom Piteå kommun. Vid bedömning av riskobjekt uppströms kraftstationen, framför allt i Älvsbyns kommun, har risken för förorening av vattentäkten huvudsakligen bedömts som låg och ligger på en acceptabel nivå, med undantag för Älvsbyns avloppsreningsverk. Därför bedöms det att gränsen för sekundär zon i Piteälven kan begränsas till att omfatta kraftverksdammen i Sikfors. Dammen är även en teknisk barriär som ger visst rådrum. Eventuella ytliga föroreningar i Piteälven uppströms Sikfors kommer att spädas ut.

Den del av Borgforsälven som sträcker sig in i Älvsbyns kommun bedöms inte behöva ingå i den sekundära zonen. Det grundar sig i huvudsak på att området är mycket glesbefolkat och endast ett fåtal objekt som bedömts utgöra låga föroreningsrisker förekommer i området. Gränsen i Borgforsälven för både primär och sekundär zon ligger ca 2,5 km uppströms utloppet i Piteälven, strax ovan den enda något större vägpassagen i området. Buffertzoner kring vattendrag ingående i sekundär skydds-zon är satta till ytterligare 50 m bortanför gränsen för primär skydds-zon oavsett jordart. Undantaget är landområden längs med Svensbyfjärdens östra del, mellan Öjebyn och Böle. I detta område förekommer dels industriområden och övrig bebyggelse med omfattande dagvattenutsläpp till ytvattensystemet samt större sammanhängande områden med genomsläppliga jordar (isavlagringar) på nära avstånd till Svensbyfjärden. Liksom i primär zon har en teknisk bearbetning utförts i kartunderlaget i den sekundära zonen. Även här har ihålligheter setts över och bearbetats, där mindre ihålligheter har inkluderats i zonen. Den tekniska bearbetningen har utgått från kartunderlag, befintlig markanvändning och fältbesök.

Tillstånd för vattenuttag

Piteå stad har enligt vattendom A 16-1968 Dom 681104 rättigheter att avleda maximalt 525 l/s råvatten i intaget i Ursviken.

Det finns ytterligare en vattendom (A 9-1960 Dom 620717) inom Svensbyfjärden som tidigare utgjorde råvattenintag för den tidigare placeringen av vattenverket. Idag nyttjas verket och vattenuttaget som industrivatten i mindre omfattning (60 000 m³ förbrukades under 2011) till närliggande industri. Det finns ett beslut på att återuppta detta intag som ett reservvattenintag.

Markanvändning

Området runt Svensbyfjärden är till stor del jordbrukslandskap. Det är bebyggelse runt nästan hela Svensbyfjärden, både permanentboenden och fritidshus. Hela fjärden och delar av Piteälven används för båttrafik under sommarmånaderna och skotertrafik under vintern. De industrier som finns i närmaste tillrinningsområdet är främst lokaliserade till Öhns och Framnäs industriområden i Öjebyn. Övrig samlad industri finns närmast i närområdet till Älvsbyns tätort.

Ärendets handläggning

Piteå kommun har den 27 juni 2018 inkommit med en ansökan om att länsstyrelsen ska fastställa vattenskyddsområde med tillhörande skyddsföreskrifter för Svensbyfjärdens vattentäkt.

Samråd enligt 25 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. har skett mellan länsstyrelsen och Piteå kommun om vattenskyddsområde med tillhörande skyddsföreskrifter.

Myndighetssamråd enligt 25 a § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. har skett med Havs- och vattenmyndigheten, SGU, Trafikverket, Försvarmakten, Livsmedelsverket, Skogsstyrelsen samt Piteå kommuns miljö- och tillsynsnämnd.

SGU, Försvarmakten och Skogsstyrelsen har meddelat att de avstår från yttrande.

Havs- och vattenmyndigheten har yttrat att de inte har något att invända mot vattentäktzonen, primär och sekundär skyddszon. Vad gäller den tertiära skyddszonen så anser emellertid inte Havs- och vattenmyndigheten att den kan fastställas som en del av vattenskyddsområdet.

Rent hydrologiskt motiveras den tertiära zonen av rinntidsberäkningar i Piteälvens huvudfåra. Havs- och Vattenmyndigheten påpekar att zonen utöver den fria vattenmassan också innehåller stora landarealer. Totalt utgör den tertiära zonen över 205 000 ha och inrymmer flera hela städer. Ur underlaget kan utläsas att den tertiära zonen är en form av observationszon. Den avgränsas utmed Piteälven och dess biflöden norr om Sikfors kraftstation är att tydliggöra tillrinningsområdets betydelse för råvattenkvaliteten i ett längre tidsperspektiv, t.ex i kommunala planeringssammanhang och vid etablering av miljöfarlig verksamhet, väg, järnväg etc. Vidare är tanken att den tertiära skydds zonen ger större möjligheter att uppmärksamma påverkan från potentiella riskobjekt i tid, så att åtgärder kan vidtas.

Inga föreskrifter föreslås i den tertiära skydds zonen. Havs- och vattenmyndigheten anser inte att underlaget visat att den tertiära skydds zonen behöver ingå i beslutet om vattenskyddsområde. Lagstiftningens konstruktion innebär att det är en möjlighet, inte en skyldighet att inrätta ett vattenskyddsområde. Om länsstyrelsen eller kommunen väljer att besluta om ett vattenskyddsområde ska de föreskrifter som behövs för att tillgodose syftet med området också meddelas. Det följer av att om det inte finns behov av skyddsföreskrifter torde det inte heller finnas behov av att inrätta ett vattenskyddsområde. Ett vattenskyddsområde utan föreskrifter har heller ingen egentlig reglerande verkan för syftet att skydda råvattnet. Tvärtom riskerar stora zoner med otydligt syfte långsiktigt att urholka begreppet vattenskyddsområde.

Havs- och vattenmyndigheten har också lämnat synpunkter på utformningen av skyddsföreskrifterna som reglerar kemiska bekämpningsmedel och enskilda avlopp.

Trafikverket har yttrat att de vill upplysa om att delar av väg 373 har klassats som driftklass 3. Detta innebär att väg 373, från korsningen med E4 till korsningen med väg 550, saltas vintertid. Detta har kommunicerats med kommunen och Trafikverket ser fortsatt att detta måste kunna vara möjligt. Enligt skyddsföreskrifterna daterat enligt ovan finns dock inget hinder för saltning av denna vägsträcka. Trafikverket vill att det säkerställs att det inte föreligger något hinder för byggande i samband med kommande Norrbottniabanan som utgör riksintresse.

Livsmedelsverket

Livsmedelsverket har yttrat att det ser positivt på fastställande av vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter så att tåkten får ett långsiktigt skydd som säkerställer dricksvattenförsörjningen i framtiden. Livsmedelsverket har i övrigt lämnat vissa synpunkter på det tekniska underlaget bland annat om algblomning, informationssäkerhet och hundbad.

Piteå kommuns miljö- och tillsynsnämnd har i huvudsak yttrat att den tillstyrker med underlaget i ärendet samt att tillsynen överläts till miljö- och tillsynsnämnden. Nämnden har även önskat vissa förtydligande när det gäller karta över Svensbyfjärden samt skyddsföreskrifter om avloppsvatten, energianläggningar och annan miljöfarlig verksamhet.

Länsstyrelsen har med anledning av inkomna synpunkter begärt att kommunen ska göra vissa revideringar av ansökan, bland annat ta bort den tertiära zonen. Kommunen har lämnat in de efterfrågade revideringarna.

Berörda fastighetsägare har i kungörelse den 21 mars 2022 i Piteå-Tidningen, Post- och Inrikes tidningar samt länsstyrelsens webbplats förelagts om yttrande över förslag till beslut. Karta och förslag till skyddsföreskrifter har funnits tillgängligt hos kommunen miljökontor samt hos länsstyrelsen enhet för mark- och vattenskydd. Utskick har skett till de fastigheter som angränsar till vattentäktszonen, ca 100 fastigheter.

Yttranden har inkommit från fem fastighetsägare. De invändningar som har framkommit har gällt restriktioner för hantering av petroleumprodukter, vattenintagningspunktens placering samt att brandövningsfält som ligger utanför vattenskyddsområdet bör inkluderas. Piteå kommun har getts möjlighet att bemöta yttrandena. Kommunen har meddelat att den inte har något ytterligare att tillägga

med anledning av att synpunkterna är kända sedan tidigare och har bemötts i samrådsredogörelsen som ingår i ansökan.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Enligt 7 kap. 21 § MB får ett mark- eller vattenområde av länsstyrelsen förklaras som vattenskyddsområde till skydd för en grund- eller ytvattentillgång som utnyttjas eller kan antas komma att utnyttjas för vattentäkt.

Enligt 7 kap. 22 § MB ska Länsstyrelsen meddela sådana föreskrifter om inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter inom området som behövs för att tillgodose syftet med vattenskyddsområdet. Om det behövs, får länsstyrelsen föreskriva att skyltar eller stängsel ska sättas upp och att annans mark får tas i anspråk för detta. Föreskrifterna ska gälla omedelbart, även om de överklagas. Länsstyrelsen får meddela dispens från föreskrifter som den har meddelat för ett vattenskyddsområde, om det finns särskilda skäl. En länsstyrelse får överlåta åt den eller de kommunala nämnder som ska fullgöra kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet att på ansökan av den som berörs av ett beslut enligt första stycket medge undantag från beslutet.

I 7 kap. 26 § MB framgår att dispens enligt 7 kap. 22 § MB från förbud eller andra föreskrifter som meddelats med stöd av detta kapitel får ges endast om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte.

I 7 kap. 25 § MB anges att vid prövning av frågor om skydd av områden enligt detta kapitel ska hänsyn tas även till enskilda intressen. En inskränkning i enskilds rätt att använda mark eller vatten som grundas på skyddsbestämmelse i kapitlet får därför inte gå längre än som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Av 2 kap. 6 § MB framgår att för en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde ska det väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön.

Enligt 5 § förordning (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden m.m. ska den myndighet som ska tillämpa bestämmelserna i 3 kap. MB i ett ärende, i beslutet ange om den prövade anläggningen, verksamheten eller åtgärden går att förena med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt med den för området gällande regionplanen eller kommunala översiktsplanen.

EU:s ramdirektiv för vatten (2000/60/EG) ligger till grund för vattenskyddet och hur tillsyn av skyddet ska bedrivas. Direktivet har införlivats i svensk lagstiftning genom vattenförvaltningsförordningen (2004:660). Syftet med förordningen är att värna vattenområden, främja god vattenkvalitet och säkerställa tillgången till rent vatten.

Intresseprövning

Vattenskyddsområdet tillgodoser ett angeläget allmänt intresse. Föreskrifterna är anpassade för att uppnå vattenskyddsområdets syfte och behovet av skydd. Länsstyrelsen har enligt 7 kap. 25 § MB avvägt föreskrifterna för området mot sakägares intresse och bedömer att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses. Meddelade föreskrifter anses vara både rimliga och miljömässigt motiverade. Vidare bedömer Länsstyrelsen att vattenskyddsområdet och de föreslagna föreskrifterna uppfyller förutsättningarna för att beslutas som ett vattenskyddsområde enligt 7 kap. 21 § MB.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer att ytvattentäkten i Svensbyfjärden med tillhörande skyddsområden uppfyller förutsättningarna att beslutas som vattenskyddsområde enligt 7 kap. 21 § MB.

Svensbyfjärden är en allmän vattentäkt för Piteås samhälle. Länsstyrelsen bör verka för att vattenskyddsområden beslutas för allmänna vattentäkter som är i behov av skydd. Skyddsområden ska säkerställa ett tillräckligt skydd på både kort och lång sikt.

Länsstyrelsen arbetar med genomförande av, de i riksdagen beslutade, miljömålen. Beslut om vattenskyddsområde för Svensbyfjärden bidrar till miljö kvalitetsmålen ”Grundvatten av god kvalitet” och ”God bebyggd miljö”.

Beslutet anses förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 kap. MB och med den för området gällande översiktsplanen. Enligt artikel 7 i vattendirektivet (Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG) ska Sverige säkerställa tillräckligt gott skydd för de vattenförekomster som används för råvattenuttag som betjänar fler än 50 personer eller som uppgår till en genomsnittligt mängd om 10 m³ vatten per dag och person.

Genom beslut om ett vattenskyddsområde stärks skyddet för grundvattentäkten och dess betydelse tydliggörs bland annat i kommunens planarbete. Den till akten hörande tekniska underlaget med förslag till vattenskyddsområde och föreskrifter utgör grunden för områdets avgränsning och föreskrifter. Länsstyrelsen bedömer detta underlag som tillräckligt för att kunna besluta om vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter.

Underrättelse om beslut

Beslutet kungörs i länets författningssamling samt i Piteå-Tidningen och Post- och Inrikes tidningar den 2 november 2022.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Lotta Finstorp med handläggare Elin Sandqvist som föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschef Pia Strang och enhetschef Anna-Carin Ohlsson medverkat.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilagor

1. Överklagandehänvisning regeringen
2. Karta med skyddszoner

Kopia till

Pireva: info@pireva.se

Miljö- och tillsynsnämnden: miljo@pitea.se

Havs- och vattenmyndigheten: havochvatten@havochvatten.se

Naturvårdsverket: registrator@naturvardsverket.se

Lantmäteriet: registrator@lm.se

Trafikverket: trafikverket@trafikverket.se

Du kan överklaga beslutet hos regeringen

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos regeringen.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Norrbotten antingen via e-post; norrbotten@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Norrbotten, 971 86 Luleå.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det regeringen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

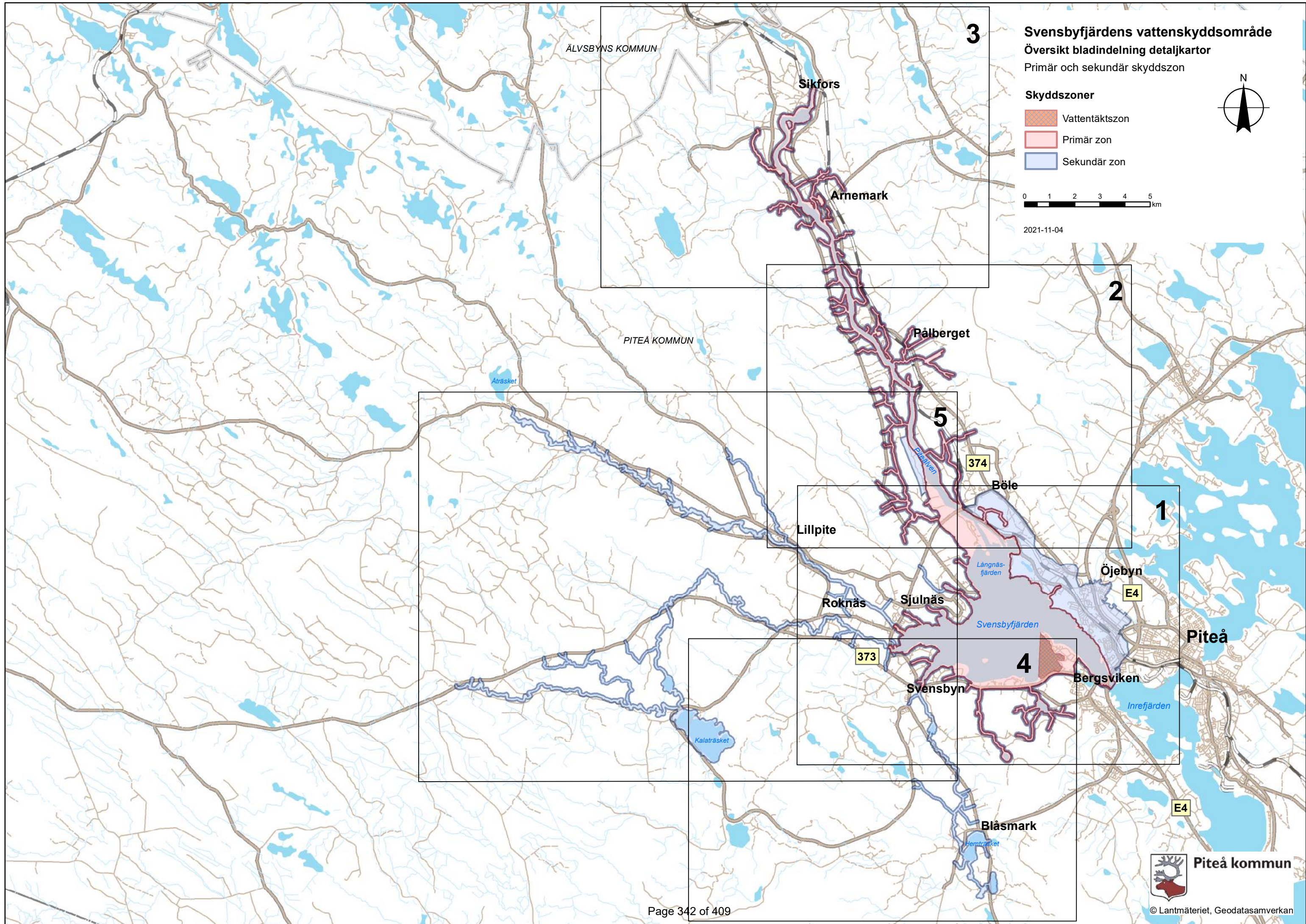
Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, norrbotten@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-225 50 00. Ange diarienummer 7957-2018.

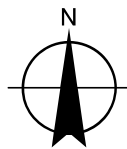

Svensbyfjärdens vattenskyddsområde

Detalj karta vattentäktszonen

Skydds zoner

- Vattentäktszon
- Primär zon
- Sekundär zon

2021-11-04

Svensbyfjärden

Furuholmen

Storstrand

Öjebyn

Hemlunda

Bergsvikssundet

Oscarsudden

Ursviken

Degeränget

Vätterudden

373

E4

Ursberget

Bergsviken

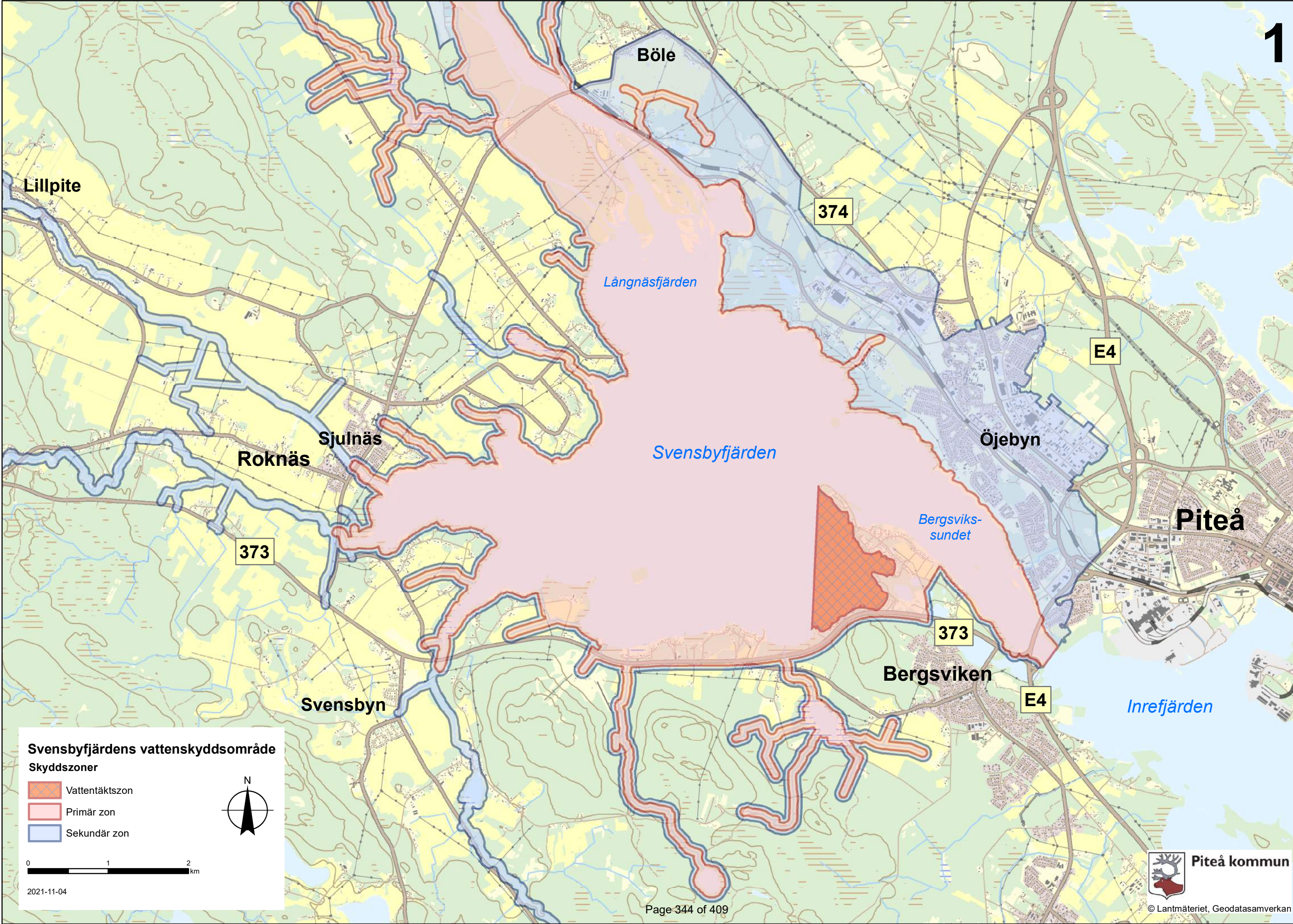
Inrefjärden

Vitsand

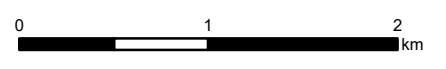
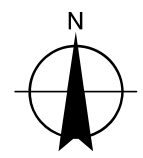
Piteå kommun

© Lantmäteriet, Geodatasamverkan

Svensbyfjärdens vattenskyddsområde
Skydds zoner

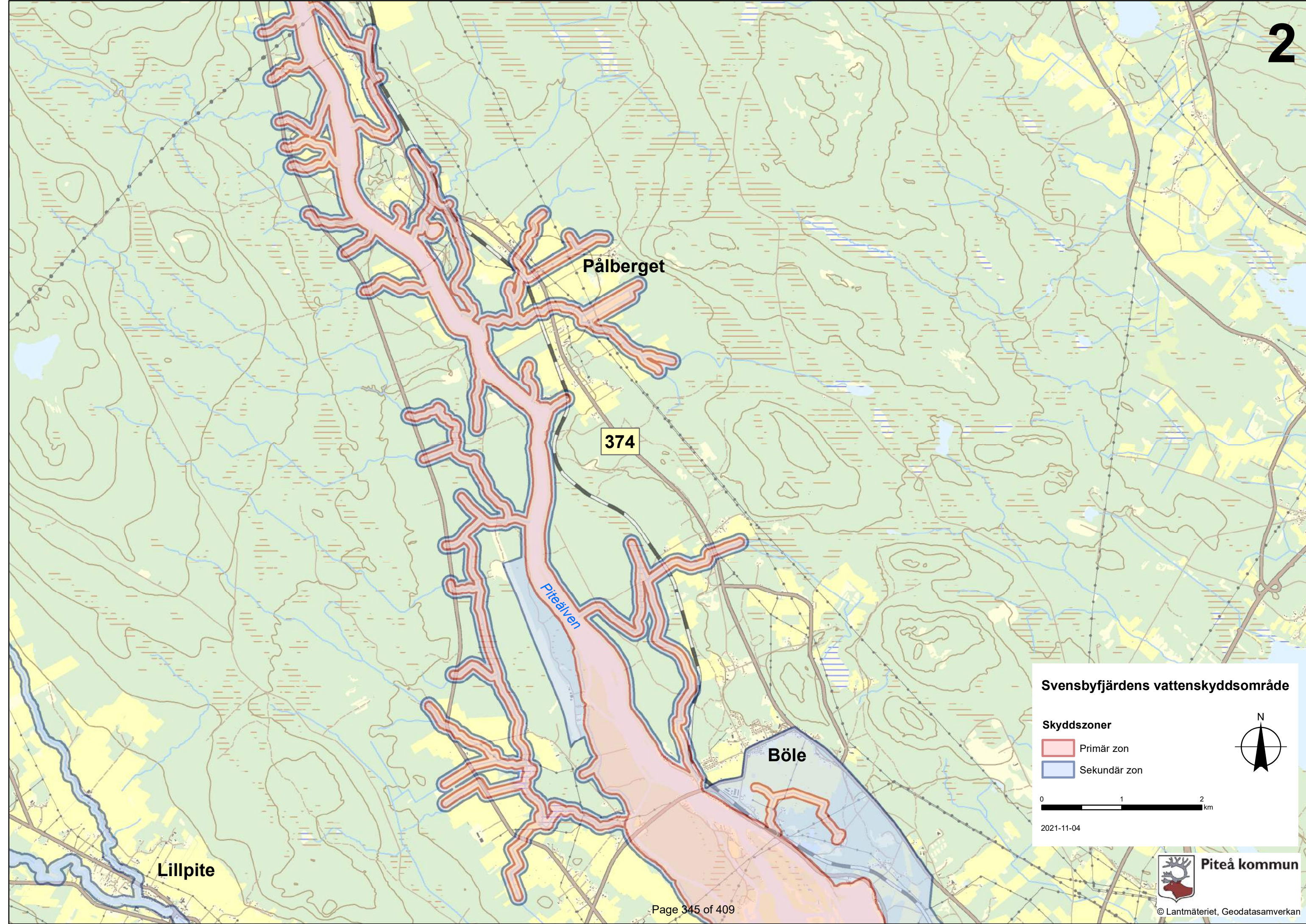
- Vattentäktsszon
- Primär zon
- Sekundär zon

2021-11-04

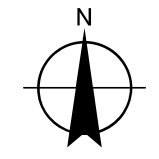

© Lantmäteriet, Geodatasamverkan

Svensbyfjärdens vattenskyddsområde

- Skyddszoner**
- Primär zon
 - Sekundär zon

2021-11-04

© Lantmäteriet, Geodatasamverkan

ÄLVSBYNS KOMMUN

374

Sikfors

Arnemärk

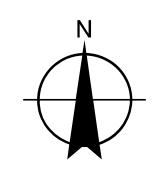
Piteälven

Storsträsket

Svensbyfjärdens vattenskyddsområde

Skyddszoner

- Primär zon
- Sekundär zon

2021-11-04

© Lantmäteriet, Geodatasamverkan

Svensbyfjärden

373

Bergsviken

Svensbyn

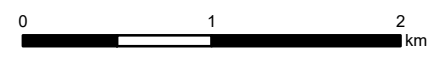
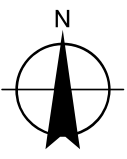
Kalaträsket

Blåsmark

Hemträsket

Svensbyfjärdens vattenskyddsområde
Skyddszoner

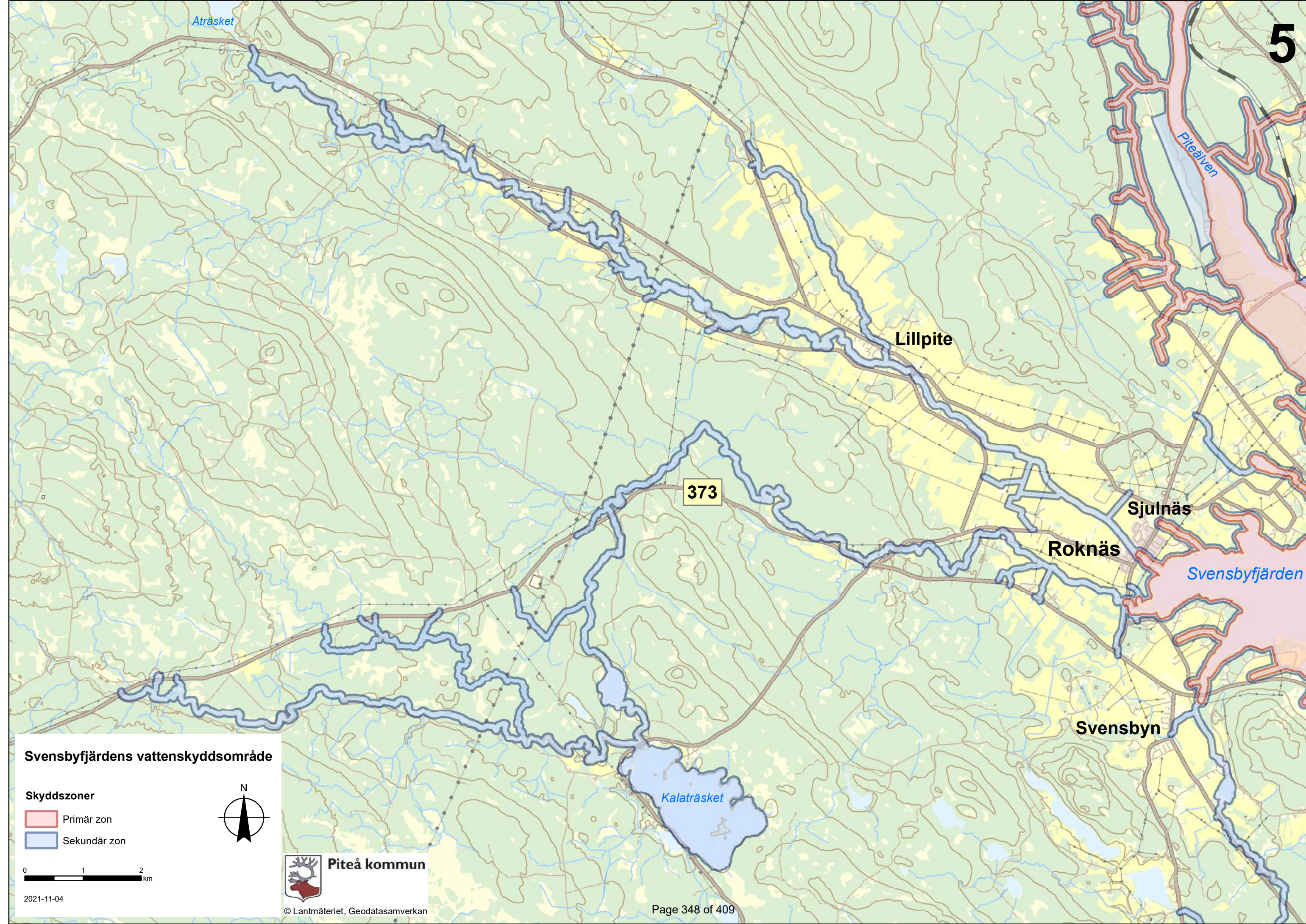
- Vattentäktzon
- Primär zon
- Sekundär zon

2021-11-04

© Lantmäteriet, Geodatasamverkan

Atrasket

5

Piteälven

Lillpite

373

Sjulnäs

Roknäs

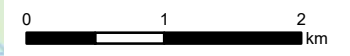
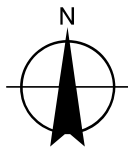
Svensbyfjärden

Svensbyn

Kalatrasket

Svensbyfjärdens vattenskyddsområde

- Skyddszoner**
- Primär zon
 - Sekundär zon

2021-11-04

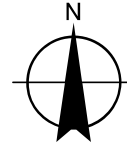

© Lantmäteriet, Geodatasamverkan

Svensbyfjärdens vattenskyddsområde

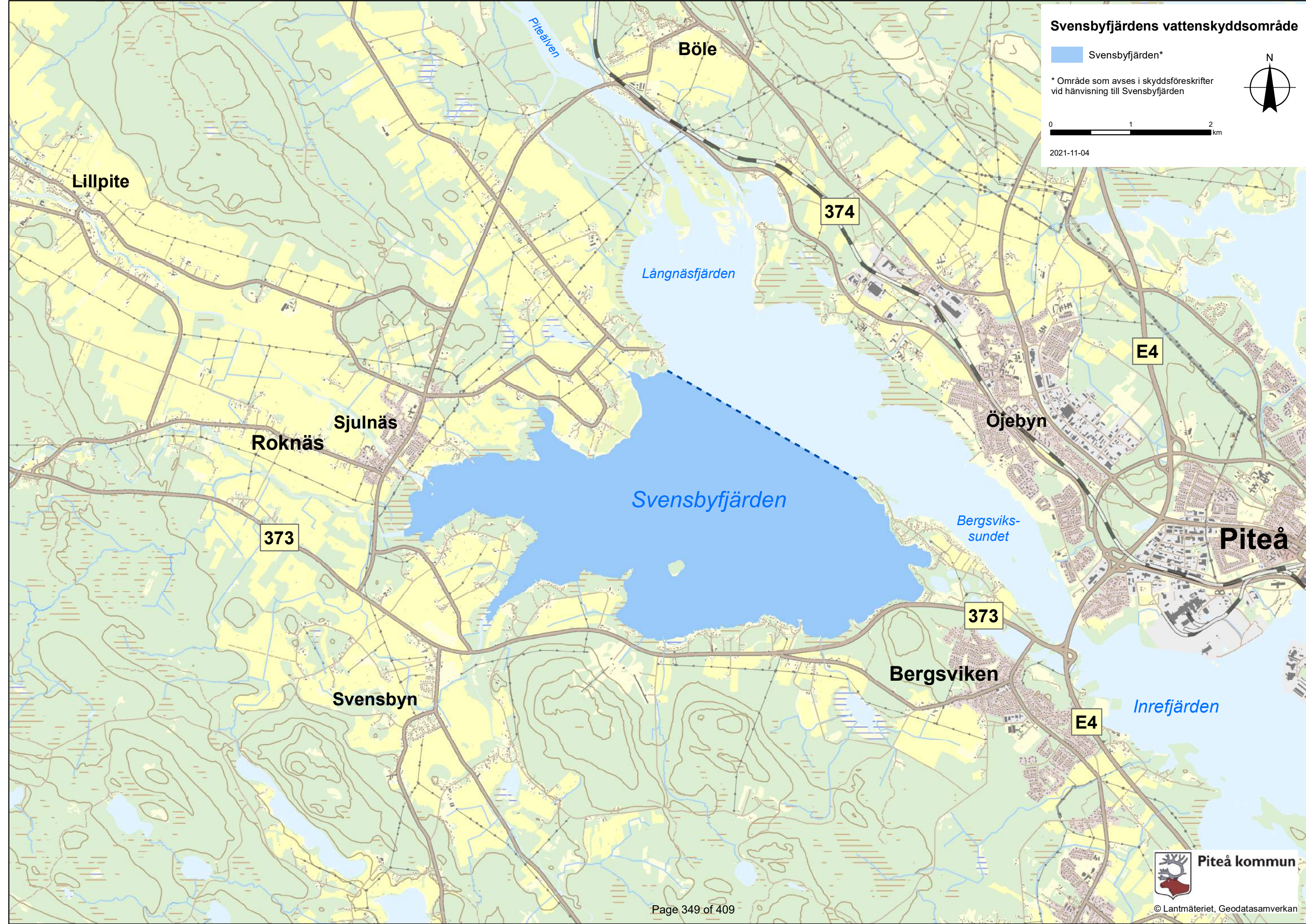
 Svensbyfjärden*

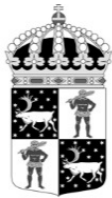
* Område som avses i skyddsföreskrifter vid hänvisning till Svensbyfjärden

0 1 2 km

2021-11-04

Länstyrelsen
Norrbotten

Beslut

1 (3)

Datum
2022-11-01

Ärendebeteckning
504-5979-2022

Piteå kommun
kommun@pitea.se

Delgivningskvitto

Överlåtelse av tillsyn enligt miljöbalken

Beslut

Länstyrelsen överlåter det operativa tillsynsansvaret gällande vattenskyddsområde och tillhörande skyddsföreskrifter för Svensbyfjärdens ytvattentäkt i Piteå kommun till kommunens nämnd för miljöfrågor, för närvarande Miljö- och tillsynsnämnden i Piteå kommun.

Länstyrelsen överlåter tillsynen från den 1 november 2022.

Beskrivning av ärendet

Piteå kommun har inkommit med en begäran om överlåtelse till kommunen av den operativa tillsynen över vattenskyddsområde med tillhörande skyddsföreskrifter för Piteå kommuns huvudvattentäkt Svensbyfjärden.

Piteå kommun har tidigare ansökt hos länsstyrelsen om fastställelse av vattenskyddsområde och tillhörande skyddsföreskrifter för ovan nämnda vattentäkt.

Beslut om vattenskyddsområde enligt 7 kap. 21 miljöbalken och tillhörande skyddsföreskrifter enligt 7 kap. 22 miljöbalken för vattentakten har meddelats av länsstyrelsen den 1 november 2022.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Av 1 kap. 18 § miljötillsynsförordningen (2011:13) framgår att länsstyrelsen får överlåta till en kommunal nämnd att utöva den operativa tillsynen i den omfattning som framgår av 2 kap. i nämnda förordning, om kommunfullmäktige begär det. Vid prövningen ska länsstyrelsen enligt 1 kap. 20 § miljötillsynsförordningen bland annat ta hänsyn till omfattningen av tillsynsobjektets miljöpåverkan, den kommunala nämndens möjlighet att uppfylla kraven i 6-12 §§

miljötillsynsförordningen, kommunens interna ansvarsfördelning av drift och kommunala verksamheter samt övriga frågor av betydelse för överlåtelse av tillsynsuppgiften.

Motivering till beslutet

Kommunens framställning avser ett tillsynsområde där tillsynen får överlåtas enligt miljötillsynsförordningen. Länsstyrelsen bedömer att kommunen uppfyller de krav som kan ställas för att tillsynen ska kunna överlåtas. Kommunens begäran ska därför bifallas med stöd av 26 kap. 3 § miljöbalken och 1 kap. 18 § miljötillsynsförordningen.

Ni kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Lotta Finstorp med handläggare Elin Sandqvist som föredragande. I den slutliga handläggningen har även enhetschef Anna-Carin Ohlsson och enhetschef Pia Strang medverkat.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilagor

1. Överklagandehänvisning mark- och miljödomstolen

Ni kan överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen.

Hur överklagar vi beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Norrbotten antingen via e-post; norrbotten@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Norrbotten, 971 86 Luleå.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det mark- och miljödomstolen som beslutar om tiden kan förlängas.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer er överklagan så bör ni bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från er samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, norrbotten@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-225 50 00. Ange diarienummer 5979-2022.

§187

**Redovisning av obesvarade
motioner och
medborgarförslag,
medborgarförslag
beslutade i nämnd samt
Piteförslag**

22KS380

Redovisning motioner och medborgarförslag

Kommunfullmäktige

Piteå kommun

Innehållsförteckning

Återredovisning av obesvarade motioner, obesvarade medborgarförslag och medborgarförslag beslutade i nämnd.	3
Obesvarade Motioner.....	3
Obesvarade Medborgarförslag	4
Medborgarförslag besvarade i nämnd.....	4

Återredovisning av obesvarade motioner, obesvarade medborgarförslag och medborgarförslag beslutade i nämnd.

Bakgrund

Enligt kommunallagen (KL 5:22) har alla ledamöter i kommunfullmäktige rätt att väcka ärenden genom motioner. Kommunfullmäktige får även utöka denna rätt till alla som är folkbokförda i kommunen genom medborgarförslag (KL 8:1), vilket Piteå kommun har gjort i kommunfullmäktiges arbetsordning.

Kommunfullmäktige kan överlåta till styrelsen eller nämnd att besluta om medborgarförslag.

En motion eller ett medborgarförslag ska om möjligt beredas på sådant sätt att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att motionen eller medborgarförslaget väcktes.

Om beredningen inte kan avslutas inom denna tid, ska detta och vad som har kommit fram vid beredningen anmälas till fullmäktige inom samma tid. Fullmäktige har då möjligheten att avskriva motionen eller medborgarförslaget från vidare handläggning

I kommunfullmäktiges arbetsordning fastställs att Kommunstyrelsen och nämnderna två gånger varje år ska redovisa de motioner och medborgarförslag som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska ske en gång på våren och en gång på hösten. Nämnd som handlägger medborgarförslag ska minst en gång om året återrapportera till fullmäktige om de beslut som fattats i ärendena. Nämnden ska även informera om de ärenden som inte avgjorts inom ett år.

Obesvarade Motioner

Anmälld	Skriven av	Rubrik	Status
2021-11-24		(Sl p) Resecentrum i Lomtjärnsområdet	 Pågår
2022-02-21		(Sd) Placera tågstationen i Lomtjärn	 Pågår
2022-02-21		(L) Flexibla nattstopp i kollektivtrafiken	 Pågår
2022-02-21	Anders Nordin (SLP)	(Sl p) Gratis solelanläggning till landsbygdens folk	 Pågår
2022-05-30		(Sl p) Fritt wifi till alla i Piteå kommun	 Pågår
2022-05-30		(Sl p) Det egna köttet till den egna befolkningen	 Pågår
2022-05-30	Anders Nordin	(Sl p) Våra skolbarns säkerhet	 Pågår
2022-06-20	Torgny Långström	(C) Motion (C) - Gör biogas av kommunens matavfall	 Pågår
2022-06-20	Majvor Sjölund (C)	(C) Motion (C) - Grön plan för Piteå	 Pågår
2022-06-20	Majvor Sjölund	(C) Motion (C) - Inventering av ödehus	 Pågår
2022-06-20	Anders Nordin	(Sl p) Motion (SLP) - Miljöfrågor och åtgärdskrav	 Pågår
2022-09-26		Motion (SLP) - Lokal upphandling enligt Skellefteåmetoden	 Pågår
2022-09-26		Motion (SLP) - Gratis mensskydd på alla kommunala arbetsplatser	 Pågår
2022-09-26		Motion (SLP) - Porsnäs fjärden	 Pågår
2022-09-26	Anders Nordin (SLP)	Motion (SLP) - Omställningsstöd förtroendevalda	 Pågår

Obesvarade Medborgarförslag

Anmäld	Rubrik	Beslutas av	Status
2021-05-24	Parkbänkar vid småbåtshamnen	Kultur och fritidsnämnden	❗ Försenad
2021-05-24	Större återvinningsstation i Rosvik	Samhällbyggnadsnämnden	❗ Försenad
2021-09-13	Ungdomsgård i fd. Bryggans lokaler	Kommunstyrelsen	❗ Försenad
2021-11-01	Ökad prioritering samt påskyndande av nytt bostadsområde Pitholmshöjden	Kommunfullmäktige	❗ Försenad
2021-11-29	Kanotuthyrning vid Norra Hamn	Barn - och utbildningsnämnden	▶ Pågår
2021-11-29	Öjebyvägg på Öjatorget	Kultur och fritidsnämnden	▶ Pågår
2022-02-02	Räfflade traktorskopor vid snöröjning	Samhällbyggnadsnämnden	▶ Pågår
2022-02-21	Bevara barnrikehusen	Samhällbyggnadsnämnden	▶ Pågår
2022-02-21	Rådhusorget utveckling	Samhällbyggnadsnämnden	▶ Pågår
2022-02-21	Förbjud tomgångskörning vid skolor och förskolor	Kommunfullmäktige	▶ Pågår
2022-02-21	Bussturer havsbadet/klubben	Samhällbyggnadsnämnden	▶ Pågår
2022-03-28	Vassröjning i Fårösundet	Samhällbyggnadsnämnden	▶ Pågår
2022-06-20	Medborgarförslag - Röjning vid gamla Prästavan, Öjebyn	Samhällbyggnadsnämnden	▶ Pågår
2022-06-20	Medborgarförslag - Skolskjutsar till förskolebarn i Markbygden	Kommunfullmäktige	▶ Pågår
2022-06-20	Medborgarförslag - Gammalsvenskby i ställer för Kandalaksja som vänort	Kommunfullmäktige	▶ Pågår
2022-09-26	Medborgarförslag - en cykelbana/aktivitetsbana för ungdomar i Öjebyn	Kultur och fritidsnämnden	▶ Pågår
2022-09-26	Medborgarförslag - bussförbindelse från centrala Piteå till slutdestination Bondön	Samhällbyggnadsnämnden	▶ Pågår
2022-09-26	Medborgarförslag - Tillåt brandpersonal att använda Räddningstjänstens lokaler	Gemensam räddningsnämnd	▶ Pågår
2022-09-26	Medborgarförslag - Utveckla bostadsnära naturområde på Strömnäs	Samhällbyggnadsnämnden	▶ Pågår
2022-09-26	Medborgarförslag - förlänga gång- och cykelväg vid anemon- och sjörosstigen	Samhällbyggnadsnämnden	▶ Pågår
2022-09-26	Medborgarförslag - Namnsätt väg från Västra kajen till Hallgrensvägen	Kommunfullmäktige	▶ Pågår
2022-09-26	Medborgarförslag - Trevligare infart till Piteå via Timmerleden	Kommunfullmäktige	▶ Pågår
2022-09-26	Medborgarförslag - Hedra Sven-Erik Meyer	Kommunfullmäktige	▶ Pågår
2022-09-26	Medborgarförslag - slutför strandpromenaden, Öjebyn	Kommunfullmäktige	▶ Pågår
2022-09-26	Medborgarförslag - Städning vid återvinningsstationerna	Kommunstyrelsen	▶ Pågår
2022-09-26	Medborgarförslag - Byte av kommunvapen	Kommunfullmäktige	▶ Pågår
2022-09-26	Medborgarförslag - Cykelhus på Munksundsskolan	Kommunfullmäktige	▶ Pågår
2022-10-31	Medborgarförslag - Sopkorgar vid Porsnässkolan	Barn - och utbildningsnämnden	▶ Pågår
2022-10-31	Medborgarförslag - Möjliggöra vinterbad i Piteå		▶ Pågår
2022-10-31	Medborgarförslag - Förbättring Backenlekparken	Kultur och fritidsnämnden	▶ Pågår

Medborgarförslag besvarade i nämnd

 Bifall
  Avslag
  Färdigbehandlad

Anmäld	Rubrik	Beslutad av	Beslut
--------	--------	-------------	--------

Anmäld	Rubrik	Beslutad av	Beslut	
2021-03-22	Bygg ett "utegym" längst upp på Stadsberget	Kommunstyrelsen	2022-03-07	
2020-09-14	Bysten av Daniel Solander flyttas från sin nuvarande plats på Byxtorget till Rådhusorget	Kommunstyrelsen	2021-08-23	
2021-03-22	Covidbidrag i form av ekonomisk ersättning till alla lärare	Kommunstyrelsen	2022-03-07	
2020-11-30	Etablera en återvinningsstation i centrala stan	Kommunstyrelsen	2021-11-02	
2020-09-14	Flytta biblioteket från Porsnässkolan till Swedbank/postens gamla lokaler vid ICA Nära Norrfjärden	Kommunstyrelsen	2021-11-02	
2021-06-21	Förkortad arbetsdag före röd dag för personal inom förskolan/skolan	Kommunstyrelsen	2022-06-07	
2021-05-24	Inför porrfripolicy och installera porrfilter	Kommunstyrelsen	2022-06-07	
2020-05-18	Komplement till Piteå kommuns informationsblad "Värt att veta om din kommun"	Kommunstyrelsen	2021-06-07	
2021-03-22	Ta med information från byarna i foldern "Värt att veta om din kommun"	Kommunstyrelsen	2021-06-07	
2020-03-18	Upprätta "Internservice" En arbetsplats/ verksamhet som servar anställda inom Piteå kommun	Kommunstyrelsen	2021-03-08	
2020-09-14	Attraktiv miljö i Rosvik	Barn - och utbildningsnämnden	2020-11-26	
2021-05-24	Medborgarförslag - Parkeringsbevis till Strömbackaeleverna	Barn - och utbildningsnämnden	2021-09-08	
2020-10-26	Större lekpark/aktivitetspark eller liknande på Pitholmsskolan	Barn - och utbildningsnämnden	2021-01-20	
2020-05-18	Asfalterad streetbasketplan i Rosvik	Kultur och fritidsnämnden	2021-06-08	
2020-11-30	Att ett dagljusrum ställs i ordning i det outnyttjade utrymmet utanför dambastun i Öjeby simhall	Kultur och fritidsnämnden	2021-06-08	
2020-10-26	Att Norrfjärden får ta del av LF:s gamla konstgräs, Ungdomssatsning - Landsbygdssatsning på eran nordligaste nod	Kultur och fritidsnämnden	2021-06-08	
2020-12-14	Belysning efter "kärleksstigen" på Furunäset	Kultur och fritidsnämnden	2021-05-03	
2021-03-22	Bygg ett utegym vid Furubergets motionslinga	Kultur och fritidsnämnden	2021-06-08	
2021-09-13	Bänkar vid Strömbackastrand	Kultur och fritidsnämnden	2021-12-07	
2020-03-18	Ersätt det stora poppelträdet på Byxtorget i centrum med en stor året-runt-gran	Kultur och fritidsnämnden	2020-09-06	
2020-05-18	Gör det enklare att besöka sparkmuseet	Kultur och fritidsnämnden	2021-06-08	
2021-09-13	Gör om gamla tennisbanan till utegym	Kultur och fritidsnämnden	2022-03-08	
2020-09-14	Hall för rullskridskor	Kultur och fritidsnämnden	2021-06-08	
2020-09-14	Hundrastgård i Piteå - en inhägnad där hunden kan springa fritt	Kultur och fritidsnämnden	2021-06-08	
2021-11-29	Låt gräsytor växa	Kultur och fritidsnämnden	2022-06-07	
2021-05-24	Medborgarförslag - Anläggande av hundparker	Kultur och fritidsnämnden	2021-12-07	
2020-05-18	Montera många/flera korgar för hundbajs runt om i Piteå	Kultur och fritidsnämnden	2021-05-03	
2021-03-22	OCR-bana (hinderbana) vid tex Strömbackastrand- eller Strömlidaområdet	Kultur och fritidsnämnden	2021-06-08	
2020-05-18	Rastgård för hundar i Munksund/Furunäset	Kultur och fritidsnämnden	2021-06-08	
2021-06-21	Ta fram klistermärken för att märka ut vart hundbajspåsar kan kastas	Kultur och fritidsnämnden	2021-12-07	
2021-06-21	Tillåt endast skidåkning på Grisberget vintertid	Kultur och fritidsnämnden	2021-09-07	
2020-03-18	Under julmånaden ha ett antal marknadsstånd på Rådhusorget dagligen	Kultur och fritidsnämnden	2020-09-16	
2021-06-21	Utveckla Vallsberget till en året-runt-anläggning	Kultur och fritidsnämnden	2021-09-07	
2020-11-30	Vinteraktiviteter i Badhusparken	Kultur och fritidsnämnden	2021-09-07	
2021-05-24	Cykelpump vid Öholmabron	Samhällbyggnadsnämnden	2022-05-24	

Anmäld	Rubrik	Beslutad av	Beslut	
2020-06-22	Cykelväg Flakabergsvägen 373	Samhällbyggnadsnämnden	2020-12-10	
2021-05-24	Medborgarförslag - Nedsättning av hastigheten efter Kajvägen i Rosvik	Samhällbyggnadsnämnden	2021-06-30	
2021-03-22	Medborgarförslag - Säkrare skolväg till Rosviks skola	Samhällbyggnadsnämnden	2021-09-08	
2020-06-22	Motionsslinga	Samhällbyggnadsnämnden	2020-12-10	
2020-09-14	Namnförslag Strandvägen från Västra kajen till Hallbergsvägen	Samhällbyggnadsnämnden	2021-06-30	
2020-05-18	Piteå som vinterstad gör det möjligt att sparka på vissa gator/vägar	Samhällbyggnadsnämnden	2021-05-04	
2020-10-26	Trafikfälla pga lövträd som skymmer sikten	Samhällbyggnadsnämnden	2021-05-04	
2020-05-18	Utöka/förlänga bussturerna på linje 3 och 33	Samhällbyggnadsnämnden	2021-05-04	
2020-10-26	Vägbula där blomlådor inte ryms	Samhällbyggnadsnämnden	2021-05-04	
				

23 medborgarförslag har besvarats sedan redovisningen i juni, av dessa har 3 fått bifall, 7 ansetts färdigbehandlade och 13 fått avslag. Samhällsbyggnadsnämnden och kultur och fritidsnämnden är de nämnder som besvarat flest medborgarförslag under perioden, totalt 18 av 23 besvarade medborgarförslag.

Beskrivning	Status	Inskickat
Lekyta Degerånget Diariern:	Utreds ej, för få röster	2022-08-17 22:00:47
Ställplatser i Piteå Diariern:	Utreds ej, för få röster	2022-07-12 21:02:52
Miljöproblemen i centrum Diariern:	Utreds ej, för få röster	2022-08-15 21:54:18
Attraktivt utebad Norrstrand Diariern:	Utreds ej, för få röster	2022-08-04 09:55:14
Hundlatriner på Berget/universitetsområdet Diariern:	Utreds ej, för få röster	2022-07-31 16:56:55
Discgolfarena minst 36 hål Diariern:	Utreds ej, för få röster	2022-07-17 17:42:27
Minigolfbana Diariern:	Utreds ej, för få röster	2022-07-12 22:25:53
Kolonilotter i Rosvik. Träffpunkt för Rosvikare. Diariern:	Utreds ej, för få röster	2022-07-14 23:00:39
Trädäck på Strömlidas topp. Diariern:	Utreds ej, för få röster	2022-07-10 22:26:51
Skolbesök till historiska Rosfors Bruket Diariern:	Utreds ej, för få röster	2022-07-06 06:21:28
Ökad trafiksäkerhet genom Bergsviken. Diariern:22ks484	Utreds ej, för få röster	2022-07-06 01:41:16
Hundlatriner till Öjebyn Diariern:22KS485	Utreds ej, för få röster	2022-07-07 06:09:11
Cykelbana ut mot golfbanan/nötön/renön Diariern:	Utreds ej, för få röster	2022-06-30 20:01:43
Vinter festival till Piteå Diariern:	Utreds ej, för få röster	2022-06-27 11:48:59
App för allt som händer i Piteå Diariern:	Utreds ej, för få röster	2022-06-27 11:50:09
Så här kan Piteå bli bättre - röster från utflyttade pitebor. Diariern:	Utreds ej, för få röster	2022-06-28 00:19:35
Fler körsbärsträd i kommunen Diariern:22ks341	Utreds ej, för få röster	2022-05-26 04:05:41
Kajen vid Strömbacka strand Diariern:22ks272	Utreds ej, för få röster	2022-04-26 09:40:16
Komplettera med knäckebröd Wasa Frukost till skolmåltiderna Diariern:22KS297	Utreds ej, för få röster	2022-04-06 22:00:04
Allmän skridskobana Diariern:22KS220	Utreds ej, för få röster	2022-03-15 12:46:14
Inventering av vattentäkter. Diariern:22KS218	Utreds ej, för få röster	2022-03-10 15:06:52
Bojkott av ryska flaggor vid kommunala installationer. Diariern:22KS156	Utreds ej, för få röster	2022-02-24 10:42:56
Utfart till Nils Edens väg Diariern:22KS155	Utreds ej, för få röster	2022-02-07 22:10:22
Första Hjälpen Vad kan jag göra och hur ? Diariern:22KS154	Utreds ej, för få röster	2022-02-04 15:41:50
Rådhusorget/Aronsgatan Diariern:22ks150	Utreds ej, för få röster	2022-01-10 22:48:29
Bussturer havsbadet/klubben Diariern:22KS151	Utreds ej, för få röster	2022-01-10 23:15:19
Famijeäventyr Diariern:22KS153	Utreds ej, för få röster	2022-01-11 20:06:27
Lekpark Diariern:22KS152	Utreds ej, för få röster	2022-01-11 18:43:37
Badstege på Hammenviken Diariern:	Utreds	2022-07-27 21:56:25
Äventyrslekpark Diariern:22KS499	Utreds	2022-07-20 23:38:55
Ändring av färdsträcka för skolbuss i Rosvik via Kajvägen Diariern:22ks507	Utreds	2022-07-26 22:14:43
Önskar belysning strandpromenaden längs älven nedanför Tangogatan och kullensolan i öje	Utreds	2022-06-27 20:47:49
Ungdomsgård i Piteå Diariern:	Utreds	2022-06-27 11:31:00
Röja vass från stranden Öjebyn Diariern:	Utreds	2022-06-27 19:32:54
Badhus Rosvik Diariern:22KS219	Utreds	2022-03-12 18:40:59
Rädda barnrikehusen Diariern:22KS149	Utreds	2022-01-05 11:59:43
Belysning på Strömlidas utegym samt elljusspår Diariern:22ks610	Publicerat	2022-10-05 10:12:10
Ny linje för lokaltrafik löser flera utmaningar. Diariern:22KS604	Publicerat	2022-09-30 18:09:57
Hundhall till Piteå Diariern:22KS598	Publicerat	2022-09-25 14:57:03
aktivitets-/skejthall att använda vintertid Diariern:22KS582	Publicerat	2022-09-09 19:16:28
Norrbottniabanans dragning Piteå Diariern:22ks342	Avslag	2022-05-28 11:23:21
Handledare till ferieungdomar avseende sommarjobb i bl a byarna Diariern:22KS217	Avslag	2022-03-02 13:56:52
Trottoar nära skola Diariern:22ks478	Färdigbehandlat	2022-07-02 16:22:02

§189

Motion SLP - Ersättningar och arvoden

22KS717

Lämna motion, interpellation eller fråga till fullmäktige

✓ 1. Kontaktuppgifter

Kontaktuppgifter**För- och efternamn**

Anders Nordin

Partibeteckning

Skol och Landsbygdspartiet

Är du ersättare?

Nej

✓ 2. Lämna motion, interpellation eller fråga till fullmäktige

Ange vad du vill lämna in

Motion

Ange hur du vill lämna in din motion

Jag vill skriva min motion i e-tjänsten

Rubrik

Ersättningar och arvoden

Yrkande

hemställer härmed

att man tillsätter en grupp/kommission som får i uppdrag att ta fram ett rättvist och ur demokratisk och jämlik aspekt så bra system som möjligt gällande hela spektret av förtroendevaldas ersättningar och nivåer i förhållande till varandra.

Bakgrund/ Motivering

Motion

Bakgrund: Det råder ett märkligt förhållande att i princip de förtroendevalda skall bestämma hur mycket de själva skall få i form av egna arvoden och ersättningar. Lika märkligt är det att den kommunala administrationen skall utreda och komma med förslag om detta. Förslag som sedan fastställs av Kommunfullmäktige. Systemet är oklart och många upplever det som inte bara felaktigt utan också som djupt orättvist. Många ser nuvarande system som inte bara odemokratiskt utan också ett hot mot demokratin. Åtskilliga äldre ser det som en åldersdiskriminering. Andra upplever det som att nuvarande former hindrar en rekrytering av unga ideella krafter av typ arbetslösa och studerande.

Det vore bättre om man tillsatte en kommission, som fick i uppdrag att få fram ett rättvist och ur demokratisk och jämlik aspekt så bra system som möjligt.

Oförvitliga och hederliga människor utanför de förtroendevaldas skara skulle hämtas från juridikens område; domare, advokater och liknande kategorier. Det är ju parlamentet som bestämmer lagarna och dessa testas av domstolarna.

Det kan också vara klokt att få med personer från tredje statsmakten, dvs de som jobbar inom mediavärlden. Det är ju media som bevakar det politiska livet.

En annan kategori borde hämtas från näringslivet. Politiska beslut har ju återverkan på näringslivets förutsättningar i kommunen.

Även facket bör också erbjudas plats i denna kommission. De agerar utifrån gräsrotsnivån. Så kanske arbetsgivarnas fack också kan delta. Se det hela uppifrån.

Från den politiska sfären bör det finnas en företrädare från de som just styr nu och en från de oppositionens kritiska del.

Det kan säkert finnas flera grupper som också kanske skall vara med. Kanske från skola och äldreomsorg.

Man bör beakta hela spektret av inläsandetid, restid, verksamhetstid och reseersättning.

När gruppen/kommissionen kommit fram med ett förslag så blir det naturligtvis Kommunfullmäktige som fattar beslutet.

Anders Nordin 2022-11-29

Signering

Följande parter har signerat detta ärende.

Namn: Anders Nordin

Person ID: 194908041652

Datum: 2022-11-29 11:30

Signerad checksumma: C6E0A3961D47505E85274EAB41FB8D7422FDC577

§190

**Medborgarförslag - Anslå
bussturlista för
lokaltrafiken i busskurerna**

22KS697

Förslaget i korthet

Sätt upp bussturlista för Piteå Citybuss i busskurarna efter deras linjesträckning.

Beskriv och motivera ditt förslag

Det är svårigheter att veta när bussen avgår från busshållplats när ingen turlista finns tillgänglig. Många har inte avancerade telefoner eller dator med sig så det kan söka det digitalt. Många avstår från att åka kollektivtrafik eftersom de inte vet när bussen går.

Instruktioner

Vad kan ett medborgarförslag handla om?

Ett medborgarförslag kan gälla allt som rör kommunens verksamhet och som kommunen är ansvarig för. Det kan gälla allt från samhällsplanering, trafikfrågor till det som rör exempelvis förskola och skola.

Vad kan ett medborgarförslag inte handla om?

Medborgarförslaget får inte vara rasistiskt, odemokratiskt eller strida mot lag eller annan författning. Det får inte heller handla om personärenden eller myndighetsutövning mot enskild, t.ex. beviljande av bygglov eller socialbidrag.

Vilka krav ställs på ett medborgarförslag?

För att det ska kunna tas upp till behandling skall det

- vara skriftligt
- vara försett med namn, adress och telefonnummer till den/dem som lämnat förslaget. Det skall undertecknas av en eller flera kommuninvånare
- vara märkt "Medborgarförslag"
- innehålla ett konkret förslag som Kommunfullmäktige ska ta ställning till
- inte handla om mer än en sak per förslag